

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS ET SÉNAT
DE BELGIQUE

20 mars 2006

**Examen des rapports financiers sur
la comptabilité des partis politiques
et de leurs composantes
(exercice 2004)**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE CONTRÔLE DES DÉPENSES ÉLECTORALES
ET DE LA COMPTABILITÉ DES PARTIS POLITIQUES
PAR
M. **Paul WILLE (S)**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS
EN SENAAT

20 maart 2006

**Onderzoek van de financiële verslagen over
de boekhouding van de politieke partijen en
hun componenten
(boekjaar 2004)**

VERSLAG

NAMENS DE CONTROLECOMMISSIE BETREFFENDE
DE VERKIEZINGSUITGAVEN EN DE BOEKHOUDING
VAN DE POLITIEKE PARTIJEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Paul WILLE (S)**

Samenstelling van de Controlecommissie op datum van indiening van het verslag/ Composition de la Commission de contrôle à la date du dépôt du rapport :

Voorzitters / Présidents : Herman De Croo

Anne-Marie Lizin (S.)

A. — Membres titulaires / Vaste leden :

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

VLD Willy Cortois, Georges Lenssen
PS Thierry Giet, Karine Lalieux
MR Daniel Bacquelaine, Anne Barzin
sp.a-spirit Philippe De Coene, Geert Lambert
CD&V Pieter De Crem
Vlaams Belang Gerolf Annemans

B. — Membres suppléants / Plaatsvervangers :

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

Guido De Padt, Geert Versnick
Mohammed Boukourna, André Frédéric
Jacqueline Galant, Olivier Maingain
Dalila Douifi, Jan Peeters
Liesbeth Van der Auwera
Koen Bultinck

SÉNAT / SENAAT

sp.a-spirit Myriam Vanlerberghe
VLD Margriet Hermans, Paul Wille
PS Jean-François Istasse, Philippe Mahoux.
MR Christine Defraigne
CD&V Wouter Beke, Etienne Schouppe
Vlaams Belang Joris Van Hauthem
cdH Francis Delpérée

SÉNAT / SENAAT

Staf Nimmegeers.
Jeannine Leduc, Luc Willems.
Joëlle Kapompolé, Marie-José Laloy.
Marie-Hélène Crombé-Berton.
Mia De Schampheleere, Erika Thijs.
Yves Buysse.
Clotilde Nyssens.

cdH	: Centre démocrate Humaniste
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	: Front National
MR	: Mouvement Réformateur
N-VA	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
PS	: Parti socialiste
sp.a - spirit	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
Vlaams Belang	: Vlaams Belang
VLD	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission
MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN : Plenum
COM : Commissievergadering
MOT : moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

I. Contexte	5
II. Procédure	10
III. Rapport intermédiaire	11
A. Calendrier	11
B. Aperçu des activités de contrôle concernant l'exercice 2004	13
C. But de l'examen préliminaire	15
D. Avis de la Cour des comptes et réactions des partis	16
E. Conclusions	47
IV. Discussion et votes	49
A. VLD/PS/sp.a-spirit/MR/CD&V/Vlaams Belang/cdH/Ecolo/FN	49
B. N-VA	49
1. Obligation de dépôt d'un rapport financier ..	49
2. Explication relative à l'attestation avec réserve des comptes consolidés	50
C. GROEN !	52
V. Suivi des recommandations	53
1. Affinement des rapports financiers	53
2. Réactions aux avis de la Cour des comptes ..	54
3. Solutions aux lacunes de la législation	54
<u>Annexes :</u>	
1. Avis du 8 juin 2005 de la Cour des comptes concernant les rapports financiers sur la comptabilité des partis politiques et de leurs composantes (exercice 2004)	59
2. Points de vue des partis politiques sur les observations de la Cour des comptes	81
3. Le rapport financier complété du N-VA sur l'exercice 2004, déposé le 6 juillet 2005	112
4. Correspondance entre les présidents de la Commission de contrôle et l'Institut des Réviseurs d'entreprises	175
A. Lettre du 14 juillet 2005 des présidents de la Commission de contrôle à l'Institut des Réviseurs d'entreprises	175
B. Réponse du 4 octobre 2005 de l'Institut des Réviseurs d'entreprises	178
5. Résumé des rapports financiers relatifs à l'exercice 2004	187

INHOUDSOPGAVE

I. Situering	5
II. Procedure	10
III. Tussentijds verslag	11
A. Tijdschema	11
B. Overzicht van de onderzoekswerkzaamheden betreffende het boekjaar 2004	13
C. Opzet van het preliminair onderzoek	15
D. Advies van het Rekenhof en reacties van de partijen	16
E. Besluiten	47
IV. Bespreking en stemmingen	49
A. VLD/PS/sp.a-spirit/MR/CD&V/Vlaams Belang/cdH/Ecolo/FN	49
B. N-VA	49
1. Verplichting tot indiening van een financieel verslag	49
2. Verklaring over de geconsolideerde jaarrekening met voorbehoud	50
C. GROEN !	52
V. Opvolging van de aanbevelingen	53
1. Verfijning van de financiële rapportering	53
2. Reacties op de adviezen van het Rekenhof ..	54
3. Oplossingen voor lacunes in de wetgeving ..	54
<u>Bijlagen :</u>	
1. Advies dd. 8 juni 2005 van het Rekenhof betreffende de financiële verslagen over de boekhouding van de politieke partijen en hun componenten (boekjaar 2004)	59
2. Standpunten van de politieke partijen nopens de opmerkingen van het Rekenhof	81
3. Het vervolledigde financieel verslag van de N-VA over het boekjaar 2004, ingediend op 6 juli 2005	112
4. Briefwisseling tussen de voorzitters van de Controlecommissie en het Instituut der Bedrijfsrevisoren	175
A. Brief van 14 juli 2005 van de voorzitters van de Controlecommissie aan het Instituut der bedrijfsrevisoren	175
B. Antwoord van 4 oktober 2005 van het Instituut der Bedrijfsrevisoren	178
5. Samenvattingen van de financiële verslagen over het boekjaar 2004	187

I. — CONTEXTE

En vertu des articles 15, tel qu'il a été modifié par la loi du 17 février 2005, et 22 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, la Chambre des représentants et le Sénat, chacun en ce qui le concerne, accordent pour chaque parti politique qui est représenté dans l'une des assemblées par au moins un parlementaire élu directement, une dotation à l'ASBL désignée à cet effet par le parti concerné¹.

Pour pouvoir prétendre à cette dotation, les partis doivent en outre satisfaire à la condition posée par l'article 15bis, inséré par la loi du 10 avril 1995.

Cet article est libellé comme suit:

«Pour pouvoir bénéficier de la dotation prévue à l'article 15, chaque parti doit, pour le 31 décembre 1995 au plus tard, inclure dans ses statuts ou dans son programme une disposition par laquelle il s'engage à respecter dans l'action politique qu'il entend mener, et à faire respecter par ses différentes composantes et par ses mandataires élus, au moins les droits et les libertés garantis par la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales du 4 novembre 1950 et approuvée par la loi du 13 mai 1955, et par les protocoles additionnels à cette convention en vigueur en Belgique.»

En vertu de l'article 16 de la loi du 4 juillet 1989, la dotation annuelle totale octroyée à chaque parti qui satisfait aux conditions susmentionnées est composée des montants suivants:

1° un montant forfaitaire de 125.000 euros, réparti de manière égale entre la Chambre des représentants et le Sénat, conformément à l'article 19, alinéa 2, de la même loi;

¹ La loi du 17 février 2005 modifiant la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques (*Moniteur belge* du 21 avril 2005 – édition 2) a produit ses effets le 1er juin 2003. Avant cette date, pour pouvoir prétendre à une dotation, les partis politiques devaient être représentés dans les deux assemblées par au moins un parlementaire élu directement.

I. — SITUERING

Krachtens de artikelen 15, zoals gewijzigd bij de wet van 17 februari 2005, en 22 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, verleent de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat, ieder wat hem betreft, per politieke partij die in één van de Kamers door ten minste één rechtstreeks verkozen parlamentslid vertegenwoordigd is, een dotatie aan de vzw die daartoe door de betrokken partij wordt aangewezen.¹

Om op deze dotatie aanspraak te kunnen maken, dienen de partijen daarenboven te voldoen aan de voorwaarde gesteld door artikel 15bis, ingevoegd door de wet van 10 april 1995.

Dit artikel luidt als volgt:

«Om aanspraak te kunnen maken op de dotatie waarin is voorzien bij artikel 15, moet elke partij, tegen uiterlijk 31 december 1995, in haar statuten of in haar programma een bepaling opnemen waarbij zij zich ertoe verbindt om in haar politieke actie ten minste de rechten en vrijheden, zoals gewaarborgd door het bij de wet van 13 mei 1955 bekrachtigde Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 4 november 1950 en door de in België van kracht zijnde aanvullende protocollen bij dit Verdrag, in acht te nemen en door haar diverse geledingen en verkozen mandatarissen te doen in acht nemen».

Luidens artikel 16 van de wet van 4 juli 1989 is de totale jaarlijkse dotatie voor elke politieke partij die aan de hiervoor gestelde voorwaarden voldoet, samengesteld uit de volgende bedragen:

1° een forfaitair bedrag van 125.000 euro dat ingevolge artikel 19, tweede lid, van dezelfde wet gelijk wordt verdeeld over de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat;

¹ De wet van 17 februari 2005 tot wijziging van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen (*Belgisch Staatsblad* van 21 april 2005 – editie 2) had uitwerking met ingang van 1 juni 2003. Vóór deze datum was een politieke partij slechts gerechtigd op dotaties indien ze in beide Kamers door ten minste één rechtstreeks verkozen parlamentslid vertegenwoordigd was.

2° un montant supplémentaire de 1,25 euro par vote valable, qu'il s'agisse d'un vote de liste ou d'un vote nominatif, émis sur les listes de candidats reconnues par le parti politique lors des dernières élections législatives en vue du renouvellement intégral de la Chambre des représentants et du Sénat.

Conformément à l'article 18, remplacé par la loi du 2 avril 2003, ces deux montants sont adaptés en fonction des variations de l'indice des prix à la consommation. Les indices de base sont respectivement ceux de janvier 1993 et janvier 2003.

Chaque parti peut renoncer au bénéfice de la dotation qui lui est allouée (article 16, dernier alinéa).

Conformément à l'article 23, modifié en dernier lieu par les lois du 19 novembre 1998 et du 23 juin 1999, l'octroi de cette dotation implique pour le conseil d'administration de l'ASBL concernée l'obligation d'établir annuellement un rapport financier sur les comptes annuels du parti politique et de ses composantes. Ce rapport, qui comprend au moins les documents énumérés en annexe de la loi du 4 juillet 1989, est établi dans le respect des dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises et des arrêtés d'exécution de celle-ci.

Les documents dont il est question à l'annexe de la loi du 4 juillet 1989, insérée par la loi du 19 novembre 1998, sont les suivants:

1. Un document identifiant le parti et ses composantes telles que définies à l'article 1er, 1°, alinéa 2. L'identification comprend au moins le nom, le siège, la forme juridique, l'objet social et la composition (nom, domicile, profession) des organes de gestion et de contrôle de chacune des composantes du parti.

2. Les comptes synthétiques (bilan et compte de résultats) de chaque composante du parti politique selon la définition qui en est donnée par l'article 1er, 1° alinéa 2. Ces comptes peuvent être établis sous la forme d'un tableau synoptique faisant apparaître par composante au moins:

a) le total des actifs, le total des provisions et des dettes et le montant du patrimoine;

b) les produits et les charges courantes, le résultat courant avant résultat financier, le résultat financier, le résultat exceptionnel, le résultat de l'exercice;

2° een aanvullend bedrag van 1,25 euro per geldig uitgebrachte stem, ongeacht of het een lijststem dan wel een naamstem is, op de door de politieke partij erkende kandidatenlijsten bij de laatste wetgevende verkiezingen tot de gehele vernieuwing van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat.

Overeenkomstig artikel 18, vervangen bij de wet van 2 april 2003, worden deze twee bedragen aangepast aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen. De indexcijfers van respectievelijk januari 1993 en januari 2003 worden als basis genomen.

Iedere partij kan afstand doen van het voordeel van de haar verleende dotatie (artikel 16, laatste lid).

Overeenkomstig artikel 23, zoals laatst gewijzigd bij de wetten van 19 november 1998 en 23 juni 1999, impliceert het verkrijgen van deze dotatie voor de beheerraad van de betrokken vzw de verplichting om jaarlijks een financieel verslag op te stellen over de jaarrekeningen van de politieke partij en haar componenten. Dit verslag dat ten minste de als bijlage bij de wet van 4 juli 1989 opgesomde documenten bevat, wordt opgemaakt met inachtneming van de bepalingen vervat in de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen en de uitvoeringsbesluiten ervan.

De documenten waarvan sprake in de bijlage van de wet van 4 juli 1989, zoals ingevoegd bij de wet van 19 november 1998, zijn:

1. Een document met de identificatie van de partij en haar componenten, zoals omschreven in artikel 1, 1°, tweede lid. De identificatie omvat minstens de benaming, de zetel, de rechtsvorm, het maatschappelijk doel en de samenstelling (naam, woonplaats, beroep) van de beheers- en controleorganen van elk van de partijcomponenten.

2. De samenvattende rekening (balans en resultatenrekening) van elke component van de politieke partij, volgens de definitie ervan in artikel 1, 1°, tweede lid. Deze rekeningen mogen opgesteld worden in de vorm van een synoptische tabel met een minimale aanduiding per component van:

a) het totaal van de activa, het totaal van de voorzieningen en schulden en het bedrag van het patrimonium;

b) de opbrengsten en kosten uit courante werking, het resultaat uit courante werking vóór financiële resultaten, het financieel resultaat, het uitzonderlijk resultaat, het resultaat van het boekjaar;

c) le nombre de personnes occupées exprimé en équivalents temps plein dont la charge est supportée par la composante du parti.

3. Les comptes annuels consolidés du parti politique et de ses composantes comprenant un bilan consolidé, un compte de résultats consolidé, ainsi qu'une annexe explicative des rubriques du bilan consolidé et du compte de résultats consolidé selon le schéma arrêté par la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques.

4. Un rapport du réviseur d'entreprises dans lequel celui-ci:

a) confirme que les comptes consolidés sont établis conformément aux dispositions réglementaires. Ce rapport constitue une attestation au sens des normes générales de révision établies par l'Institut des réviseurs d'entreprises;

b) expose si l'organisation administrative et comptable du parti et de ses composantes est suffisante pour permettre d'établir des comptes consolidés;

c) analyse les données des comptes consolidés en mettant en évidence les aspects qui sont susceptibles de favoriser la compréhension de la situation financière et des résultats ainsi que la comparabilité.

L'assemblée générale de l'ASBL visée à l'article 22 qui reçoit la dotation allouée par le parlementaire, désigne par conséquent un réviseur d'entreprises qui, comme il ressort de ce qui précède, rédige chaque année un rapport sur le rapport financier établi par le conseil d'administration de l'ASBL.

À partir de l'exercice comptable 1999, le rapport financier ne porte dès lors plus uniquement sur le parti politique *sensu stricto*, mais également sur ses composantes, définies à l'article 1er, 1°, de la loi du 4 juillet 1989, modifié par la loi du 19 novembre 1998. Il comporte l'ensemble des comptes annuels, c'est-à-dire le bilan, le compte de résultats et l'annexe.

Le nouveau schéma de rapport financier, adapté à l'article 23 susvisé et figurant en annexe au règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle, a été approuvé par la commission le 15 février 2000 (voir le *Moniteur belge* du 24 mai 2000, Éd. 2).

c) het aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten, waarvan de kost door de partij-component wordt gedragen.

3. De geconsolideerde rekening van de politieke partij en haar componenten bestaande uit een geconsolideerde balans, een geconsolideerde resultatenrekening, alsook een verklarende toelichting van de rubrieken van de geconsolideerde balans en van de geconsolideerde resultatenrekening, volgens het schema vastgelegd door de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen.

4. Een verslag van de bedrijfsrevisor waarin deze:

a) bevestigt dat de geconsolideerde rekening opgesteld is overeenkomstig de reglementaire bepalingen. Dit verslag geldt als een verklaring overeenkomstig de algemene controlenormen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren;

b) toelicht of de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de partij en haar componenten voldoende is om geconsolideerde rekeningen op te maken;

c) de gegevens van de geconsolideerde rekening ontleedt, waarbij hij de aandacht vestigt op de aspecten die het begrip van de financiële toestand en resultaten, alsook de vergelijkbaarheid kunnen bevorderen.

De algemene vergadering van de in artikel 22 bedoelde vzw waaraan de parlementaire dotatie wordt uitbetaald, stelt bijgevolg een bedrijfsrevisor aan die, zoals blijkt uit het bovenstaande, jaarlijks een verslag opstelt over het door de beheerraad van de vzw opgestelde financieel verslag.

Met ingang van het boekjaar 1999 betreft het financieel verslag derhalve niet langer alleen de politieke partij *sensu stricto*, maar eveneens haar componenten, zoals omschreven in artikel 1, 1°, van de wet van 4 juli 1989, zoals gewijzigd bij de wet van 19 november 1998. Het omvat de jaarrekening in haar geheel, dat wil zeggen de balans, de resultatenrekening en de toelichting.

Het nieuwe schema van financieel verslag, aangepast aan het voormelde artikel 23 en opgenomen als bijlage bij het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie, werd door de commissie goedgekeurd op 15 februari 2000 (zie *Belgisch Staatsblad* van 24 mei 2000 – editie 2).

Conformément à l'article 24, alinéa 1er, le rapport financier est envoyé dans les cent vingt jours de la clôture des comptes, et donc le 30 avril au plus tard, au ministre des Finances et aux présidents de la Chambre des représentants et du Sénat qui veillent à ce que ce rapport soit publié sans délai dans les documents parlementaires (voir les documents de la Chambre n° 51 1752/1 et 2, et les documents du Sénat n° 3-1172/1 et 2 du 29 avril 2005)

En vertu du deuxième alinéa de l'article susmentionné, inséré par la loi du 2 avril 2003, les présidents doivent en outre transmettre sans délai un exemplaire des rapports financiers ou des documents parlementaires visés à l'alinéa 1er, par lettre recommandée à la poste, à la Cour des comptes en la chargeant de rendre, en application de l'article 1er, § 2, (en réalité article 1er, § 4, alinéa 3) dans un délai d'un mois, un avis concernant l'exactitude et l'exhaustivité desdits rapports.

Conformément à l'article 24, alinéa 3, de la loi du 4 juillet 1989, à l'article 7, 2°, de ses statuts et à l'article 31 de son règlement d'ordre intérieur (voir le *Moniteur belge* du 8 octobre 1994), la Commission de contrôle examine ensuite les rapports financiers afin d'en contrôler la conformité avec les lois et arrêtés en vigueur. Elle formule ses observations et approuve le rapport financier dans les deux cents jours de la clôture des comptes, notamment sur la base de l'avis de la Cour des comptes, pour autant qu'elle ne constate pas d'irrégularités. L'avis de la Cour des comptes est annexé au rapport de la Commission de contrôle. Les décisions relatives à l'approbation des rapports financiers ne peuvent être prises que si elles réunissent deux tiers au moins des suffrages, à condition que deux tiers au moins des membres de la commission soient présents (article 13, alinéa 2, des statuts).

Aux termes de l'article 25 de la loi précitée du 4 juillet 1989, tel qu'il a été modifié par la loi du 18 juin 1993, le défaut d'approbation du rapport financier par la Commission de contrôle ainsi que le défaut de dépôt ou le dépôt tardif de ce rapport entraînent la perte de la dotation qui serait octroyée à l'institution visée à l'article 22 (l'ASBL) en vertu du chapitre III de cette loi, c'est-à-dire en vertu des articles 15 à 21, au cours de la période subséquente déterminée par la Commission de contrôle et qui ne peut être inférieure à un mois ni supérieure à quatre mois.

Pour être complet, il y a lieu de mentionner également l'article 15ter de la loi du 4 juillet 1989, inséré par

Overeenkomstig artikel 24, eerste lid, wordt het financieel verslag binnen honderdtwintig dagen na het afsluiten van de rekeningen, dus uiterlijk op 30 april, toegezonden aan de minister van Financiën en aan de voorzitters van Kamer en Senaat, die zorg dragen voor de onverwijlde publicatie van dit verslag in de parlementaire stukken (zie stukken Kamer, nrs. 51 1752/1 en 2, en Senaat, nrs. 3-1172/1 en 2 dd. 29 april 2005).

Krachtens het tweede lid van dit artikel, ingevoegd door de wet van 2 april 2003, dienen de voorzitters daarenboven onverwijld een exemplaar van de financiële verslagen of van de in het eerste lid bedoelde parlementaire stukken, bij een ter post aangetekende brief, naar het Rekenhof te zenden met de opdracht om, met toepassing van artikel 1, § 2, (in werkelijkheid artikel 1, 4°, derde lid), binnen een maand een advies uit te brengen over de juistheid en de volledigheid van deze verslagen.

Overeenkomstig artikel 24, derde lid, van de wet van 4 juli 1989, artikel 7, 2°, van haar statuten en artikel 31 van haar huishoudelijk reglement (zie *Belgisch Staatsblad* van 8 oktober 1994) onderwerpt de Controlecommissie de financiële verslagen vervolgens aan een onderzoek teneinde de conformiteit ervan met de vigerende wetten en besluiten na te gaan. Binnen tweehonderd dagen na het afsluiten van de rekeningen formuleert zij, onder meer op grond van het advies van het Rekenhof, haar opmerkingen en keurt ze, voorzover zij geen onregelmatigheden heeft vastgesteld, de financiële verslagen goed. Het advies van het Rekenhof wordt als bijlage bij het verslag van de Controlecommissie gevoegd. Beslissingen inzake de goedkeuring van de financiële verslagen kunnen enkel worden genomen wanneer ze ten minste twee derden van de stemmen hebben verkregen, op voorwaarde dat ten minste twee derden van de commissieleden aanwezig zijn (artikel 13, tweede lid, van de statuten).

Luidens artikel 25 van de voormelde wet van 4 juli 1989, zoals gewijzigd door de wet van 18 juni 1993, hebben het niet goedkeuren van het financieel verslag door de Controlecommissie, en het niet of het laattijdig indienen van het financieel verslag het verlies tot gevolg van de dotatie die krachtens hoofdstuk III van deze wet, zijnde de artikelen 15 tot en met 21, aan de in artikel 22 bepaalde instelling (de vzw) zou worden toegekend gedurende de daaropvolgende periode die de Controlecommissie bepaalt en ten minste één en ten hoogste vier maanden duurt.

Volledigheidshalve dient hier tevens artikel 15ter van de wet van 4 juli 1989 te worden vermeld, ingevoegd

la loi du 12 février 1999 et modifié par la loi du 17 février 2005, qui prévoit que la dotation doit être supprimée par la Commission de contrôle à concurrence d'un montant déterminé ou pendant une période donnée, dans les limites légales, par le Conseil d'État, lorsque celui-ci le décide par voie d'arrêt au motif qu'un parti politique, par son propre fait ou par celui de ses composantes, de ses listes, de ses candidats ou de ses mandataires élus, a montré de manière manifeste et à travers plusieurs indices concordants son hostilité envers les droits et libertés garantis par la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et par les protocoles additionnels à cette convention.

Eu égard aux délais fixés par la loi pour le dépôt et l'examen des rapports financiers, la Commission de contrôle se prononce normalement de façon définitive au plus tard le 19 juillet de l'année qui suit l'exercice contrôlé (cf. l'article 24, alinéas 1er à 3, de la loi du 4 juillet 1989, modifié par les lois des 19 novembre 1998 et 2 avril 2003).

En vertu de l'article 1er, 4°, alinéas 4 et 5, inséré par la loi du 2 avril 2003, en cas de dissolution des Chambres fédérales, les délais applicables pour l'exercice des compétences de la commission de contrôle sont toutefois interrompus. Les nouveaux délais commencent à courir dès l'installation des bureaux définitifs des Chambres fédérales. Ils sont en outre suspendus pendant les périodes de vacances fixées en application de l'article 10, §1er, 3°, de la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

En application de cette dernière disposition légale et de l'interprétation minimaliste de la Commission de contrôle en ce qui concerne la portée de la suspension des délais (voir Doc. Chambre, n° 51 1117/004, et Sénat, n° 3-676/4, pp. 79-80), le délai de deux cents jours dans lequel la Commission de contrôle doit définitivement se prononcer sur l'approbation des rapports financiers a été prolongé du 19 juillet 2005 au 13 octobre 2005.

Conformément à l'article 24, alinéa 5, la procédure de contrôle prend fin après que les présidents de la Chambre et du Sénat ont transmis sans délai les résumés des rapports financiers, les observations de la

bij de wet van 12 februari 1999 en gewijzigd bij de wet van 17 februari 2005, krachtens hetwelk de dotatie door de Controlecommissie ten belope van een welbepaald bedrag of gedurende een welbepaalde termijn, binnen de wettelijke grenzen vastgesteld door de Raad van State, dient te worden ingetrokken wanneer laatstgenoemde instantie daartoe bij een behoorlijk met redenen omkleed arrest heeft beslist omdat een politieke partij door eigen toedoen of door toedoen van haar componenten, lijsten, kandidaten of gekozenen, duidelijk en door middel van verscheidene, met elkaar overeenstemmende tekenen heeft aangetoond dat ze vijandig staat tegenover de rechten en vrijheden, gewaarborgd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en door de aanvullende protocollen bij dat verdrag.

Gelet op de wettelijk vastgestelde termijnen voor de indiening en het onderzoek van de financiële verslagen dient de Controlecommissie normalerwijze uiterlijk op 19 juli van het jaar volgend op het gecontroleerde boekjaar een eindbeslissing te nemen (zie artikel 24, eerste tot en met derde lid, van de wet van 4 juli 1989, zoals gewijzigd door de wetten van 19 november 1998 en 2 april 2003).

Overeenkomstig artikel 1, 4°, vierde en vijfde lid, ingevoegd door de wet van 2 april 2003, worden, in geval van ontbinding van de federale Kamers, de voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Controlecommissie gestelde termijnen evenwel gestuit. De nieuwe termijnen beginnen dan te lopen vanaf de installatie van de vaste bureaus van de federale Kamers. Voorts worden deze termijnen geschorst tijdens de recesperiodes bepaald met toepassing van artikel 10, § 1, 3°, van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Met toepassing van deze laatste wetsbepaling en de minimalistische interpretatie van de Controlecommissie omtrent de draagwijdte van de schorsing der termijnen (zie stukken Kamer, nr. 51 1117/4, en Senaat, nr. 3-676/4, blz. 79-80) is de termijn van tweehonderd dagen binnen welke de Controlecommissie een definitieve beslissing dient te nemen inzake de goedkeuring van de financiële verslagen, verlengd van 19 juli 2005 tot 13 oktober 2005.

Overeenkomstig artikel 24, vijfde lid, neemt de controleprocedure een einde nadat de voorzitters van Kamer en Senaat de samenvattingen van de financiële verslagen, de opmerkingen van de Controlecommissie

Commission de contrôle et son acte d'approbation, documents qui figurent tous dans le rapport de la Commission de contrôle, tant au ministre des Finances qu'aux services du *Moniteur belge* qui doivent les publier dans les annexes du *Moniteur belge* dans les trente jours de leur réception.

II. — PROCÉDURE

Le 28 juin 2005, la Commission de contrôle a désigné *M. Paul Wille (VLD-S)* en qualité de rapporteur.

Au cours de la même réunion, la commission a organisé ses activités et a procédé à un premier échange de vues sur les comptes consolidés de l'asbl N-VA, à propos desquels le réviseur d'entreprises a formulé une réserve en raison de l'absence des groupes politiques des conseils provinciaux dans le périmètre de consolidation.

Un certain nombre de questions ont également été posées sur le rapport entre la loi du 4 juillet 1989, d'une part, et la loi du 27 juin sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations, modifiée par la loi du 2 mai 2002, d'autre part.

La mission qui incombait au rapporteur consistait, notamment sur la base des avis de la Cour des comptes et des réactions à ceux-ci formulées par les partis politiques (voir les annexes 1 à 3), à vérifier si les rapports financiers répondent aux critères légaux et aux directives que la Commission de contrôle a adoptées en la matière, notamment les 15 février 2000 et 5 juillet 2001, à l'intention des partis politiques et des réviseurs d'entreprises (voir Doc. Chambre, n° 671/3, 2000-2001 et Sénat, n° 2-447/3, 2000-2001, pp. 9-11 et 31-32, et Doc. Chambre, n° 50-1246/3, 2001-2002 et Sénat, n° 2-741/3, 2001-2002, pp. 10-12).

Lors de la réunion du 5 octobre 2005, le rapporteur a ensuite fait un rapport intermédiaire (voir *infra* – III).

Ce rapport détaille notamment les travaux d'investigation effectués entre le 15 février et le 14 juillet 2005 concernant tant le contrôle des rapports financiers relatifs à l'exercice 2004 que le suivi des questions formulées lors de la réunion du 28 juin 2005 en ce qui concerne le rapport financier de la N-VA et le rapport entre la loi du 4 juillet 1989 et la loi sur les asbl du 27 juin 1921.

en haar akte van goedkeuring, die alle in het verslag van de Controlecommissie zijn opgenomen, onverwijld zowel aan de minister van Financiën hebben toegezonden als aan de diensten van het *Belgisch Staatsblad* die deze binnen dertig dagen na ontvangst in de bijlagen tot het *Belgisch Staatsblad* dienen te publiceren.

II. — PROCEDURE

Op 28 juni 2005 heeft de Controlecommissie *de heer Paul Wille (VLD-S)* aangewezen als rapporteur.

Tijdens dezelfde vergadering regelde de commissie haar werkzaamheden en wisselde ze een eerste maal van gedachten over de geconsolideerde jaarrekening van de N-VA vzw, waarover door de bedrijfsrevisor een voorbehoud werd geformuleerd wegens het ontbreken van de politieke fracties van de provincieraden in de consolidatiekring.

Er werden tevens een aantal vragen gesteld over de verhouding tussen de wet van 4 juli 1989, enerzijds, en de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, zoals gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002, anderzijds.

De opdracht van de rapporteur bestond erin om, mede op grond van het advies van het Rekenhof en de daarop geformuleerde reacties van de politieke partijen (zie de bijlagen 1 en 2), de financiële verslagen te toetsen aan de wettelijke criteria en de richtlijnen die de Controlecommissie terzake – onder meer op 15 februari 2000 en op 5 juli 2001 – ten behoeve van de politieke partijen en de bedrijfsrevisoren heeft goedgekeurd (zie hiervoor respectievelijk stuk Kamer, nr. 671/3, 2000-2001 en Senaat, nr. 2-447/3, 2000-2001, blz. 9-11 en 31-32, en stuk Kamer, nr. 50-1246/3, 2001-2002 en Senaat, nr. 2-741/3, 2001-2002, blz. 10-12).

Tijdens de vergadering van 5 oktober 2005 heeft de rapporteur vervolgens een tussentijds verslag uitgebracht (zie *infra* – III).

Hierbij gaf hij onder meer een gedetailleerd overzicht van de tussen 15 februari en 14 juli 2005 verrichte werkzaamheden met betrekking tot zowel de controle van de financiële verslagen over het boekjaar 2004 als de opvolging van de tijdens de vergadering van 28 juni 2005 geformuleerde vragen m.b.t. het financieel verslag van de N-VA en de verhouding tussen de wet van 4 juli 1989 en de VZW-wet van 27 juni 1921.

Après une brève discussion du rapport intermédiaire, la Commission de contrôle a approuvé, au cours de la même réunion, les 11 rapports financiers. (voir *infra* – IV)

La commission s'est enfin penchée sur le suivi des recommandations formulées à l'occasion du contrôle des rapports financiers relatifs à l'exercice 2003 (voir *infra* – V).

Le 20 mars 2006, le présent rapport a été soumis pour approbation à la commission.

III. — RAPPORT INTERMÉDIAIRE

A. CALENDRIER

Les délais, leur interruption et leur suspension

La procédure de contrôle concernant les rapports financiers des partis politiques et de leurs composantes se déroule selon un calendrier précis qui est défini dans les articles 23 et 24 de la loi du 4 juillet 1989:

– au 31 décembre de l'exercice clôturé, en l'occurrence l'année 2004: les partis politiques et leurs composantes clôturent leurs comptes. Le conseil d'administration d'une de ces composantes, à savoir l'ASBL qui a été désignée par chacun des partis concernés pour percevoir la dotation qui lui est due en vertu de la loi du 4 juillet 1989, établit ensuite un rapport financier sur les comptes annuels du parti et de ses composantes pour l'exercice clôturé. Ensuite, l'assemblée générale de cette ASBL désigne un réviseur d'entreprise qui établit un rapport sur ce rapport financier;

– au plus tard le 120ème jour de la clôture des comptes (30 avril): les partis envoient leur rapport financier au ministre des Finances et aux présidents de la Chambre et du Sénat. Ces derniers veillent à ce que ces rapports soient publiés sans délai dans les documents parlementaires et ils transmettent sans délai un exemplaire de ces rapports ou des documents parlementaires concernés, par lettre recommandée à la poste, à la Cour des comptes en la chargeant de rendre, dans un délai d'un mois, un avis concernant l'exactitude et l'exhaustivité desdits rapports. En vertu de l'article 30 du règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle, les termes «sans délai» signifient en l'espèce «dans les quinze jours»;

– au plus tard le 135ème jour de la clôture des comptes (15 mai): publication des rapports financiers dans

Na een korte bespreking van het tussentijds verslag keurde de Controlecommissie tijdens dezelfde vergadering de 11 financiële verslagen goed. (zie *infra* – IV)

De commissie boog zich tenslotte over de opvolging van de naar aanleiding van de controle van de financiële verslagen over het boekjaar 2003 geformuleerde aanbevelingen (zie *infra* – V).

Op 20 maart 2006 werd dit verslag ter goedkeuring aan de commissie voorgelegd.

III. — TUSSENTIJD'S VERSLAG

A. TIJDSCHEMA

Termijnen en hun stuiting en schorsing

De controleprocedure betreffende de financiële verslagen van de politieke partijen en hun componenten verloopt volgens een strikt tijdschema, vastgelegd in de artikelen 23 en 24 van de wet van 4 juli 1989:

– 31 december van het afgesloten boekjaar, te weten 2004: de politieke partijen en hun componenten sluiten hun rekeningen af. De beheerraad van een van deze componenten, te weten de VZW die door elk van de betrokken partijen is aangewezen om de haar krachtens de wet van 4 juli 1989 verschuldigde dotatie te ontvangen, stelt vervolgens een financieel verslag op over de jaarrekeningen van de partij en haar componenten betreffende het afgesloten boekjaar. Daarna wijst de algemene vergadering van die VZW een bedrijfsrevisor aan die een verslag opstelt over dit financieel verslag;

– 120ste dag na het afsluiten van de rekeningen (30 april): de partijen zenden hun financieel verslag naar de minister van Financiën en de voorzitters van Kamer en Senaat. Deze laatsten zorgen voor de onverwijde publicatie van deze verslagen in de parlementaire stukken en zenden tevens onverwijld een exemplaar van deze verslagen of van de betrokken parlementaire stukken, bij een ter post aangetekende brief, naar het Rekenhof met de opdracht om, binnen een maand, een advies uit te brengen over de juistheid en de volledigheid van deze verslagen. Krachtens artikel 30 van het huiselijk reglement van de Controlecommissie betekent de term «onverwijld» in dit verband binnen vijftien dagen;

– 135ste dag na het afsluiten van de rekeningen (15 mei): publicatie van de financiële verslagen in de par-

les documents parlementaires et transmission de ces rapports à la Cour des comptes dans le cadre de la demande d'avis;

– au plus tard le 166ème jour de la clôture des comptes (15 juin): transmission de l'avis de la Cour des comptes à la Commission de contrôle. Comme la publication des rapports financiers et l'obligation d'attendre l'avis de la Cour des comptes sont des formalités substantielles, la Commission de contrôle ne peut pas se permettre de prendre une décision concernant l'approbation des rapports déposés sans que ces deux conditions aient été remplies, c'est-à-dire avant le 165ème jour;

– entre le 166ème (15 juin) et au plus tard le 200ème jour de la clôture des comptes (19 juillet): la Commission de contrôle examine les rapports financiers², prend, notamment sur la base de l'avis de la Cour des comptes, une décision définitive concernant l'approbation de ces rapports et elle veille ensuite à la publication de son acte d'approbation ainsi que de ses éventuelles observations et des résumés des rapports financiers dans les annexes du *Moniteur belge*.

Les délais prévus dans ce calendrier ne sont pas prescrits à peine de nullité. Ce ne sont pas non plus des délais fixes, puisqu'ils peuvent être interrompus ou suspendus.

Conformément à l'article 1er, 4°, alinéa 4, de la loi du 4 juillet 1989, les délais applicables pour l'exercice des compétences de la Commission de contrôle sont interrompus en cas de dissolution des Chambres fédérales. Dans ce cas, les nouveaux délais commencent courir dès l'installation des bureaux définitifs des Chambres fédérales.

L'article 1er, 4°, alinéa 5, prévoit qu'à l'exception du délai prévu à l'article 4*bis*, § 2, alinéa 3, les délais prévus pour l'exercice des compétences de la commission de contrôle sont suspendus pendant les périodes de vacances fixées en application de l'article 10, 1er, 3°, de la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

² Au cas où la commission envisagerait de ne pas approuver le rapport financier d'un parti, elle ne pourrait prendre une telle décision que dans le respect des droits de la défense. Conformément aux articles 33 et 34 du règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle, cela signifie que le président ou les représentants du parti concerné doivent être invités, par lettre recommandée à la poste, à être entendus. Il faut en outre leur accorder un délai raisonnable pour qu'ils puissent se préparer à cette audition.

lementaire stukken en verzending ervan aan het Rekenhof in het kader van de adviesaanvraag;

– 166ste dag na het afsluiten van de rekeningen (15 juni): verzending van het advies van het Rekenhof aan de Controlecommissie. Aangezien de openbaarmaking van de financiële verslagen en de verplichting om het advies van het Rekenhof in te wachten, substantiële vormvereisten zijn, kan de Controlecommissie het zich niet veroorloven een beslissing omtrent de goedkeuring van de ingediende verslagen te nemen zonder dat aan deze twee voorwaarden is voldaan, dus vóór de 166ste dag;

– vanaf de 166ste dag (15 juni) tot uiterlijk de 200ste dag (19 juli) na het afsluiten van de rekeningen: de Controlecommissie onderzoekt ² de financiële verslagen, neemt - onder meer op grond van het advies van het Rekenhof - een definitieve beslissing nopens de goedkeuring ervan en zorgt nadien voor de publicatie van haar akte van goedkeuring met haar eventuele opmerkingen en de samenvattingen van de financiële verslagen in de bijlagen tot het *Belgisch Staatsblad*.

De in dit schema bepaalde termijnen zijn niet voorgeschreven op straffe van nietigheid. Het zijn evenmin vaste termijnen: zij kunnen worden gestuit en geschorst.

Overeenkomstig artikel 1, 4°, vierde lid, van de wet van 4 juli 1989 worden de voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Controlecommissie gestelde termijnen gestuit in geval van ontbinding van de federale Kamers. De nieuwe termijnen beginnen dan te lopen vanaf de installatie van de vaste bureaus van de federale Kamers.

Overeenkomstig artikel 1, 4°, vijfde lid, worden de voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Controlecommissie gestelde termijnen, met uitzondering van de in artikel 4*bis*, § 2, derde lid, bepaalde termijn, geschorst tijdens de recesperiodes bepaald met toepassing van artikel 10, § 1, 3°, van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State.

² Indien de commissie zou overwegen het financieel verslag van een partij niet goed te keuren, dan kan zij een dergelijke beslissing maar nemen met inachtneming van de rechten van de verdediging. Overeenkomstig de artikelen 33 en 34 van het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie betekent dat dat de voorzitter of de vertegenwoordigers van de betrokken partij, bij een ter post aangekonde brief, moeten worden uitgenodigd om te worden gehoord. Ter voorbereiding van een dergelijke hoorzitting dient hun daarenboven een redelijke termijn te worden gegund.

Jusqu'à ce jour, les Chambres fédérales n'ont pas été dissoutes pendant la durée du délai d'examen aux fins du contrôle des rapports financiers des partis politiques pour l'exercice 2003. Le délai n'a donc pas – encore – été interrompu.

Il a toutefois été suspendu par plusieurs périodes de vacances.

Dès lors qu'à l'occasion de l'examen des rapports financiers sur la comptabilité des partis politiques et de leurs composantes pour l'exercice 2003, la Commission de contrôle s'est prononcée en faveur de l'interprétation minimaliste de l'article 1er, 4°, alinéa 5 (*Doc.*, Chambre, n° 51-1117/4, et Sénat, n° 3-676/4, pp. 79-80), sont uniquement prises en compte les périodes de vacances qui se situent à un moment du calendrier prévu par la loi où la Commission de contrôle peut exercer effectivement les compétences dont la loi l'investit. Ce moment charnière est le 120e jour après la clôture de l'exercice, *in casu* le 30 avril 2005.

Il s'ensuit que, jusqu'ici, seule la période des vacances parlementaires peut être prise en compte pour suspendre le délai d'examen. À la suite de la décision prise par la commission parlementaire de concertation le 30 juin 2005, ces vacances couvrent la période du 16 juillet 2005 au 9 octobre 2005 inclus (*Doc.*, Chambre, n° 51-82/27 et Sénat, n° 3-82/27). Dans ce cas, le délai d'examen prendrait fin le 13 octobre 2005.

B. APERÇU DES ACTIVITÉS DE CONTRÔLE CONCERNANT L'EXERCICE 2004

– **15 février 2005**: lettre des présidents de la Commission de contrôle aux présidents des neuf partis politiques qui ont eu droit en 2004 à la dotation prévue par la loi du 4 juillet 1989 (VLD, PS, sp.a-spirit, MR, CD&V, Vlaams Belang, cdH, ECOLO, FN) ainsi qu'à la NV-A et à Groen!. Le rapport fait par MM. Cortois et Istasse au nom de la Commission de contrôle concernant l'exercice 2003 (*doc.*, Chambre n° 51-1117/4 et Sénat n° 3-676/4) leur est envoyé en vue du dépôt, pour le 30 avril 2005, du rapport financier concernant l'exercice 2004;

– **7 mars 2005**: lettre des présidents de la Commission de contrôle au président de la N-VA, lui demandant de déposer le rapport financier concernant l'exercice 2004, étant donné que ce parti aurait droit à

Tijdens de onderzoekstermijn voor de controle van de financiële verslagen van de politieke partijen over het boekjaar 2004 werden de federale Kamers – tot op heden – niet ontbonden. De termijn werd dus – nog – niet gestuit.

Hij werd echter wel onderbroken door een aantal recesperiodes.

Aangezien de Controlecommissie zich naar aanleiding van het onderzoek van de financiële verslagen over de boekhouding van de politieke partijen en hun componenten betreffende het boekjaar 2003 heeft uitgesproken ten voordele van de minimalistische interpretatie van artikel 1, 4°, vijfde lid (*Parl. St.*, Kamer, nr. 51-1117/4, en Senaat, nr. 3-676/4, blz. 79-80), worden uitsluitend de recesperiodes in aanmerking genomen die zich voordoen op een tijdstip in het door de wet bepaalde tijdschema dat de Controlecommissie de haar door de wet opgedragen bevoegdheden daadwerkelijk kan uitoefenen. Dat scharniermoment is de 120ste dag na het afsluiten van het boekjaar, *in casu* 30 april 2005.

Het voorgaande betekent dat tot op heden alleen het zomerreces in aanmerking mag worden genomen voor de schorsing van de onderzoekstermijn. Ingevolge de beslissing van de parlementaire overlegcommissie van 30 juni 2005 loopt dit reces van 16 juli 2005 tot en met 9 oktober 2005 (*Parl. St.*, Kamer, nr. 51-82/27, en Senaat, nr. 3-82/27). In dat geval zou de onderzoekstermijn eindigen op 13 oktober 2005.

B. OVERZICHT VAN DE ONDERZOEKSWERKZAAMHEDEN BETREFFENDE HET BOEKJAAR 2004

– **15 februari 2005**: brief van de voorzitters van de Controlecommissie aan de voorzitters van de negen politieke partijen die tijdens het jaar 2004 gerechtigd waren op de door de wet van 4 juli 1989 bepaalde dotatie (VLD, PS, sp.a-spirit, MR, CD&V, Vlaams Belang, cdH, ECOLO, FN), evenals aan N-VA en aan Groen!. Met het oog op de indiening van het financieel verslag over het boekjaar 2004 tegen 30 april 2005 wordt hun het verslag betreffende het boekjaar 2003 toegezonden dat de heren Cortois en Istasse namens de Controlecommissie hebben uitgebracht (*Parl. St.* Kamer, nr. 51-1117/4 en Senaat, nr. 3-676/4);

– **7 maart 2005**: brief van de voorzitters van de Controlecommissie aan de voorzitter van de N-VA met het verzoek om een financieel verslag voor het boekjaar 2004 in te dienen aangezien deze partij met terug-

la dotation prévue par la loi du 4 juillet 1989 avec effet rétroactif au 1er juin 2003. La loi du 17 février 2005 modifiant les conditions d'octroi prévues par la loi du 4 juillet 1989 a été publiée au *Moniteur belge* du 21 avril 2005 (2e édition);

– **29 avril 2005**: publication, dans les documents parlementaires, des onze rapports financiers déposés (doc., Chambre, n°s 51-1752/1-2 et Sénat, n°s 3-1172/1-2);

– **30 avril 2005**: dans les cent vingt jours de la clôture des comptes au 31 décembre 2004, les dix partis qui ont reçu pour l'exercice 2004 la dotation prévue par la loi du 4 juillet 1989 ont envoyé leur rapport financier aux présidents de la Commission de contrôle, à savoir le VLD, le PS, le sp.a-spirit, le MR, le CD&V, le Vlaams Belang, le cdH, ECOLO, le FN et la NV-A; le parti GROEN! a également déposé un rapport dans le délai imparti;

– **10 mai 2005**: lettre recommandée à la poste des présidents de la Commission de contrôle à la Cour des comptes la chargeant de rendre, dans un délai d'un mois, un avis concernant l'exactitude et l'exhaustivité des rapports et documents financiers publiés dans les documents parlementaires joints;

– **8 juin 2005**: La Cour des comptes transmet son avis aux présidents de la Commission de contrôle;

– **14 juin 2005**:

*transmission de l'avis aux membres de la Commission de contrôle;

*bien que la loi du 4 juillet 1989 ne le prévoit pas, et eu égard notamment à la recommandation de la Commission de contrôle (doc. Chambre n° 51 1117/4 et Sénat n° 3-676 4, p. 80), l'avis de la Cour des comptes est transmis, pour la transparence et l'efficacité dans le déroulement de l'examen, aux présidents des onze partis politiques concernés, lesquels sont invités à cette occasion à communiquer, pour le 27 juin 2005 au plus tard, à la Commission de contrôle, leur point de vue sur les remarques de la Cour des comptes concernant leur parti.

Seuls le PS, le sp.a-spirit, le FN, la N-VA et Groen! ont réagi dans le délai imparti. Après un appel téléphonique du secrétariat de la commission, les autres partis ont répondu rapidement.

– **28 juin 2005**: désignation de M. Paul Wille en qualité de rapporteur par la Commission de contrôle et fixation de l'ordre des travaux;

werkende kracht tot 1 juni 2003 gerechtigd zou zijn op de door de wet van 4 juli 1989 bepaalde dotatie. De wet van 17 februari 2005 houdende wijziging van de in de wet van 4 juli 1989 bepaalde toekenningsvoorwaarden werd gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 21 april 2005 (2de editie)

– **29 april 2005**: publicatie van de elf ingediende financiële verslagen (*Parl. St.*, Kamer, nrs. 51-1752/1-2 en Senaat, nrs. 3-1172/1-2);

– **30 april 2005**: binnen honderdtwintig dagen na het afsluiten van de rekeningen op 31 december 2004, hebben de tien partijen die voor het boekjaar 2004 de krachtens de wet van 4 juli 1989 bepaalde dotatie hebben ontvangen, hun financieel verslag aan de voorzitters van de Controlegcommissie toegezonden, te weten VLD, PS, sp.a-spirit, MR, CD&V, Vlaams Belang, cdH, ECOLO, FN, N-VA; ook de partij GROEN! diende tijdig een verslag in.

– **10 mei 2005**: ter post aangetekende brief van de voorzitters van de Controlegcommissie aan het Rekenhof met het verzoek om, binnen een maand, een advies uit te brengen over de juistheid en de volledigheid van de in de bijgevoegde parlementaire stukken gepubliceerde financiële verslagen en documenten;

– **8 juni 2005**: het Rekenhof deelt zijn advies mee aan de voorzitters van de Controlegcommissie;

– **14 juni 2005**:

*overzending van het advies aan de leden van de Controlegcommissie;

*hoewel de wet van 4 juli 1989 hierin niet voorziet, wordt het advies van het Rekenhof, mede gelet op de aanbeveling van de Controlegcommissie (*Parl. St.*, Kamer, nr 51 1117/4, en Senaat, nr 3-676/4, blz. 80), ter wille van de transparantie en het efficiënt verloop van het onderzoek aan de voorzitters van de elf betrokken politieke partijen toegestuurd met het verzoek om uiterlijk op 27 juni 2005 hun standpunt nopens de opmerkingen van het Rekenhof aangaande hun partij aan de Controlegcommissie mee te delen.

Alleen PS, sp.a-spirit, FN, NV-A en Groen! reageren tijdig. Na een telefonische oproep door het commissiesecretariaat volgen de overige partijen op korte afstand.

– **28 juni 2005**: aanwijzing van de heer Paul Wille tot rapporteur door de Controlegcommissie en regeling der werkzaamheden;

– **6 juillet 2005:** par suite d'un certain nombre d'observations formulées à la réunion de la Commission de contrôle du 28 juin 2005, la N-VA dépose son rapport financier relatif à l'exercice 2004, complété par les groupes des conseils provinciaux de Flandre occidentale, de Flandre orientale, du Brabant flamand et d'Anvers; un rapport du reviseur d'entreprises, y compris une attestation sans réserve, y est également joint.

– **14 juillet 2005:** lettre des présidents de la Commission de contrôle à l'Institut des reviseurs d'entreprises, contenant un certain nombre de questions relatives au rapport entre la loi du 4 juillet 1989 et la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations, modifiée par la loi du 2 mai 2002.

C. BUT DE L'EXAMEN PRÉLIMINAIRE

En vertu de l'article 24 de la loi du 4 juillet 1989 et de l'article 31 de son règlement d'ordre intérieur, la Commission de contrôle soumet les rapports financiers des partis politiques et de leurs composantes à un examen afin d'en contrôler la conformité aux lois et aux arrêtés en vigueur.

Jusqu'à présent, l'examen préliminaire effectué par les rapporteurs avait pour but d'éclairer la Commission de contrôle sur les rapports financiers déposés et d'attirer son attention sur les questions et les points difficiles qui requièrent des éclaircissements. À cet effet, les rapporteurs contrôlaient la conformité des rapports financiers - en ce qui concerne tant leur forme que leur contenu - aux lois et aux arrêtés en vigueur. Pour ce faire, ils vérifiaient notamment si les réviseurs d'entreprises avaient ou non visé sans réserve les rapports financiers des partis.

Cette procédure a été sensiblement modifiée à partir de l'exercice 2002, en ce sens que les rapporteurs ont pu se baser depuis sur l'avis de la Cour des comptes concernant l'exactitude et l'exhaustivité des rapports financiers, avis que la commission de contrôle avait dû recueillir obligatoirement.

Comme on l'a exposé ci-dessus, la Cour des comptes a rendu, le 8 juin 2005, un avis concernant les onze rapports financiers déposés afférents à l'exercice 2004.

– **6 juli 2005:** ingevolge een aantal tijdens de vergadering van de Controlecommissie dd. 28 juni 2005 geformuleerde opmerkingen, bezorgt de partij N-VA haar financiële jaarverslag over het boekjaar 2004, aangevuld met de provincieraadsfracties van West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Antwerpen; een verslag van de bedrijfsrevisor, inclusief een verklaring zonder voorbehoud, is eveneens bijgevoegd.

– **14 juli 2005:** brief van de voorzitters van de Controlecommissie aan het Instituut der Bedrijfsrevisoren, houdende een aantal vragen betreffende de verhouding tussen de wet van 4 juli 1989 en de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, zoals gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002.

C. OPZET VAN HET PRELIMINAIR ONDERZOEK

Krachtens artikel 24 van de wet van 4 juli 1989 en artikel 31 van haar huishoudelijk reglement onderwerpt de Controlecommissie de financiële verslagen van de politieke partijen en hun componenten aan een onderzoek teneinde hun conformiteit met de vigerende wetten en besluiten na te gaan.

Tot op heden had het preliminair onderzoek door de rapporteurs tot doel de Controlecommissie enigszins wegwijz te maken in de ingediende financiële verslagen en haar aandacht te vestigen op vragen en knelpunten die nadere opheldering behoeften. Daartoe toetsten de rapporteurs de financiële verslagen zowel op hun formele als inhoudelijke aspecten aan de vigerende wetten en besluiten. Daarbij werd onder meer rekening gehouden met het feit of de bedrijfsrevisoren voor de financiële verslagen van de partijen al dan niet een visum zonder voorbehoud hadden afgeleverd.

Met ingang van het boekjaar 2002 is deze werkwijze grondig gewijzigd doordat de rapporteurs sindsdien kunnen bogen op het door de Controlecommissie verplicht ingewonnen advies van het Rekenhof over de juistheid en de volledigheid van de financiële verslagen.

Zoals hiervoor is uiteengezet heeft het Rekenhof op 8 juni 2005 een advies uitgebracht over de elf ingediende financiële verslagen m.b.t. het boekjaar 2004.

D. AVIS DE LA COUR DES COMPTES ET RÉACTIONS DES PARTIS

Ci-dessous figure, dans son intégralité, l'avis rendu par la Cour des comptes le 8 juin 2005 (voir également annexe 1). Il est suivi des réactions éventuelles des partis (voir aussi annexe 2) et des remarques éventuelles des rapporteurs.

Certains y verront peut-être un lieu commun, mais le rapporteur se félicite, une fois de plus, de la minutie avec laquelle la Cour des comptes a examiné les rapports financiers. L'avis de celle-ci confère une plus grande consistance à l'examen des rapports financiers par la Commission de contrôle. En outre, la Cour formule une série de recommandations utiles, en vue de favoriser la transparence et la comparabilité des rapports.

Avis du 8 juin 2005

Par lettre du 10 mai 2005, les présidents de la Commission de contrôle, créée par la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, ont transmis à la Cour des comptes les rapports financiers sur la comptabilité des partis politiques et de leurs composantes pour l'exercice 2004 (Doc. parl. Chambre, n° 1752/001 et 002, et Sénat, n° 3-1172/1 et 2) et lui ont demandé de rendre, dans un délai d'un mois, un avis concernant l'exactitude et l'exhaustivité desdits rapports.

En vertu de l'article 24, alinéa 2, de la loi du 4 juillet 1989, modifiée par la loi du 2 avril 2003, les présidents des Chambres législatives chargent la Cour des comptes «de rendre, en application de l'article 1er, § 2, dans un délai d'un mois, un avis concernant l'exactitude et l'exhaustivité des rapports financiers sur les comptes annuels des partis politiques et de leurs composantes. Selon l'article 1er, § 2, précité (en réalité l'article 1er, 4°, alinéa 3), la Commission de contrôle est «tenue de se faire conseiller, aux conditions prévues par la présente loi, par la Cour des comptes tant pour le contrôle des dépenses électorales des partis politiques et des candidats que pour le contrôle des rapports financiers des partis politiques et de leurs composantes».

Dans son avis remis le 6 août 2003 et portant sur les rapports financiers afférents à l'exercice 2002 (Doc. parl. Chambre, n° 51-21/3 et Sénat 3-21/3, p. 18), la Cour des comptes a précisé le cadre légal dans lequel s'inscrit son intervention. Les dispositions légales et réglementaires n'ayant pas été modifiées, l'avis de la

D. ADVIES VAN HET REKENHOF EN REACTIES VAN DE PARTIJEN

Hierna volgt het volledige advies van het Rekenhof van 8 juni 2005 (zie tevens bijlage 1), met in voorkomend geval de reacties van de partijen (zie ook bijlage 2) en opmerkingen van de rapporteurs.

Het komt misschien over als een gemeenplaats, maar de rapporteur apprecieert eens te meer de grondigheid waarmee het Rekenhof de financiële verslagen heeft onderzocht. Zijn advies verleent het onderzoek van de financiële verslagen door de Controlecommissie een veel grotere diepgang. Daarenboven formuleert het, met het oog op de transparantie en betere onderlinge vergelijkbaarheid van de verslagen, tal van nuttige aanbevelingen.

Advies van 8 juni 2005

De voorzitters van de Controlecommissie die door de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen werd opgericht, hebben bij brief van 10 mei 2005 aan het Rekenhof de financiële verslagen over de boekhouding van de politieke partijen en hun componenten voor het boekjaar 2004 (Parl. Stuk Kamer, nr. 1752/001 en 002, en Senaat nr. 3-1172/1 en 2) toegezonden en aan het Rekenhof gevraagd binnen een termijn van één maand een advies te bezorgen in verband met de juistheid en de volledigheid van die verslagen.

Krachtens artikel 24, 2e lid, van de wet van 4 juli 1989, gewijzigd door de wet van 2 april 2003, geven de voorzitters van de wetgevende kamers het Rekenhof opdracht om «met toepassing van artikel 1, § 2, binnen een maand, een advies uit te brengen over de juistheid en de volledigheid van de financiële verslagen over de jaarrekeningen van de politieke partijen en hun componenten. Volgens bovenvermeld artikel 1, § 2, (in werkelijkheid artikel 1, 4°, 3^e lid), is de controlecommissie «verplicht om zich, onder de door deze wet bepaalde voorwaarden, te laten adviseren door het Rekenhof voor de controle van zowel de verkiezingsuitgaven van de politieke partijen en de individuele kandidaten als van de financiële verslagen van de politieke partijen en hun componenten».

In zijn advies van 6 augustus 2003 over de financiële verslagen met betrekking tot het boekjaar 2002 (Parl. Stuk, Kamer, nr. 51-21/3 en Senaat 3-21/3, blz. 18) heeft het Rekenhof het wettelijke kader van zijn optreden gepreciseerd. Daar de wettelijke en reglementaire bepalingen niet werden gewijzigd, wordt het ad-

Cour des comptes portant sur l'exercice 2004 est rendu selon les principes de contrôle (et la structure) retenus lors des précédents avis.

Eu égard à ces considérations et compte tenu des données disponibles dans les documents parlementaires, le contrôle des rapports financiers de l'année 2004 des partis politiques porte sur les aspects formels (points 1-11) et financiers (points 12-16) énumérés ci-après. La Cour des comptes ne s'est donc pas prononcée sur la validité et sur la réalité des opérations sous-jacentes dans la mesure où elle n'a pas accès aux pièces justificatives.

Par ailleurs, lors de la reddition de ses précédents avis, la Cour a formulé, au regard de certaines de ses observations, diverses suggestions susceptibles, selon elle, d'assurer une meilleure transparence et un contrôle plus aisé de certaines données ou informations reprises dans les rapports financiers des partis politiques.

Le rapport de la Commission de contrôle mentionne à ce propos «*Afin de tenir compte des nombreuses observations et suggestions formulées par la Cour des comptes en vue d'accroître la transparence, l'uniformité et la comparabilité des rapports financiers des partis politiques, ce qui, concrètement, implique une modification tant de l'annexe à la loi du 4 juillet 1989 que du schéma de rapport financier inclus en tant que modèle I au règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle, la commission suggère d'organiser à court terme une audition avec des représentants de l'Institut des réviseurs d'entreprises et, le cas échéant, d'y associer la Cour des comptes, selon des modalités à définir par la commission.* (Doc Chambre n° 51-1117/004 et Sénat 3-676/4, p. 80).»

Pour cette raison, la Cour n'a pas jugé opportun de réitérer, dans son précédent avis, toutes les suggestions qu'elle avait formulées antérieurement mais s'est limitée, dans le présent rapport, à exposer les recommandations nouvelles qu'elle estime utiles.

ASPECTS FORMELS

1. Qualité du ou des signataire(s) des états financiers

1.1 Pour l'ensemble des partis, il a été observé que les signataires des rapports financiers sont membres du conseil d'administration de l'ASBL chargée, en vertu des articles 22 et 23 de la loi du 4 juillet 1989, de l'élaboration desdits rapports.

vies van het Rekenhof met betrekking tot het boekjaar 2004 verstrekt volgens de controleprincipes (en de structuur) die in de vorige adviezen werden gehanteerd.

Gelet op die beschouwingen en rekening houdend met de gegevens die beschikbaar waren in de parlementaire stukken heeft de controle van de financiële verslagen van het jaar 2004 van de politieke partijen betrekking op de hierna vermelde formele (punten 1-11) en financiële (punten 12-16) aspecten. Het Rekenhof heeft zich dus niet uitgesproken over de geldigheid en de werkelijkheid van de onderliggende verrichtingen aangezien het geen toegang heeft tot de verantwoordingsstukken.

Bij het verstrekken van zijn vorige adviezen heeft het Rekenhof, naast bepaalde van zijn opmerkingen bovendien verschillende voorstellen geformuleerd die volgens het hof zouden kunnen zorgen voor meer transparantie en een gemakkelijkere controle van bepaalde gegevens of informatie die in de financiële verslagen van de politieke partijen is vermeld.

Het verslag van de Controlecommissie vermeldt in dat verband «*Teneinde de talrijke opmerkingen en suggesties die het Rekenhof heeft geformuleerd om de transparantie, de uniformiteit en de onderlinge vergelijkbaarheid in de financiële rapportering van de politieke partijen te bevorderen, hetgeen in concreto een wijziging impliceert van zowel de bijlage bij de wet van 4 juli 1989 als het schema van financieel verslag opgenomen als model I bij het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie, suggereert de commissie om op korte termijn een hoorzitting te houden met vertegenwoordigers van het Instituut der Bedrijfsrevisoren en desgevallend het Rekenhof op een door de commissie te bepalen wijze hierbij te betrekken.* (Parl. Stuk, Kamer, nr. 51-1117/004 en Senaat 3-676/4, p. 80).»

Om die reden achtte het Rekenhof het naar aanleiding van zijn vorig advies niet opportuun alle voorstellen te herhalen die het reeds voordien had geformuleerd, maar heeft het in dit verslag enkel de nieuwe aanbevelingen gedaan die het nuttig acht.

VORMELIJKE ASPECTEN

1. Hoedanigheid van de ondertekenaar(s) van de financiële staten

1.1 Voor het geheel van de partijen werd opgemerkt dat de personen die de financiële verslagen ondertekenen, leden zijn van de raad van bestuur van de VZW die krachtens de artikelen 22 en 23 van de wet van 4 juli 1989 belast is met de opstelling van die verslagen.

2. Existence des données identificatrices et financières pour chacun des partis politiques et de leurs composantes

2.1. À une exception près (voir ci-dessous), aucune donnée identificatrice ou financière n'est manquante pour les partis qui mentionnent plusieurs composantes.

Un seul parti politique [N-VA] a omis de mentionner une composante nouvellement créée (Arrondissement de Flandre occidentale) dans ses états détaillés. Cette composante figure toutefois dans la consolidation.

Réaction du N-VA

Un état détaillé de l'arrondissement de Flandre occidentale est annexé pour identification (voir annexe 2)

2.2 Un seul parti [FN] mentionne seulement des données identificatrices et financières concernant une seule composante. La Cour des comptes n'est pas en mesure d'établir si cette entité est la seule composante du périmètre de consolidation. En effet, bien que le terme «consolidé» apparaisse à plusieurs reprises dans les documents fournis par le parti – ce qui pourrait supposer l'existence de plusieurs entités –, on ne dispose pas d'informations permettant de déterminer avec certitude l'ampleur du périmètre de consolidation.

Dans son premier avis concernant l'exercice 2002, la Cour des comptes avait souligné les avantages à fournir systématiquement une liste récapitulative des composantes de chaque parti. En l'occurrence, une telle liste – pour autant qu'elle ait été complétée correctement – pourrait permettre de lever toute équivoque.

Réaction du FN

Le parti confirme que l'asbl AFFN est la composante exclusive du périmètre de consolidation tel qu'évoqué par la Cour des comptes. La totalité de la gestion financière du parti Front National y a été regroupée pour l'exercice 2004. Pour les exercices à venir, le Conseil d'administration veillera à le préciser expressis verbis pour répondre à la préoccupation de la Cour des comptes.

3. Existence d'une mention indiquant si le périmètre de consolidation a ou non été modifié et s'il l'a été, quelle est la nature des modifications intervenues

3.1 Tous les partis mentionnent, mais à des degrés divers et à des endroits différents du rapport, les modifications ou l'absence de modifications intervenues dans leur périmètre de consolidation.

2. Bestaan van de identificatie- en financiële gegevens voor elk van de politieke partijen en hun componenten

2.1 Op een uitzondering na (zie hieronder) ontbreekt er geen enkel identificatie- of financieel gegeven bij de partijen die verschillende componenten vermelden.

Eén politieke partij [N-VA] heeft een nieuw opgerichte component (Arrondissement West-Vlaanderen) niet opgenomen in haar detailstaten. Deze component is wel opgenomen in de consolidatie.

Reactie van de N-VA

Als bijlage gaat een detailstaat van het arrondissement West-Vlaanderen ter identificatie (zie bijlage 2).

2.2 Eén partij [FN] vermeldt enkel identificatie- en financiële gegevens voor één component. Het Rekenhof is niet in staat om te bepalen of deze entiteit de enige component in de consolidatiekring is. Inderdaad, zelfs als de term «geconsolideerd» meermaals te vinden is in de door de partij verschaft documenten – wat zou kunnen laten vermoeden dat verschillende entiteiten bestaan – is er geen beschikbare informatie die met zekerheid toelaat de omvang van de consolidatiekring te bepalen.

In zijn eerste advies betreffende het boekjaar 2002 had het Rekenhof de voordelen onderstreept van een systematische verstrekking van een samenvattende lijst van de componenten van elke partij. In het huidige geval zou dergelijke lijst - voorzover dat ze correct wordt ingevuld - kunnen toelaten om alle twijfel op te heffen.

Reactie van het FN

De partij bevestigt dat de vzw AFFN de enige component is in de door het Rekenhof ter sprake gebrachte consolidatiekring. Het hele financiële beheer van de partij Front National is daar voor het jaar 2004 in samengebracht. Om aan de betrachting van het Rekenhof te voldoen, zal de raad van bestuur er de komende boekjaren op toezien dit expressis verbis te preciseren.

3. Bestaan van een vermelding die aangeeft of de consolidatiekring al dan niet werd gewijzigd, en als dat gebeurd is welke de aard is van de wijzigingen die zich hebben voorgedaan

3.1 Alle partijen vermelden in verschillende mate en op verschillende plaatsen in het verslag al dan niet de wijzigingen van de consolidatiekring.

Réaction du Vlaams Belang

Le périmètre de consolidation est resté inchangé par rapport à l'exercice précédent, étant entendu qu'un changement de nom est intervenu dans l'intervalle comme signalé dans l'énumération des entités faisant partie du périmètre de consolidation. À l'avenir, le parti précisera explicitement dans quelle mesure des modifications se produisent au niveau du périmètre de consolidation.

4. Respect des exigences minimales relatives aux données identificatrices des partis politiques et de leurs composantes

4.1. Tous les partis politiques oublient occasionnellement, certains plus que d'autres, de mentionner la profession des membres des organes de gestion. Dans certains cas, c'est la fonction remplie par les membres au sein du comité de gestion qui est mentionnée au lieu de la profession.

Réaction du Vlaams Belang

Les professions de tous les membres de l'organe de gestion et de l'organe de contrôle ont été mentionnées, à l'exception de celle de M. Geert Wymeersch, gestionnaire de l'arrondissement de Termonde – Saint-Nicolas (1.16), qui est employé.

4.2. La profession des membres des organes de contrôle n'est généralement pas mentionnée, excepté lorsqu'il s'agit d'un réviseur d'entreprises.

4.3. Aucune liste récapitulative des composantes n'est fournie par trois partis [cdH – FN – Groen!]. (Cette liste n'est pas prévue par l'annexe à la loi du 24 juillet 1989 mais est de nature à faciliter les diverses vérifications).

Réactions des partis

– cdH

La liste des composantes est fournie en annexe, bien qu'elle ne soit pas prévue par l'annexe à la loi du 4 juillet 1989 et qu'elle se trouve dans l'annexe au rapport du réviseur d'entreprises (annexe 2).

– FN

Le parti confirme que l'asbl AFFN constitue la composante exclusive du périmètre de consolidation telle qu'évoqué par la Cour des comptes. La totalité de la gestion financière du parti Front National y a été regroupée pour l'exercice 2004. Pour les exercices à venir, le conseil d'administration veillera à le préciser expressis verbis pour répondre à la préoccupation de la Cour.

Reactie van het Vlaams Belang

De consolidatiekring bleef t.o.v. vorig boekjaar ongewijzigd, met dien verstande dat een naamswijziging heeft plaatsgevonden zoals gemeld in de opsomming van de tot de consolidatiekring behorende entiteiten. In de toekomst zal de partij uitdrukkelijk melden in hoeverre er wijzigingen in de consolidatiekring voorkomen.

4. Inachtneming van de minimumvereisten met betrekking tot de identificatiegegevens van de politieke partijen en hun componenten

4.1 Alle politieke partijen vergeten occasioneel, de ene keer vaker dan de andere, het beroep van de leden van de beheersorganen te vermelden. In bepaalde gevallen wordt in plaats van het beroep de functie vermeld die de leden binnen het beheerscomité vervullen.

Reactie van het Vlaams Belang

Het beroep van alle leden van het beheersorgaan en het controleorgaan werd opgegeven, met uitzondering van dit van de heer Geert Wymeersch, beheerder bij het arrondissement Dendermonde – Sint-Niklaas (1.16), die bediende is.

4.2 Het beroep van de leden van de controleorganen wordt meestal niet vermeld behoudens wanneer het gaat om een bedrijfsrevisor.

4.3 Drie partijen [cdH – FN – Groen!] leggen geen enkele samenvattende lijst voor van de partijcomponenten. (De bijlage bij de wet van 24 juli 1989 bepaalt niet dat deze lijst moet worden opgemaakt, maar ze kan de verschillende verificaties vergemakkelijken).

Reacties van de partijen

– cdH

Als bijlage gaat de lijst van de componenten, hoewel de bijlage bij de wet van 4 juli 1989 daar niet in voorziet en ze is opgenomen in de bijlage bij het rapport van de bedrijfsrevisor (bijlage 2).

– FN

De partij bevestigt dat de vzw AFFN de enige component is in de door het Rekenhof ter sprake gebrachte consolidatiekring. Het hele financiële beheer van de partij Front National is daar voor het jaar 2004 in samengebracht. Om aan de betrachting van het Rekenhof te voldoen, zal de raad van bestuur er de komende boekjaren op toezien dit expressis verbis te preciseren.

– Groen!

La liste récapitulative des composantes du parti est fournie en annexe (annexe 2).

Un parti politique [VLD] a transmis une liste récapitulative dans laquelle il manque une composante. Le parti a exposé son point de vue³ dans sa réponse aux observations de la Cour des comptes relatives à 2002: «*Le parti VLD-association de fait n'a pas été inclus dans la liste parce qu'il ne constitue pas, stricto sensu, une composante du parti, mais le rapport financier de l'association de fait a bel et bien été incorporé dans le rapport financier*». Sauf avis contraire de la Commission, la Cour des comptes estime qu'il n'y a pas lieu de revenir sur ce point dans les rapports suivants.

4.4.L'annexe au règlement d'ordre intérieur prévoit que l'objet social soit mentionné en faisant référence à l'article correspondant des statuts de la composante. Ce principe est respecté, à de rares exceptions près, par plusieurs partis politiques [PS – MR – CD&V – Vlaams Belang – (cdH) – Ecolo – N-VA]. Il ne l'est toutefois (généralement) pas par d'autres partis politiques [VLD – sp.a-spirit – FN – Groen!].

Un parti [sp.a-spirit] communique la réaction suivante au rapport de 2003: «*L'objet des asbl est défini à l'article 2 des statuts*»⁴.

Réactions des partis

– FN

Le parti prend bonne note de la remarque de la Cour des comptes. Elle lui paraît surabondante en l'espèce puisque les statuts de l'asbl AFFN, seule composante à prendre en considération, sont connus de la commission depuis l'origine. Le parti veillera cependant à ce que son objet social soit expressément rappelé au cours des prochains exercices pour répondre au souci de la Cour.

– Groen!

Pour chaque structure d'asbl, l'objet social est mentionné tel qu'il est défini dans les statuts respectifs, ce qui englobe 6 des 12 composantes. Dans le rapport annuel de 2005, le parti mentionnera également l'objet social pour les associations de fait.

³ Point 4.3., page 34, Doc. parl. Chambre, n° 51 21/3, et Sénat, n° 3-21/3

⁴ Point 5.4, page 28, Doc. Parl., Chambre, n° 51 1117/004, et Sénat, n° 3-676/4.

– Groen!

Als bijlage gaat de samenvattende lijst van de partij-componenten (bijlage 2).

Eén politieke partij [VLD] heeft een samenvattende lijst toegezonden waarin een component ontbreekt. De partij heeft haar standpunt³ uiteengezet in het antwoord dat ze gegeven heeft op de opmerking met betrekking tot 2002 door het Rekenhof: «*De partij VLD – feitelijke vereniging werd niet opgenomen in de lijst omdat ze stricto sensu geen component is van de partij maar het financieel verslag van de feitelijke vereniging werd wel degelijk opgenomen in het financieel verslag*». Het Rekenhof is van oordeel – behoudens andersluidend standpunt van de Commissie - om niet meer terug te komen op dit punt in zijn volgende verslagen.

4.4 De bijlage bij het huishoudelijk reglement bepaalt dat het maatschappelijk doel wordt vermeld onder verwijzing naar het overeenstemmend artikel van het statuut van de component. Dat principe wordt op enkele zeldzame uitzonderingen na door verschillende politieke partijen in acht genomen [PS – MR – CD&V – Vlaams Belang – cdH – Ecolo – N-VA]. Het wordt echter (meestal) niet gevolgd door andere politieke partijen [VLD – sp.a-spirit – FN – Groen!].

Een partij [sp.a-spirit] deelt als reactie mee op het rapport van 2003: «*Het doel van de VZW wordt bepaald in artikel 2 van de statuten*»⁴.

Reacties van de partijen

– FN

De partij neemt nota van de opmerking van het Rekenhof. Deze lijkt in casu overbodig, aangezien het statuut van de vzw AFFN, de enige in aanmerking te nemen component, sinds het ontstaan ervan bij de commissie bekend is. Om aan de betrachting van het Rekenhof te voldoen, zal de partij er evenwel op toezien dat het maatschappelijk doel de komende boekjaren uitdrukkelijk wordt vermeld.

– Groen!

Voor elke vzw structuur is het maatschappelijk doel vermeld zoals dit in de respectievelijke statuten omschreven is. Dit behelst 6 van de 12 componenten. In het jaarverslag van 2005 zal de partij ook voor de feitelijke verenigingen het maatschappelijk doel vermelden.

³ Punt 4.3., pagina 34, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 21/3, en Senaat, nr. 3-21/3

⁴ Punt 5.4, pagina 28, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 1117/004, en Senaat, nr. 3-676/4

5. Respect des schémas prévus pour la présentation des données relatives au résumé du rapport financier, aux comptes synthétiques des composantes et au compte consolidé

5.1 Les rapports financiers qui ont été transmis par l'ensemble des partis politiques répondent aux schémas prévus par l'annexe à la loi du 24 juillet 1989.

Pour information: dans l'annexe explicative des comptes consolidés, un parti [N-VA] ne reprend que les parties complétées du schéma prévu. (Ce qui présente le risque que l'on omette certaines parties devant être complétées). Par ailleurs, la présentation de l'annexe 2. «Contributions publiques belges: détail» n'a pas été reproduite conformément à ce que prévoit le schéma imposé.

Réaction du N-VA

En annexe, vous trouverez une version adaptée de la rubrique VI, avec ajout des parties manquantes, qui apparaissent bel et bien sur le formulaire modèle (annexe 2). À l'avenir, la N-VA joindra aussi les parties non complétées des comptes consolidés. Si elles n'ont pas été reprises, c'est par analogie avec, par exemple, les comptes annuels des sociétés. Aucune partie n'a été omise. Si certaines parties n'ont pas été mentionnées, c'est soit parce qu'il n'y a pas eu de contributions publiques pour ces entités, soit parce que ces composantes n'existent pas au sein du groupe N-VA.

5.2 Si, officiellement, le schéma du rapport financier prévoit seulement que soient mentionnés les chiffres du dernier exercice, la Cour des comptes a évoqué, dans son avis relatif aux rapports de 2003, l'opportunité du «recours systématique et généralisé à une présentation assurant la comparaison immédiate de l'ensemble des chiffres des deux derniers exercices».

La Cour des comptes relève qu'en 2004, tous les partis, hormis quelques rares exceptions, ont systématiquement fourni cette comparaison.

6. Exhaustivité et présentation générale des données financières

6.1 La rubrique VI «Contributions publiques belges: Détails» de l'annexe du compte annuel consolidé n'est pas complétée de manière uniforme par les différents partis. Par exemple, deux partis politiques [VLD et N-VA] n'ont rien mentionné sous la rubrique «Institution Art. 22».

5. Inachtneming van de schema's voor de presentatie van de gegevens met betrekking tot de samenvatting van het financieel verslag, de samenvattende rekeningen van de componenten en de geconsolideerde rekening

5.1 De financiële verslagen die zijn toegezonden door alle politieke partijen beantwoorden aan de schema's zoals bepaald in de bijlage van de wet van 24 juli 1989.

Ter informatie: een partij [N-VA] neemt in de toelichting van de geconsolideerde rekeningen enkel de ingevulde delen van het voorziene schema op. (Hierbij bestaat het gevaar dat er bepaalde in te vullen delen over het hoofd gezien worden.). Bovendien wordt de voorstelling van de bijlage VI. «Belgische overheidsbijdragen: detail» niet weergegeven zoals deze voorzien is in het opgelegde schema.

Reactie van de N-VA

Als bijlage gaat een aangepaste versie van rubriek VI met toevoeging van de ontbrekende delen die op het modelformulier wel voorkomen (bijlage 2). De N-VA zal ook in de toekomst de niet ingevulde delen van de geconsolideerde rekeningen toevoegen. Het weglaten ervan gebeurde naar analogie met bijvoorbeeld de jaarrekening van vennootschappen. Er werden geen delen over het hoofd gezien. Wat de niet vermelde onderdelen betreft zijn er ofwel geen overheidsbijdragen voor deze entiteiten ofwel bestaan deze componenten niet binnen de N-VA-groep.

5.2 Hoewel het schema van het financieel verslag officieel alleen maar de vermelding van cijfers van het laatste boekjaar voorziet, bracht het Rekenhof, in zijn advies over de verslagen 2003, de opportuniteit ter sprake om «systematisch en algemeen een presentatie te hanteren die het mogelijk maakt alle cijfers van de laatste twee boekjaren onmiddellijk te vergelijken».

Het Rekenhof merkt op dat deze vergelijking, op enkele zeldzame uitzonderingen na, door alle partijen in 2004 systematisch verstrekt is.

6. Volledigheid en algemene presentatie van de financiële gegevens

6.1 Rubriek VI «Belgische overheidsbijdragen: detail» van de bijlage van de geconsolideerde jaarrekening werd door de verschillende partijen niet op een vormige wijze ingevuld. Twee politieke partijen [VLD en N-VA] hebben bijvoorbeeld niets vermeld onder de rubriek «Instelling Art.22».

Réaction du N-VA

En annexe, vous trouverez une version adaptée de la rubrique VI, avec ajout de la sous-rubrique «Institution art. 22». Cette composante (asbl N-VA) est cependant identique à la composante qui est décrite dans la rubrique sous Nationale Werkingsentiteit (vzw N-VA). C'est la raison pour laquelle le montant total demeure inchangé.

Un parti [VLD] a précisé comme suit⁵ pourquoi cette rubrique n'a pas été remplie en 2002: «*Dans le cas du VLD, l'institution visée à l'article 22 est Libera; dans l'annexe explicative, les sommes perçues ont été pointées en compte sous la rubrique «secrétariat national», étant donné que toutes les sommes payées à Libera sont intégralement reversées à ce secrétariat national.*» Ce point de vue a été confirmé en 2003. Dès lors - sauf indication contraire de la Commission - la Cour des comptes ne reviendra plus sur ce point dans ses prochains rapports.

6.2 Un parti [VLD] ne mentionne aucun chiffre dans le compte de résultats 2004 de sa composante *Centrum voor Vorming en Beleid c.v.b.a.* Le total de l'actif du bilan est égal à zéro. Le patrimoine négatif correspond au montant des dettes, de sorte que le total du passif est également égal à zéro.

6.3 Comme en 2002 et en 2003, les comptes synthétiques de deux composantes d'un parti politique [MR] sont intégralement complétés par des zéros. Il en est de même pour la composante d'un autre parti politique [Ecolo].

Réaction d'ECOLO

L'analyse faite par la Cour des comptes est suffisamment explicite et ne nécessite pas de commentaires complémentaires. La réponse fournie sur les comptes 2003 reste effectivement la même.

Les partis concernés ont fourni, en 2003 et/ou en 2004, les raisons justifiant ces particularités. Compte tenu de la probable permanence de ces justifications, la Cour estime inutile - sauf indication contraire de la Commission - d'évoquer encore cette double observation dans ses prochains avis.

6.4 Un parti [FN] ne transmet aucun compte synthétique (mais bien le compte détaillé de l'entité consolidante).

⁵ Point 6.3, page 34, Doc. Chambre, n° 51 21/3 et Sénat, n° 3-21/3.

Reactie van de N-VA

Als bijlage gaat een aangepaste versie van rubriek VI met toevoeging van Instelling art. 22 (bijlage 2). Deze component (vzw N-VA) is evenwel identiek aan de component die in de rubriek omschreven wordt als de Nationale Werkingsentiteit (vzw N-VA). Daarom blijft het totaalbedrag ongewijzigd.

Een partij [VLD] heeft haar standpunt⁵ verduidelijkt inzake het niet invullen van deze rubriek in 2002: «*De instelling bedoeld in artikel 22 is voor wat de VLD betreft Libera; in de toelichting werden de ontvangen bedragen opgenomen onder de Nationale Werkingsentiteit, aangezien alle bedragen die gestort worden aan Libera integraal worden doorbetaald aan deze Nationale Werkingsentiteit.*» Dit punt werd bevestigd in 2003. Derhalve zal het Rekenhof in de toekomst dit punt niet meer aanhalen, behoudens andersluidend standpunt van de Commissie.

6.2 Een partij [VLD] vermeldt geen cijfergegevens in de resultatenrekening voor 2004 van haar component Centrum voor Vorming en Beleid c.v.b.a. Het totaal van het actief is gelijk aan nul. Het negatieve patrimonium heft de schulden op waardoor het totaal van het passief eveneens op nul komt.

6.3 Zoals in 2002 en in 2003 worden de synthetische rekeningen van twee componenten van een politieke partij [MR] integraal ingevuld met nullen. Dit is ook het geval voor een component van een andere politieke partij [Ecolo].

Reactie van ECOLO

De opmerking van het Rekenhof lijkt voldoende duidelijk en vereist geen bijkomende commentaar. Het antwoord dat over de rekeningen 2003 werd verstrekt, blijft immers ongewijzigd.

In 2003 en/of 2004 hebben de betrokken partijen de redenen toegelicht die deze bijzonderheden rechtvaardigen. Rekening houdend met de vermoedelijke permanentie van deze rechtvaardigingen is het Rekenhof van mening dat - behalve tegengestelde aanwijzing van de Commissie - het nutteloos is deze dubbele opmerking in zijn toekomstige adviezen nog te herne men.

6.4 Een partij [FN] legt geen samenvattende rekeningen voor (maar wel de gedetailleerde jaarrekening voor de consoliderende entiteit).

⁵ Punt 6.3, pagina 34, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 21/3, en Senaat, nr. 3-21/3

Ne disposant pas d'information concernant le périmètre de consolidation de ce parti (voir point 2.2), la Cour des comptes n'est pas en mesure de déterminer si lesdits comptes synthétiques font défaut.

Réaction du FN

Le parti ne peut mieux faire que de renvoyer au premier point abordé ci-dessus. S'il faut bien entendre par comptes synthétiques, ceux qui viendraient de la synthèse des actifs et passifs de composantes diverses, il n'y a pas lieu de retenir la remarque de la Cour dès le moment où il y va, en l'espèce, d'une composante exclusive.

6.5 Les comptes de résultats des composantes individuelles d'un parti [Groen!] reprennent, en ce qui concerne les charges, parfois le signe «moins» et parfois pas. Une utilisation ou une absence systématique du signe «moins» pour l'ensemble des composantes est souhaitable en vue d'éviter les confusions.

Réaction de Groen!

En annexe, vous trouverez les comptes de résultats des différentes composantes du parti Groen! adaptés à la non-utilisation systématique du signe moins en ce qui concerne les coûts (annexe 2).

7. Concordance entre les chiffres repris dans le résumé des rapports financiers et ceux figurant dans le bilan consolidé

7.1 Aucune remarque n'est à formuler pour l'ensemble des partis politiques à l'exception de l'un d'entre eux [Ecolo].

Pour ce parti, le résultat courant repris dans le résumé du rapport financier ne correspond pas à la différence entre les produits et charges sur activités courantes. Il convient de lire (-) 1.318.346,22 EUR en lieu et place de (-) 579.402,10 EUR

Réaction d'ECOLO

La remarque de la Cour des comptes est tout à fait justifiée et il y a effectivement eu une erreur de retranscription dans le résumé du rapport de synthèse; il faut bien lire «- 1.318.346,22 EUR» comme résultat courant et non «- 579.402,10 EUR».

Gezien het Rekenhof over geen informatie beschikt met betrekking tot de consolidatiekring van deze partij (zie punt 2.2), is zij niet in staat te bepalen of samenvattende jaarrekeningen ontbreken.

Reactie van het FN

De partij kan alleen maar naar het eerste, hiervoor vermelde punt verwijzen. Als onder samenvattende rekeningen moet worden verstaan die van de samenvoeging van activa en de passiva van de verschillende componenten, dan moet geen rekening worden gehouden met de opmerking van de Rekenhof, als er in casu maar één component is.

6.5 De resultatenrekeningen van de individuele componenten van een partij [Groen!] vertonen voor wat de kosten betreft soms een minteken en soms niet. Een consistent gebruik of niet-gebruik van het minteken is aangewezen voor het geheel van de componenten, dit om verwarring te vermijden.

Reactie van Groen!

Als bijlage gaan de resultatenrekeningen van de individuele componenten van de partij Groen! aangepast aan een consistent niet-gebruik van het minteken voor wat de betreft de kosten (bijlage 2).

7. Overeenstemming tussen de cijfers in de samenvatting van de financiële verslagen en die in de geconsolideerde balans

7.1 Er moet geen enkele opmerking worden geformuleerd voor het geheel van de politieke partijen, met uitzondering van één partij [Ecolo].

In de samenvatting van het financieel verslag komt voor deze partij het opgegeven resultaat uit de gewone werking niet overeen met het verschil tussen de opbrengsten en kosten uit de gewone werking. Er moet (-) 1.318.346,22 EUR i.p.v. (-) 579.402,10 EUR gelezen worden.

Reactie van Ecolo

De opmerking van het Rekenhof is volkomen terecht; bij het overschrijven is inderdaad een fout geslopen in de samenvatting van het syntheseverslag; men leze wel degelijk «- 1.318.346,22 EUR» als opgegeven resultaat en niet «- 579.402,10 EUR».

8. Rapport du réviseur d'entreprises - Remarques éventuelles relatives à l'attestation des comptes

8.1 À l'exception d'un parti [N-VA], tous les rapports des réviseurs d'entreprises sont attestés sans réserve.

Le rapport du réviseur d'entreprises du parti N-VA contient une explication relative à l'attestation avec réserve des comptes consolidés. «[...] Ce périmètre de consolidation ne comprend pas les fractions politiques des conseils provinciaux qui, conformément à l'article 1er, 1° de la loi, doivent obligatoirement être mentionnés. [...]».

Réaction du N-VA

Dans son avis, la Cour des comptes prend acte de la réserve formulée par le réviseur d'entreprises. La situation n'est dès lors pas claire. Au lendemain des élections provinciales d'octobre 2000, des groupes VU&ID ont en effet été formés dans les conseils provinciaux. On ne sait pas exactement dans quelle mesure ceux-ci doivent être consolidés au sein du groupe N-VA.

- Les subsides pour le groupe VU&ID au conseil provincial de Flandre orientale sont versés à l'asbl Spirit Oost-Vlaanderen. Cette asbl a été consolidée au sein du groupe SP.A-Spirit.

- Le groupe VU&ID au conseil provincial d'Anvers formé après octobre 2000 est composé d'un conseiller provincial indépendant et d'un membre de la N-VA. Le président du groupe VU-ID au conseil provincial d'Anvers est indépendant.

- Les groupes VU&ID aux conseils provinciaux de Flandre occidentale et du Limbourg formés après octobre 2000 ne se composent plus aujourd'hui que de conseillers provinciaux N-VA.

- Le groupe VU&ID au conseil provincial du Brabant flamand formé après octobre 2000 est composé de membres de la N-VA et d'un membre de Spirit.

Le 6 juillet 2005, a été transmise une version adaptée du rapport financier pour l'exercice 2004, c'est-à-dire complétée des groupes au conseil provincial de Flandre occidentale, de Flandre orientale, du Brabant flamand et d'Anvers: un rapport du réviseur d'entreprises, auquel était jointe une attestation sans réserve, y était annexé. (voir annexe 3)

8.2. Tous les rapports mentionnent également, conformément au point 4.b. de l'annexe à la loi du 4 juillet 1989, le caractère suffisant de l'organisation administrative et comptable des partis politiques.

8. Verslag van de bedrijfsrevisor – Eventuele opmerkingen in verband met de attestatie

8.1 Met uitzondering van een partij [N-VA] werden alle verslagen van de bedrijfsrevisoren zonder voorbehoud geattesteerd.

Het verslag van de bedrijfsrevisor voor de partij N-VA vermeldt een verklaring over de geconsolideerde jaarrekening met voorbehoud. «[...] Deze consolidatiekring omvat niet de politieke fracties van de provincieraaden die volgens artikel 1, 1° van de wet verplicht dienen te worden opgenomen [...]».

Reactie van de N-VA

In zijn advies neemt het Rekenhof akte van het voorbehoud van de bedrijfsrevisor. De situatie is dan ook onduidelijk. Na de provincieraadsverkiezingen van oktober 2000 werden immers VU&ID-provincieraadsfracties gevormd. Het is onduidelijk in welke mate deze moeten geconsolideerd worden binnen de N-VA-groep.

- De subsidies voor de Oost-Vlaamse VU&ID-provincieraadsfractie worden gestort aan de vzw Spirit Oost-Vlaanderen. Deze vzw werd geconsolideerd binnen de groep SP.A-Spirit.

- De na oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfractie in Antwerpen bestaat uit een partijpolitiek onafhankelijk provincieraadslid en uit een N-VA-lid. De voorzitter van de VU&ID-provincieraadsfractie in Antwerpen is partijpolitiek onafhankelijk.

- De na oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfracties in West-Vlaanderen en Limburg bestaan vandaag enkel uit N-VA-provincieraadsleden.

- De na oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfractie in Vlaams-Brabant bestaat uit N-VA-leden en één lid van Spirit.

Op 6 juli 2005 werd een aangepast financieel jaarverslag over het boekjaar 2004 bezorgd, d.w.z. aangevuld met de provincieraadsfracties van West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Antwerpen: een verslag van de bedrijfsrevisor inclusief een verklaring zonder voorbehoud, werd eveneens bijgevoegd. (zie bijlage 3)

8.2 Alle verslagen vermelden, in overeenstemming met punt 4.b. van de bijlage bij de wet van 4 juli 1989, dat de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de politieke partijen voldoende is.

9. Rapport du réviseur d'entreprises - Analyse destinée à favoriser la compréhension de la situation financière et des résultats ainsi que la comparabilité

9.1. Les dispositions du point 4.c. de l'annexe à la loi du 4 juillet 1989 laissent une part d'appréciation importante dans le chef du réviseur d'entreprises. La nature et l'étendue des informations fournies varient ainsi fortement selon les partis politiques.

9.2. Sept rapports financiers [VLD - sp.a-spirit - CD&V - Vlaams Belang - FN - N-VA - Groen !] ne reprennent pas l'analyse de données prévue par les dispositions précitées.

Réactions des partis

– sp.a-spirit

Cela sera appliqué en concertation avec les réviseurs pour l'exercice 2005.

– Vlaams Belang

Le parti transmettra cette observation au réviseur chargé du contrôle, en le priant de bien vouloir en tenir compte à l'avenir.

Il attire toutefois l'attention sur le fait que les fonds propres négatifs ont bel et bien été analysés, comme le constate la Cour des comptes au point 9.3.

Il renvoie en outre volontiers aux points 7 et 8 des déclarations et informations complémentaires figurant dans le rapport du réviseur d'entreprises qui, outre une explication concernant les fonds négatifs, fournit des informations sur les provisions constituées et expose les raisons de la différence de résultats par rapport à l'exercice précédent.

– Groen!

On lit à, cet égard, dans l'annexe de la loi du 24 juillet 1989:

«4. un rapport du réviseur d'entreprises dans lequel celui-ci:

a)

b)

c) analyse les données des comptes consolidés en mettant en évidence les aspects qui sont susceptibles de favoriser la compréhension de la situation financière et des résultats ainsi que la comparabilité.»

Comme six autres partis, le parti ne fournit pas cette analyse de données, et ce, conformément à l'opinion émise par les membres de la Commission Partis politiques de l'Institut des Réviseurs d'entreprises lors des

9. Verslag van de bedrijfsrevisor – Analyse om het begrip van de financiële toestand en resultaten en de vergelijkbaarheid te bevorderen

9.1 De bepalingen van punt 4.c. van de bijlage bij de wet van 4 juli 1989 laten de bedrijfsrevisor heel wat appreciatiemarge. De aard en de uitgebreidheid van de verstrekte informatie verschilt aldus sterk van de ene politieke partij tot de andere.

9.2 Zeven financiële verslagen [VLD – sp.a-spirit - CD&V - Vlaams Belang - FN - N-VA - Groen !] vermelden niet de gegevensanalyse waarin de bovenvermelde bepalingen voorzien.

Reacties van de partijen

– sp.a-spirit

Dit zal in overleg met de revisoren voor het boekjaar 2005 in voege worden gesteld.

– Vlaams Belang

De partij zal deze opmerking overmaken aan de controlerende revisor, met het verzoek in de toekomst hiermee rekening te willen houden.

Zij vestigt er wel de aandacht op dat, zoals in het Rekenhof vastgesteld onder 9.3, wel toelichting werd verstrekt m.b.t. het negatief eigen vermogen.

Zij verwijst verder graag naar punt 7 en 8 van de bijkomende verklaringen en inlichtingen in het verslag van de bedrijfsrevisor die naast het negatief vermogen informatie verschaft aangaande de gevormde voorzieningen en de redenen uiteenzet van het resultaatverschil tegenover voorgaand boekjaar.

– Groen!

De Bijlage van de Wet van 24 juli 1989 vermeldt in dit verband:

«4. Een verslag van de bedrijfsrevisor waarin deze:

a)

b)

c) de gegevens van de geconsolideerde rekening ontleedt, waarbij hij de aandacht vestigt op de aspecten die het begrip van de financiële toestand en resultaten, alsook de vergelijkbaarheid kunnen bevorderen.»

Samen met 6 andere partijen vermeldt de partij deze gegevensanalyse niet. Dit in overeenstemming met de mening van de leden van de Commissie Politieke Partijen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren bij de ver-

différentes discussions consacrées, en 1999 et en 2000, à l'application de la nouvelle législation, discussions au cours desquelles les intéressés ont choisi de se limiter, à cet égard, aux informations que le parti n'aurait pas jointes à titre d'informations supplémentaires mais que le réviseur d'entreprises jugerait néanmoins nécessaires et utiles pour une bonne compréhension des états financiers. Il a alors été choisi de limiter les informations à fournir aux informations générales qui figurent, dans le rapport standard des entreprises, sous la rubrique «Déclarations et informations supplémentaires». Aucune mention formelle n'a été prévue en cas de non-nécessité desdites informations.

Cette observation figurait pour la première fois dans les commentaires de la Cour des comptes relatifs à l'exercice 2003. Six partis n'ont pas fourni alors d'analyse de données. Le rapport précédent, relatif à l'exercice 2002, indiquait que l'analyse des données par parti était très divergente et qu'il appartenait à la Commission d'indiquer si les informations fournies répondaient à ses attentes.

9.3 Le rapport révisoral d'un parti [Vlaams Belang] commente les fonds propres négatifs.

10. Données relatives aux règles d'évaluation

10.1 L'examen des rapports financiers conduit à observer que le niveau de détail des informations fournies en matière de règles d'évaluation varie selon les partis. Cette information est manquante dans un cas [cdH] (alors qu'elle figurait dans le rapport financier de l'exercice précédent).

Réaction du cdH

Les règles d'évaluations pour l'exercice 2004 sont quasi identiques aux exercices antérieurs.

10.2 L'examen proprement dit des règles d'évaluation conduit à relever certaines particularités.

– Auprès d'un parti politique [VLD], de nouvelles acquisitions d'immobilisations incorporelles ont été opérées en 2004. Les règles d'évaluation - qui ne prévoient pas le cas - n'ont pas été adaptées.

schillende besprekingen in 1999 en 2000 omtrent de toepassing van de nieuwe wetgeving, waarbij werd geopteerd zich te beperken tot de informatie die de partij niet als bijkomende informatie zou hebben opgenomen en die de bedrijfsrevisor toch nodig en nuttig acht voor een goed begrip van de financiële staten. Er werd toen geopteerd om de te verstrekken inlichtingen te beperken tot de algemene inlichtingen die in het standaardverslag voor ondernemingen worden gegeven onder de rubriek 'Bijkomende verklaringen en inlichtingen'. Indien dergelijke inlichtingen niet nodig zijn, is er geen formele vermelding.

Deze bemerking werd door het Rekenhof voor het eerst opgenomen in haar commentaren over het boekjaar 2003. Er waren toen 6 partijen die geen gegevensanalyse vermelden. In het vorige verslag over 2002 werd vermeld dat de gegevensanalyse per partij zeer uiteenlopend was en dat het de Commissie toekomt aan te geven of de opgenomen inlichtingen beantwoorden aan haar verwachtingen.

9.3 In het revisoraal verslag van een partij [Vlaams Belang] wordt het negatief eigen vermogen toegelicht.

10. Gegevens in verband met de waarderingsregels

10.1 Bij het onderzoek van de financiële verslagen kan worden opgemerkt dat de mate van detaillering van de informatie die wordt verstrekt inzake waarderingsregels verschilt tussen de politieke partijen. Deze informatie ontbreekt in één geval [cdH] (hoewel deze opgenomen werd in het financiële verslag van vorig boekjaar).

Reactie van het cdH

De evaluatieregels voor het boekjaar 2004 zijn nagenoeg dezelfde als die voor de vorige boekjaren.

10.2 Bij het eigenlijk onderzoek van de waarderingsregels kunnen de volgende bijzonderheden onder de aandacht worden gebracht.

– Bij een partij [VLD] werden nieuwe aanschaffingen gedaan van immateriële vaste activa in 2004. De waarderingsregels – die dit geval niet voorzien – werden niet aangepast.

Réaction du VLD

Il s'agit de l'acquisition, par le groupe de la province du Brabant flamand, d'un site internet interactif, qu'il amortit sur une période de trois ans. Cet oubli matériel sera mentionné dans le rapport l'année prochaine.

– En 2002 et en 2003, la Cour des comptes avait attiré l'attention de la Commission sur les particularités relatives à la comptabilisation des provisions pour dépenses électorales auprès d'un parti politique [Ecolo]. (Contrairement aux principes usuels et à ceux retenus par l'ensemble des autres partis, lesdites provisions étaient reprises par ce parti dans la rubrique des fonds propres).

En vue de satisfaire aux remarques de la Cour des comptes, le parti Ecolo a procédé à un reclassement idoine de ses provisions. Tant la nature de l'opération que son impact financier sur le compte de résultats ont fait l'objet d'explications dans le rapport financier. Un commentaire particulier a également été repris dans le résumé des règles d'évaluation.

Réaction d'ECOLO

Il semble que la remarque de la Cour des comptes est suffisamment explicite et ne nécessite pas de commentaires complémentaires, les comptes 2004 ayant été adaptés à l'avis de la Cour des comptes sur les comptes 2003.

– Le précédent avis de la Cour des comptes évoquait, pour le même parti politique [Ecolo], le fait que, si la règle d'évaluation relative aux amortissements mentionnait le taux usuel de 0% pour les terrains, le rapport du réviseur d'entreprises précisait que l'amortissement des constructions s'opérait «terrain inclus». Or il est d'usage constant en comptabilité de ne pas procéder à l'amortissement de terrains.

En 2004, le rapport du réviseur d'entreprises reprend le commentaire ci-après: «*En matière de règle d'évaluation, nous notons qu'il a été décidé de ne pas modifier les règles d'amortissement de la valeur des constructions, à savoir terrain inclus, la valeur du terrain étant considérée comme négligeable. Il faut constater qu'en agissant de la sorte, la valeur comptable cumulée du terrain et des constructions ne s'écarte pas de la valeur vénale globale actuelle de ceux-ci. Il n'y a donc pas de risque de sous-évaluation d'actif en conséquence.*»

Reactie van de VLD

Dit heeft betrekking op de verwerving door de fractie van de provincie Vlaams Brabant van een interactieve website, die zij afschrijven over een periode van drie jaar. Deze materiële vergetelheid zal volgend jaar in het verslag vermeld worden.

– In 2002 en 2003 had het Rekenhof de aandacht van de Commissie gevestigd op de bijzonderheden met betrekking tot de boeking van de voorzieningen voor verkiezingskosten bij een politieke partij [Ecolo]. (In tegenstelling tot de gangbare boekhoudkundige principes en tot de door de andere partijen gebruikte methodologie, werden de voornoemde voorzieningen door deze partij onder de rubriek eigen vermogen opgenomen).

Om aan de opmerkingen van het Rekenhof tegemoet te komen heeft de partij Ecolo een correcte herschikking van zijn voorzieningen gedaan. De aard van de verrichting evenals zijn impact op de resultatenrekening werden in het financiële verslag uitgelegd. Een specifieke commentaar werd eveneens in de samenvatting van de waarderingsregels opgenomen.

Reactie van ECOLO

De opmerking van het Rekenhof lijkt voldoende duidelijk en vereist geen bijkomende commentaar, aangezien de rekeningen 2004 werden aangepast aan het advies van het Rekenhof over de rekeningen 2003.

– Voor dezelfde politieke partij [Ecolo] bracht het vorige advies van het Rekenhof het feit ter sprake dat, hoewel de waarderingsregel met betrekking tot de afschrijvingen van de terreinen het gewoonlijke afschrijvingspercentage van 0% vermeldde, het verslag van de bedrijfsrevisor preciseerde dat de afschrijving van de gebouwen «terreinen inbegrepen» verricht werd. Het is evenwel gebruikelijk binnen het boekhoudkader om geen afschrijvingen toe te passen op terreinen.

In 2004, herneemt het verslag van de bedrijfsrevisor de hiernavolgende commentaar: «*Wat de waarderingsregels betreft merken wij op dat er beslist werd de afschrijvingsregels met betrekking tot bouwwerken, namelijk terreinen inbegrepen, niet te veranderen, de terreinwaarde zijnde als onbelangrijk beschouwd. Er moet opgemerkt worden dat zodoende de gecumuleerde boekwaarde van terrein en gebouwen niet afwijkt van de huidige globale verkoopswaarde van deze. Bijgevolg bestaat er dus geen risico voor een onderwaardering van de activa.*»

La décision évoquée par le réviseur d'entreprises n'est pas en ligne avec la proposition évoquée par le parti dans sa réponse aux observations de la Cour portant sur l'exercice 2003. Bien que considérant n'y être pas tenu légalement, le parti terminait en effet son commentaire en ces termes⁶: «*Néanmoins, pour se conformer aux remarques de la Cour des comptes, et aux règles usuelles, il fera les corrections nécessaires par reprise d'amortissements dans ses prochains comptes annuels*».

En 2004, les règles d'évaluation continuent cependant à mentionner un taux d'amortissement de 0% en regard des terrains.

La Cour considère que les diverses informations qu'elle a apportées en la matière dans ses avis successifs sont de nature à donner un éclairage suffisant à la Commission. Elle se propose dès lors - sauf indication contraire de la Commission - de ne plus revenir sur ce point dans ses prochains avis.

Réaction d'ECOLO

Le parti rappelle que compte tenu du fait que le bâtiment repris dans l'entité centrale du parti (ASBL Ecodota) a fait l'objet d'une cession au 1er janvier 2005, l'ASBL Ecodota a décidé de ne pas modifier les règles d'évaluation en 2004, contrairement à ce qui avait été initialement prévu pour répondre à l'avis de la Cour des comptes sur les comptes 2003. Comme, de plus, la cession a donné lieu à plus-value, il a paru justifié de garder en vigueur les règles anciennes sur l'année 2004 sur ce point, qui deviendra sans objet dans les comptes 2005.

– Le même parti politique [Ecolo] a revu la formulation de sa règle d'évaluation relative à la cotisation des membres qui, auparavant, aboutissait à la conclusion qu'elle ne permettait pas «*de connaître le montant total des cotisations du parti*». A la lecture de la nouvelle formulation il apparaît que, si tel est toujours (partiellement) le cas, le montant indéterminé «*n'est pas significatif par rapport au total des cotisations*».

De door de bedrijfsrevisor vermelde beslissing is niet in lijn met het voorstel dat door de partij gemaakt werd als antwoord op de opmerkingen van het Rekenhof voor het boekjaar 2003. Hoewel de partij beschouwde dat er geen wettelijke verplichting bestond, beëindigde ze haar commentaar⁶ in deze termen: «*Ten einde tegemoet te komen aan de opmerkingen van het Rekenhof en aan de gebruikelijke regels, zullen wij niettemin de nodige correcties aanbrengen door afschrijvingen terug te nemen in onze volgende jaarrekeningen*».

In 2004 vermelden de waarderingsregels echter nog steeds een afschrijvingspercentage van 0% voor de terreinen.

Het Rekenhof is van oordeel dat de verschillende inlichtingen die terzake werden gegeven in haar opeenvolgende adviezen voldoende klaarheid brengen voor de Commissie. Het Rekenhof stelt voor om op dit punt niet meer terug te komen in zijn toekomstige adviezen, behoudens andersluidend advies van de Commissie.

Reactie van ECOLO

De partij herinnert eraan dat de vzw Ecodota, rekening houdend met het feit dat het gebouw dat opgenomen is in de centrale eenheid van de partij (vzw Ecodota) op 1 januari 2005 werd overgedragen, heeft beslist de waarderingsregels in 2004 niet te wijzigen, in tegenstelling met wat oorspronkelijk was aangegeven om te antwoorden op het advies van het Rekenhof over de rekeningen 2003. Aangezien de overdracht bovendien een meerwaarde heeft opgeleverd, is het gerechtvaardigd geleken voor het jaar 2004 de oude regels te handhaven voor dat punt, dat voor de rekeningen 2005 zal vervallen.

– Dezelfde politiek partij [Ecolo] heeft de formulering van haar waarderingsregel met betrekking tot lidgelden herzien. In zijn oude formulering kwam de waarderingsregel tot de conclusie dat ze niet mogelijk maakte «*het totaal bedrag van de partijbijdragen te kennen*». Bij het lezen van de nieuwe formulering komt tot uiting dat indien dit nog (gedeeltelijk) het geval is, het onbepaalde bedrag «*van geen belang is in vergelijking met het totaal van de bijdragen*».

⁶ Point 10.2.c, page 36, du Doc. parl. Chambre, n° 51 1117/004, et Sénat, n° 3-676/4

⁶ Punt 10.2.c, pagina 36, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 1117/004, en Senaat, nr. 3-676/4

Réaction d'ECOLO

La remarque de la Cour des comptes semble suffisamment explicite et ne nécessite pas de commentaires complémentaires.

– La règle d'évaluation d'un parti politique [Groen!] relative aux immobilisations corporelles mentionne «[...] Le pourcentage d'amortissement varie entre 100% et 0%».

La Cour des comptes estime qu'une segmentation de la rubrique des immobilisations corporelles est souhaitable afin de disposer d'une meilleure image des taux d'amortissement par sous-rubrique.

Réaction de Groen!

On trouvera ci-dessous les taux d'amortissement des différentes rubriques des immobilisations corporelles.

Nature	Min.	Max.
Bâtiments	3,33%	3,33%
Installations, machines et outillages	20,00%	33,33%
Mobilier	20,00%	25,00%
Petit matériel	100,00%	100,00%

11. Données relatives à la méthode de consolidation

11.1 Certains partis politiques [MR – cdH – FN – Groen!] font uniquement référence au respect des dispositions légales et réglementaires en matière d'établissement des comptes consolidés. Les méthodes de consolidation appliquées ne sont donc pas explicitement évoquées dans les rapports financiers de ces partis.

Réaction de Groen!

Le périmètre de consolidation est déterminé en vertu des règles applicables à un consortium. La méthode d'intégration verticale est dès lors appliquée.

Les fonds propres des filiales consolidées par rapport à la valeur comptable de leur participation dans l'entreprise mère ne sont pas éliminés. Les postes du patrimoine propre des entreprises à inclure dans la consolidation sont fusionnés et conservent leur caractère propre.

Après d'autres partis [PS - CD&V - Vlaams Belang - Ecolo], il a été observé que des explications de nature et de portée très variées sont, selon les partis

Reactie van ECOLO

De opmerking van het Rekenhof lijkt voldoende duidelijk en vereist geen bijkomende commentaar.

– De waarderingsregel van de materiële vaste activa bij een partij [Groen!] vermeldt: «[...] Het afschrijvingspercentage varieert van 100% tot 0%».

Het Rekenhof is van oordeel dat een opdeling van de rubriek materiële vaste activa gewenst is om een beter beeld te krijgen van de gebruikte afschrijvingspercentages per subrubriek.

Reactie van Groen!

Hierbij gaan de afschrijvingspercentages van de verschillende rubrieken materiële vaste activa

Aard	Min.	Max.
Gebouw	3,33%	3,33%
Installaties, Machines en Uitrusting	20,00%	33,33%
Meubilair	20,00%	25,00%
Klein materiaal	100,00%	100,00%

11. Gegevens met betrekking tot de consolidatiemethode

11.1 Sommige politieke partijen [MR – cdH - FN – Groen!] verwijzen enkel naar de naleving van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake het opstellen van de geconsolideerde rekeningen. De toegepaste consolidatiemethodes worden dus niet expliciet vermeld in de financiële verslagen van die partijen.

Reactie van Groen!

De consolidatiekring wordt bepaald volgens de regels van toepassing op een consortium. De verticale integratiemethode wordt dan ook toegepast.

De eliminatie van het eigen vermogen van geconsolideerde dochters ten opzichte van de boekwaarde van de deelneming in de moederonderneming wordt niet uitgevoerd. De eigen vermogensposten van de in de consolidatie op te nemen ondernemingen worden samengevoegd en behouden hun eigen karakter.

Bij andere politieke partijen [PS – CD&V – Vlaams Belang - Ecolo] werd opgemerkt dat verklaringen van heel uiteenlopende aard en draagwijdte naargelang van

concernés, reprises en des endroits différents (rapport du Conseil d'administration, rapport du réviseur, préambule introductif, résumé des règles d'évaluation, etc.) des différents rapports financiers rendus.

Réactions des partis

– Vlaams Belang

À l'avenir, les informations relatives à la méthode de consolidation feront partie des règles d'évaluation, alors que, dans le rapport à l'examen, celles-ci sont reprises dans la déclaration du réviseur d'entreprises.

– FN

Le parti a jugé inutile de préciser la méthode de consolidation des comptes puisqu'elle se rapporte strictement aux normes légales en la matière. Il sera toutefois tenu compte de la remarque de la Cour lors des prochains exercices et les normes légales concernées seront reproduites.

Pour deux partis [VLD – sp.a-spirit], il est fait mention de la méthode de consolidation dans la réponse à l'avis de la Cour des comptes portant sur l'exercice 2003⁷.

Un parti [N-VA] a joint les états détaillés de sa consolidation, qui permettent de déterminer quelle méthode de consolidation a été utilisée.

ASPECTS FINANCIERS

12. Examen des variations entre exercices

L'examen des variations entre exercices a été réalisé par rapport à un double seuil de matérialité. Cette technique d'analyse est destinée à mettre en évidence les différences d'une certaine ampleur, sans préjuger de leurs causes.

Un montant absolu, égal à 5% du pied du bilan consolidé de l'année 2004, a été retenu comme premier seuil de matérialité. Tout montant supérieur à ce chiffre de référence, qu'il porte sur l'exercice sous revue ou sur l'exercice précédent, a été examiné en vue de vérifier s'il répondait également à un second seuil de matérialité.

⁷ Point 12., page 40, du Doc. parl. Chambre, n° 51 1117/004, et Sénat, n° 3-676/4

de partijen in kwestie op verschillende plaatsen in de verschillende overgelegde financiële verslagen werden vermeld (verslag van de raad van bestuur, verslag van de revisor, inleiding, samenvatting waarderingsregels, enz.).

Reacties van de partijen

– Vlaams Belang

In de toekomst zal de informatie m.b.t. de consolidatiemethode onderdeel vormen van de waarderingsregels, terwijl deze in het voorliggende verslag opgenomen zijn in de verklaring van de bedrijfs-revisor.

– FN

Het leek de partij niet dienstig de consolidatiemethode van de rekeningen te preciseren, aangezien ze evenzeer strikt betrekking heeft op de wettelijke normen terzake. De komende boekjaren zal echter met de opmerking van het Rekenhof rekening worden gehouden en zullen de desbetreffende wettelijke normen worden weergegeven.

Voor twee partijen [VLD – sp.a-spirit] wordt melding gemaakt van de consolidatiemethode in het antwoord op het verslag van het Rekenhof over het boekjaar 2003⁷.

Een partij [N-VA] heeft detailstaten van haar consolidatie toegevoegd waaruit kan afgeleid worden welke consolidatiemethode gebruikt wordt.

FINANCIELE ASPECTEN

12. Onderzoek van de variaties tussen boekjaren

Het onderzoek van de variaties tussen boekjaren werd uitgevoerd aan de hand van een dubbele materialiteitsgrens. Deze analysetechniek is erop gericht de verschillen van een zekere omvang te belichten, zonder in te gaan op de oorzaken ervan.

Als eerste materialiteitsgrens werd een absoluut bedrag genomen dat gelijk is aan 5% van het geconsolideerde balanstotaal van het jaar 2004. Voor elk bedrag boven dit referentiebedrag, betreffende het onderzochte of het voorgaande boekjaar, werd nagegaan of het eveneens beantwoordde aan een tweede materialiteitscriterium.

⁷ Punt 12., pagina 40, Parl. Stuk Kamer, nr. 51 1117/004, en Senaat, nr. 3-676/4

Le second critère retenu portait sur la hauteur de la variation intervenue entre les deux exercices. Tout chiffre de l'exercice 2004 présentant une valeur au minimum doublée - ou au minimum réduite de moitié - par rapport à celle de l'exercice 2003 était considéré comme atteignant le second critère de matérialité.

Sur la base de ces deux seuils cumulés, il a été procédé à un examen de l'ensemble des variations annuelles figurant dans les rapports financiers. Toute rubrique dont les montants répondent au double critère précité est évoquée ci-après et peut constituer un point d'attention pour la Commission de contrôle.

Lorsqu'une explication de la variation enregistrée a pu être approchée au départ des seules données reprises dans les états financiers, elle est reprise en commentaire.

12.1 VLD

a) Composantes

– L'actif immobilisé de la composante ASBL *Centrum voor Maatschappelijke Informatie* est passé de 186.110 EUR en 2003 à 911.645 EUR en 2004.

Réaction du VLD

En ce qui concerne l'augmentation de l'actif immobilisé de 186 110 euros en 2003 à 911 645 euros: cela résulte de la transformation du siège national du parti, à savoir la surélévation d'un troisième étage au 34, rue Melsens à 1000 Bruxelles.

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée.

12.2 PS

a) Composantes

– Les capitaux propres de la composante FONSOC ASBL (entité consolidante) passent de 1.113.658 EUR à 384.519 EUR. Cette diminution résulte de l'affectation du résultat négatif enregistré en 2004 (perte de 729.139 EUR contre un bénéfice de 153.314 EUR en 2003). La perte 2004 est principalement générée par les activités courantes de l'ASBL.

Het tweede criterium had betrekking op de omvang van de variatie tussen de twee boekjaren. Elk bedrag van het boekjaar 2004 dat ten minste het tweevoud is – of ten minste met de helft is verminderd – ten opzichte van de waarde van het boekjaar 2003 werd beschouwd als beantwoordend aan het tweede materialiteitscriterium.

Op basis van die beide gecumuleerde grenswaarden werden alle jaarlijkse variaties in de financiële verslagen aan een onderzoek onderworpen. Elke rubriek waarvan de bedragen beantwoorden aan dat bovenvermeld dubbel criterium wordt hierna behandeld en kan een aandachtspunt zijn voor de Controlecommissie.

Als een verklaring van de vastgestelde variatie kon worden gevonden louter op basis van de gegevens die in de financiële staten zijn vermeld, wordt die in de commentaar vermeld.

12.1 VLD

a) Componenten

– Voor component Centrum voor Maatschappelijke Informatie VZW zijn de vaste activa gestegen van 186.110 EUR in 2003 naar 911.645 EUR in 2004.

Reactie van de VLD

Wat betreft de stijging van de vaste activa van 186.110 euro in 2003 naar 911.645 euro: dit is het gevolg van het verbouwen van de nationale partijzetel, nl. optrekken van een derde verdieping in de Melsensstraat 34 te 1000 Brussel.

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.2 PS

a) Componenten

– Het eigen vermogen van de component FONSOC VZW (consoliderende entiteit) is gedaald van 1.113.658 EUR naar 384.519 EUR. Deze daling wordt veroorzaakt door de bestemming van het negatief resultaat 2004 (verlies van 729.139 EUR i.p.v. een winst van 153.314 EUR in 2003). Het verlies 2004 is hoofdzakelijk te wijten aan het resultaat uit de gewone werking van de VZW.

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée

12.3 **sp.a-spirit**a) Composantes

– Pour la composante Beheer en Financiën Kartel sp.a/spirit ASBL (BEFINKA VZW), les produits des activités courantes ont progressé de 1.567.816 EUR en 2003 à 3.371.497 EUR en 2004. Les charges sur activités courantes ont également augmenté de 1.567.825 EUR à 3.367.727 EUR en 2004. Cette augmentation provient sans doute du fait que la composante a été créée le 1er avril 2003, si bien que l'exercice 2003 ne comportait que 9 mois au total.

Réaction du sp.a-spirit!

L'ASBL «Beheer en Financiën Kartel sp.a/spirit» est, depuis le 1er juillet 2003, conformément à l'article 24 de la loi du 4 juillet 1989, responsable du dépôt des comptes combinés du sp.a-spirit et de ses composantes. En tant que telle, cette composante ne comprend que 6 mois pour l'exercice 2003.

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée

12.4 **MR**a) Composantes

– Les fonds propres de la composante, l'ASBL Gestion et Action Libérale (entité consolidée), ont chuté de 921.839 EUR à (-) 75.472 EUR. Cette diminution découle de l'affectation du résultat 2004 (perte de 997.311 EUR au lieu d'un bénéfice de 374.228 EUR en 2003). Pour rappel, l'exercice 2003 s'était caractérisé par des résultats exceptionnels à hauteur de 804.316 EUR (contre 3.106 EUR en 2004).

b) Comptes consolidés

– Les placements de trésorerie passent de 1.003.191 EUR à 392.783 EUR. Il n'est pas impossible - mais aucune certitude ne peut être avancée - qu'une partie des placements à court terme ait été utilisée pour acquérir des immobilisations financières (ce poste augmente en effet de 507.650 EUR).

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.3 **sp.a-spirit**a) Componenten

– Voor de component Beheer en Financiën Kartel sp.a/spirit VZW (BEFINKA VZW) zijn de opbrengsten uit de gewone werking gestegen van 1.567.816 EUR in 2003 naar 3.371.497 EUR in 2004. Eveneens zijn de kosten voor de gewone werking gestegen van 1.567.825 EUR naar 3.367.727 EUR in 2004. De reden hiervoor vindt wellicht zijn oorzaak in het feit dat de component werd opgericht per 1 april 2003 waardoor het boekjaar 2003 slechts 9 maanden bevat.

Reactie van sp.a-spirit!

De vzw Beheer en Financiën Kartel sp.a/spirit is, sinds 1 juli 2003, overeenkomstig artikel 24 van de wet van 4 juli 1989, verantwoordelijk voor de neerlegging van de gecombineerde rekeningen van sp.a-spirit en haar componenten. Als dusdanig bevat deze component voor het boekjaar 2003 maar 6 maanden.

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.4 **MR**a) Componenten

– Het eigen vermogen van de component VZW Gestion et Action Libérale (consoliderende entiteit) is gedaald van 921.839 EUR naar (-) 75.472 EUR. Deze daling wordt veroorzaakt door de bestemming van het resultaat 2004 (verlies van 997.311 EUR i.p.v. een winst van 374.228 EUR in 2003). Ter herinnering, het boekjaar 2003 werd gekenmerkt door uitzonderlijke opbrengsten ten belope van 804.316 EUR (tegen 3.106 EUR in 2004).

b) Geconsolideerde rekeningen

– De geldbeleggingen zijn gedaald van 1.003.191 EUR naar 392.783 EUR. Het is niet onmogelijk - maar er kan evenmin enige zekerheid worden verstrekt - dat een gedeelte van de geldbeleggingen op korte termijn gebruikt werd om financiële vaste activa te verwerven (deze rubriek is inderdaad met 507.650 EUR gestegen).

– Au passif du bilan, les dettes à moins d'un an envers les établissements de crédit sont en augmentation (1.255.404 EUR en 2004 contre 505.404 EUR en 2003). Il en va en sens inverse en ce qui concerne les dettes sur activités courantes puisque ces dernières diminuent de 566.797 EUR (fin 2003) à 270.803 EUR (fin 2004).

– La perte consolidée de l'exercice 2004 s'élève à 1.273.151 EUR contre 253.716 EUR en 2003. Une partie importante de celle-ci s'explique par le mouvement (négatif) sur les provisions pour risques et charges. Les utilisations et/ou reprises de provisions (qui contribuent à diminuer les charges) n'atteignent que 36.610 EUR en 2004 contre 1.925.245 EUR en 2003.

12.5 CD&V

a) Composantes

Aucune rubrique concernée.

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée.

12.6 Vlaams Belang

a) Composantes

– La composante Vlaams Belang FV présente une diminution de son actif circulant qui passe de 1.517.347 EUR en 2003 à 420.985 EUR en 2004.

b) Comptes consolidés

– Les fonds propres du compte consolidé mentionnent un montant négatif. Plus précisément, les fonds propres passent de 482 834 euros en 2003 à (-) 508 036 euros en 2004. Cette diminution est entièrement due au résultat négatif de l'exercice à hauteur de 990 870 euros.

Une explication complémentaire est fournie par le rapport du réviseur d'entreprises: «7. Les fonds propres consolidés sont négatifs à hauteur de 508.036,49 euros, ceux-ci étant toutefois grevés d'une provision pour propagande électorale, pour grosses réparations et travaux d'entretien ainsi que pour autres risques et charges de 2.650.000 euros. 8. Le déficit de l'exercice se monte à 990.870,17 euros contre un déficit de 1.468.818,26 euros pour le précédent exercice. La différence de résultat est principalement due à des contributions publiques belges accrues, à une augmenta-

– Op de passiva nemen de schulden op ten hoogste een jaar tegenover de kredietinstellingen toe (1.255.404 EUR in 2004 tegen 505.404 EUR in 2003). Het is juist omgekeerd voor wat betreft de schulden uit gewone werking want deze dalen van 566.797 EUR (eind 2003) naar 270.803 EUR (eind 2004).

– Het geconsolideerde verlies van het boekjaar 2004 bedraagt 1.273.151 EUR tegen 253.716 EUR in 2003. Een belangrijke deel wordt verklaard door de (negatieve) beweging op de voorzieningen voor risico's en kosten. De terugname en/of besteding van voorzieningen (die bijdraagt tot de kostenvermindering) bedraagt enkel 36.610 EUR in 2004 tegen 1.925.245 EUR in 2003.

12.5 CD&V

a) Componenten

Geen betrokken rubrieken.

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.6 Vlaams Belang

a) Componenten

– De component Vlaams Belang FV vertoont een daling van de vlottende activa van 1.517.347 EUR in 2003 naar 420.985 EUR in 2004.

b) Geconsolideerde rekeningen

– Het eigen vermogen van de geconsolideerde jaarrekening vertoont een negatief bedrag. Meer bepaald daalt het eigen vermogen van 482.834 EUR in 2003 naar (-) 508.036 EUR in 2004. Deze daling is volledig te wijten aan het negatieve resultaat van het boekjaar ten belope van 990.870 EUR.

Verdere uitleg wordt gegeven in het verslag van de bedrijfsrevisor: «7. Het geconsolideerde vermogen is negatief ten bedrage van 508.036,49 euro waarbij echter rekening dient gehouden met een gevormde voorziening voor verkiezingspropaganda, grote herstellingen en onderhoudswerken en overige risico's en kosten van 2.650.000 euro. 8. Het tekort van het boekjaar beloopt 990.870,17 euro tegenover een tekort van 1.468.818,26 euro in het vorig boekjaar. Het resultaatverschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de verhoogde Belgische overheidsbijdragen, een verhoging van de kosten voor

tion des charges pour propagande, publicité, y compris les charges électorales et à une diminution des provisions enregistrées.»

12.7 cdH

a) Composantes

– Les produits des activités courantes du CEPESS francophone sont en régression, passant de 310 445 euros en 2003 à 95 526 euros en 2004.

– Les produits des activités courantes du CPCP sont en augmentation (passage de 312 029 euros à 1 148 407 euros). Les charges de même nature suivent exactement la même tendance (passant de 336 378 euros en 2003 à 1 138 762 euros en 2004).

Les commentaires repris dans le rapport du réviseur d'entreprises apportent un éclairage sur l'observation précitée: «*La progression des produits sur activités courantes provient essentiellement des subsides régionaux pour le personnel du CPCP. Elle correspond à l'augmentation des frais de personnel subsidié. [...]».*

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée.

12.8 Ecolo

a) Composantes

– Les actifs circulants de l'ASBL Ecodota - Ecolo Fédéral (composante consolidante) passent de 1.322.977 EUR à 656.516 EUR.

– Les capitaux propres de la même composante passent de 2.169.191 EUR fin 2003 à 792.898 EUR fin 2004. Les provisions pour risques et charges connaissent un mouvement en sens contraire puisque ce montant s'élève à 642.203 EUR en 2004 contre 142.754 EUR en 2003.

Les mouvements en sens opposé s'expliquent partiellement par l'opération de reclassement des provisions pour charges électorales (évoquée au point 10.2, second tiret). L'évolution des fonds propres est toutefois principalement influencée par les prélèvements sur fonds propres destinés à couvrir la perte de l'exercice.

propaganda, reclame, inbegrepen de verkiezingskosten en een vermindering van de gevormde voorzieningen.»

12.7 cdH

a) Componenten

– De opbrengsten uit de gewone werking van het CEPESS francophone zijn gedaald van 310.445 EUR in 2003 naar 95.526 EUR in 2004.

– De opbrengsten uit de gewone werking van het CPCP zijn toegenomen (van 312.029 EUR naar 1.148.407 EUR). De kosten voor de gewone werking volgen precies dezelfde trend (stijging van 336.378 EUR in 2003 naar 1.138.762 EUR in 2004).

De toelichting in het verslag van de bedrijfsrevisor brengt een verheldering op de voorgenoemde vaststelling: «*De toename van de opbrengsten uit de gewone werking komt voornamelijk voort uit de regionale subsidies voor het personeel van het CPCP. Ze komt overeen met de toename van de gesubsidieerde personeelskosten. [...]».*

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.8 Ecolo

a) Componenten

– De vlottende activa van de VZW Ecodota - Ecolo Fédéral (consoliderende component) zijn gedaald van 1.322.977 EUR naar 656.516 EUR.

– Het eigen vermogen van dezelfde component is gedaald van 2.169.191 EUR eind 2003 naar 792.898 EUR eind 2004. De voorzieningen voor risico's en kosten kennen een beweging in de andere richting: deze bedragen 642.203 EUR in 2004 tegen 142.754 EUR in 2003.

De bewegingen in tegenovergestelde richtingen worden gedeeltelijk verklaard door de herschikking van de voorzieningen voor verkiezingskosten (zie punt 10.2, tweede streepje). De evolutie van het eigen vermogen wordt echter hoofdzakelijk beïnvloed door de onttrekking aan het eigen vermogen bestemd om het verlies te dekken.

– Le résultat d'exercice de la composante précitée passe de (-) 467.884 EUR en 2003 à (-) 1.376.293 EUR en 2004. L'explication principale de la perte est à rechercher dans l'évolution négative des produits courants, qui régressent de 36%, alors que les charges correspondantes ne diminuent que de 18%.

– Les produits exceptionnels de l'ASBL ETOPIA passent de 305.552 EUR en 2003 à 814 EUR en 2004.

b) Comptes consolidés

– La rubrique Fonds social et réserves passe de 2.773.496 EUR fin 2003 à 1.378.806 EUR fin 2004. Les provisions pour risques et charges connaissent un mouvement en sens contraire puisque ce montant s'élève à 783.738 EUR en 2004 contre 161.567 EUR en 2003.

L'explication de ce phénomène est évoquée au deuxième tiret du point a) ci-dessus.

– Parmi les charges courantes, le provisionnement net (dotation moins utilisations) pour risques et charges a été opéré à hauteur de 622.171 EUR en 2004 contre 149.993 EUR en 2003. La différence s'explique notamment par le fait que les dotations de l'exercice 2004 comprennent de nouveau le provisionnement des charges pour propagande électorale.

– Le résultat d'exercice passe de (-) 478.492 EUR en 2003 à (-) 1.510.575 EUR en 2004.

L'explication de ce phénomène est évoquée au troisième tiret du point a) ci-dessus, les taux respectifs des comptes consolidés étant de 29% et 14%.

Réaction d'ECOLO

L'analyse faite par la Cour des comptes est suffisamment explicite et ne nécessite pas de commentaires complémentaires.

12.9 FN

a) Composantes

Aucun compte synthétique transmis.

– Het resultaat van het boekjaar van dezelfde component is gedaald van (-) 467.884 EUR in 2003 naar (-) 1.376.293 EUR in 2004. De belangrijkste oorzaak is te vinden in de negatieve evolutie van opbrengsten uit de gewone werking die met 36% zijn gedaald terwijl de overeenkomende kosten slechts met 18% zijn gedaald.

– De uitzonderlijke opbrengsten van VZW ETOPIA zijn gedaald van 305.552 EUR in 2003 naar 814 EUR in 2004.

b) Geconsolideerde rekeningen

– De rubriek Maatschappelijk fonds en reserves is gedaald van 2.773.496 EUR eind 2003 naar 1.378.806 EUR eind 2004. De voorzieningen voor risico's en kosten kennen een beweging in de andere richting: ze bedragen 783.738 EUR in 2004 tegen 161.567 EUR in 2003.

De verklaring van dit verschijnsel wordt ter sprake gebracht in het tweede streepje van het hierboven vermelde punt a).

– Onder de kosten voor de gewone werking werd de netto voorziening (dotatie min bestedingen) voor risico's en kosten uitgevoerd voor een bedrag van 622.171 EUR in 2004 tegen 149.993 EUR in 2003. Het verschil wordt namelijk verklaard door het feit dat de toevoegingen van het boekjaar 2004 opnieuw de voorziening voor verkiezingspropaganda omvatten.

– Het resultaat van het boekjaar is gedaald van (-) 478.492 EUR in 2003 naar (-) 1.510.575 EUR in 2004.

De verklaring van dit verschijnsel wordt ter sprake gebracht in het derde streepje van het hierboven vermelde punt a). De respectievelijke percentages voor de geconsolideerde rekeningen bedragen 29% en 14%.

Reactie van ECOLO

De analyse van het Rekenhof is voldoende duidelijk en vereist geen bijkomende commentaar.

12.9 FN

a) Componenten

Geen samenvattende rekening verstrekt.

b) Comptes consolidés

– À l'actif, les installations, machines et outillages passent de 0 EUR à 51.201 EUR, les valeurs disponibles ayant augmenté de 327 EUR à 311.542 EUR et les comptes de régularisation ayant diminué de 292.944 EUR à 569 EUR.

– Au passif, le résultat reporté est passé de 71 EUR à 362.813 EUR. Les provisions pour risques et charges ont fait l'objet d'une utilisation et/ou d'une reprise totale puisqu'elles sont passées de 293.200 EUR à 0 EUR.

– Bien qu'aucun élément ne permette *a priori* de considérer cette situation comme anormale, il est à noter que les comptes du parti ne reprennent aucune créance ni aucune dette au terme de l'exercice.

– Au niveau du compte de résultats, les contributions publiques passent de 292.944 EUR à 711.697 EUR.

– Les services et biens divers passent de 0 EUR à 359.446 EUR et les charges de publicité, de propagande, d'assemblées, y compris les charges électorales, de 0 EUR à 299.811 EUR.

– Les amortissements passent de 0 EUR en 2003 à 18.581 EUR en 2004.

– La dotation pour risques et charges (rubrique F du compte de résultats) passe de 293.200 EUR à 0 EUR.

Une double anomalie comptable est à relever à ce niveau:

a) Ainsi que déjà signalé plus avant, la rubrique «Provisions pour risques et charges» du passif est ramenée de 293.200 EUR fin 2003 à 0 EUR fin 2004. En termes comptables, cette opération implique obligatoirement une reprise et/ou une utilisation de provision qui, dans un cas comme dans l'autre, doit conduire à l'inscription d'un poste de (-) 293.200 EUR en rubrique F du compte de résultat. Or, ainsi que signalé ci-dessus, la rubrique mentionne un montant de 0 EUR.

b) Alors que le bilan n'enregistre plus de provisions pour risques et charges, la rubrique «V. Evolution des provisions pour risques et charges» de l'annexe reprend toujours une provision de 293.200 EUR au terme de l'exercice 2004.

b) Geconsolideerde rekeningen

– Op de activa zijn de installaties, machines en uitrusting gestegen van 0 EUR naar 51.201 EUR, de liquide middelen van 327 EUR naar 311.542 EUR. De overlopende rekeningen zijn gedaald van 292.944 EUR naar 569 EUR.

– Op de passiva is het overgedragen resultaat gestegen van 71 EUR naar 362.813 EUR. De voorzieningen voor risico's en kosten zijn volledig besteed en/of teruggenomen gezien hun daling van 293.200 EUR naar 0 EUR.

– Alhoewel er *a priori* geen element bestaat om de situatie als abnormaal te beschouwen, is het op te merken dat op het einde van het boekjaar de rekeningen van de partij geen vordering noch geen schuld weergeven.

– Bij de resultatenrekening zijn de publieke bijdragen gestegen van 292.944 EUR naar 711.697 EUR.

– De diensten en diverse goederen zijn gestegen van 0 EUR naar 359.446 EUR en de kosten voor reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten, van 0 EUR naar 299.811 EUR.

– De afschrijvingen bedragen 18.581 EUR in 2004 tegen 0 EUR in 2003.

– De dotatie voor risico's en kosten (rubriek F van de resultatenrekening) is gedaald van 293.200 EUR naar 0 EUR.

Een dubbele boekhoudkundige anomalie is op te merken op dit niveau:

a) Zoals reedsesignaleerd, is de rubriek «Voorzieningen voor risico's en kosten» van de passiva gedaald van 293.200 EUR eind 2003 naar 0 EUR eind 2004. Boekhoudkundig gezien impliceert deze operatie een verplichte besteding en/of terugnemering van voorziening. Beide moeten leiden naar de aanwezigheid van een bedrag van (-) 293.200 EUR in de rubriek F van de resultatenrekening. Welnu, zoals hierboven gezegd, bedraagt deze rubriek 0 EUR.

b) Terwijl de balans geen voorziening voor risico's en kosten meer vermeldt, herneemt de rubriek «V. Evolutie van de voorzieningen voor risico's en kosten» van de bijlage altijd een voorziening van 293.200 EUR op het einde van het boekjaar 2004.

– Le résultat de l'exercice passe de 71 EUR à 362.803 EUR.

Réaction du FN

Le conseil d'administration de l'AFFN a pris bonne note de la remarque de la Cour pertinente sur un plan purement formel. L'adaptation des écritures comptables sera réalisée par une mention rectificative au terme de l'exercice actuellement en cours

12.10 N-VA

a) Composantes

– L'ASBL Nieuw-Vlaamse Alliantie présente une augmentation de ses actifs immobilisés, lesquels passent de 235.896 EUR en 2003 à 642.073 EUR en 2004.

– Le patrimoine de cette composante est passé de (-) 26.178 EUR en 2003 à 984.062 EUR en 2004. Les dettes ont régressé, passant de 211.472 EUR en 2003 à 64.884 EUR en 2004.

– Les produits courants de la même composante passent de 1.801.374 EUR en 2003 à 894.511 EUR en 2004. En 2003, aucun produit exceptionnel n'avait été enregistré. En 2004, des produits exceptionnels ont été comptabilisés à hauteur d'un montant de 1.471.812 EUR. Ainsi qu'il ressort du rapport du réviseur d'entreprises, ces derniers sont principalement dus à la plus-value réalisée sur la vente d'un bâtiment.

b) Comptes consolidés

– La rubrique *terrains et bâtiments* a augmenté, passant de 220.774 EUR en 2003 à 622.015 EUR en 2004. Les placements de trésorerie ont également augmenté et sont passés de 490.000 EUR en 2003 à 1.018.304 EUR.

– Les fonds propres ont augmenté de 169.947 EUR à 1.126.607 EUR. Les comptes de régularisation du passif ont diminué de 171.159 EUR en 2003 et s'élèvent à 41.446 EUR en 2004.

– Les charges de campagne, de propagande et de réunion, y compris les charges électorales, accusent une diminution, passant de 1.165.300 EUR en 2003 à 508.455 EUR en 2004. La rubrique *produits exceptionnels à laquelle*, en 2003, rien n'avait été comptabilisé, enregistré, en 2004, un montant de 1.478.429 EUR.

– Het resultaat van het boekjaar is gestegen van 71 EUR naar 362.803 EUR.

Reactie van het FN

De raad van bestuur van het AFFN heeft op zuiver formeel vlak nota genomen van de opmerking van het Rekenhof. De boekhouding zal worden aangepast door op het einde van het huidige boekjaar een rechtzetting te vermelden.

12.10 N-VA

a) Componenten

– De component Nieuw-Vlaamse Alliantie VZW vertoont een stijging van haar vaste activa van 235.896 EUR in 2003 naar 642.073 EUR in 2004.

– Het patrimonium van deze component is gestegen van (-) 26.178 EUR in 2003 naar 984.062 EUR in 2004. De schulden zijn gedaald van 211.472 EUR in 2003 naar 64.884 EUR in 2004.

– De opbrengsten uit gewone werking van dezelfde component zijn gedaald van 1.801.374 EUR in 2003 naar 894.511 EUR in 2004. In 2003 waren er geen uitzonderlijke opbrengsten terwijl er in 2004 voor een bedrag van 1.471.812 EUR aan uitzonderlijke opbrengsten geboekt werd. Het grootste deel is te verklaren door een gerealiseerde meerwaarde bij de verkoop van een gebouw zoals blijkt uit het verslag van de bedrijfsrevisor.

b) Geconsolideerde rekeningen

– De rubriek terreinen en gebouwen is gestegen van 220.774 EUR in 2003 naar 622.015 EUR in 2004. De geldbeleggingen zijn gestegen van 490.000 EUR in 2003 naar 1.018.304 EUR.

– Het eigen vermogen is gestegen van 169.947 EUR naar 1.126.607 EUR. De overlopende rekeningen van het passief zijn gedaald van 171.159 EUR in 2003 naar 41.446 EUR in 2004.

– De kosten van reclame, propaganda, en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten vertonen een daling van 1.165.300 EUR in 2003 naar 508.455 EUR in 2004. In de rubriek uitzonderlijke opbrengsten werd in 2003 niets geboekt, terwijl voor 2004 een bedrag van 1.478.429 EUR opgenomen werd.

12.11 Groen!**a) Composantes**

– Pour la composante Groen! national FV, les produits sur activités courantes ont diminué de 2.246.708 EUR en 2003 à 768.313 EUR en 2004. Les charges sur activités courantes ont également diminué, passant de 2.124.295 EUR à 773.213 EUR.

– La composante Groen Fonds VZW enregistre une diminution de ses charges pour activités courantes, qui passent de 2.232.643 EUR en 2003 à 960.966 EUR en 2004.

– Les produits sur activités courantes de Groenhuis VZW ont diminué de 3.400.934 EUR en 2003 à 634.267 EUR en 2004. De même, les charges des activités courantes ont diminué de 2.983.288 EUR à 580.692 EUR.

b) Comptes consolidés

– Les comptes de régularisation repris à l'actif du bilan passent de 39.149 EUR en 2003 à 159.623 EUR en 2004.

– Au passif, les dettes à court terme envers les établissements de crédit ont été complètement remboursées. Cela représente une diminution de 200.000 EUR.

– Au niveau du compte de résultats, les dotations à des entités liées non consolidées passent de 179.188 EUR en 2003 à 51.105 EUR en 2004. Les charges relatives aux bâtiments passent de 234.526 EUR en 2003 à 107.775 EUR en 2004. La rubrique charges de publicité, de propagande, d'assemblées, y compris les charges électorales, diminue de 1.492.501 EUR à 504.174 EUR. Les charges de personnel diminuent de 1.188.289 EUR à 466.165 EUR en 2004. Enfin, les mouvements nets sur provisions pour risques et charges varient comme suit: (-) 775.036 EUR en 2003 contre 3.816 EUR en 2004.

Réaction de Groen!

Pas d'observation car ces chiffres reflètent l'évolution à la baisse des recettes et des dépenses du parti Groen! entre 2003 et 2004.

12.11 Groen!**a) Componenten**

– Voor de component Groen! nationaal FV zijn de opbrengsten uit de gewone werking gedaald van 2.246.708 EUR in 2003 naar 768.313 EUR in 2004. De kosten voor de gewone werking zijn eveneens gedaald van 2.124.295 EUR naar 773.213 EUR.

– De component Groen Fonds VZW kent een daling van haar kosten voor de gewone werking van 2.232.643 EUR in 2003 naar 960.966 EUR in 2004.

– De opbrengsten van Groenhuis VZW uit de gewone werking zijn gedaald van 3.400.934 EUR in 2003 naar 634.267 EUR in 2004. Tevens zijn de kosten voor de gewone werking gedaald van 2.983.288 EUR naar 580.692 EUR.

b) Geconsolideerde rekeningen

– Op het actief van de balans zijn de overlopende rekeningen gestegen van 39.149 EUR in 2003 naar 159.623 EUR in 2004.

– Op het passief zijn de schulden op korte termijn van de kredietinstellingen volledig afgelost. Dit betekent een daling met 200.000 EUR.

– Op het vlak van de resultatenrekening zijn de dotaties aan niet geconsolideerde verbonden entiteiten gedaald van 179.188 EUR in 2003 naar 51.105 EUR in 2004. De kosten van huisvesting zijn gedaald van 234.526 EUR naar 107.775 EUR. De rubriek reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen verkiezingskosten is gedaald van 1.492.501 EUR in 2003 naar 504.174 EUR in 2004. De personeelskosten zijn gedaald van 1.188.289 EUR naar 466.165 EUR. Ten slotte kennen de voorzieningen voor risico's en kosten volgende nettobeweging: (-) 775.036 EUR in 2003 tegen 3.816 EUR in 2004.

Reactie van Groen!

Geen opmerkingen want deze cijfers geven de feitelijke evolutie weer van de verminderde inkomsten en uitgaven voor de partij Groen! tussen 2003 en 2004.

13. Examen des comptes synthétiques des composantes

13.1 VLD

Pas de remarque.

13.2 PS

– Plusieurs composantes présentent des comptes où les montants ont vraisemblablement été arrondis à l'euro ou amputés des eurocents.

Réaction du PS

Afin de présenter une situation uniforme, les comptes de l'année 2005 du parti seront arrondis à l'euro.

– L'ASBL Regionalverband der Sozialistischen Partei im Gebiet deutscher Sprache reprend, au niveau du bilan, les montants de 2002 et non ceux de 2003 tels que corrigés et transmis ultérieurement à la Commission⁸.

Réaction du PS

Les montants de 2002 ont en effet été repris par erreur à la place des montants 2003 au niveau du bilan de l'asbl Regionalverband der Sozialistischen Partei im Gebiet deutscher Sprache. Le parti demande de l'excuser pour cette erreur matérielle; en annexe, figurent les informations financières corrigées (voir annexe 2).

– Deux des quatre groupes provinciaux du parti reprennent un compte de bilan nul et un compte de résultats présentant la particularité de voir les charges égaler exactement les produits.

– Pour trois des quatre groupes provinciaux, il est permis de s'interroger sur la raison justifiant, en 2004, des charges et des produits exactement identiques (parfois à une dizaine d'eurocents près) à ceux repris en 2003.

13. Onderzoek van de samenvattende rekeningen van de componenten

13.1 VLD

Geen opmerkingen.

13.2 PS

– Verschillende componenten leggen rekeningen voor waarin de bedragen klaarblijkelijk werden afgerond naar de euro, of waarvan de eurocent werden weggelaten.

Reactie van de PS

Om tot een eenvormige weergave van de situatie te komen, zullen de jaarrekeningen van de partij voor 2005 naar de euro worden afgerond.

– De VZW Regionalverband der Sozialistischen Partei im Gebiet deutscher Sprache herneemt, op balansvlak, de bedragen 2002 en niet de verbeterde bedragen 2003 zoals later⁸ aan de Commissie verstrekt.

Reactie van de PS

De bedragen voor 2002 werden inderdaad verkeerdelijk opgenomen in plaats van die voor 2003 wanneer het gaat om de balans van de vzw Regionalverband der Sozialistischen Partei in Gebiet deutscher Sprache. De partij verontschuldigt zich voor die materiële vergissing; als bijlage gaan de verbeterde financiële gegevens (zie bijlage 2).

– Twee van de vier provinciefracties van de partij hernemen een nul balans en een resultatenrekening waarbij de kosten juist gelijk zijn aan de opbrengsten.

– Bij drie van de vier provinciefracties is het mogelijk zich af te vragen naar de reden waarom kosten en opbrengsten precies gelijk zijn aan die van 2003 (soms op een paar eurocent na).

⁸ Point «2. Parti socialiste (PS)», pages 115-117, Doc. Parl., Chambre, n° 51 1117/004, et Sénat, n° 3-676/4

⁸ Punt «2. Parti socialiste (PS)», pagina's 115-117, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 1117/004, en Senaat, nr. 3-676/4

Réaction du PS

Pour ce qui concerne les groupes provinciaux concernés, s'agissant du transfert aux fédérations de subsides reçus des provinces par les groupes provinciaux, il est exact, comme la Cour le relève, que les charges égalent souvent les produits ou que ces charges et produits sont quasiment identiques à ceux de 2003.

– L'évolution patrimoniale de l'ASBL Gestion de la Fédération socialiste de l'Arrondissement de Namur, qui passe de (-) 15.547 EUR à (-) 12.482 EUR, n'est pas en phase avec la perte de l'exercice à hauteur de 68.826 EUR.

Des variations comptables d'autres postes repris parmi les fonds propres sont potentiellement susceptibles de justifier la différence. En l'absence de toute information en la matière, la Cour ne peut se prononcer sur le caractère correct du montant des fonds propres mentionné au terme de l'exercice 2004.

Réaction du PS

L'évolution patrimoniale de l'ASBL Gestion de la Fédération socialiste de l'Arrondissement de Namur s'explique de la façon suivante:

– L'ASBL a perçu un «subside» de 74.368,05 euros de l'ASBL FONSOC pour financer partiellement le coût de la construction des bureaux sis rue Dewez à Namur.

– Le conseil d'administration a pris l'option de se conformer mutatis mutandis à l'esprit de la notion de subside en capital telle que précisée dans le droit comptable commun. En effet, le subside a été comptabilisé à un compte distinct du passif «150000 subsides en capital» et repris en résultat au prorata des amortissements pratiqués sur le bien «subsidé».

– L'évolution des fonds propres de la fédération de Namur a été la suivante:

	31.12.03	31.12.04
Patrimoine	981,46	981,46
Réserve disponible	70.947,80	70.947,80
Mali reporté	- 87.476,03	- 156.302,42
Subside en capital		71.981,59
TOTAL	- 15.546,77	- 12.481,57

– Au niveau des comptes consolidés, ce «subside» a été éliminé dans la mesure où il ne s'agit pas stricto sensu d'un subside mais bien d'un transfert à l'intérieur d'un même périmètre de consolidation.

Reactie van de PS

Met betrekking tot de bedoelde provinciefracties zij erop gewezen dat het gaat om een overdracht naar de federaties van subsidies die de provinciefracties van de provincies hebben ontvangen. Zoals het Hof opmerkt, klopt het dan ook dat de kosten vaak gelijk zijn aan de opbrengsten, dan wel dat die kosten en opbrengsten bijna identiek zijn aan die van 2003.

– Het eigen vermogen van de VZW Gestion de la Fédération socialiste de l'Arrondissement de Namur, dat is gestegen van (-) 15.547 EUR naar (-) 12.482 EUR, komt niet overeen met het verlies van het boekjaar ten bedrage van 68.826 EUR.

Bewegingen binnen andere posten die deel uitmaken van het eigen vermogen kunnen potentieel het verschil verklaren. Bij gebrek aan informatie in dit verband kan het Rekenhof zich niet uitspreken over het correcte karakter van de voor het boekjaar 2004 vermelde eigen vermogen.

Reactie van de PS

De evolutie van het vermogen van de vzw Gestion de la Fédération socialiste de l'Arrondissement de Namur valt als volgt te verklaren.

– De vzw heeft een «subsidie» van 74.368,05 euro ontvangen van de vzw FONSOC om daarmee gedeeltelijk de bouwkosten van de kantoren in de rue Dewez te Namen te financieren.

– De raad van bestuur heeft ervoor gekozen zich mutatis mutandis te schikken naar de strekking van het begrip «kapitaalsubsidie» zoals het nader wordt omschreven in het gemeen boekhoudrecht. De subsidie werd immers geboekt op een afzonderlijke rekening onder de passiefpost «150000 kapitaalsubsidies», en in het resultaat opgenomen a rato van de met betrekking tot het «gesubsidieerde» goed verrichte afschrijvingen.

– De evolutie van het eigen vermogen van de federatie van Namen is de volgende:

	31.12.03	31.12.04
Vermogen	981,46	981,46
Beschikbare reserve	70.947,80	70.947,80
Overgedragen negatief saldo	- 87.476,03	- 156.302,42
Kapitaalsubsidie		71.981,59
TOTAAL	- 15.546,77	- 12.481,57

– In de geconsolideerde jaarrekening werd die «subsidie» weggewerkt, aangezien het geen subsidie stricto sensu betreft, maar wel een overdracht binnen een zelfde consolidatiekring.

13.3 sp.a - spirit

– Il existe une différence de 12.651 euros dans la réconciliation entre l'évolution des fonds propres et le compte de résultats de la composante ASBL Organisatie Socialistische Partij, en abrégé ASBL OSP. Cette différence correspond aux fonds propres de la composante Havibru qui a été intégrée dans l'ASBL OSP.

Réaction du sp.a-spirit

L'asbl HAVIBRU a été absorbée par l'asbl OSP en 2004. L'asbl OSP a repris tant les actifs que les passifs, ce qui a entraîné une différence dans la comptabilité de l'asbl OSP, par rapport à l'exercice 2003, de 12.650,74 euros dans les fonds propres.

– Il apparaît, à la lecture du rapport financier du parti que, après les élections du 13 juin 2004, la composante SPIAGA Brussels Hoofdstedelijke Raad a été mise en liquidation et remplacée par la sp.a/spirit fractie Brussels Hoofdstedelijke Raad. Une différence de 338 euros est apparue lors de la liquidation du patrimoine.

Réaction du sp.a-spirit

La différence de 338 euros s'explique par une reprise des subsides en capital.

13.4 MR

Pas de remarque.

13.5 CD&V

– Le résultat de l'exercice ne correspond pas au mouvement patrimonial pour l'ASBL CD&V-Fractie Vlaams-Brabant. La différence de (-) 208 EUR correspond au résultat de 2003.

Réaction du CD&V

Une coquille s'est glissée dans le rapport de l'exercice précédent: le résultat de cet exercice n'a pas été repris dans le patrimoine.

13.3 sp.a - spirit

– Er is een verschil van 12.651 EUR bij de aansluiting van de evolutie van het eigen vermogen en de resultatenrekening voor de component Organisatie Socialistische Partij VZW, afgekort OSP VZW. Dit verschil betreft het eigen vermogen van de component Havibru die werd opgeslorpt door OSP VZW.

Reactie van sp.a-spirit

De vzw HAVIBRU werd in 2004 opgeslorpt door de vzw OSP. Zowel de activa als de passiva werden door de vzw OSP overgenomen en dit resulteert in een verschil ten opzichte van het boekjaar 2003 in de boekhouding van de vzw OSP van het eigen vermogen van 12.650,74 euro.

– Uit het financieel verslag van de partij blijkt dat na de verkiezingen van 13 juni 2004 de component van SPIAGA Brussels Hoofdstedelijke Raad vereffend en vervangen werd door de sp.a/spirit fractie Brussels Hoofdstedelijke Raad. Bij de vereffening van het vermogen is een verschil ontstaan van 338 EUR.

Reactie van sp.a-spirit

Het verschil van 338 euro is te verklaren door een terugname van de kapitaalsubsidies.

13.4 MR

Geen opmerkingen.

13.5 CD&V

– Er is geen aansluiting tussen het resultaat van het boekjaar met de beweging van het patrimonium voor de CD&V-Fractie Vlaams-Brabant VZW. Het verschil van (-) 208 EUR is gelijk aan het resultaat van 2003.

Reactie van CD&V

In de verslaggeving van het vorige boekjaar stond een typfout: het resultaat van dat boekjaar werd niet opgenomen in het patrimonium.

13.6 Vlaams Belang

Pas de remarque.

13.7 cdH

– Au niveau du CEPESS francophone, la Cour des comptes ne dispose d'aucune information permettant d'expliquer avec certitude le parallélisme parfait (à l'eurocent près) entre le résultat négatif de l'exercice 2004 et les fonds propres 2003.

Réaction du cdH

Au niveau du CEPESS francophone, le parallélisme parfait entre le résultat négatif de l'exercice 2004 et les fonds propres 2003 provient de la mise en liquidation de cette ASBL. Cette liquidation attribue l'entière des fonds propres à l'ASBL Action Solidaire sous forme d'une dotation prise en charge par le compte de résultats. Cette opération n'a aucun impact sur les fonds propres consolidés.

13.8 Ecolo

– L'évolution patrimoniale de l'ASBL Régionale de Dinant-Philippeville n'est pas en phase avec le résultat de l'exercice.

– La différence (255 EUR) est exactement identique à la rubrique «Prélèvements sur les fonds propres» du tableau d'affectation du résultat 2004. Au départ des informations dont elle dispose, la Cour des comptes n'est toutefois pas en mesure d'apporter des éclaircissements sur ledit prélèvement.

Réaction d'ECOLO

La remarque de la Cour des comptes est tout à fait pertinente. Une erreur s'est effectivement glissée dans la retranscription des données de la comptabilité sur la fiche extra-comptable de la composante «Régionale Dinant Philippeville» (qui, pour mémoire, n'est pas constituée sous forme d'ASBL mais est bien en association de fait): par erreur le compte «provision» a été inclus dans les fonds propres: il faut lire le tableau de cette composante corrigé comme suit:

13.6 Vlaams Belang

Geen opmerkingen.

13.7 cdH

– Bij de CEPESS francophone beschikt het Rekenhof over geen informatie die met zekerheid zou toelaten het perfecte parallelisme te verklaren (op de eurocent na) tussen het negatieve resultaat van het boekjaar 2004 en het eigen vermogen van 2003.

Reactie van het cdH

Wat de Franstalige CEPESS betreft, is het perfecte parallelisme tussen het negatief resultaat van het boekjaar 2004 en de eigen middelen 2003 toe te schrijven aan de vereffening van die vzw. Die vereffening kent alle eigen middelen toe aan de vzw Action Solidaire, in de vorm van een dotatie voor rekening van de resultatenrekening. Die verrichting heeft geen weerslag op de geconsolideerde eigen middelen.

13.8 Ecolo

– De beweging op het eigen vermogen van de VZW Régionale de Dinant-Philippeville komt niet overeen met het resultaat van het boekjaar.

– Het verschil (255 EUR) is juist gelijk aan de rubriek «Onttrekking aan het eigen vermogen» van de tabel van resultaatsbestemming 2004. Op basis van de gegevens waarover het Rekenhof beschikt, is het niet in staat om inlichtingen te geven op de voorgenoemde onttrekking.

Reactie van ECOLO

De opmerking van het Rekenhof is volkomen terecht. Er is immers een fout gemaakt bij het overschrijven van de boekhoudkundige gegevens op de extra-boekhoudkundige fiche van de component «Régionale Dinant Philippeville» (die, dat zij aangestipt, geen vzw maar wel een feitelijke vereniging is): de rekening «voorziening» werd per vergissing opgenomen in de eigen middelen; de verbeterde tabel dient te worden gelezen als volgt:

<i>PASSIF</i>	2004	
<i>Capitaux propres</i>	29.344,67	au lieu de 29.599,57 euros
<i>Provisions et impôts différés</i>	254,90	au lieu de 00,00 euro
<i>Dettes</i>	475,43	
TOTAL PASSIF	30.075,00	

Le montant de la provision concerne la «provision électorale» (anciennement reprise en «réserve électorale»). Cela n'influence pas les comptes consolidés et leur présentation qui sont issus directement du programme comptable de consolidation (fiche corrigée en annexe 2).

13.9 FN

Pas de compte synthétique transmis

13.10 N-VA

Pas de remarque

13.11 Groen!

– Le tableau de détail des fonds propres des composantes transmis par le parti permet d'expliquer d'éventuelles différences dans leur évolution. En dépit de ce tableau, trois composantes présentent une différence inexpliquée: Groen! province Antwerpen FV pour 63 EUR, Kamer Agalev-Ecolo-fractie pour (-) 250 EUR et Sp.a !Aga fractie pour (-) 19.453 EUR.

Réaction de Groen!

Les différences observées au niveau de l'évolution des fonds propres et qualifiées d'«inexpliquées» par la Cour des comptes, sont, à notre avis, parfaitement expliquées (voir «détail Rubrique C2»):

– *Chambre Groupe Ecolo – Agalev (250 EUR): cette composante n'est plus comprise dans la consolidation;*

– *Spa!Aga (19 453 EUR): cette composante n'est plus non plus comprise dans la consolidation.*

Ces deux composantes ont, en effet, perdu leur pertinence au cours de l'exercice écoulé.

La différence restante, d'un montant de 63 EUR, est une différence d'arrondissement et de consolidation non expliquée.

<i>PASSIEF</i>	2004	
<i>Eigen kapitalen</i>	29.344,67	in plaats van 29.599,57 euro
<i>Voorzieningen en uitgestelde belastingen</i>	254,90	in plaats van 00,00 euro
<i>Schulden</i>	475,43	
TOTAAL PASSIEF	30.075,00	

Het bedrag van de voorziening betreft de «voorziening voor verkiezingen» (vroeger opgenomen als «reserve voor verkiezingen»). Dat heeft geen invloed op de geconsolideerde rekeningen en hun voorstelling, die rechtstreeks van het boekhoudkundig consolidatieprogramma afkomstig zijn (verbeterde fiche - zie bijlage 2).

13.9 FN

Geen samenvattende rekening verstrekt.

13.10 N-VA

Geen opmerkingen.

13.11 Groen!

– De verstrekte detailtabel van het eigen vermogen van de componenten van de partij laat toe eventuele verschillen in hun evolutie te verklaren. Ondanks deze tabel, blijven drie componenten met een niet verklaard verschil: Groen! province Antwerpen FV voor 63 EUR, Kamer Agalev-Ecolo-fractie voor (-) 250 EUR en Sp.a !Aga fractie voor (-) 19.453 EUR.

Reactie van Groen!

Het verschil in eigen vermogen dat als 'niet verklaard' wordt aangeduid, is wel degelijk verklaard (zie «detail Rubriek C2»):

– *Kamer Agalev – Ecolo Fractie (250 EUR): deze component wordt niet langer in de consolidatie opgenomen;*

– *Spa!Aga (19.453 EUR): deze component wordt eveneens niet langer in de consolidatie opgenomen.*

Deze beide componenten hebben immers in het afgelopen boekjaar hun relevantie verloren.

Het resterende verschil ad 63 EUR is een niet verklaard afrondings – en consolidatieverschil.

14. Vérification arithmétique de la relation entre variation du patrimoine consolidé et résultat consolidé de l'exercice

Au départ du tableau «Évolution du patrimoine consolidé» (qui figure dans les commentaires des comptes annuels consolidés), le caractère correct de la relation mathématique «Nouveau patrimoine consolidé = Patrimoine consolidé au terme de l'exercice précédent + Résultat consolidé de l'exercice» a fait l'objet d'une vérification.

Pour cinq partis [sp.a-spirit, MR, CD&V, FN et Groen !], le contrôle donne lieu aux observations suivantes:

– Auprès du parti sp.a-spirit, il existe une différence de 677 EUR dans la réconciliation des fonds propres. Cette différence est expliquée dans le rapport financier⁹.

– Le parti MR a joint un tableau synthétique d'évolution des patrimoines de chaque composante. Il ressort notamment de ce dernier que des corrections nettes de fonds propres à hauteur de 22.007 EUR ont été opérées sur l'exercice 2003. Ces corrections sont justifiées, dans le rapport du réviseur d'entreprises, par «*le fait que cinq bilans du 31.12.2003 étaient provisoires lors de la consolidation en 2003*».

Une différence de 4.924 euros persiste au terme de l'examen. Cette différence correspond au fait que les fonds propres 2004 de l'asbl Secrétariat des députés MR sont repris à hauteur de 76.741 euros dans le compte synthétique de cette asbl et à hauteur de 71.817 euros dans la synthèse reprenant l'évolution des fonds propres de chaque composante. (Une observation identique a déjà été formulée en 2003).

– Le parti CD&V présente une diminution de ses fonds propres de 70.583 euros (passage de 3.636.852 euros en 2003 à 3.566.269 euros en 2004). Le résultat consolidé s'élève à (-) 25.967 euros. La Cour des comptes ne dispose pas d'informations permettant d'expliquer cette différence.

Réaction du CD&V

L'éviction de l'asbl CEPESS du périmètre de consolidation explique la non-reprise de cette partie du patrimoine à consolider dans le patrimoine consolidé, ce qui explique la différence par rapport au résultat consolidé.

⁹ Point 2, page 201, du Doc. parl. Chambre, n° 51 1752/001, et Sénat, n° 3-1172/1

14. Cijfermatig nazicht van het verband tussen een wijziging van het geconsolideerd vermogen en het geconsolideerd resultaat van het boekjaar

Op basis van de tabel «Evolutie van het geconsolideerd patrimonium» (in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening) werd het precieze karakter nagegaan van het cijfermatig verband «Nieuw geconsolideerd vermogen = geconsolideerd vermogen op het einde van het vorig boekjaar + geconsolideerd resultaat van het boekjaar».

Voor vijf partijen [sp.a-spirit, MR, CD&V, FN et Groen !], leidt het nazicht tot volgende opmerkingen :

– Bij de partij sp.a-spirit is er een verschil in aansluiting van het eigen vermogen voor een bedrag van 677 EUR. Dit bedrag wordt verklaard in het financiële verslag⁹.

– De partij MR heeft een samenvattende tabel met de evolutie van het eigen vermogen voor elke component bijgevoegd. Uit dit document blijkt namelijk dat netto correcties van het eigen vermogen voor een bedrag van 22.007 EUR werden aangebracht op het boekjaar 2003. Deze verbeteringen zijn uitgelegd in het verslag van de bedrijfsrevisor door: »*het feit dat vijf balansen op 31.12.2003 voorlopig waren bij de consolidatie van 2003*».

Een verschil van 4.924 EUR blijft bestaan op het einde van het nazicht. Het verschil komt overeen met het feit dat het eigen vermogen 2004 van de VZW Secrétariat des députés MR voor 76.741 EUR hernomen wordt in de samenvattende jaarrekening van de VZW en voor 71.817 EUR in de samenvattende tabel met de evolutie van het eigen vermogen van elke component. (Dergelijk verschil is al vermeld in 2003).

– De partij CD&V vertoont een daling van het eigen vermogen van 70.583 EUR (van 3.636.852 EUR in 2003 naar 3.566.269 EUR in 2004). Het geconsolideerde resultaat bedraagt (-) 25.967 EUR. Het Rekenhof beschikt niet over informatie om dit verschil te verklaren.

Reactie van CD&V

Door het niet meer opnemen in de consolidatiekring van CEPESS vzw werd ook dat deel van het te consolideren vermogen niet meer opgenomen in de geconsolideerd vermogen, wat de afwijking met het geconsolideerde resultaat verklaart.

⁹ Punt 2, pagina 201, Parl. Stuk Kamer, nr. 51 1752/001, en Senaat nr. 3-1172/1

– Une différence de 1.228 euros est relevée dans l'évolution patrimoniale du parti FN. Aucun élément explicatif ne peut être isolé au départ des informations transmises.

– Il y a une différence de 24.336 EUR pour le parti Groen! Cette différence peut être dérivée du tableau «Évolution des fonds propres» joint par le parti.

Réaction de Groen!

Pas d'observation car, comme la Cour des comptes le mentionne, la différence peut être dérivée du tableau «Évolution des fonds propres» joint par le parti.

15. Vérification arithmétique de la relation entre résultat consolidé et cumul des résultats des différentes composantes

La vérification de la relation «Résultat consolidé - Cumul des résultats des composantes = 0» conduit à enregistrer les différences suivantes:

VLD	0 EUR
PS	-186.568 EUR
sp.a-spirit	-338 EUR
MR	0 EUR
CD&V	-393 EUR
Vlaams Belang	0 EUR
cdH	0 EUR
Ecolo	0 EUR
FN	— EUR
N-VA	0 EUR
Groen!	13.504 EUR

Réaction de Groen!

L'addition des 12 composantes individuelles donne bien, selon le parti, le même résultat que le résultat consolidé (voir annexe 2).

– Les différences observées sont potentiellement dues à des retraitements comptables propres aux opérations de consolidation. Dans leurs réponses relatives aux précédents avis remis par la Cour des comptes, plusieurs partis ont confirmé la chose *a posteriori*.

Les schémas actuels ne prévoient la transmission d'aucune information permettant, au cas par cas, de vérifier si les éventuelles divergences rencontrées sont justifiées par des retraitements comptables liés à la consolidation.

– Een verschil van 1.228 EUR wordt opgemerkt in de aansluiting van het eigen vermogen van de partij FN. Er kan geen verklarend element geïsoleerd worden op basis van de verstrekte gegevens.

– Voor de partij Groen! is er een verschil van 24.336 EUR. Het verschil kan afgeleid worden uit de bijgevoegde tabel «Evolutie van het Eigen Vermogen».

Reactie van Groen!

Geen opmerkingen aangezien, zoals het Rekenhof vermeldt, het verschil kan afgeleid worden uit de bijgevoegde tabel «evolutie van het Eigen Vermogen».

15. Cijfermatig nazicht van het verband tussen het geconsolideerd resultaat en de cumul van de resultaten van de verschillende componenten ervan

Het nazicht van het verband «Geconsolideerd resultaat - Cumul van de resultaten van de componenten = 0» leidt tot de volgende verschillen:

VLD	0 EUR
PS	-186.568 EUR
sp.a-spirit	-338 EUR
MR	0 EUR
CD&V	-393 EUR
Vlaams Belang	0 EUR
cdH	0 EUR
Ecolo	0 EUR
FN	— EUR
N-VA	0 EUR
Groen!	13.504 EUR

Reactie van Groen!

Het samenvoegen van de 12 individuele componenten resultaten geeft volgens de partij wel degelijk hetzelfde resultaat als het geconsolideerde resultaat (zie bijlage 2).

– De vastgestelde verschillen zijn potentieel toe te schrijven aan boekhoudkundige verwerkingen die eigen zijn aan consolidatieverrichtingen. In hun antwoorden op de vorige adviezen van het Rekenhof hebben verschillende partijen het feit *a posteriori* bevestigd.

De huidige schema's voorzien niet in de mededeling van inlichtingen die zouden toelaten, geval per geval, te controleren of eventuele verschillen uitgelegd worden door consolidatieboekingen.

La Commission pourrait utilement recommander que les partis, en cas de divergence observée entre le résultat consolidé et le cumul des résultats des composantes, fournissent systématiquement un tableau ou, à tout le moins, un commentaire explicatif.

16. Vérification arithmétique de la relation entre patrimoine consolidé et cumul des patrimoines des différentes composantes

La vérification de la relation «Patrimoine consolidé - Cumul des patrimoines des composantes = 0» conduit à enregistrer les différences suivantes¹⁰:

VLD	0 euro
PS	190.886 euros
Sp.a-spirit	487.500 euros
MR	0 euro
CD&V	49.270 euros
Vlaams Belang	0 euro
cdH	0 euro
Ecolo	255 euros
FN	— euros
N-VA	0 euro
Groen!	0 euro

Réaction du CD&V

Lors de la consolidation, la part de tiers dans «Tehuis van CD&V Antwerpen» est éliminée, ce qui entraîne bien entendu une différence entre les deux types de patrimoine.

— La différence de 487.500 euros observée auprès du parti sp.a-spirit concerne vraisemblablement le capital de la sprl Spirit-immo. La raison pour laquelle ce capital n'est pas repris est inconnue de la Cour.

Réaction du sp.a-spirit

Dans la comptabilité de la SPRL spirit-1mimo, un montant de 487.500 euros a été inscrit sous la rubrique «capital placé» - Dans la comptabilité de l'ASBL Spirit, un montant de 487.500 euros a été inscrit sous la rubrique «autres actifs financiers». Ce montant sera éliminé lors de la consolidation.

— La différence relevée auprès du parti Ecolo a également déjà fait l'objet d'un commentaire (voir point 13.8).

¹⁰ Lors de cet examen il a également été observé que, tout comme en 2002 et 2003, plusieurs composantes de divers partis politiques présentaient des fonds propres négatifs.

De Commissie zou kunnen aanbevelen dat de partijen, in geval er verschillen bestaan tussen het geconsolideerde resultaat en het cumul van de resultaten van de componenten, systematisch een tabel, of tenminste een verklarende commentaar, verstrekken.

16. Cijfermatig nazicht van het verband tussen het geconsolideerd patrimonium en de cumul van de patrimoniums van de verschillende componenten

Het nazicht van het verband «Geconsolideerd patrimonium - Cumul van de patrimoniums van de componenten = 0» leidt tot de volgende verschillen¹⁰:

VLD	0 EUR
PS	190.886 EUR
Sp.a-spirit	487.500 EUR
MR	0 EUR
CD&V	49.270 EUR
Vlaams Belang	0 EUR
cdH	0 EUR
Ecolo	255 EUR
FN	— EUR
N-VA	0 EUR
Groen!	0 EUR

Reactie van CD&V

Bij de consolidatie wordt het aandeel van derde in «Tehuis van CD&V Antwerpen» geëlimineerd. Dit geeft uiteraard een verschil tussen de twee types patrimonium.

— Het verschil van 487.500 EUR vastgesteld bij de partij sp.a-spirit, betreft waarschijnlijk het kapitaal van Spirit-immo bvba. De reden waarvoor dit kapitaal niet werd opgenomen is het Rekenhof onbekend.

Reactie van sp.a-spirit

In de BVBA spirit-Immo wordt 487.500 euro geboekt onder de rekening «geplaatst kapitaal» - In de vzw Spirit wordt 487.500 euro geboekt onder de rekening «andere financiële activa». In de consolidatie wordt dit bedrag geëlimineerd.

— Het bij de partij Ecolo opgemerkte verschil werd eveneens hierboven toegelicht (zie punt 13.8).

¹⁰ Naar aanleiding van dat onderzoek wordt net als in 2002 en 2003 eveneens opgemerkt dat verschillende componenten van verschillende politieke partijen een negatief eigen vermogen vertoonden.

Réaction d' ECOLO

La discordance constatée disparaît une fois que l'on reprend la correction explicitée au point 13.8 repris ci-dessus.

– Quatre partis [VLD - MR – cdH – Groen !] ont fourni un tableau synthétique dans lequel est repris un aperçu de l'évolution des fonds propres de chacune des composantes.

Réaction de Groen!

Pas d'observation.

E. CONCLUSIONS

1. Il appartient à la commission de contrôle de décider si:

les réponses fournies par les partis sont suffisantes et, à la lumière du visa sans réserve des réviseurs d'entreprise, si elles ne laissent subsister aucun obstacle à l'approbation des rapports.

2. De lege ferenda

En conclusion de l'analyse des rapports financiers relatifs à l'exercice 2003, la Commission de contrôle a formulé les recommandations suivantes:

«1. Affinement des rapports financiers

Afin de tenir compte des nombreuses observations et suggestions formulées par la Cour des comptes en vue d'accroître la transparence, l'uniformité et la comparabilité des rapports financiers des partis politiques, ce qui, concrètement, implique une modification tant de l'annexe à la loi du 4 juillet 1989 que du schéma de rapport financier inclus en tant que modèle I au règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle, la commission suggère d'organiser à court terme une audition avec des représentants de l'Institut des réviseurs d'entreprises et, le cas échéant, d'y associer la Cour des comptes, selon des modalités à définir par la commission.

2. Réactions aux avis de la Cour des comptes

Il serait recommandable de prévoir dans la loi ou dans le règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle que les avis de la Cour des comptes relatifs aux rapports financiers doivent être transmis sans délai aux partis politiques, et que ces derniers sont

Reactie van ECOLO

De vastgestelde discrepantie verdwijnt als men de in het bovenstaande punt 13.8 aangebrachte correctie overneemt.

– Vier partijen [VLD - MR – cdH – Groen !] hebben een samenvattende opgave verstrekt waarbij de evolutie van het eigen vermogen van alle componenten wordt weergegeven.

Reactie van Groen!

Geen opmerking.

E. BESLUITEN

1. Het staat aan de Controlecommissie te beslissen of:

de eventueel door de partijen verstrekte antwoorden afdoende zijn en, in het licht van het visum zonder voorbehoud van de bedrijfsrevisoren, een goedkeuring van de verslagen niet in de weg staan.

2. De lege ferenda

Tot besluit van het onderzoek naar de financiële verslagen over het boekjaar 2003 deed de Controlecommissie de volgende aanbevelingen:

«1. Verfijning van de financiële rapportering

Teneinde de talrijke opmerkingen en suggesties die het Rekenhof heeft geformuleerd om de transparantie, de uniformiteit en de onderlinge vergelijkbaarheid in de financiële rapportering van de politieke partijen te bevorderen, hetgeen in concreto een wijziging impliceert van zowel de bijlage bij de wet van 4 juli 1989 als het schema van financieel verslag opgenomen als model I bij het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie, suggereert de commissie om op korte termijn een hoorzitting te houden met vertegenwoordigers van het Instituut der Bedrijfsrevisoren en desgevallend het Rekenhof op een door de commissie te bepalen wijze hierbij te betrekken.

2. Reacties op de adviezen van het Rekenhof

Het verdient aanbeveling om in de wet of in het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie te bepalen dat de adviezen van het Rekenhof over de financiële verslagen onverwijld aan de politieke partijen dienen te worden bezorgd met het verzoek hun stand-

invités à communiquer à la Commission de contrôle leur point de vue relatif aux observations qui les concernent.

3. Solutions aux lacunes de la législation

Eu égard aux constats que la Commission de contrôle a déjà faits à plusieurs reprises concernant:

– l'impossibilité d'exécuter une sanction contre des partis qui ne reçoivent plus de dotations fédérales;

– l'impossibilité de répercuter la sanction sur les dotations octroyées par les parlements régionaux;

– l'absence d'obligation, pour les petits partis ou les partis qui ne perçoivent que des dotations régionales, de déposer un rapport financier.

La commission suggère d'élaborer des solutions légales en la matière, le cas échéant après concertation avec les autres assemblées parlementaires.» (Doc. parl., Chambre, n° 51-1117/4, et Sénat, n° 3-676/4, pp. 79-80).

Suivi:

1. En ce qui concerne la première recommandation, il y a lieu de souligner que les présidents de la Commission de contrôle ont soumis, par lettre du 14 juillet 2005, une série de questions au président de l'Institut des réviseurs d'entreprises concernant le rapport entre la loi du 4 juillet 1989 et la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations, modifiée par la loi du 2 mai 2002 (*Moniteur belge*, 18 octobre 2002 – Ed. 2). Il a également été demandé à l'Institut s'il considère que le modèle de rapport financier doit être modifié sur d'autres points sur la base, notamment, des recommandations que la Commission de contrôle a formulées dans les rapports communiqués à l'Institut concernant son examen annuel de la comptabilité des partis politiques.

Par lettre du 1er août 2005, l'Institut des réviseurs d'entreprises a fait savoir qu'il examinait la question.

2. Si les statuts et le règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle devaient être modifiés dans le cadre de l'exécution de la première recommandation, il serait judicieux de profiter de l'occasion pour les revoir entièrement. Les deux textes sont en effet totalement dépassés sur plusieurs points, à la suite de modifications de loi successives, dont l'impact n'a pas été répercuté dans lesdits textes.

punt nopens de opmerkingen aangaande hun partij aan de Controlecommissie mede te delen.

3. Oplossingen voor lacunes in de wetgeving

Gelet op de reeds meermaals door de Controlecommissie gemaakte vaststellingen met betrekking tot:

– de onmogelijkheid om een sanctie uit te voeren tegen partijen die geen federale dotaties meer ontvangen;

– de onmogelijkheid om de sanctie te verhalen op door de regionale parlementen verleende dotaties;

– het ontbreken van de verplichting, in hoofde van kleine partijen of van partijen die enkel regionale dotaties ontvangen, om zich aan een financiële rapportering te onderwerpen.

Suggereert de commissie te trachten hiervoor wettelijke oplossingen uit te werken, desgevallend na overleg met de overige parlementaire assemblees (Parl. St., Kamer, nr. 51-1117/4, en Senaat, nr. 3-676/4, blz. 79-80).

Opvolging:

1. Met betrekking tot de eerste aanbeveling valt aan te stippen dat de voorzitters van de Controlecommissie bij brief van 14 juli 2005 aan de voorzitter van het Instituut der Bedrijfsrevisoren een aantal vragen hebben voorgelegd met betrekking tot de verhouding tussen de wet van 4 juli 1989 en de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002 (*Belgisch Staatsblad*, 18 oktober 2002 - Ed. 2). Tevens werd het Instituut gevraagd of het van oordeel is dat het model van financieel verslag op andere punten dient te worden gewijzigd op grond van onder meer de aanbevelingen die de Controlecommissie in de aan het Instituut meegedeelde verslagen betreffende haar jaarlijks onderzoek naar de boekhouding van de politieke partijen heeft geformuleerd.

Bij brief van 1 augustus 2005 heeft het Instituut der bedrijfsrevisoren laten weten dat het de zaak onderzoekt.

2. Indien de statuten en het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie ter uitvoering van de eerste aanbeveling zouden worden gewijzigd, zou de gelegenheid te baat moeten worden genomen om ze volledig te herzien. De beide teksten zijn namelijk op verschillende punten volledig achterhaald door opeenvolgende wetswijzigingen waarvan de impact niet tot deze teksten is doorgedrongen.

3. En ce qui concerne la possibilité de sanctionner les partis ou l'absence d'une telle possibilité, se pose la question de savoir s'il y a lieu de remédier ou non à cette lacune. Les pistes envisageables sont: (1) la possibilité de ne pas limiter la retenue de la dotation à la période suivant immédiatement le constat de l'infraction. Elle pourrait aussi être infligée avec effet différé. Dès que le parti en question serait à l'avenir en droit de bénéficier de la dotation, la retenue prononcée précédemment serait exécutée; (2) la possibilité de toucher le parti au niveau d'autres sources de financement public; (3) la possibilité d'interdire au parti d'encore utiliser son signe ou logo lors des élections suivantes.

IV. — DISCUSSION ET VOTES

A) VLD/PS/sp.a-spirit/MR/CD&V/Vlaams Belang/cdH/Ecolo/FN:

Les réponses formulées par les partis à la suite de l'avis de la Cour des comptes n'ont donné lieu à aucune observation. Eu égard au visa sans réserve délivré par les réviseurs d'entreprises, la Commission de contrôle a dès lors considéré ces réponses comme satisfaisantes.

B) N-VA

1. Obligation de dépôt d'un rapport financier

La loi du 17 février 2005 modifiant la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques a été publiée dans le *Moniteur belge* du 21 avril 2005 – deuxième édition.

Cette loi, qui a produit ses effets le 1er juin 2003 (art. 3), permet aux partis qui ne sont représentés que dans une seule des deux Assemblées par au moins un parlementaire élu directement, d'avoir désormais également droit à la dotation légale à charge de la Chambre et du Sénat (art. 2).

En vertu du nouvel article 30 de la loi du 4 juillet 1989, le parti politique qui, au 1er juin 2003, remplissait à la fois les conditions d'octroi modifiées et celles fixées à l'article 15*bis*, mais n'avait pas obtenu de dotation, pouvait prétendre au paiement des arriérés de dotation mensuelle à condition que la demande en ce sens ait été introduite, par écrit, auprès des présidents de la Chambre des représentants et du Sénat dans les trois

3. Wat de sanctionnering van partijen betreft of het ontbreken van de mogelijkheid daartoe, rijst de vraag of deze lacune al dan niet moet worden gecompleteerd. Mogelijke pistes zijn: (1) de inhouding van de dotatie niet te beperken tot de onmiddellijk op de vaststelling van de overtreding volgende periode. Ze zou ook met uitstel kunnen worden opgelegd. Zodra de betrokken partij in de toekomst gerechtigd is op de dotatie, wordt de vroeger uitgesproken inhouding ten uitvoer gelegd, (2) de partij in andere bronnen van overheidsfinanciering te treffen, (3) een partij bij de volgende verkiezingen het verbod op te leggen nog van haar letterwoord of logo gebruik te maken.

IV. — BESPREKING EN STEMMINGEN

A) VLD/PS/sp.a-spirit/MR/CD&V/Vlaams Belang/cdH/Ecolo/FN:

De door de partijen verstrekte antwoorden ingevolge het advies van het Rekenhof gaven geen aanleiding tot verdere opmerkingen. In het licht van het visum zonder voorbehoud van de bedrijfsrevisoren, beschouwde de Controlemcommissie deze antwoorden derhalve als afdoende.

B) N-VA

1. Verplichting tot indiening van een financieel verslag

In het *Belgisch Staatsblad* van 21 april 2005 – tweede editie – werd de wet van 17 februari 2005 gepubliceerd tot wijziging van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen.

Deze wet die uitwerking had met ingang van 1 juni 2003 (art.3), maakt het mogelijk dat partijen die slechts in één van de beide Kamers door ten minste één rechtstreeks verkozen parlementslid vertegenwoordigd zijn, voortaan ook gerechtigd zijn op de wettelijke dotatie lastens Kamer en Senaat (art.2).

Overeenkomstig het nieuwe artikel 30 van de wet van 4 juli 1989 kon de politieke partij die op 1 juni 2003 zowel aan deze gewijzigde toekenningsvoorwaarde voldeed als aan die gesteld in artikel 15*bis*, doch geen dotatie kreeg uitgekeerd, aanspraak maken op de uitbetaling van achterstallige maandelijkse dotaties op voorwaarde dat de schriftelijke aanvraag daartoe binnen drie maanden na de bekendmaking van de wet van

mois de la publication de la loi du 17 février 2005 modifiant la loi du 4 juillet 1989.

*
* *

La loi précitée a eu pour effet que le parti NV-A, qui compte un député mais pas de sénateur directement élu, pouvait prétendre à la dotation légale à partir du 1er juin 2003.

Il pouvait obtenir le paiement des arriérés pour la période du 1er juin 2003 au 31 mars 2005, à condition d'introduire une demande en ce sens par écrit auprès des présidents de la Chambre et du Sénat au plus tard le 21 juillet 2005. Cette demande a été introduite par lettre recommandée du 27 avril 2005, ce qui impliquait que le parti ne recevrait les arriérés de dotation (de 2003 et 2004) que dans le courant de l'année 2005.

Le parti n'en était pas pour autant dispensé de l'obligation de déposer un rapport financier pour l'exercice 2004, ainsi qu'il ressort de la lettre adressée le 7 mars dernier par les présidents de la Commission de contrôle à M. Bart De Wever, président de parti de la N-VA:

«En référence à notre lettre du 15 février dernier, nous pouvons actuellement vous informer que la Commission de contrôle a débattu, au cours de sa réunion du 23 février dernier, de l'obligation de dépôt, par la N-VA, d'un rapport financier pour l'exercice 2004.»

Vu la publication imminente de la loi en vertu de laquelle votre parti aurait droit à des dotations publiques – avec effet rétroactif au 1er juin 2003 –, il nous semble indispensable que soit effectivement déposé au plus tard le 30 avril 2005 un rapport financier sur la comptabilité du parti et de ses composantes (exercice 2004).»

*
* *

Le rapport financier de la N-VA a été déposé à temps.

2. Explication relative à l'attestation avec réserve des comptes consolidés

Le rapport du réviseur d'entreprises du parti N-VA contient une explication relative à l'attestation avec réserve des comptes consolidés. «[...] Ce périmètre

17 februari 2005 tot wijziging van de wet van 4 juli 1989 werd ingediend bij de voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat.

*
* *

De voormelde wet had tot gevolg dat ook de partij N-VA, met één Kamerlid, maar geen rechtstreeks gekozen senator, aanspraak kon maken op de wettelijke dotatie vanaf 1 juni 2003.

Zij kon de uitbetaling van de achterstallen voor de periode van 1 juni 2003 tot 31 maart 2005 verkrijgen op voorwaarde dat zij haar schriftelijke aanvraag daartoe uiterlijk op 21 juli 2005 indiende bij de voorzitters van Kamer en Senaat. Dit gebeurde bij aangetekende brief van 27 april 2005. Eén en ander betekende dat de partij de achterstallige dotaties (van 2003 en 2004) pas in de loop van het jaar 2005 ontving.

Dit ontsloeg haar evenwel niet van de verplichting om een financieel verslag over het boekjaar 2004 in te dienen, zoals blijkt uit de brief dd. 7 maart 2005 van de voorzitters van de Controlemcommissie aan de heer Bart De Wever, partijvoorzitter van de N-VA:

«Met verwijzing naar onze brief dd. 15 februari 2005, kunnen wij u thans meedelen dat de Controlemcommissie tijdens haar vergadering van 23 februari ll. van gedachten heeft gewisseld over de verplichting tot indiening, door de N-VA, van een financieel verslag over het boekjaar 2004.»

Gelet op de nakende publicatie van de wet waardoor uw partij – met terugwerkende kracht tot 1 juni 2003 – gerechtigd zou zijn op het ontvangen van overheidsdotaties, lijkt het ons onontbeerlijk dat tegen uiterlijk 30 april 2005 inderdaad een financieel verslag over de boekhouding van de partij en haar componenten (boekjaar 2004) wordt ingediend».

*
* *

Het financieel verslag van de N-VA werd tijdig ingediend.

2. Verklaring over de geconsolideerde jaarrekening met voorbehoud

Het verslag van de bedrijfsrevisor voor de partij N-VA vermeldde een verklaring over de geconsolideerde jaarrekening met voorbehoud. «[...] Deze consolidatie-

de consolidation ne comprend pas les fractions politiques des conseils provinciaux qui, conformément à l'article 1er, 1°, de la loi, doivent obligatoirement être mentionnés. [...]».

Interrogé à ce sujet par le président de la Chambre, M. Patrick De Grootte (N-VA-K) renvoie à la réaction de son président de parti à la suite de l'observation que la Cour des comptes a formulée à ce sujet et, plus particulièrement, à l'imprécision qui règne au sujet de la mesure dans laquelle les groupes VU&ID constitués dans les conseils provinciaux au lendemain des élections provinciales d'octobre 2000 doivent être consolidés au sein du groupe N-VA existant.

Par province, la situation se présente comme suit:

- Les subventions pour le groupe politique VU&ID du conseil provincial de Flandre orientale sont versées à l'asbl *Spirit Oost-Vlaanderen*, qui a été consolidée au sein du groupe SP.A-Spirit.
- Le groupe politique VU&ID du conseil provincial d'Anvers qui a été formé après le mois d'octobre 2000 se compose d'un conseiller provincial indépendant et d'un membre de la N-VA. Le président du groupe politique VU&ID du conseil provincial d'Anvers est indépendant.
- Les groupes politiques VU&ID du conseil provincial de Flandre occidentale et du Limbourg qui ont été formés après le mois d'octobre 2000 se composent à l'heure actuelle exclusivement de conseillers provinciaux de la N-VA.
- Le groupe politique VU&ID du conseil provincial du Brabant flamand qui a été formé après le mois d'octobre 2000 se compose de membres de la N-VA et d'un membre de Spirit.

L'intervenant fait en outre observer que ni la Cour des comptes ni la commission de contrôle n'ont, à propos du rapport financier annuel sur l'exercice 2003, formulé aucune observation en ce qui concerne les groupes politiques des conseils provinciaux; il n'y a pas non plus eu de consolidation à l'époque en raison de la situation peu claire que nous avons décrite ci-avant. Il ne pourrait plus y avoir de problème pour l'exercice 2005.

À la demande du président de la Chambre, M. de Grootte promet que la N-VA tentera de déposer un rapport financier adapté sur l'exercice 2004, tenant compte de la consolidation des groupes politiques des conseils provinciaux.

*
* *

kring omvat niet de politieke fracties van de provincieraden die volgens artikel 1, 1° van de wet verplicht dienen te worden opgenomen [...]».

Hierover ondervraagd door de Kamervoorzitter, verwijst de heer Patrick De Grootte (N-VA-K) naar de reactie van zijn partijvoorzitter op de opmerking dienaangaande van het Rekenhof en meer bepaald naar de heersende onduidelijkheid nopens de mate waarin de na de provincieraadsverkiezingen van oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfracties binnen de bestaande N-VA-groep moeten worden geconsolideerd.

De situatie per provincie is de volgende:

- De subsidies voor de Oost-Vlaamse VU&ID-provincieraadsfractie worden gestort aan de vzw *Spirit Oost-Vlaanderen*. Deze vzw werd geconsolideerd binnen de groep SP.A-Spirit.
- De na oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfractie in Antwerpen bestaat uit een partijpolitiek onafhankelijk provincieraadslid en uit een N-VA-lid. De voorzitter van de VU&ID-provincieraadsfractie in Antwerpen is partijpolitiek onafhankelijk.
- De na oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfracties in West-Vlaanderen en Limburg bestaan vandaag enkel uit N-VA-provincieraadsleden.
- De na oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfractie in Vlaams-Brabant bestaat uit N-VA-leden en één lid van Spirit.

Spreker merkt daarenboven op dat noch het Rekenhof noch de Controlemcommissie m.b.t. het financieel jaarverslag over het boekjaar 2003 enige opmerking maakte wat betreft de provincieraadsfracties; ook toen vond er geen consolidatie plaats omwille van de hierboven beschreven onduidelijke situatie. Voor het boekjaar 2005 zou er geen probleem meer mogen bestaan.

Op verzoek van de Kamervoorzitter, zegt de heer de Grootte toe dat de N-VA alsnog een poging zal doen om een aangepast financieel verslag over het boekjaar 2004 in te dienen, mét consolidatie van de provincieraadsfracties.

*
* *

Les ajouts aux comptes annuels consolidés de 2004 – arrêtés au 31 décembre 2004 - du parti politique asbl N-VA et de ses composantes ont été transmis à la commission de contrôle par lettre du 6 juillet 2005 du président du parti et du secrétaire général.

Cette lettre était formulée dans les termes suivants:

«À la suite des observations formulées au cours de la dernière réunion de la commission de contrôle à propos des dépenses engagées pour les élections et de la comptabilité des partis politiques, l'asbl N-VA a ajouté, comme il lui avait été demandé, à son rapport financier annuel 2004 les groupes politiques des conseils provinciaux de Flandre occidentale, de Flandre orientale, du Brabant flamand et d'Anvers. Ce compte consolidé du parti et de ses composantes a également fait l'objet d'un rapport du réviseur d'entreprises, ainsi que d'une déclaration sans réserve.

«Veuillez trouver en annexe à la présente lettre ce complément au rapport financier annuel sur l'exercice 2004.».

Ce rapport financier est publié à l'annexe 3.

C) GROEN!

Jusqu'en mai 2003, le parti GROEN! était habilité à recevoir une dotation fédérale. Toutefois, après les élections du 18 mai 2003, il ne satisfaisait plus à la condition prévue par l'article 15 de la loi du 4 juillet 1989 pour l'obtention d'une dotation, à savoir être représenté au sein des deux chambres fédérales par au moins un parlementaire élu directement.

La loi du 17 février 2005, qui a modifié l'article 15 de la loi du 4 juillet 1989, n'a eu aucune incidence sur le parti GROEN !

Cependant, étant donné que ce même parti peut prétendre au financement complémentaire des partis octroyé par le Parlement flamand, il est logique que GROEN! se soumette à l'obligation de faire parvenir un rapport financier à la Commission fédérale de contrôle.

Dans le précédent rapport de contrôle, cette commission a d'ailleurs plaidé pour que l'on élabore des solutions légales afin de pallier certaines lacunes de la

De aanvullingen bij de geconsolideerde jaarrekening 2004 van de politieke partij v.z.w. N-VA en haar componenten per 31 december 2004 werden aan de Controlemissie bezorgd bij brief dd. 6 juli 2005 van de partijvoorzitter en de algemeen secretaris.

Deze brief was gesteld in de volgende bewoordingen:

«Na de opmerkingen geformuleerd tijdens de jongste vergadering van de Controlemissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen heeft de vzw N-VA, zoals gevraagd, haar financieel jaarverslag 2004 aangevuld met de provincieraadsfracties van West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Antwerpen. Over deze geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten is ook een verslag gemaakt door de bedrijfsrevisor, inclusief een verklaring zonder voorbehoud.

«Gelieve dit aangevulde financieel jaarverslag over het boekjaar 2004 als bijlage bij deze brief te vinden.»

Dit financieel verslag wordt gepubliceerd als bijlage 3.

C) GROEN!

De partij GROEN! was er tot en met de maand mei 2003 toe gerechtigd een federale dotatie te ontvangen. Na de verkiezingen van 18 mei 2003 voldeed ze evenwel niet langer aan de in artikel 15 van de wet van 4 juli 1989 voor het verkrijgen van een dotatie gestelde voorwaarde, te weten in beide federale Kamers vertegenwoordigd te zijn door ten minste één rechtstreeks verkozen parlementslid.

De wet van 17 februari 2005, waarbij artikel 15 van de wet van 4 juli 1989 werd gewijzigd, had geen gevolgen voor de partij GROEN !

Gelet evenwel op het feit dat dezelfde partij wél aanspraak kan maken op de door het Vlaams Parlement uitgekeerde aanvullende partijfinanciering, is het logisch dat GROEN! zich onderwerpt aan de verplichting om een financieel verslag aan de federale Controlemissie te bezorgen.

Deze commissie heeft er trouwens in het vorige controleverslag voor gepleit wettelijke oplossingen uit te werken om aan bepaalde lacunes terzake in de wet

loi du 4 juillet 1989 en la matière, le cas échéant après concertation avec les autres assemblées parlementaires.

(Voir DOC Chambre, n° 51 - 1117/4, et Sénat, n° 3-676/4, p. 80).

VOTES

Dans le respect de l'article 13, alinéa 2, des statuts de la Commission de contrôle, les onze rapports financiers déposés sont successivement approuvés à l'unanimité.

V. — SUIVI DES RECOMMANDATIONS

En conclusion de l'examen des rapports financiers relatifs à l'exercice 2003, la Commission de contrôle a formulé les recommandations suivantes (Doc. Chambre, n° 51 - 1117/4, et Sénat n° 3-676/4, p. 80).

«1. Affinement des rapports financiers

Afin de tenir compte des nombreuses observations et suggestions formulées par la Cour des comptes en vue d'accroître la transparence, l'uniformité et la comparabilité des rapports financiers des partis politiques, ce qui, concrètement, implique une modification tant de l'annexe à la loi du 4 juillet 1989 que du schéma de rapport financier inclus en tant que modèle I au règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle, la commission suggère d'organiser à court terme une audition avec des représentants de l'Institut des réviseurs d'entreprises et, le cas échéant, d'y associer la Cour des comptes, selon des modalités à définir par la commission.»

Suivi

1. La Commission de contrôle réitère son intention d'organiser une audition avec des représentants de l'Institut des Reviseurs d'entreprises.

2. M. Jean-François Cats, président de la Commission «Partis politiques» au sein de l'Institut des Reviseurs d'entreprises, a confirmé, dans un courrier daté du 2 septembre 2005 adressé au Président de la Chambre, qu'il était disposé à examiner avec la Commission de contrôle, toute amélioration du modèle de rapport financier.

3. En ce qui concerne cette recommandation, il convient de souligner que les présidents de la Commission de contrôle ont, dans une lettre du 14 juillet

van 4 juli 1989 te verhelpen, desgevallend na overleg met de overige parlementaire assemblees.

(Zie stukken Kamer, nr. 51 - 1117/4, en Senaat, nr. 3-676/4, blz. 80).

STEMMINGEN

Met inachtneming van artikel 13, tweede lid, van de statuten van de Controlecommissie, worden de elf ingediende financiële verslagen achtereenvolgens eenparig goedgekeurd.

V. — OPVOLGING VAN DE AANBEVELINGEN

Tot besluit van het onderzoek naar de financiële verslagen over het boekjaar 2003 deed de Controlecommissie de volgende aanbevelingen (Stuk Kamer, nr. 51 - 1117/4, en Senaat, nr. 3-676/4, blz. 80).

«1. Verfijning van de financiële rapportering

Teneinde de talrijke opmerkingen en suggesties die het Rekenhof heeft geformuleerd om de transparantie, de uniformiteit en de onderlinge vergelijkbaarheid in de financiële rapportering van de politieke partijen te bevorderen, hetgeen in concreto een wijziging impliceert van zowel de bijlage bij de wet van 4 juli 1989 als het schema van financieel verslag opgenomen als model I bij het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie, suggereert de commissie om op korte termijn een hoorzitting te houden met vertegenwoordigers van het Instituut der Bedrijfsrevisoren en desgevallend het Rekenhof op een door de commissie te bepalen wijze hierbij te betrekken.»

Opvolging

1. De Controlecommissie herhaalt haar intentie om een hoorzitting te organiseren met vertegenwoordigers van het Instituut der Bedrijfsrevisoren.

2. De heer Jean-François Cats, voorzitter van de commissie «Politieke partijen» binnen het Instituut der Bedrijfsrevisoren, bevestigde bij brief van 2 september 2005, gericht aan de Kamervoorzitter, zijn bereidheid om samen met de Controlecommissie elke verbetering van het model van financieel verslag te onderzoeken.

3. Met betrekking tot deze aanbeveling valt aan te stippen dat de voorzitters van de Controlecommissie bij brief van 14 juli 2005 aan de voorzitter van het Insti-

2005, soumis au président de l'Institut des Reviseurs d'entreprises une série de questions portant sur la relation entre la loi du 4 juillet 1989 et la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations, modifiée par la loi du 2 mai 2002 (*Moniteur belge* du 18 octobre 2002, deuxième édition). Dans ce même courrier, ils demandent à l'Institut s'il faut, selon lui, modifier le modèle de rapport financier sur d'autres points, notamment sur la base des recommandations formulées par la Commission de contrôle dans les rapports qu'elle a communiqués à l'Institut au sujet de son examen annuel de la comptabilité des partis politiques.

Dans une lettre du 4 octobre 2005, l'Institut des Reviseurs d'entreprises a donné une réponse circonstanciée, se déclarant disposé à proposer un modèle modifié relatif au schéma des comptes annuels.

Ces deux lettres sont publiées à l'annexe 4.

«2. Réactions aux avis de la Cour des comptes

Il serait recommandable de prévoir dans la loi ou dans le règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle que les avis de la Cour des comptes relatifs aux rapports financiers doivent être transmis sans délai aux partis politiques, et que ces derniers sont invités à communiquer à la Commission de contrôle leur point de vue relatif aux observations qui les concernent.»

Suivi

1. La Commission de contrôle se rallie à la suggestion de son rapporteur.

Cela implique que, si les statuts et le règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle devaient être modifiés dans le cadre de l'exécution de la première recommandation, il serait judicieux de profiter de l'occasion pour les revoir entièrement. Les deux textes sont en effet totalement dépassés sur plusieurs points, à la suite de modifications de loi successives, dont l'impact n'a pas été répercuté dans lesdits textes.

«3. Solutions aux lacunes de la législation

Eu égard aux constats que la Commission de contrôle a déjà faits à plusieurs reprises concernant:

– *l'impossibilité d'exécuter une sanction contre des partis qui ne reçoivent plus de dotations fédérales;*

tuut der Bedrijfsrevisoren een aantal vragen hebben voorgelegd met betrekking tot de verhouding tussen de wet van 4 juli 1989 en de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002 (*Belgisch Staatsblad*, 18 oktober 2002 - Ed. 2). Tevens werd het Instituut gevraagd of het van oordeel is dat het model van financieel verslag op andere punten dient te worden gewijzigd op grond van onder meer de aanbevelingen die de Controlecommissie in de aan het Instituut meegedeelde verslagen betreffende haar jaarlijks onderzoek naar de boekhouding van de politieke partijen heeft geformuleerd.

Het Instituut der Bedrijfsrevisoren heeft hierop een omstandig antwoord verstrekt bij brief van 4 oktober 2005, waarbij het er zich bereid toe heeft verklaard een gewijzigd model voor te stellen inzake het schema van de jaarrekening.

De beide brieven worden gepubliceerd als bijlage 4.

«2. Reacties op de adviezen van het Rekenhof

Het verdient aanbeveling om in de wet of in het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie te bepalen dat de adviezen van het Rekenhof over de financiële verslagen onverwijld aan de politieke partijen dienen te worden bezorgd met het verzoek hun standpunt nopens de opmerkingen aangaande hun partij aan de Controlecommissie mede te delen.»

Opvolging

1. De Controlecommissie schaart zich achter de suggestie van haar rapporteur.

Dit houdt in dat, indien de statuten en het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie ter uitvoering van de eerste aanbeveling zouden worden gewijzigd, de gelegenheid te baat moet worden genomen om beide teksten volledig te herzien. Ze zijn namelijk op verschillende punten volledig achterhaald door opeenvolgende wetswijzigingen waarvan de impact niet tot deze teksten is doorgedrongen.

«3. Oplossingen voor lacunes in de wetgeving

Gelet op de reeds meermaals door de Controlecommissie gemaakte vaststellingen met betrekking tot:

– *de onmogelijkheid om een sanctie uit te voeren tegen partijen die geen federale dotaties meer ontvangen;*

– l'impossibilité de répercuter la sanction sur les dotations octroyées par les parlements régionaux;
– l'absence d'obligation, pour les petits partis ou les partis qui ne perçoivent que des dotations régionales, de déposer un rapport financier.

La commission suggère d'élaborer des solutions légales en la matière, le cas échéant après concertation avec les autres assemblées parlementaires.» (Doc. parl., Chambre, n° 51-1117/4, et Sénat, n° 3-676/4, pp. 79-80).

Suivi

En ce qui concerne la possibilité de sanctionner ce type de petits partis, la Commission de contrôle prend acte des possibilités décrites par son rapporteur.

Les pistes envisageables sont:

(1) la possibilité de ne pas limiter la retenue de la dotation à la période suivant immédiatement le constat de l'infraction. Elle pourrait aussi être infligée avec effet différé. Dès que le parti en question serait à l'avenir en droit de bénéficier de la dotation, la retenue prononcée précédemment serait exécutée;

(2) la possibilité de toucher le parti au niveau d'autres sources de financement public;

(3) la possibilité d'interdire au parti d'encore utiliser son signe ou logo lors des élections suivantes.

*
* *

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité le 20 mars 2006.

Le rapporteur,

Paul WILLE

Les présidents,

Herman DE CROO
Anne-Marie LIZIN

– de onmogelijkheid om de sanctie te verhalen op door de regionale parlementen verleende dotaties;
– het ontbreken van de verplichting, in hoofde van kleine partijen of van partijen die enkel regionale dotaties ontvangen, om zich aan een financiële rapportering te onderwerpen.

Suggereert de commissie te trachten hiervoor wettelijke oplossingen uit te werken, desgevallend na overleg met de overige parlementaire assemblees (Parl. St., Kamer, nr. 51-1117/4, en Senaat, nr. 3-676/5, blz. 79-80).

Opvolging

Met betrekking tot de sanctionering van dergelijke kleinere partijen, neemt de Controlecommissie acte van de door haar rapporteur geschetste mogelijkheden.

Mogelijke pistes zijn:

(1) de inhouding van de dotatie niet te beperken tot de onmiddellijk op de vaststelling van de overtreding volgende periode. Ze zou ook met uitstel kunnen worden opgelegd. Zodra de betrokken partij in de toekomst gerechtigd is op de dotatie, wordt de vroeger uitgesproken inhouding ten uitvoer gelegd;

(2) de partij in andere bronnen van overheidsfinanciering te treffen;

(3) een partij bij de volgende verkiezingen het verbod op te leggen nog van haar letterwoord of logo gebruik te maken.

*
* *

Onderhavig verslag werd op 20 maart 2006 eenparig goedgekeurd.

De rapporteur,

Paul WILLE

De voorzitters,

Herman DE CROO
Anne-Marie LIZIN

ANNEXES

BIJLAGEN

ANNEXE 1

**AVIS DU 8 JUIN 2005 DE LA COUR DES COMPTES
CONCERNANT LES RAPPORTS FINANCIERS SUR
LA COMPTABILITÉ DES PARTIS POLITIQUES
ET DE LEURS COMPOSANTES
(EXERCICE 2004)**

Le présent rapport a été adopté en assemblée générale de la Cour des comptes du 8 juin 2005.

Par lettre du 10 mai 2005, les présidents de la Commission de contrôle, créée par la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, ont transmis à la Cour les rapports financiers sur la comptabilité des partis politiques et de leurs composantes pour l'exercice 2004 (Doc. parl. Chambre, n° 1752/001 et 002, et Sénat, n° 3-1172/1 et 2) et lui ont demandé de rendre, dans un délai d'un mois, un avis concernant l'exactitude et l'exhaustivité desdits rapports.

En vertu de l'article 24, deuxième alinéa, de la loi du 4 juillet 1989, modifiée par la loi du 2 avril 2003, les présidents des Chambres législatives chargent la Cour des comptes «de rendre, en application de l'article 1er, § 2, dans un délai d'un mois, un avis concernant l'exactitude et l'exhaustivité des rapports financiers sur les comptes annuels des partis politiques et de leurs composantes. Selon l'article 1er, § 2, précité (en réalité l'article 1er, 4°, troisième alinéa), la Commission de contrôle est «tenue de se faire conseiller, aux conditions prévues par la présente loi, par la Cour des comptes tant pour le contrôle des dépenses électorales des partis politiques et des candidats que pour le contrôle des rapports financiers des partis politiques et de leurs composantes».

Dans son avis remis le 6 août 2003 et portant sur les rapports financiers afférents à l'exercice 2002 (Doc. parl. Chambre, n° 51-21/3 et Sénat 3-21/3, p. 18), la Cour des comptes a précisé le cadre légal dans lequel s'inscrit son intervention. Les dispositions légales et réglementaires n'ayant pas été modifiées, l'avis de la Cour des comptes portant sur l'exercice 2004 est rendu selon les principes de contrôle (et la structure) retenus lors des précédents avis.

Eu égard à ces considérations et compte tenu des données disponibles dans les documents parlementaires, le contrôle des rapports financiers de l'année 2004

BIJLAGE 1

**ADVIES DD. 8 JUNI 2005 VAN HET REKENHOF
BETREFFENDE DE FINANCIËLE VERSLAGEN
OVER DE BOEKHOUDING VAN DE POLITIEKE
PARTIJEN EN HUN COMPONENTEN
(BOEKJAAR 2004)**

Dit verslag werd goedgekeurd in de algemene vergadering van het Rekenhof van 8 juni 2005.

De voorzitters van de Controlecommissie die door de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen werd opgericht, hebben bij brief van 10 mei 2005 aan het Rekenhof de financiële verslagen over de boekhouding van de politieke partijen en hun componenten voor het boekjaar 2004 (Parl. Stuk Kamer, nr. 1752/001 en 002, en Senaat nr. 3-1172/1 en 2) toegezonden en aan het Rekenhof gevraagd binnen een termijn van één maand een advies te bezorgen in verband met de juistheid en de volledigheid van die verslagen.

Krachtens artikel 24, 2° lid, van de wet van 4 juli 1989, gewijzigd door de wet van 2 april 2003, geven de voorzitters van de wetgevende kamers het Rekenhof opdracht om «met toepassing van artikel 1, § 2, binnen een maand, een advies uit te brengen over de juistheid en de volledigheid van de financiële verslagen over de jaarrekeningen van de politieke partijen en hun componenten. Volgens bovenvermeld artikel 1, § 2, (in werkelijkheid artikel 1, 4°, 3^e lid), is de Controlecommissie «verplicht om zich, onder de door deze wet bepaalde voorwaarden, te laten adviseren door het Rekenhof voor de controle van zowel de verkiezingsuitgaven van de politieke partijen en de individuele kandidaten als van de financiële verslagen van de politieke partijen en hun componenten».

In zijn advies van 6 augustus 2003 over de financiële verslagen met betrekking tot het boekjaar 2002 (Parl. Stuk, Kamer, nr. 51-21/3 en Senaat 3-21/3, blz. 18) heeft het Rekenhof het wettelijke kader van zijn optreden gepreciseerd. Daar de wettelijke en reglementaire bepalingen niet werden gewijzigd, wordt het advies van het Rekenhof met betrekking tot het boekjaar 2004 verstrekt volgens de controleprincipes (en de structuur) die in de vorige adviezen werden gehanteerd.

Gelet op die beschouwingen en rekening houdend met de gegevens die beschikbaar waren in de parlementaire stukken heeft de controle van de financiële

des partis politiques porte sur les aspects formels (points 1 à 11) et financiers (points 12 à 16) énumérés ci-après. La Cour des comptes ne s'est donc pas prononcée sur la validité et sur la réalité des opérations sous-jacentes dans la mesure où elle n'a pas accès aux pièces justificatives.

Par ailleurs, lors de la reddition de ses précédents avis, la Cour a formulé, au regard de certaines de ses observations, diverses suggestions susceptibles, selon elle, d'assurer une meilleure transparence et un contrôle plus aisé de certaines données ou informations reprises dans les rapports financiers des partis politiques.

Le rapport de la Commission de contrôle mentionne à ce propos «*Afin de tenir compte des nombreuses observations et suggestions formulées par la Cour des comptes en vue d'accroître la transparence, l'uniformité et la comparabilité des rapports financiers des partis politiques, ce qui, concrètement, implique une modification tant de l'annexe à la loi du 4 juillet 1989 que du schéma de rapport financier inclus en tant que modèle I au règlement d'ordre intérieur de la Commission de contrôle, la commission suggère d'organiser à court terme une audition avec des représentants de l'Institut des réviseurs d'entreprises et, le cas échéant, d'y associer la Cour des comptes, selon des modalités à définir par la commission*». (Doc. parl. Chambre, n° 51-1117/004 et Sénat 3-676/4, p. 80).»

Pour cette raison, tout comme lors de son précédent avis, la Cour n'a pas jugé opportun de réitérer toutes les suggestions qu'elle avait formulées antérieurement mais s'est limitée, dans le présent rapport, à exposer les recommandations qu'elle estime utiles.

ASPECTS FORMELS

1. Qualité du ou des signataire(s) des états financiers

1.1 Pour l'ensemble des partis, il a été observé que les signataires des rapports financiers sont membres du conseil d'administration de l'ASBL chargée, en vertu des articles 22 et 23 de la loi du 4 juillet 1989, de l'élaboration desdits rapports.

2. Existence des données identificatrices et financières pour chacun des partis politiques et de leurs composantes

verslagen van het jaar 2004 van de politieke partijen betrekking op de hierna vermelde formele (punten 1-11) en financiële (punten 12-16) aspecten. Het Rekenhof heeft zich dus niet uitgesproken over de geldigheid en de werkelijkheid van de onderliggende verrichtingen aangezien het geen toegang heeft tot de verantwoordingsstukken.

Bij het verstrekken van zijn vorige adviezen heeft het Rekenhof, naast bepaalde van zijn opmerkingen bovendien verschillende voorstellen geformuleerd die volgens het hof zouden kunnen zorgen voor meer transparantie en een gemakkelijkere controle van bepaalde gegevens of informatie die in de financiële verslagen van de politieke partijen is vermeld.

Het verslag van de Controlecommissie vermeldt in dat verband «*Teneinde de talrijke opmerkingen en suggesties die het Rekenhof heeft geformuleerd om de transparantie, de uniformiteit en de onderlinge vergelijkbaarheid in de financiële rapportering van de politieke partijen te bevorderen, hetgeen in concreto een wijziging impliceert van zowel de bijlage bij de wet van 4 juli 1989 als het schema van financieel verslag opgenomen als model I bij het huishoudelijk reglement van de Controlecommissie, suggereert de commissie om op korte termijn een hoorzitting te houden met vertegenwoordigers van het Instituut der Bedrijfsrevisoren en desgevallend het Rekenhof op een door de commissie te bepalen wijze hierbij te betrekken*. (Parl. Stuk, Kamer, nr. 51-1117/004 en Senaat 3-676/4, p. 80).»

Om die reden achtte het Rekenhof het naar aanleiding van zijn vorig advies niet opportuun alle voorstellen te herhalen die het reeds voordien had geformuleerd, maar heeft het in dit verslag enkel de nieuwe aanbevelingen gedaan die het nuttig acht.

VORMELIJKE ASPECTEN

1. Hoedanigheid van de ondertekenaar(s) van de financiële staten

1.1 Voor het geheel van de partijen werd opgemerkt dat de personen die de financiële verslagen ondertekenen, leden zijn van de raad van bestuur van de VZW die krachtens de artikelen 22 en 23 van de wet van 4 juli 1989 belast is met de opstelling van die verslagen.

2. Bestaan van de identificatie- en financiële gegevens voor elk van de politieke partijen en hun componenten

2.1 A une exception près (voir ci-dessous), aucune donnée identificatrice ou financière n'est manquante, et ce pour l'ensemble des partis mentionnant plusieurs composantes.

Un parti politique [N-VA] n'a pas repris les données identificatrices et financières d'une composante récemment constituée (Arrondissement West-Vlaanderen). Cette composante est toutefois reprise dans la consolidation.

2.2 Un parti [FN] ne reprend des données identificatrices et financières que pour une seule composante. La Cour n'est pas en mesure de vérifier si cette entité est la seule composante du périmètre de consolidation. En effet, même si le terme «consolidé» revient à plusieurs reprises dans les documents transmis par le parti - ce qui pourrait laisser sous-entendre la présence de plusieurs entités -, aucune information ne permet de déterminer avec certitude l'étendue du périmètre de consolidation.

La Cour des comptes avait souligné, dans son premier avis relatif à l'exercice 2002, les avantages qu'apporterait la transmission systématique d'une liste récapitulative des composantes de chaque parti. Dans le cas présent, une telle liste - pour autant qu'elle ait été correctement complétée - aurait permis de lever toute ambiguïté.

3. Existence d'une mention indiquant si le périmètre de consolidation a ou non été modifié et s'il l'a été, de la nature des modifications intervenues

3.1 La totalité des partis mentionne, mais à des degrés divers et à des endroits différents du rapport, les modifications ou l'absence de modifications intervenues dans leur périmètre de consolidation.

4. Respect des exigences minimales relatives aux données identificatrices des partis politiques et de leurs composantes

4.1 La mention de la profession des membres des organes de gestion est occasionnellement omise, mais avec des fréquences diverses, par l'ensemble des partis politiques. Dans certains cas, celle-ci est remplacée par la désignation de la fonction occupée par les membres au sein du comité de gestion.

4.2 La profession des membres des organes de contrôle n'est généralement pas mentionnée, sauf lorsqu'il s'agit d'un réviseur d'entreprises.

2.1 Op een uitzondering na (zie hieronder) ontbreekt er geen enkel identificatie- of financieel gegeven bij de partijen die verschillende componenten vermelden.

Eén politieke partij [N-VA] heeft een nieuw opgerichte component (Arrondissement West-Vlaanderen) niet opgenomen in haar detailstaten. Deze component is wel opgenomen in de consolidatie.

2.2 Eén partij [FN] vermeldt enkel identificatie- en financiële gegevens voor één component. Het Rekenhof is niet in staat om te bepalen of deze entiteit de enige component in de consolidatiekring is. Inderdaad, zelfs als de term «geconsolideerd» meermaals te vinden is in de door de partij verschaft documenten - wat zou kunnen laten vermoeden dat verschillende entiteiten bestaan - is er geen beschikbare informatie die met zekerheid toelaat de omvang van de consolidatiekring te bepalen.

In zijn eerste advies betreffende het boekjaar 2002 had het Rekenhof de voordelen onderstreept van een systematische verstrekking van een samenvattende lijst van de componenten van elke partij. In het huidige geval zou dergelijke lijst - voorzover dat ze correct wordt ingevuld - kunnen toelaten om alle twijfel op te heffen.

3. Bestaan van een vermelding die aangeeft of de consolidatiekring al dan niet werd gewijzigd, en als dat gebeurd is welke de aard is van de wijzigingen die zich hebben voorgedaan

3.1 Alle partijen vermelden in verschillende mate en op verschillende plaatsen in het verslag al dan niet de wijzigingen van de consolidatiekring.

4. Inachtneming van de minimumvereisten met betrekking tot de identificatiegegevens van de politieke partijen en hun componenten

4.1 Alle politieke partijen vergeten occasioneel, de ene keer vaker dan de andere, het beroep van de leden van de beheersorganen te vermelden. In bepaalde gevallen wordt in plaats van het beroep de functie vermeld die de leden binnen het beheerscomité vervullen.

4.2 Het beroep van de leden van de controleorganen wordt meestal niet vermeld behoudens wanneer het gaat om een bedrijfsrevisor.

4.3 Aucune liste récapitulative des composantes n'est fournie par trois partis [cdH – FN - Groen!]. (Cette liste n'est pas prévue par l'annexe à la loi du 24 juillet 1989 mais est de nature à faciliter les diverses vérifications).

Un parti politique [VLD] a transmis une liste récapitulative dans laquelle il manque une composante. Le parti a exposé son point de vue¹ dans sa réponse aux observations de la Cour relatives à 2002: «*Le parti VLD-association de fait n'a pas été inclus dans la liste parce qu'il ne constitue pas, stricto sensu, une composante du parti, mais le rapport financier de l'association de fait a bel et bien été incorporé dans le rapport financier*». La Cour des comptes est d'avis - sauf indication contraire de la Commission - de ne plus rappeler ce point dans ses prochains rapports.

4.4 L'annexe au règlement d'ordre intérieur prévoit que l'objet social soit mentionné en faisant référence à l'article correspondant des statuts de la composante. Ce principe est respecté, à de rares exceptions près, par plusieurs partis politiques [PS – MR – CD&V – Vlaams Belang - cdH - Ecolo– N-VA]. Il ne l'est toutefois (généralement) pas par d'autres partis politiques [VLD - sp.a-spirit – FN - Groen!].

Un parti [sp.a-spirit] a fait part de la réaction suivante au rapport 2003: «L'objet social des asbl est défini à l'article 2 des statuts»².

5. Respect des schémas prévus pour la présentation des données relatives au résumé du rapport financier, aux comptes synthétiques des composantes et au compte consolidé

5.1 Les rapports financiers transmis par l'ensemble des partis politiques répondent aux schémas prévus par l'annexe à la loi du 24 juillet 1989.

Pour information: un parti [N-VA] ne reprend, dans l'annexe explicative des comptes consolidés, que les parties complétées du schéma prévu. (Il existe ainsi un risque d'omettre certaines parties qui devraient être complétées.) En outre, la présentation de l'annexe VI. «Contributions publiques belges: détails» ne correspond pas à celle prévue par le schéma imposé.

¹ Point 4.3., page 34, du Doc. parl. Chambre, n° 51 21/3, et Sénat, n° 3-21/3

² Point 5.4, page 28, du Doc. parl. Chambre, n° 51 1117/004, et Sénat, n° 3-676/4

4.3 Drie partijen [cdH – FN - Groen!] leggen geen enkele samenvattende lijst voor van de partij-componenten. (De bijlage bij de wet van 24 juli 1989 bepaalt niet dat deze lijst moet worden opgemaakt, maar ze kan de verschillende verificaties vergemakkelijken).

Eén politieke partij [VLD] heeft een samenvattende lijst toegezonden waarin een component ontbreekt. De partij heeft haar standpunt¹ uiteengezet in het antwoord dat ze gegeven heeft op de opmerking met betrekking tot 2002 door het Rekenhof: «*De partij VLD – feitelijke vereniging werd niet opgenomen in de lijst omdat ze stricto sensu geen component is van de partij maar het financieel verslag van de feitelijke vereniging werd wel degelijk opgenomen in het financieel verslag*». Het Rekenhof is van oordeel – behoudens andersluidend standpunt van de Commissie - om niet meer terug te komen op dit punt in zijn volgende verslagen.

4.4 De bijlage bij het huishoudelijk reglement bepaalt dat het maatschappelijk doel wordt vermeld onder verwijzing naar het overeenstemmend artikel van het statuut van de component. Dat principe wordt op enkele zeldzame uitzonderingen na door verschillende politieke partijen in acht genomen [PS – MR – CD&V – Vlaams Belang - cdH - Ecolo– N-VA]. Het wordt echter (meestal) niet gevolgd door andere politieke partijen [VLD - sp.a-spirit – FN - Groen!].

Een partij [sp.a-spirit] deelt als reactie mee op het rapport van 2003: «Het doel van de VZW's wordt bepaald in artikel 2 van de statuten»².

5. Inachtneming van de schema's voor de presentatie van de gegevens met betrekking tot de samenvatting van het financieel verslag, de samenvattende rekeningen van de componenten en de geconsolideerde rekening

5.1 De financiële verslagen die zijn toegezonden door alle politieke partijen beantwoorden aan de schema's zoals bepaald in de bijlage van de wet van 24 juli 1989.

Ter informatie: een partij [N-VA] neemt in de toelichting van de geconsolideerde rekeningen enkel de ingevulde delen van het voorziene schema op. (Hierbij bestaat het gevaar dat er bepaalde in te vullen delen over het hoofd gezien worden.). Bovendien wordt de voorstelling van de bijlage VI. «Belgische overheidsbijdragen: detail» niet weergegeven zoals deze voorzien is in het opgelegde schema.

¹ Punt 4.3., pagina 34, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 21/3, en Senaat, nr. 3-21/3

² Punt 5.4, pagina 28, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 1117/004, en Senaat, nr. 3-676/4

5.2 Bien que le schéma financier ne prévoie officiellement que la transmission des chiffres relatifs au dernier exercice, la Cour des comptes évoquait, dans son avis sur les rapports 2003, l'opportunité d'envisager «le recours systématique et généralisé à une présentation assurant la comparaison immédiate de l'ensemble des chiffres des deux derniers exercices».

La Cour des comptes note que cette mise en parallèle a, à quelques rares exceptions près, été systématiquement produite par l'ensemble des partis politiques en 2004.

6. Exhaustivité et présentation générale des données financières

6.1 La rubrique VI «Contributions publiques belges: Détails» de l'annexe du compte annuel consolidé n'est pas complétée de manière uniforme par les différents partis. Par exemple, deux partis politiques [VLD et N-VA] n'ont rien mentionné sous la rubrique «Institution Art. 22».

Un parti [VLD] a précisé comme suit³ pourquoi cette rubrique n'a pas été remplie en 2002: «Dans le cas du VLD, l'institution visée à l'article 22 est Libera; dans l'annexe explicative, les sommes perçues ont été pointées en compte sous la rubrique «secrétariat national», étant donné que toutes les sommes payées à Libera sont intégralement reversées à ce secrétariat national.» Ce point de vue a été confirmé en 2003. Dès lors - sauf indication contraire de la Commission - la Cour des comptes ne reviendra plus sur ce point dans ses prochains rapports.

6.2 Un parti [VLD] ne mentionne aucun chiffre dans le compte de résultats 2004 de sa composante Centrum voor Vorming en Beleid c.v.b.a. Le total de l'actif du bilan est égal à zéro. Le patrimoine négatif correspond au montant des dettes de sorte que le total du passif est également égal à zéro.

6.3 Comme en 2002 et en 2003, les comptes synthétiques de deux composantes d'un parti politique [MR] sont intégralement complétés par des zéros. Il en est de même pour la composante d'un autre parti politique [Ecolo].

Les partis concernés ont fourni, en 2003 et/ou en 2004, les raisons justifiant ces particularités. Compte tenu de la probable permanence de ces justifications, la Cour estime inutile - sauf indication contraire de la

5.2 Hoewel het schema van het financieel verslag officieel alleen maar de vermelding van cijfers van het laatste boekjaar voorziet, bracht het Rekenhof, in zijn advies over de verslagen 2003, de opportuniteit ter sprake om «systematisch en algemeen een presentatie te hanteren die het mogelijk maakt alle cijfers van de laatste twee boekjaren onmiddellijk te vergelijken».

Het Rekenhof merkt op dat deze vergelijking, op enkele zeldzame uitzonderingen na, door alle partijen in 2004 systematisch verstrekt is.

6. Volledigheid en algemene presentatie van de financiële gegevens

6.1 Rubriek VI «Belgische overheidsbijdragen: detail» van de bijlage van de geconsolideerde jaarrekening werd door de verschillende partijen niet op eenvormige wijze ingevuld. Twee politieke partijen [VLD en N-VA] hebben bijvoorbeeld niets vermeld onder de rubriek «Instelling Art.22».

Een partij [VLD] heeft haar standpunt³ verduidelijkt inzake het niet invullen van deze rubriek in 2002: «De instelling bedoeld in artikel 22 is voor wat de VLD betreft Libera; in de toelichting werden de ontvangen bedragen opgenomen onder de Nationale Werkingsentiteit, aangezien alle bedragen die gestort worden aan Libera integraal worden doorbetaald aan deze Nationale Werkingsentiteit.» Dit punt werd bevestigd in 2003. Derhalve zal het Rekenhof in de toekomst dit punt niet meer aanhalen, behoudens andersluidend standpunt van de Commissie.

6.2 Een partij [VLD] vermeldt geen cijfergegevens in de resultatenrekening voor 2004 van haar component Centrum voor Vorming en Beleid c.v.b.a. Het totaal van het actief is gelijk aan nul. Het negatieve patrimonium heft de schulden op waardoor het totaal van het passief eveneens op nul komt.

6.3 Zoals in 2002 en in 2003 worden de synthetische rekeningen van twee componenten van een politieke partij [MR] integraal ingevuld met nullen. Dit is ook het geval voor een component van een andere politieke partij [Ecolo].

In 2003 en/of 2004 hebben de betrokken partijen de redenen toegelicht die deze bijzonderheden rechtvaardigen. Rekening houdend met de vermoedelijke permanentie van deze rechtvaardigingen is het Reken-

³ Point 6.3., page 34, du Doc. parl. Chambre, n° 51 21/3, et Sénat, n° 3-21/3

³ Punt 6.3, pagina 34, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 21/3, en Senaat, nr. 3-21/3.

Commission - d'évoquer encore cette double observation dans ses prochains avis.

6.4 Un parti [FN] ne transmet aucun compte synthétique (mais bien le compte détaillé de la société consolidante).

Ne disposant pas d'information concernant le périmètre de consolidation de ce parti (voir point 2.2), la Cour des comptes n'est pas en mesure de déterminer si lesdits comptes synthétiques font défaut.

6.5 Les comptes de résultats des composantes individuelles d'un parti [Groen!] reprennent, en ce qui concerne les charges, parfois le signe «moins» et parfois pas. Une utilisation ou une absence constante du signe «moins» pour l'ensemble des composantes est souhaitable en vue d'éviter les confusions.

7. Concordance entre les chiffres repris dans le résumé des rapports financiers et ceux figurant dans le bilan consolidé

7.1 Aucune remarque n'est à formuler pour l'ensemble des partis politiques à l'exception de l'un d'entre eux [Ecolo].

Pour ce parti, le résultat courant repris dans le résumé du rapport financier ne correspond pas à la différence entre les produits et charges sur activités courantes. Il convient de lire (-) 1.318.346,22 EUR en lieu et place de (-) 579.402,10 EUR.

8. Rapport du réviseur d'entreprises - Remarques éventuelles relatives à l'attestation des comptes

8.1 A l'exception d'un parti [N-VA], tous les rapports des réviseurs d'entreprises sont attestés sans réserve.

Le rapport du réviseur d'entreprises du parti N-VA contient une explication relative à l'attestation avec réserve des comptes consolidés. «[...] Ce périmètre de consolidation ne comprend pas les fractions politiques des conseils provinciaux qui, conformément à l'article 1er, 1° de la loi, doivent obligatoirement être mentionnés. [...]».

8.2 Tous les rapports mentionnent, conformément au point 4.b. de l'annexe à la loi du 4 juillet 1989, le caractère suffisant de l'organisation administrative et comptable des partis politiques.

hof van mening dat - behalve tegengestelde aanwijzing van de Commissie - het nutteloos is deze dubbele opmerking in zijn toekomstige adviezen nog te hernemen.

6.4 Een partij [FN] legt geen samenvattende rekeningen voor (maar wel de gedetailleerde jaarrekening voor de consoliderende entiteit).

Gezien het Rekenhof over geen informatie beschikt met betrekking tot de consolidatiekring van deze partij (zie punt 2.2), is zij niet in staat te bepalen of samenvattende jaarrekeningen ontbreken.

6.5 De resultatenrekeningen van de individuele componenten van een partij [Groen!] vertonen voor wat de kosten betreft soms een minteken en soms niet. Een consistent gebruik of niet-gebruik van het minteken is aangewezen voor het geheel van de componenten, dit om verwarring te vermijden.

7. Overeenstemming tussen de cijfers in de samenvatting van de financiële verslagen en die in de geconsolideerde balans

7.1 Er moet geen enkele opmerking worden geformuleerd voor het geheel van de politieke partijen, met uitzondering van één partij [Ecolo].

In de samenvatting van het financieel verslag komt voor deze partij het opgegeven resultaat uit de gewone werking niet overeen met het verschil tussen de opbrengsten en kosten uit de gewone werking. Er moet (-) 1.318.346,22 EUR i.p.v. (-) 579.402,10 EUR gelezen worden.

8. Verslag van de bedrijfsrevisor – Eventuele opmerkingen in verband met de attestatie

8.1 Met uitzondering van een partij [N-VA] werden alle verslagen van de bedrijfsrevisoren zonder voorbehoud geattesteerd.

Het verslag van de bedrijfsrevisor voor de partij N-VA vermeldt een verklaring over de geconsolideerde jaarrekening met voorbehoud. «[...] Deze consolidatiekring omvat niet de politieke fracties van de provincieraden die volgens artikel 1,1^o van de wet verplicht dienen te worden opgenomen [...]».

8.2 Alle verslagen vermelden, in overeenstemming met punt 4.b. van de bijlage bij de wet van 4 juli 1989, dat de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de politieke partijen voldoende is.

9. Rapport du réviseur d'entreprises - Analyse destinée à favoriser la compréhension de la situation financière et des résultats ainsi que de la comparabilité

9.1 Les dispositions du point 4.c. de l'annexe à la loi du 4 juillet 1989 laissent une part d'appréciation importante dans le chef du réviseur d'entreprises. La nature et l'étendue des informations fournies varient ainsi fortement selon les partis politiques.

9.2 Sept rapports financiers [VLD - sp.a-spirit - CD&V - Vlaams Belang – FN – N-VA – Groen !] ne reprennent pas l'analyse de données prévue par les dispositions précitées.

9.3 Les fonds propres négatifs d'un parti [Vlaams Belang] sont analysés dans le rapport révisoral.

10. Données relatives aux règles d'évaluation

10.1 L'examen des rapports financiers conduit à observer que le niveau de détail des informations fournies en matière de règles d'évaluation varie selon les partis. Cette information est manquante dans un cas [cdH] (alors qu'elle était reprise dans le rapport financier de l'exercice précédent).

10.2 L'examen proprement dit des règles d'évaluation conduit à relever certaines particularités.

– Auprès d'un parti politique [VLD], de nouvelles acquisitions d'immobilisations incorporelles ont été opérées en 2004. Les règles d'évaluation - qui ne prévoient pas le cas - n'ont pas été adaptées.

– En 2002 et en 2003, la Cour des comptes avait attiré l'attention de la Commission sur les particularités relatives à la comptabilisation des provisions pour dépenses électorales auprès d'un parti politique [Ecolo]. (Contrairement aux principes usuels et à ceux retenus par l'ensemble des autres partis, lesdites provisions étaient reprises par ce parti dans la rubrique des fonds propres.)

En vue de satisfaire aux remarques de la Cour des comptes, le parti Ecolo a procédé à un reclassement idoine de ses provisions. Tant la nature de l'opération que son impact financier sur le compte de résultats ont

9. Verslag van de bedrijfsrevisor – Analyse om het begrip van de financiële toestand en resultaten en de vergelijkbaarheid te bevorderen

9.1 De bepalingen van punt 4.c. van de bijlage bij de wet van 4 juli 1989 laten de bedrijfsrevisor heel wat appreciatiemarge. De aard en de uitgebreidheid van de verstrekte informatie verschilt aldus sterk van de ene politieke partij tot de andere.

9.2 Zeven financiële verslagen [VLD – sp.a-spirit - CD&V - Vlaams Belang – FN – N-VA – Groen !] vermelden niet de gegevensanalyse waarin de bovenvermelde bepalingen voorzien.

9.3 In het revisoraal verslag van een partij [Vlaams Belang] wordt het negatief eigen vermogen toegelicht.

10. Gegevens in verband met de waarderingsregels

10.1 Bij het onderzoek van de financiële verslagen kan worden opgemerkt dat de mate van detaillering van de informatie die wordt verstrekt inzake waarderingsregels verschilt tussen de politieke partijen. Deze informatie ontbreekt in één geval [cdH] (hoewel deze opgenomen werd in het financiële verslag van vorig boekjaar).

10.2 Bij het eigenlijk onderzoek van de waarderingsregels kunnen de volgende bijzonderheden onder de aandacht worden gebracht.

– Bij een partij [VLD] werden nieuwe aanschaffingen gedaan van immateriële vaste activa in 2004. De waarderingsregels – die dit geval niet voorzien – werden niet aangepast.

– In 2002 en 2003 had het Rekenhof de aandacht van de Commissie gevestigd op de bijzonderheden met betrekking tot de boeking van de voorzieningen voor verkiezingskosten bij een politieke partij [Ecolo]. (In tegenstelling tot de gangbare boekhoudkundigengbare menvatting van het financieel verslag komt het opgegeven resultaat uit de gewone werking niet overeen principes en tot de door de andere partijen gebruikte methodologie, werden de voornoemde voorzieningen door deze partij onder de rubriek eigen vermogen opgenomen).

Om aan de opmerkingen van het Rekenhof tegemoet te komen heeft de partij Ecolo een correcte herschikking van zijn voorzieningen gedaan. De aard van de verrichting evenals zijn impact op de resultatenrekening

fait l'objet d'explications dans le rapport financier. Un commentaire particulier a également été repris dans le résumé des règles d'évaluation.

– Le précédent avis de la Cour des comptes évoquait, pour le même parti politique [Ecolo], le fait que, si la règle d'évaluation relative aux amortissements mentionnait le taux usuel de 0% pour les terrains, le rapport de réviseur d'entreprises précisait que l'amortissement des constructions s'opérait «terrain inclus». Or il est d'usage constant en comptabilité de ne pas procéder à l'amortissement de terrains.

En 2004, le rapport du réviseur d'entreprises reprend le commentaire ci-après: «*En matière de règle d'évaluation, nous notons qu'il a été décidé de ne pas modifier les règles d'amortissement de la valeur des constructions, à savoir terrain inclus, la valeur du terrain étant considérée comme négligeable. Il faut constater qu'en agissant de la sorte, la valeur comptable cumulée du terrain et des constructions ne s'écarte pas de la valeur vénale globale actuelle de ceux-ci. Il n'y a donc pas de risque de sous-évaluation d'actif en conséquence*».

La décision évoquée par le réviseur d'entreprises n'est pas en ligne avec la proposition évoquée par le parti dans sa réponse aux observations de la Cour portant sur l'exercice 2003. Bien que considérant n'y être pas tenu légalement, le parti terminait en effet son commentaire⁴ en ces termes: «*[...] Néanmoins, pour se conformer aux remarques de la Cour des comptes, et aux règles usuelles, il fera les corrections nécessaires par reprise d'amortissements dans ses prochains comptes annuels*».

En 2004, les règles d'évaluation continuent cependant à mentionner un taux d'amortissement de 0% en regard des terrains.

La Cour considère que les diverses informations qu'elle a apportées en la matière dans ses avis successifs sont de nature à donner un éclairage suffisant à la Commission. Elle se propose dès lors - sauf indication contraire de la Commission - de ne plus revenir sur ce point dans ses prochains avis.

– Le même parti politique [Ecolo] a revu la formulation de sa règle d'évaluation relative à la cotisation des membres qui, auparavant, aboutissait à la conclusion qu'elle ne permettait pas «*de connaître le montant total des cotisations du parti*». A la lecture de la nouvelle

werden in het financiële verslag uitgelegd. Een specifieke commentaar werd eveneens in de samenvatting van de waarderingsregels opgenomen.

– Voor dezelfde politieke partij [Ecolo] bracht het vorige advies van het Rekenhof het feit ter sprake dat, hoewel de waarderingsregel met betrekking tot de afschrijvingen van de terreinen het gewoonlijke afschrijvingspercentage van 0% vermeldde, het verslag van de bedrijfsrevisor preciseerde dat de afschrijving van de gebouwen «terreinen inbegrepen» verricht werd. Het is evenwel gebruikelijk binnen het boekhoudkader om geen afschrijvingen toe te passen op terreinen.

In 2004, herneemt het verslag van de bedrijfsrevisor de hiernavolgende commentaar: «*Wat de waarderingsregels betreft merken wij op dat er beslist werd de afschrijvingsregels met betrekking tot bouwwerken, namelijk terreinen inbegrepen, niet te veranderen, de terreinwaarde zijnde als onbelangrijk beschouwd. Er moet opgemerkt worden dat zodoende de gecumuleerde boekwaarde van terrein en gebouwen niet afwijkt van de huidige globale verkoopswaarde van deze. Bijgevolg bestaat er dus geen risico voor een onderwaardering van de activa*».

De door de bedrijfsrevisor vermelde beslissing is niet in lijn met het voorstel dat door de partij gemaakt werd als antwoord op de opmerkingen van het Rekenhof voor het boekjaar 2003. Hoewel de partij beschouwde dat er geen wettelijke verplichting bestond, beëindigde ze haar commentaar⁴ in deze termen: «*Teneinde tegemoet te komen aan de opmerkingen van het Rekenhof en aan de gebruikelijke regels, zullen wij niettemin de nodige correcties aanbrengen door afschrijvingen terug te nemen in onze volgende jaarrekeningen*».

In 2004 vermelden de waarderingsregels echter nog steeds een afschrijvingspercentage van 0% voor de terreinen.

Het Rekenhof is van oordeel dat de verschillende inlichtingen die terzake werden gegeven in haar opeenvolgende adviezen voldoende klaarheid brengen voor de Commissie. Het Rekenhof stelt voor om op dit punt niet meer terug te komen in zijn toekomstige adviezen, behoudens andersluidend advies van de Commissie.

– Dezelfde politiek partij [Ecolo] heeft de formulering van haar waarderingsregel met betrekking tot lidgelden herzien. In zijn oude formulering kwam de waarderingsregel tot de conclusie dat ze niet mogelijk maakte «*het totaal bedrag van de partijbijdragen te kennen*». Bij het

⁴ Point 10.2.c, page 36, du Doc. parl. Chambre, n° 51 1117/004, et Sénat, n° 3-676/4

⁴ Punt 10.2.c, pagina 36, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 1117/004, en Senaat, nr. 3-676/4

formulation il apparaît que, si tel est toujours (partielle-ment) le cas, le montant indéterminé «*n'est pas signifi-catif par rapport au total des cotisations*».

– La règle d'évaluation d'un parti politique [Groen!] relative aux immobilisations corporelles mentionne «[...] *Le pourcentage d'amortissement varie entre 100% et 0%*».

La Cour des comptes estime qu'une segmentation de la rubrique des immobilisations corporelles est sou-haitable afin de disposer d'une meilleure image des taux d'amortissement par sous-rubrique.

11. Données relatives à la méthode de consolida-tion

11.1 Certains partis politiques [MR – cdH – FN – Groen!] font uniquement référence au respect des dis-positions légales et réglementaires en matière d'établis-sement des comptes consolidés. Les méthodes de con-solidation appliquées ne sont donc pas explicitement évoquées dans les rapports financiers de ces partis.

Auprès d'autres partis [PS - CD&V - Vlaams Belang - Ecolo], il a été observé que des explications de nature et de portée très variées sont, selon les partis concer-nés, reprises en des endroits différents (rapport du Con-seil d'administration, rapport du réviseur, préambule in-troductif, résumé des règles d'évaluation, etc.) des différents rapports financiers rendus.

Pour deux partis [VLD – sp.a-spirit], il est fait mention de la méthode de consolidation dans la réponse à l'avis de la Cour des comptes portant sur l'exercice 2003⁵.

Un parti [N-VA] a joint les états détaillés de sa conso-lidation au départ duquel il est possible de déterminer quelle méthode de consolidation a été utilisée.

ASPECTS FINANCIERS

12. Examen des variations entre exercices

L'examen des variations entre exercices a été réa-lisé par rapport à un double seuil de matérialité. Cette technique d'analyse est destinée à mettre en évidence les différences d'une certaine ampleur, sans préjuger de leurs causes.

⁵ Point 12., page 40, du Doc. parl. Chambre, n° 51 1117/004, et Sénat, n° 3-676/4

lezen van de nieuwe formulering komt tot uiting dat in-dien dit nog (gedeeltelijk) het geval is, het onbepaalde bedrag «*van geen belang is in vergelijking met het to-taal van de bijdragen*».

– De waarderingsregel van de materiële vaste activa bij een partij [Groen!] vermeldt: «[...] *Het afschrijvings-percentage varieert van 100% tot 0%*».

Het Rekenhof is van oordeel dat een opdeling van de rubriek materiële vaste activa gewenst is om een beter beeld te krijgen van de gebruikte afschrijvings-percentages per subrubriek.

11. Gegevens met betrekking tot de consolidatie-methode

11.1 Sommige politieke partijen [MR – cdH - FN – Groen!] verwijzen enkel naar de naleving van de wette-lijke en reglementaire bepalingen inzake het opstellen van de geconsolideerde rekeningen. De toegepaste consolidatiemethodes worden dus niet expliciet vermeld in de financiële verslagen van die partijen.

Bij andere politieke partijen [PS – CD&V – Vlaams Belang - Ecolo] werd opgemerkt dat verklaringen van heel uiteenlopende aard en draagwijdte naargelang van de partijen in kwestie op verschillende plaatsen in de verschillende overgelegde financiële verslagen werden vermeld (verslag van de raad van bestuur, verslag van de revisor, inleiding, samenvatting waarderingsregels, enz.).

Voor twee partijen [VLD – sp.a-spirit] wordt melding gemaakt van de consolidatiemethode in het antwoord op het verslag van het Rekenhof over het boekjaar 2003⁵.

Een partij [N-VA] heeft detailstaten van haar consoli-datatie toegevoegd waaruit kan afgeleid worden welke consolidatiemethode gebruikt wordt.

FINANCIELE ASPECTEN

12. Onderzoek van de variaties tussen boekjaren

Het onderzoek van de variaties tussen boekjaren werd uitgevoerd aan de hand van een dubbele materialiteitsgrens. Deze analysetechniek is erop ge-richt de verschillen van een zekere omvang te belich-ten, zonder in te gaan op de oorzaken ervan.

⁵ Punt 12., pagina 40, Parl. Stuk Kamer, nr. 51 1117/004, en Senaat, nr. 3-676/4

Un montant absolu, égal à 5% du pied du bilan consolidé de l'année 2004, a été retenu comme premier seuil de matérialité. Tout montant supérieur à ce chiffre de référence, qu'il porte sur l'exercice sous revue ou sur l'exercice précédent, a été examiné en vue de vérifier s'il répondait également à un second seuil de matérialité.

Le second critère retenu portait sur la hauteur de la variation intervenue entre les deux exercices. Tout chiffre de l'exercice 2004 présentant une valeur au minimum doublée - ou au minimum réduite de moitié - par rapport à celle de l'exercice 2003 était considéré comme atteignant le second critère de matérialité.

Sur la base de ces deux seuils cumulés, il a été procédé à un examen de l'ensemble des variations annuelles figurant dans les rapports financiers. Toute rubrique dont les montants répondent au double critère précité est évoquée ci-après et peut constituer un point d'attention pour la Commission de contrôle.

Lorsqu'une explication de la variation enregistrée a pu être approchée au départ des seules données reprises dans les états financiers, elle est reprise en commentaire.

12.1 VLD

a) Composantes

– L'actif immobilisé de la composante ASBL Centrum voor Maatschappelijke Informatie est passé de 186.110 EUR en 2003 à 911.645 EUR en 2004.

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée.

12.2 PS

a) Composantes

– Les capitaux propres de la composante FONSOC ASBL (entité consolidante) passent de 1.113.658 EUR à 384.519 EUR. Cette diminution résulte de l'affectation du résultat négatif enregistré en 2004 (perte de 729.139 EUR contre un bénéfice de 153.314 EUR en 2003). La perte 2004 est principalement générée par les activités courantes de l'ASBL.

Als eerste materialiteitsgrens werd een absoluut bedrag genomen dat gelijk is aan 5% van het geconsolideerde balanstotaal van het jaar 2004. Voor elk bedrag boven dit referentiebedrag, betreffende het onderzochte of het voorgaande boekjaar, werd nagegaan of het eveneens beantwoordde aan een tweede materialiteitscriterium.

Het tweede criterium had betrekking op de omvang van de variatie tussen de twee boekjaren. Elk bedrag van het boekjaar 2004 dat ten minste het tweevoud is – of ten minste met de helft is verminderd – ten opzichte van de waarde van het boekjaar 2003 werd beschouwd als beantwoordend aan het tweede materialiteitscriterium.

Op basis van die beide gecumuleerde grenswaarden werden alle jaarlijkse variaties in de financiële verslagen aan een onderzoek onderworpen. Elke rubriek waarvan de bedragen beantwoorden aan dat bovenvermeld dubbel criterium wordt hierna behandeld en kan een aandachtspunt zijn voor de Controlecommissie.

Als een verklaring van de vastgestelde variatie kon worden gevonden louter op basis van de gegevens die in de financiële staten zijn vermeld, wordt die in de commentaar vermeld.

12.1 VLD

a) Componenten

– Voor component Centrum voor Maatschappelijke Informatie VZW zijn de vaste activa gestegen van 186.110 EUR in 2003 naar 911.645 EUR in 2004.

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.2 PS

a) Componenten

– Het eigen vermogen van de component FONSOC VZW (consoliderende entiteit) is gedaald van 1.113.658 EUR naar 384.519 EUR. Deze daling wordt veroorzaakt door de bestemming van het negatief resultaat 2004 (verlies van 729.139 EUR i.p.v. een winst van 153.314 EUR in 2003). Het verlies 2004 is hoofdzakelijk te wijten aan het resultaat uit de gewone werking van de VZW.

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée.

12.3 sp.a-spirit

a) Composantes

– Les produits courants de l'ASBL Beheer en Financiën Kartel sp.a/spirit (BEFINKA VZW) passent de 1.567.816 EUR en 2003 à 3.371.497 EUR en 2004. Les charges courantes suivent la même voie, passant de 1.567.825 EUR à 3.367.727 EUR en 2004. Ces variations trouvent vraisemblablement leur origine dans le fait que la composante a été constituée le 1er avril 2003, raison pour laquelle l'exercice 2003 ne comprend que 9 mois.

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée.

12.4 MR

a) Composantes

– Les capitaux propres de la composante ASBL Gestion et Action Libérale (entité consolidante) passent de 921.839 EUR à (-) 75.472 EUR. Cette diminution est due au résultat négatif enregistré en 2004 (perte de 997.311 EUR contre un bénéfice de 374.228 EUR en 2003). Pour rappel, l'exercice 2003 avait été caractérisé par des produits exceptionnels à hauteur de 804.316 EUR (contre 3.106 EUR en 2004).

b) Comptes consolidés

– Les placements de trésorerie passent de 1.003.191 EUR à 392.783 EUR. Il n'est pas impossible - mais aucune certitude ne peut être avancée - qu'une partie des placements à court terme ait été utilisée pour acquérir des immobilisations financières (ce poste augmente en effet de 507.650 EUR).

– Au passif du bilan, les dettes à moins d'un an envers les établissements de crédit sont en augmentation (1.255.404 EUR en 2004 contre 505.404 EUR en 2003). Il en va en sens inverse en ce qui concerne les dettes sur activités courantes puisque ces dernières diminuent de 566.797 EUR (fin 2003) à 270.803 EUR (fin 2004).

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.3 sp.a-spirit

a) Componenten

– Voor de component Beheer en Financiën Kartel sp.a/spirit VZW (BEFINKA VZW) zijn de opbrengsten uit de gewone werking gestegen van 1.567.816 EUR in 2003 naar 3.371.497 EUR in 2004. Eveneens zijn de kosten voor de gewone werking gestegen van 1.567.825 EUR naar 3.367.727 EUR in 2004. De reden hiervoor vindt wellicht zijn oorzaak in het feit dat de component werd opgericht per 1 april 2003 waardoor het boekjaar 2003 slechts 9 maanden bevat.

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.4 MR

a) Componenten

– Het eigen vermogen van de component VZW Gestion et Action Libérale (consoliderende entiteit) is gedaald van 921.839 EUR naar (-) 75.472 EUR. Deze daling wordt veroorzaakt door de bestemming van het resultaat 2004 (verlies van 997.311 EUR i.p.v. een winst van 374.228 EUR in 2003). Ter herinnering, het boekjaar 2003 werd gekenmerkt door uitzonderlijke opbrengsten ten belope van 804.316 EUR (tegen 3.106 EUR in 2004).

b) Geconsolideerde rekeningen

– De geldbeleggingen zijn gedaald van 1.003.191 EUR naar 392.783 EUR. Het is niet onmogelijk - maar er kan evenmin enige zekerheid worden verstrekt - dat een gedeelte van de geldbeleggingen op korte termijn gebruikt werd om financiële vaste activa te verwerven (deze rubriek is inderdaad met 507.650 EUR gestegen).

– Op de passiva nemen de schulden op ten hoogste een jaar tegenover de kredietinstellingen toe (1.255.404 EUR in 2004 tegen 505.404 EUR in 2003). Het is juist omgekeerd voor wat betreft de schulden uit gewone werking want deze dalen van 566.797 EUR (eind 2003) naar 270.803 EUR (eind 2004).

– La perte consolidée de l'exercice 2004 s'élève à 1.273.151 EUR contre 253.716 EUR en 2003. Une partie importante de celle-ci s'explique par le mouvement (négatif) sur les provisions pour risques et charges. Les utilisations et/ou reprises de provisions (qui contribuent à diminuer les charges) n'atteignent que 36.610 EUR en 2004 contre 1.925.245 EUR en 2003.

12.5 CD&V

a) Composantes

Aucune rubrique concernée.

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée.

12.6 Vlaams Belang

a) Composantes

– La composante Vlaams Belang FV présente une diminution de son actif circulant qui passe de 1.517.347 EUR en 2003 à 420.985 EUR en 2004

b) Comptes consolidés

– Les fonds propres du compte consolidé mentionnent un montant négatif. Plus précisément, les fonds propres passent de 482.834 EUR en 2003 à (-) 508.036 EUR en 2004. Cette diminution est entièrement due au résultat négatif de l'exercice à hauteur de 990.870 EUR.

Une explication complémentaire est fournie par le rapport du réviseur d'entreprises. «7. Les fonds propres consolidés sont négatifs à hauteur de 508.036,49 euros, ceux-ci étant toutefois grevés d'une provision pour propagande électorale, pour grosses réparations et travaux d'entretien ainsi que pour autres risques et charges de 2.650.000 euros. 8. Le déficit de l'exercice se monte à 990.870,17 euros contre un déficit de 1.468.818,26 euros pour le précédent exercice. La différence de résultat est principalement due à des contributions publiques belges accrues, à une augmentation des charges pour propagande, publicité, y compris les charges électorales et à une diminution des provisions enregistrées.»

– Het geconsolideerde verlies van het boekjaar 2004 bedraagt 1.273.151 EUR tegen 253.716 EUR in 2003. Een belangrijke deel wordt verklaard door de (negatieve) beweging op de voorzieningen voor risico's en kosten. De terugname en/of besteding van voorzieningen (die bijdraagt tot de kostenvermindering) bedraagt enkel 36.610 EUR in 2004 tegen 1.925.245 EUR in 2003.

12.5 CD&V

a) Componenten

Geen betrokken rubrieken.

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.6 Vlaams Belang

a) Componenten

– De component Vlaams Belang FV vertoont een daling van de vlottende activa van 1.517.347 EUR in 2003 naar 420.985 EUR in 2004.

b) Geconsolideerde rekeningen

– Het eigen vermogen van de geconsolideerde jaarrekening vertoont een negatief bedrag. Meer bepaald daalt het eigen vermogen van 482.834 EUR in 2003 naar (-) 508.036 EUR in 2004. Deze daling is volledig te wijten aan het negatieve resultaat van het boekjaar ten belope van 990.870 EUR.

Verdere uitleg wordt gegeven in het verslag van de bedrijfsrevisor: «7. Het geconsolideerde vermogen is negatief ten bedrage van 508.036,49 euro waarbij echter rekening dient gehouden met een gevormde voorziening voor verkiezingspropaganda, grote herstellingen en onderhoudswerken en overige risico's en kosten van 2.650.000 euro. 8. Het tekort van het boekjaar beloopt 990.870,17 euro tegenover een tekort van 1.468.818,26 euro in het vorig boekjaar. Het resultaatverschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de verhoogde Belgische overheidsbijdragen, een verhoging van de kosten voor propaganda, reclame, inbegrepen de verkiezingskosten en een vermindering van de gevormde voorzieningen.»

12.7 cdH

a) Composantes

– Les produits des activités courantes du CEPESS francophone sont en régression, passant de 310.445 EUR en 2003 à 95.526 EUR en 2004.

– Les produits des activités courantes du CPCP sont en augmentation (passage de 312.029 EUR à 1.148.407 EUR). Les charges de même nature suivent exactement la même tendance, passant de 336.378 EUR en 2003 à 1.138.762 EUR en 2004.

Les commentaires repris dans le rapport du réviseur d'entreprises apportent un éclairage sur l'observation précitée: «*La progression des produits sur activités courantes provient essentiellement des subsides régionaux pour le personnel du CPCP. Elle correspond à l'augmentation des frais de personnel subsidié. [...]*».

b) Comptes consolidés

Aucune rubrique concernée.

12.8 Ecolo

a) Composantes

– Les actifs circulants de l'ASBL Ecodota - Ecolo Fédéral (composante consolidante) passent de 1.322.977 EUR à 656.516 EUR.

– Les capitaux propres de la même composante passent de 2.169.191 EUR fin 2003 à 792.898 EUR fin 2004. Les provisions pour risques et charges connaissent un mouvement en sens contraire puisque ce montant s'élève à 642.203 EUR en 2004 contre 142.754 EUR en 2003.

Les mouvements en sens opposé s'expliquent partiellement par l'opération de reclassement des provisions pour charges électorales (évoqué au point 10.2, second tiret). L'évolution des fonds propres est toutefois principalement influencée par les prélèvements sur fonds propres destinés à couvrir la perte de l'exercice.

– Le résultat d'exercice de la composante précitée passe (-) 467.884 EUR en 2003 à (-) 1.376.293 EUR en 2004. L'explication principale de la perte est à rechercher dans l'évolution négative des produits courants, qui régressent de 36%, alors que les charges correspondantes ne diminuent que 18%.

12.7 cdH

a) Componenten

– De opbrengsten uit de gewone werking van het CEPESS francophone zijn gedaald van 310.445 EUR in 2003 naar 95.526 EUR in 2004.

– De opbrengsten uit de gewone werking van het CPCP zijn toegenomen (van 312.029 EUR naar 1.148.407 EUR). De kosten voor de gewone werking volgen precies dezelfde trend (stijging van 336.378 EUR in 2003 naar 1.138.762 EUR in 2004).

De toelichting in het verslag van de bedrijfsrevisor brengt een verheldering op de voorgenoemde vaststelling: «*De toename van de opbrengsten uit de gewone werking komt voornamelijk voort uit de regionale subsidies voor het personeel van het CPCP. Ze komt overeen met de toename van de gesubsidieerde personeelskosten. [...]*».

b) Geconsolideerde rekeningen

Geen betrokken rubrieken.

12.8 Ecolo

a) Componenten

– De vlottende activa van de VZW Ecodota - Ecolo Fédéral (consoliderende component) zijn gedaald van 1.322.977 EUR naar 656.516 EUR.

– Het eigen vermogen van dezelfde component is gedaald van 2.169.191 EUR eind 2003 naar 792.898 EUR eind 2004. De voorzieningen voor risico's en kosten kennen een beweging in de andere richting: deze bedragen 642.203 EUR in 2004 tegen 142.754 EUR en 2003.

De bewegingen in tegenovergestelde richtingen worden gedeeltelijk verklaard door de herschikking van de voorzieningen voor verkiezingskosten (zie punt 10.2, tweede streepje). De evolutie van het eigen vermogen wordt echter hoofdzakelijk beïnvloed door de onttrekking aan het eigen vermogen bestemd om het verlies te dekken.

– Het resultaat van het boekjaar van dezelfde component is gedaald van (-) 467.884 EUR in 2003 naar (-) 1.376.293 EUR in 2004. De belangrijkste oorzaak is te vinden in de negatieve evolutie van opbrengsten uit de gewone werking die met 36% zijn gedaald terwijl de overeenkomende kosten slechts met 18% zijn gedaald.

– Les produits exceptionnels de l'ASBL ETOPIA passent de 305.552 EUR en 2003 à 814 EUR en 2004.

b) Comptes consolidés

– La rubrique Fonds social et réserves passe de 2.773.496 EUR fin 2003 à 1.378.806 EUR fin 2004. Les provisions pour risques et charges connaissent un mouvement en sens contraire puisque ce montant s'élève à 783.738 EUR en 2004 contre 161.567 EUR en 2003.

L'explication de ce phénomène est évoquée au deuxième tiret du point a) ci-dessus.

– Parmi les charges courantes, le provisionnement net (dotation moins utilisations) pour risques et charges a été opéré à hauteur de 622.171 EUR en 2004 contre 149.993 EUR en 2003. La différence s'explique notamment par le fait que les dotations de l'exercice 2004 comprennent de nouveau le provisionnement des charges pour propagande électorale.

– Le résultat d'exercice passe de (-) 478.492 EUR en 2003 à (-) 1.510.575 EUR en 2004.

L'explication de ce phénomène est évoquée au troisième tiret du point a) ci-dessus, les taux respectifs au niveau des comptes consolidés étant de 29% et 14%.

12.9 FN

a) Composantes

– Aucun compte synthétique transmis.

b) Comptes consolidés

– A l'actif, les installations, machines et outillages passent de 0 EUR à 51.201 EUR, les valeurs disponibles ayant augmenté de 327 EUR à 311.542 EUR et les comptes de régularisation ayant diminué de 292.944 EUR à 569 EUR.

– Au passif, le résultat reporté est passé de 71 EUR à 362.813 EUR. Les provisions pour risques et charges ont fait l'objet d'une utilisation et/ou d'une reprise totale puisque elles sont passées de 293.200 EUR à 0 EUR.

– De uitzonderlijke opbrengsten van VZW ETOPIA zijn gedaald van 305.552 EUR in 2003 naar 814 EUR in 2004.

b) Geconsolideerde rekeningen

– De rubriek Maatschappelijk fonds en reserves is gedaald van 2.773.496 EUR eind 2003 naar 1.378.806 EUR eind 2004. De voorzieningen voor risico's en kosten kennen een beweging in de andere richting: ze bedragen 783.738 EUR in 2004 tegen 161.567 EUR in 2003.

De verklaring van dit verschijnsel wordt ter sprake gebracht in het tweede streepje van het hierboven vermelde punt a).

– Onder de kosten voor de gewone werking werd de netto voorziening (dotatie min bestedingen) voor risico's en kosten uitgevoerd voor een bedrag van 622.171 EUR in 2004 tegen 149.993 EUR in 2003. Het verschil wordt namelijk verklaard door het feit dat de toevoegingen van het boekjaar 2004 opnieuw de voorziening voor verkiezingspropaganda omvatten.

– Het resultaat van het boekjaar is gedaald van (-) 478.492 EUR in 2003 naar (-) 1.510.575 EUR in 2004.

De verklaring van dit verschijnsel wordt ter sprake gebracht in het derde streepje van het hierboven vermelde punt a). De respectievelijke percentages voor de geconsolideerde rekeningen bedragen 29% en 14%.

12.9 FN

a) Componenten

– Geen samenvattende rekening verstrekt.

b) Geconsolideerde rekeningen

– Op de activa zijn de installaties, machines en uitrusting gestegen van 0 EUR naar 51.201 EUR, de liquide middelen van 327 EUR naar 311.542 EUR. De overlopende rekeningen zijn gedaald van 292.944 EUR naar 569 EUR.

– Op de passiva is het overgedragen resultaat gestegen van 71 EUR naar 362.813 EUR. De voorzieningen voor risico's en kosten zijn volledig besteed en/of teruggenomen gezien hun daling van 293.200 EUR naar 0 EUR.

– Bien qu’aucun élément ne permette a priori de considérer cette situation comme anormale, il est à noter que les comptes du parti ne reprennent aucune créance ni aucune dette au terme de l’exercice.

– Au niveau du compte de résultats, les contributions publiques passent de 292.944 EUR à 711.697 EUR.

– Les services et biens divers passent de 0 EUR à 359.446 EUR et les charges de publicité, de propagande, d’assemblées, y compris les charges électorales, de 0 EUR à 299.811 EUR.

– Les amortissements passent de 0 EUR en 2003 à 18.581 EUR en 2004.

– La dotation pour risques et charges (rubrique F du compte de résultats) passe de 293.200 EUR à 0 EUR.

Une double anomalie comptable est à relever à ce niveau:

a) Ainsi que déjà signalé plus avant, la rubrique «Provisions pour risques et charges» du passif est ramenée de 293.200 EUR fin 2003 à 0 EUR fin 2004. En termes comptables, cette opération implique obligatoirement une reprise et/ou une utilisation de provision qui, dans un cas comme dans l’autre, doit conduire à l’inscription d’un poste de (-) 293.200 EUR en rubrique F du compte de résultat. Or, ainsi que signalé ci-dessus, la rubrique mentionne un montant de 0 EUR.

b) Alors que le bilan n’enregistre plus de provisions pour risques et charges, la rubrique «V. Evolution des provisions pour risques et charges» de l’annexe reprend toujours une provision de 293.200 EUR au terme de l’exercice 2004.

– Le résultat de l’exercice passe de 71 EUR à 362.803 EUR.

12.10 N-VA

a) Composantes

– L’ASBL Nieuw-Vlaamse Alliantie présente une augmentation de ses actifs immobilisés, lesquels passent de 235.896 EUR in 2003 à 642.073 EUR en 2004.

– Le patrimoine de cette composante est passé de (-) 26.178 EUR en 2003 à 984.062 EUR en 2004. Les dettes ont régressé, passant de 211.472 EUR en 2003 à 64.884 EUR en 2004.

– Alhoewel er a priori geen element bestaat om de situatie als abnormaal te beschouwen, is het op te merken dat op het einde van het boekjaar de rekeningen van de partij geen vordering noch geen schuld weergeven.

– Bij de resultatenrekening zijn de publieke bijdragen gestegen van 292.944 EUR naar 711.697 EUR.

– De diensten en diverse goederen zijn gestegen van 0 EUR naar 359.446 EUR en de kosten voor reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten, van 0 EUR naar 299.811 EUR.

– De afschrijvingen bedragen 18.581 EUR in 2004 tegen 0 EUR in 2003.

– De dotatie voor risico’s en kosten (rubriek F van de resultatenrekening) is gedaald van 293.200 EUR naar 0 EUR.

Een dubbele boekhoudkundige anomalie is op te merken op dit niveau:

a) Zoals reedsesignaleerd, is de rubriek «Voorzieningen voor risico’s en kosten» van de passiva gedaald van 293.200 EUR eind 2003 naar 0 EUR eind 2004. Boekhoudkundig gezien impliceert deze operatie een verplichte besteding en/of terugnemning van voorziening. Beide moeten leiden naar de aanwezigheid van een bedrag van (-) 293.200 EUR in de rubriek F van de resultatenrekening. Welnu, zoals hierboven gezegd, bedraagt deze rubriek 0 EUR.

b) Terwijl de balans geen voorziening voor risico’s en kosten meer vermeldt, herneemt de rubriek «V. Evolution van de voorzieningen voor risico’s en kosten» van de bijlage altijd een voorziening van 293.200 EUR op het einde van het boekjaar 2004.

– Het resultaat van het boekjaar is gestegen van 71 EUR naar 362.803 EUR.

12.10 N-VA

a) Componenten

– De component Nieuw-Vlaamse Alliantie VZW vertoont een stijging van haar vaste activa van 235.896 EUR in 2003 naar 642.073 EUR in 2004.

– Het patrimonium van deze component is gestegen van (-) 26.178 EUR in 2003 naar 984.062 EUR in 2004. De schulden zijn gedaald van 211.472 EUR in 2003 naar 64.884 EUR in 2004.

– Les produits courants de la même composante passent de 1.801.374 EUR en 2003 à 894.511 EUR en 2004. En 2003, aucun produit exceptionnel n'avait été enregistré. En 2004, des produits exceptionnels ont été comptabilisés à hauteur d'un montant de 1.471.812 EUR. Ainsi qu'il ressort du rapport du réviseur d'entreprises, ces derniers sont principalement dus à la plus-value réalisée sur la vente d'un bâtiment.

b) Comptes consolidés

– La rubrique terrain et construction passe de 220.774 EUR en 2003 à 622.015 EUR en 2004. Les disponibilités financières atteignent 1.018.304 EUR contre 490.000 EUR en 2003.

– Les fonds propres passent de 169.947 EUR à 1.126.607 EUR. Les comptes de régularisation repris au passif sont en diminution: 171.159 EUR en 2003 contre 41.446 EUR en 2004.

– Les charges de publicité, de propagande, d'assemblées, y compris les charges électorales, présentent une diminution, passant de 1.165.300 EUR en 2003 à 508.455 EUR en 2004. En rubrique «produits exceptionnels», aucun montant n'avait été comptabilisé en 2003 alors qu'un montant de 1.478.429 EUR est repris en 2004.

12.11 Groen!

a) Composantes

– Les produits courants de la composante Groen! national FV passent de 2.246.708 EUR en 2003 à 768.313 EUR en 2004. Les charges courantes ont également diminué, passant de 2.124.295 EUR à 773.213 EUR.

– La composante ASBL Groen Fonds connaît une diminution de ses charges courantes qui passent de 2.232.643 EUR en 2003 à 960.966 EUR en 2004.

– Les produits courants de l'ASBL Groenhuis passent de 3.400.934 EUR en 2003 à 634.267 EUR en 2004. Les charges courantes diminuent parallèlement, passant de 2.983.288 EUR à 580.692 EUR.

b) Comptes consolidés

– Les comptes de régularisation repris à l'actif du bilan passent de 39.149 EUR en 2003 à 159.623 EUR en 2004.

– De opbrengsten uit gewone werking van dezelfde component zijn gedaald van 1.801.374 EUR in 2003 naar 894.511 EUR in 2004. In 2003 waren er geen uitzonderlijke opbrengsten terwijl er in 2004 voor een bedrag van 1.471.812 EUR aan uitzonderlijke opbrengsten geboekt werd. Het grootste deel is te verklaren door een gerealiseerde meerwaarde bij de verkoop van een gebouw zoals blijkt uit het verslag van de bedrijfsrevisor.

b) Geconsolideerde rekeningen

– De rubriek terreinen en gebouwen is gestegen van 220.774 EUR in 2003 naar 622.015 EUR in 2004. De geldbeleggingen zijn gestegen van 490.000 EUR in 2003 naar 1.018.304 EUR.

– Het eigen vermogen is gestegen van 169.947 EUR naar 1.126.607 EUR. De overlopende rekeningen van het passief zijn gedaald van 171.159 EUR in 2003 naar 41.446 EUR in 2004.

– De kosten van reclame, propaganda, en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten vertonen een daling van 1.165.300 EUR in 2003 naar 508.455 EUR in 2004. In de rubriek uitzonderlijke opbrengsten werd in 2003 niets geboekt, terwijl voor 2004 een bedrag van 1.478.429 EUR opgenomen werd.

12.11 Groen!

a) Componenten

– Voor de component Groen! nationaal FV zijn de opbrengsten uit de gewone werking gedaald van 2.246.708 EUR in 2003 naar 768.313 EUR in 2004. De kosten voor de gewone werking zijn eveneens gedaald van 2.124.295 EUR naar 773.213 EUR.

– De component Groen Fonds VZW kent een daling van haar kosten voor de gewone werking van 2.232.643 EUR in 2003 naar 960.966 EUR in 2004.

– De opbrengsten van Groenhuis VZW uit de gewone werking zijn gedaald van 3.400.934 EUR in 2003 naar 634.267 EUR in 2004. Tevens zijn de kosten voor de gewone werking gedaald van 2.983.288 EUR naar 580.692 EUR.

b) Geconsolideerde rekeningen

– Op het actief van de balans zijn de overlopende rekeningen gestegen van 39.149 EUR in 2003 naar 159.623 EUR in 2004.

– Au passif, les dettes à court terme envers les établissements de crédit ont été complètement remboursées. Cela représente une diminution de 200.000 EUR.

– Au niveau du compte de résultats, les dotations à des entités liées non consolidées passent de 179.188 EUR en 2003 à 51.105 EUR en 2004. Les charges relatives aux bâtiments passent de 234.526 EUR en 2003 à 107.775 EUR en 2004. La rubrique charges de publicité, de propagande, d'assemblées, y compris les charges électorales, diminue de 1.492.501 EUR à 504.174 EUR. Les charges de personnel diminuent de 1.188.289 EUR à 466.165 EUR en 2004. Enfin, les mouvements nets sur provisions pour risques et charges varient comme suit: (-) 775.036 EUR en 2003 contre 3.816 EUR en 2004.

13. Examen des comptes synthétiques des composantes

13.1 VLD

– Pas de remarque

13.2 PS

– Plusieurs composantes présentent des comptes où les montants ont vraisemblablement été arrondis à l'euro ou amputés des eurocents.

– L'ASBL Regionalverband der Sozialistischen Partei im Gebiet deutscher Sprache reprend, au niveau du bilan, les montants de 2002 et non ceux de 2003 tels que corrigés et transmis ultérieurement⁶ à la Commission.

– Deux des quatre groupes provinciaux du parti reprennent un compte de bilan nul et un compte de résultats présentant la particularité de voir les charges égaux exactement les produits.

– Pour trois des quatre groupes provinciaux, il est permis de s'interroger sur la raison justifiant, en 2004, des charges et des produits exactement identiques (parfois à une dizaine d'eurocents près) à ceux repris en 2003.

– L'évolution patrimoniale de l'ASBL Gestion de la Fédération socialiste de l'Arrondissement de Namur, qui

– Op het passief zijn de schulden op korte termijn van de kredietinstellingen volledig afgelost. Dit betekent een daling met 200.000 EUR.

– Op het vlak van de resultatenrekening zijn de dotaties aan niet geconsolideerde verbonden entiteiten gedaald van 179.188 EUR in 2003 naar 51.105 EUR in 2004. De kosten van huisvesting zijn gedaald van 234.526 EUR naar 107.775 EUR. De rubriek reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen verkiezingskosten is gedaald van 1.492.501 EUR in 2003 naar 504.174 EUR in 2004. De personeelskosten zijn gedaald van 1.188.289 EUR naar 466.165 EUR. Ten slotte kennen de voorzieningen voor risico's en kosten volgende nettobeweging: (-) 775.036 EUR in 2003 tegen 3.816 EUR in 2004.

13. Onderzoek van de samenvattende rekeningen van de componenten

13.1 VLD

– Geen opmerkingen.

13.2 PS

– Verschillende componenten leggen rekeningen voor waarin de bedragen klaarblijkelijk werden afgerond naar de euro, of waarvan de eurocent werden weggelaten.

– De VZW Regionalverband der Sozialistischen Partei im Gebiet deutscher Sprache herneemt, op balansvlak, de bedragen 2002 en niet de verbeterde bedragen 2003 zoals later⁶ aan de Commissie verstrekt.

– Twee van de vier provinciefracties van de partij hernemen een nul balans en een resultatenrekening waarbij de kosten juist gelijk zijn aan de opbrengsten.

– Bij drie van de vier provinciefracties is het mogelijk zich af te vragen naar de reden waarom kosten en opbrengsten precies gelijk zijn aan die van 2003 (soms op een paar eurocent na).

– Het eigen vermogen van de VZW Gestion de la Fédération socialiste de l'Arrondissement de Namur, dat

⁶ Point "2. Parti socialiste (PS)", pages 115-117, du Doc. parl. Chambre, n° 51 1117/004, et Sénat, n° 3-676/4

⁶ Punt "2. Parti socialiste (PS)", pagina's 115-117, Parl. Stuk, Kamer, nr. 51 1117/004, en Senaat, nr. 3-676/4

passé de (-) 15.547 EUR à (-) 12.482 EUR, n'est pas en phase avec la perte de l'exercice à hauteur de 68.826 EUR.

Des variations comptables d'autres postes repris parmi les fonds propres sont potentiellement susceptibles de justifier la différence. En l'absence de toute information en la matière, la Cour ne peut se prononcer sur le caractère correct du montant des fonds propres mentionné au terme de l'exercice 2004.

13.3 sp.a - spirit

– Il existe une différence de 12.651 EUR dans la réconciliation entre l'évolution des fonds propres et le compte de résultats de la composante ASBL Organisation Socialiste Partij, en abrégé ASBL OSP. Cette différence correspond aux fonds propres de la composante Havibru qui a été intégrée dans l'ASBL OSP.

– Il apparaît, à la lecture du rapport financier du parti que, après les élections du 13 juin 2004, la composante SP!AGA Brussels Hoofdstedelijke Raad a été mise en liquidation et remplacée par la sp.a/spirit fractie Brussels Hoofdstedelijke Raad. Une différence de 338 EUR est apparue lors de la liquidation du patrimoine.

13.4 MR

– Pas de remarque

13.5 CD&V

– Le résultat de l'exercice ne correspond pas au mouvement patrimonial pour l'ASBL CD&V-Fractie Vlaams-Brabant. La différence de (-) 208 EUR correspond au résultat de 2003.

13.6 Vlaams Belang

– Pas de remarque

13.7 cdH

– Au niveau du CEPESS francophone, la Cour des comptes ne dispose d'aucune information permettant d'expliquer avec certitude le parallélisme parfait (à l'eurocent près) entre le résultat négatif de l'exercice 2004 et les fonds propres 2003.

is gestegen van (-) 15.547 EUR naar (-) 12.482 EUR, komt niet overeen met het verlies van het boekjaar ten bedrage van 68.826 EUR.

Bewegingen binnen andere posten die deel uitmaken van het eigen vermogen kunnen potentieel het verschil verklaren. Bij gebrek aan informatie in dit verband kan het Rekenhof zich niet uitspreken over het correcte karakter van de voor het boekjaar 2004 vermelde eigen vermogen.

13.3 sp.a - spirit

– Er is een verschil van 12.651 EUR bij de aansluiting van de evolutie van het eigen vermogen en de resultatenrekening voor de component Organisation Socialiste Partij VZW, afgekort OSP VZW. Dit verschil betreft het eigen vermogen van de component Havibru die werd opgeslorpt door OSP VZW.

– Uit het financieel verslag van de partij blijkt dat na de verkiezingen van 13 juni 2004 de component van SP!AGA Brussels Hoofdstedelijke Raad vereffend en vervangen werd door de sp.a/spirit fractie Brussels Hoofdstedelijke Raad. Bij de vereffening van het vermogen is een verschil ontstaan van 338 EUR.

13.4 MR

– Geen opmerkingen.

13.5 CD&V

– Er is geen aansluiting tussen het resultaat van het boekjaar met de beweging van het patrimonium voor de CD&V-Fractie Vlaams-Brabant VZW. Het verschil van (-) 208 EUR is gelijk aan het resultaat van 2003.

13.6 Vlaams Belang

– Geen opmerkingen.

13.7 cdH

– Bij de CEPESS francophone beschikt het Rekenhof over geen informatie die met zekerheid zou toelaten het perfecte parallelisme te verklaren (op de eurocent na) tussen het negatieve resultaat van het boekjaar 2004 en het eigen vermogen van 2003.

13.8 Ecolo

– L'évolution patrimoniale de l'ASBL Régionale de Dinant-Philippeville n'est pas en phase avec le résultat de l'exercice.

La différence (255 EUR) est exactement identique à la rubrique «Prélèvements sur les fonds propres» du tableau d'affectation du résultat 2004. Au départ des informations dont elle dispose, la Cour des comptes n'est toutefois pas en mesure d'apporter des éclaircissements sur ledit prélèvement.

13.9 FN

– Pas de compte synthétique transmis

13.10 N-VA

– Pas de remarque

13.11 Groen!

– Le tableau de détail des fonds propres des composantes transmis par le parti permet d'expliquer d'éventuelles différences dans leur évolution. En dépit de ce tableau, trois composantes présentent une différence inexpliquée: Groen! province Antwerpen FV pour 63 EUR, Kamer Agalev-Ecolo-fractie pour (-) 250 EUR et Sp.a !Aga fractie pour (-) 19.453 EUR.

14. Vérification arithmétique de la relation entre variation du patrimoine consolidé et résultat consolidé de l'exercice

Au départ du tableau «Evolution du patrimoine consolidé» (qui figure dans les commentaires des comptes annuels consolidés), le caractère correct de la relation mathématique «Nouveau patrimoine consolidé = Patrimoine consolidé au terme de l'exercice précédent + Résultat consolidé de l'exercice» a fait l'objet d'une vérification.

Pour cinq partis [sp.a-spirit, MR, CD&V, FN et Groen !], le contrôle donne lieu aux observations suivantes:

13.8 Ecolo

– De beweging op het eigen vermogen van de VZW Régionale de Dinant-Philippeville komt niet overeen met het resultaat van het boekjaar.

Het verschil (255 EUR) is juist gelijk aan de rubriek «Onttrekking aan het eigen vermogen» van de tabel van resultaatsbestemming 2004. Op basis van de gegevens waarover het Rekenhof beschikt, is het niet in staat om inlichtingen te geven op de voorgenoemde onttrekking.

13.9 FN

– Geen samenvattende rekening verstrekt.

13.10 N-VA

– Geen opmerkingen.

13.11 Groen!

– De verstrekte detailtabel van het eigen vermogen van de componenten van de partij laat toe eventuele verschillen in hun evolutie te verklaren. Ondanks deze tabel, blijven drie componenten met een niet verklaard verschil: Groen! province Antwerpen FV voor 63 EUR, Kamer Agalev-Ecolo-fractie voor (-) 250 EUR en Sp.a !Aga fractie voor (-) 19.453 EUR.

14. Cijfermatig nazicht van het verband tussen een wijziging van het geconsolideerd vermogen en het geconsolideerd resultaat van het boekjaar

Op basis van de tabel «Evolutie van het geconsolideerd patrimonium» (in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening) werd het precieze karakter nagegaan van het cijfermatig verband «Nieuw geconsolideerd vermogen = geconsolideerd vermogen op het einde van het vorig boekjaar + geconsolideerd resultaat van het boekjaar».

Voor vijf partijen [sp.a-spirit, MR, CD&V, FN et Groen !], leidt het nazicht tot volgende opmerkingen:

– Après du parti sp.a-spirit, il existe une différence de 677 EUR dans la réconciliation des fonds propres. Cette différence est expliquée dans le rapport financier⁷.

– Le parti MR a joint un tableau synthétique d'évolution des patrimoines de chaque composante. Il ressort notamment de ce dernier que des corrections nettes de fonds propres à hauteur de 22.007 EUR ont été opérées sur l'exercice 2003. Ces corrections sont justifiées, dans le rapport du réviseur d'entreprises, par «*le fait que cinq bilans du 31.12.2003 étaient provisoires lors de la consolidation en 2003*».

Une différence de 4.924 EUR persiste au terme de l'examen. Elle correspond au fait que le patrimoine 2004 de l'ASBL Secrétariat des députés MR est repris à hauteur de 76.741 EUR dans le compte synthétique de cette ASBL et à hauteur de 71.817 EUR dans la synthèse reprenant l'évolution de patrimoine de chaque composante. (Une observation identique a déjà été formulée en 2003).

– Le parti CD&V présente une diminution de ses fonds propres de 70.583 EUR (passage de 3.636.852 EUR en 2003 à 3.566.269 EUR in 2004). Le résultat consolidé se monte à (-) 25.967 EUR. La Cour des comptes ne dispose pas d'information permettant d'expliquer cette différence.

– Une différence de 1.228 EUR est relevée dans l'évolution patrimoniale du parti FN. Aucun élément explicatif ne peut être isolé au départ des informations transmises.

– Il y a une différence de 24.336 EUR pour le parti Groen! La différence peut être dérivée du tableau «Evolution des fonds propres» joint par le parti.

– Bij de partij sp.a-spirit is er een verschil in aansluiting van het eigen vermogen voor een bedrag van 677 EUR. Dit bedrag wordt verklaard in het financiële verslag⁷.

– De partij MR heeft een samenvattende tabel met de evolutie van het eigen vermogen voor elke component bijgevoegd. Uit dit document blijkt namelijk dat netto correcties van het eigen vermogen voor een bedrag van 22.007 EUR werden aangebracht op het boekjaar 2003. Deze verbeteringen zijn uitgelegd in het verslag van de bedrijfsrevisor door: »*het feit dat vijf balansen op 31.12.2003 voorlopig waren bij de consolidatie van 2003*».

Een verschil van 4.924 EUR blijft bestaan op het einde van het nazicht. Het verschil komt overeen met het feit dat het eigen vermogen 2004 van de VZW Secrétariat des députés MR voor 76.741 EUR hernomen wordt in de samenvattende jaarrekening van de VZW en voor 71.817 EUR in de samenvattende tabel met de evolutie van het eigen vermogen van elke component. (Dergelijk verschil is al vermeld in 2003).

– De partij CD&V vertoont een daling van het eigen vermogen van 70.583 EUR (van 3.636.852 EUR in 2003 naar 3.566.269 EUR in 2004). Het geconsolideerde resultaat bedraagt (-) 25.967 EUR. Het Rekenhof beschikt niet over informatie om dit verschil te verklaren.

– Een verschil van 1.228 EUR wordt opgemerkt in de aansluiting van het eigen vermogen van de partij FN. Er kan geen verklarend element geïsoleerd worden op basis van de verstrekte gegevens.

– Voor de partij Groen! is er een verschil van 24.336 EUR. Het verschil kan afgeleid worden uit de bijgevoegde tabel 'Evolutie van het Eigen Vermogen'.

⁷ Point 2, page 201, du Doc. parl. Chambre, n° 51 1752/001, et Sénat, n° 3-1172/1

⁷ Punt 2, pagina 201, Parl. Stuk Kamer, nr. 51 1752/001, en Senaat nr. 3-1172/1

15. Vérification arithmétique de la relation entre résultat consolidé et cumul des résultats des différentes composantes

La vérification de la relation «Résultat consolidé - Cumul des résultats des composantes = 0» conduit à enregistrer les différences suivantes:

VLD	0 EUR
PS	-186.568 EUR
sp.a-spirit	-338 EUR
MR	0 EUR
CD&V	-393 EUR
Vlaams Belang	0 EUR
cdH	0 EUR
Ecolo	0 EUR
FN	— EUR
N-VA	0 EUR
Groen!	13.504 EUR

— Les différences observées sont potentiellement dues à des retraitements comptables propres aux opérations de consolidation. Dans leurs réponses relatives aux précédents avis remis par la Cour des comptes, plusieurs partis ont confirmé la chose *a posteriori*.

Les schémas actuels ne prévoient la transmission d'aucune information permettant, au cas par cas, de vérifier si les éventuelles divergences rencontrées sont justifiées par des retraitements comptables liés à la consolidation.

La Commission pourrait utilement recommander que les partis, en cas de divergence observée entre le résultat consolidé et le cumul des résultats des composantes, fournisse systématiquement un tableau ou, à tout le moins, un commentaire explicatif.

15. Cijfermatig nazicht van het verband tussen het geconsolideerd resultaat en de cumul van de resultaten van de verschillende componenten ervan

Het nazicht van het verband «Geconsolideerd resultaat - Cumul van de resultaten van de componenten = 0» leidt tot de volgende verschillen:

VLD	0 EUR
PS	-186.568 EUR
sp.a-spirit	-338 EUR
MR	0 EUR
CD&V	-393 EUR
Vlaams Belang	0 EUR
cdH	0 EUR
Ecolo	0 EUR
FN	— EUR
N-VA	0 EUR
Groen!	13.504 EUR

— De vastgestelde verschillen zijn potentieel toe te schrijven aan boekhoudkundige verwerkingen die eigen zijn aan consolidatieverrichtingen. In hun antwoorden op de vorige adviezen van het Rekenhof hebben verschillende partijen het feit *a posteriori* bevestigd.

De huidige schema's voorzien niet in de mededeling van inlichtingen die zouden toelaten, geval per geval, te controleren of eventuele verschillen uitgelegd worden door consolidatieboekingen.

De Commissie zou kunnen aanbevelen dat de partijen, in geval er verschillen bestaan tussen het geconsolideerde resultaat en het cumul van de resultaten van de componenten, systematisch een tabel, of tenminste een verklarende commentaar, verstrekken.

16. Vérification arithmétique de la relation entre patrimoine consolidé et cumul des patrimoines des différentes composantes

La vérification de la relation «Patrimoine consolidé - Cumul des patrimoines des composantes = 0» conduit à enregistrer les différences suivantes⁸:

VLD	0 EUR
PS	190.886 EUR
Sp.a-spirit	487.500 EUR
MR	0 EUR
CD&V	49.270 EUR
Vlaams Belang	0 EUR
cdH	0 EUR
Ecolo	255 EUR
FN	— EUR
N-VA	0 EUR
Groen!	0 EUR

— La différence de 487.500 EUR observée auprès du parti sp.a-spirit concerne vraisemblablement le capital de l'ASBL Spirit-immo. La raison pour laquelle ce capital n'est pas repris est inconnue de la Cour.

— La différence relevée auprès du parti Ecolo a également déjà fait l'objet d'un commentaire (voir point 13.8).

— Quatre partis [VLD - MR - cdH - Groen !] ont fourni un tableau synthétique dans lequel est repris un aperçu de l'évolution des fonds propres de chacune des composantes.

16. Cijfermatig nazicht van het verband tussen het geconsolideerd patrimonium en de cumul van de patrimoniums van de verschillende componenten

Het nazicht van het verband «Geconsolideerd patrimonium - Cumul van de patrimoniums van de componenten = 0» leidt tot de volgende verschillen⁸:

VLD	0 EUR
PS	190.886 EUR
Sp.a-spirit	487.500 EUR
MR	0 EUR
CD&V	49.270 EUR
Vlaams Belang	0 EUR
cdH	0 EUR
Ecolo	255 EUR
FN	— EUR
N-VA	0 EUR
Groen!	0 EUR

— Het verschil van 487.500 EUR vastgesteld bij de partij sp.a-spirit, betreft waarschijnlijk het kapitaal van Spirit-immo bvba. De reden waarvoor dit kapitaal niet werd opgenomen is het Rekenhof onbekend.

— Het bij de partij Ecolo opgemerkte verschil werd eveneens hierboven toegelicht (zie punt 13.8).

— Vier partijen [VLD - MR - cdH - Groen !] hebben een samenvattende opgave verstrekt waarbij de evolutie van het eigen vermogen van alle componenten wordt weergegeven.

⁸ Naar aanleiding van dat onderzoek wordt net als in 2002 en 2003 eveneens opgemerkt dat verschillende componenten van verschillende politieke partijen een negatief eigen vermogen vertoonden.

⁸ Lors de cet examen il a également été observé que, tout comme en 2002 et 2003, plusieurs composantes de divers partis politiques présentaient des fonds propres négatifs.

ANNEXE 2

**POINTS DE VUE DES PARTIS POLITIQUES SUR
LES OBSERVATIONS DE LA COUR DES COMPTES**

1. Vlaamse Liberalen en Democraten (VLD)

30 juin 2005

L'avis de la Cour des comptes concernant les rapports financiers sur la comptabilité des partis politiques et de leurs composantes (exercice 2004) contient deux observations importantes concernant le rapport financier du VLD.

En ce qui concerne le point 10.2, à savoir les nouvelles acquisitions d'immobilisations incorporelles opérées en 2004: il s'agit de l'acquisition, par le groupe de la province du Brabant flamand, d'un site internet interactif, qu'il amortit sur une période de trois ans. Cet oubli matériel sera mentionné dans le rapport l'année prochaine.

En ce qui concerne le point 12.1, en particulier l'augmentation de l'actif immobilisé de 186.110 euros en 2003 à 911.645 euros: cela résulte de la transformation du siège national du parti, à savoir la surélévation d'un troisième étage au 34, rue Melsens à 1000 Bruxelles.

Espérant avoir ainsi répondu aux observations formulées par la Cour des comptes et demeurant toujours à votre disposition pour de plus amples précisions,
(...).

De Koker Hedwig
Administrateur délégué Libera

2. Parti socialiste (PS)

23 juin 2005

Votre courrier du 14 courant visé sous rubrique a retenu toute notre attention.

Vous voudrez bien trouver ci-après les réponses ou compléments d'information relatifs aux remarques de la Cour des comptes.

1) Afin de présenter une situation uniforme, les comptes de l'année 2005 du parti et de ses composantes seront arrondis à l'euro.

BIJLAGE 2

**STANDPUNTEN VAN DE POLITIEKE PARTIJEN
NOPENS DE OPMERKINGEN VAN HET
REKENHOF**

1. Vlaamse Liberalen en Democraten (VLD)

30 juni 2005

Het advies van het Rekenhof betreffende de financiële verslagen over de boekhouding van de politieke partijen en hun componenten (boekjaar 2004) maakt twee belangrijke opmerkingen inzake het financieel verslag van de VLD.

Wat punt 10.2 nl. nieuwe aanschaffingen van immateriële vaste activa in 2004 betreft: dit heeft betrekking op de verwerving door de fractie van de provincie Vlaams Brabant van een interactieve website, die zij afschrijven over een periode van drie jaar. Deze materiële vergetelheid zal volgend jaar in het verslag vermeld worden.

Wat het punt 12.1 betreft, meer bepaald de stijging van de vaste activa van 186.110 euro in 2003 naar 911.645 euro: dit is het gevolg van het verbouwen van de nationale partijzetel, nl. optrekken van een derde verdieping in de Melsensstraat 34 te 1000 Brussel.

Hopende hiermede aan de opmerkingen van het Rekenhof tegemoetgekomen te zijn en steeds bereid tot verdere toelichting,
(...).

De Koker Hedwig
Afgevaardigd Bestuurder Libera

2. Parti socialiste (PS)

23 juni 2005

Wij hebben met aandacht kennis genomen van uw brief van afgelopen 14 juni.

Hierna volgen de antwoorden, c.q. de aanvullende gegevens betreffende de opmerkingen van het Rekenhof.

1) Om tot een eenvormige weergave van de situatie te komen, zullen de jaarrekeningen van de partij voor 2005 naar de euro worden afgerond.

2) Les montants de 2002 ont en effet été repris par erreur à la place des montants 2003 au niveau du bilan de l'asbl Regionalverband der Sozialistischen Partei in Gebiet deutscher Sprache. Veuillez nous excuser pour cette erreur matérielle et trouver en annexe les informations financières corrigées.

3) Pour ce qui concerne les groupes provinciaux concernés, s'agissant du transfert aux fédérations de subsides reçus des provinces par les groupes provinciaux, il est exact, comme la Cour le relève, que les charges égalent souvent les produits ou que ces charges et produits sont quasiment identiques à ceux de 2003.

4) L'évolution patrimoniale de l'ASBL de Gestion de la Fédération socialiste de l'Arrondissement de Namur s'explique de la façon suivante:

i) l'ASBL a perçu un «subside» de 74.368,05 euros de l'ASBL FONSOC pour financer partiellement le coût de la construction des bureaux sis rue Dewez à Namur.

ii) Le conseil d'administration a pris l'option de se conformer mutatis mutandis à l'esprit de la notion de subside en capital telle que précisée dans le droit comptable commun. En effet, le subside a été comptabilisé à un compte distinct du passif «150000 subsides en capital» et repris en résultat au prorata des amortissements pratiqués sur le bien «subsidé»

iii) L'évolution des fonds propres de la fédération de Namur a été la suivante:

	31.12.03	31.12.04
Patrimoine	981,46	981,46
Réserve disponible	70.947,80	70.947,80
Mali reporté	- 87.476,03	- 156.302,42
Subside en capital		71.981,59
TOTAL	- 15.546,77	- 12.481,57

iv) Au niveau des comptes consolidés du parti, ce «subside» a été éliminé dans la mesure où il ne s'agit pas stricto sensu d'un subside mais bien d'un transfert à l'intérieur du périmètre.

Je reste à votre disposition pour toute information complémentaire.

(...)

Jean-Marc Liétart
Administrateur-délégué
Directeur financier

2) De bedragen voor 2002 werden inderdaad verkeerdelijk opgenomen in plaats van die voor 2003 wanneer het gaat om de balans van de vzw *Regionalverband der Sozialistischen Partei in Gebiet deutscher Sprache*. Wij verontschuldigen ons voor die materiële vergissing; als bijlage gaan de verbeterde financiële gegevens.

3) Met betrekking tot de bedoelde provinciefracties zij erop gewezen dat het gaat om een overdracht naar de federaties van subsidies die de provinciefracties van de provincies hebben ontvangen. Zoals het Hof opmerkt, klopt het dan ook dat de kosten vaak gelijk zijn aan de opbrengsten, dan wel dat die kosten en opbrengsten bijna identiek zijn aan die van 2003.

4) De evolutie van het vermogen van de vzw *Gestion de la Fédération socialiste de l'Arrondissement de Namur* valt als volgt te verklaren.

i) De vzw heeft een «subsidie» van 74.368,05 euro ontvangen van de vzw FONSOC om daarmee gedeeltelijk de bouwkosten van de kantoren in de rue Dewez te Namen te financieren.

ii) De raad van bestuur heeft ervoor gekozen zich *mutatis mutandis* te schikken naar de strekking van het begrip «kapitaalsubsidie» zoals het nader wordt omschreven in het gemeen boekhoudrecht. De subsidie werd immers geboekt op een afzonderlijke rekening onder de passiefpost «150000 kapitaalsubsidies», en in het resultaat opgenomen *a ratio* van de met betrekking tot het «gesubsidieerde» goed verrichte afschrijvingen.

iii) De evolutie van het eigen vermogen van de federatie van Namen is de volgende:

	31.12.03	31.12.04
Vermogen	981,46	981,46
Beschikbare reserve	70.947,80	70.947,80
Overgedragen negatief saldo	- 87.476,03	- 156.302,42
Kapitaalsubsidie		71.981,59
TOTAAL	- 15.546,77	- 12.481,57

iv) In de geconsolideerde jaarrekening werd die «subsidie» weggewerkt, aangezien het geen subsidie *stricto sensu* betreft, maar wel een overdracht binnen een zelfde consolidatiekring.

Ik blijf geheel te uwer beschikking voor ongeacht welke aanvullende inlichting.

(...)

(get.) Jean-Marc Liétart
Gedelegeerd bestuurder
Financieel directeur

2.15. INFORMATIONS FINANCIÈRES

Composante: ASBL Regionalverband der Sozialistischen Partei im Gebiet deutscher Sprache

BILAN

	2004	2003
ACTIF		
Actifs immobilisés	1.427,00	524,00
Actifs circulants	16.991,00	57.031,00
TOTAL ACTIF	18.418,00	57.555,00
PASSIF		
Capitaux propres	10.660,00	22.345,00
Provisions et impôts différés	0,00	25.164,00
Dettes	7.758,00	10.046,00
TOTAL PASSIF	18.418,00	57.555,00

COMPTES DE RESULTATS

	2004	2003
Produits sur activités courantes	74.497,00	73.856,00
Charges sur activités courantes	-85.689,00	-74.062,00
RESULTAT COURANT AVANT RESULTAT FINANCIER	-11.192,00	-206,00
Produits financiers	352,00	633,00
Charges financières	-279,00	-154,00
RESULTAT COURANT AVANT RESULTAT EXCEPTIONNEL	-11.119,00	272,00
Produits exceptionnels	0,00	0,00
Charges exceptionnelles	-566,00	0,00
RESULTAT COURANT APRES RESULTAT EXCEPTIONNEL	-11.685,00	272,00
Impôts sur le résultat	0,00	0,00
RESULTAT DE L'EXERCICE (+/-)	-11.685,00	272,00

TABLEAU D'AFFECTATION DU RESULTAT

	2004
Résultat à affecter	-7.811,00
résultat de l'exercice	-11.685,00
résultat reporté de l'exercice précédent	3.874,00
Prélèvements sur les fonds propres	
Affectation aux fonds propres	
Résultat reporté	-7.811,00

PERSONNEL OCCUPE

	2004
Nombre des personnes occupées (exprimée en équivalent temps plein)	0,5
dont la charge est supportée par la composante	

3. sp.a – spirit*27 juin 2005*

En ce qui concerne l'avis de la Cour des comptes relatif à la comptabilité des partis politiques et de leurs composantes pour l'exercice 2004, nous formulons les observations suivantes:

1. paragraphe 9.2: sera mis en vigueur en concertation avec les réviseurs pour l'exercice 2005.

2. paragraphe 12.3: L'ASBL «*Beheer en Financiën Kartel sp.a/spirit*» est, depuis le 1er juillet 2003, conformément à l'article 24 de la loi du 4 juillet 1989, responsable du dépôt des comptes combinés du sp.a-spirit et de ses composantes. En tant que telle, cette composante ne comprend que 6 mois pour l'exercice 2003.

3. paragraphe 13.3: L'ASBL HAVIBRU a été absorbée par l'ASBL OSP en 2004. L'ASBL OSP a repris tant les actifs que les passifs, ce qui a entraîné une différence dans la comptabilité d'OSP, par rapport à l'exercice 2003, de 12 650,74 euros dans les fonds propres.

4. paragraphe 13.3: La différence de 338 euros s'explique par une reprise des subsides en capital.

5. paragraphe 16: Dans la comptabilité de la SPRL spirit-Immo, un montant de 487 500 euros a été inscrit sous la rubrique «capital placé» - Dans la comptabilité de l'ASBL Spirit, un montant de 487 500 euros a été inscrit sous la rubrique «autres actifs financiers». Ce montant sera éliminé lors de la consolidation.

(...)

Alain André
Secrétaire national sp.a

4. Mouvement Réformateur (MR)*6 juillet 2005*

J'ai bien reçu votre courrier daté du 14 juin 2005. Ce dernier a retenu toute mon attention.

Le Mouvement Réformateur n'a pas d'observation particulière à formuler concernant l'avis de la Cour des comptes sur la comptabilité des partis politiques relatifs à l'exercice 2004.

(...)

Didier Reynders
Président

3. sp.a – spirit*27 juni 2005*

Met betrekking tot het advies van het Rekenhof over de boekhouding van de politieke partijen en hun componenten voor het boekjaar 2004 hebben wij volgende opmerkingen:

1. paragraaf 9.2: wordt in overleg met de revisoren voor het boekjaar 2005 in voege gesteld.

2. paragraaf 12.3: De vzw Beheer en Financiën Kartel sp.a/spirit is, sinds 1 juli 2003, overeenkomstig artikel 24 van de wet van 4 juli 1989, verantwoordelijk voor de neerlegging van de gecombineerde rekeningen van sp.a-spirit en haar componenten. Als dusdanig bevat deze component voor het boekjaar 2003 maar 6 maanden.

3. paragraaf 13.3: De vzw HAVIBRU werd in 2004 opgeslorpt door de vzw OSP. Zowel de activa als de passiva werden door de vzw OSP overgenomen en dit resulteert in een verschil ten opzichte van het boekjaar 2003 in de boekhouding van de vzw OSP van het eigen vermogen van 12.650,74 euro.

4. paragraaf 13.3: Het verschil van 338 euro is te verklaren door een terugname van de kapitaalsubsidies.

5. paragraaf 16: In de BVBA spirit-Immo wordt 487.500 euro geboekt onder de rekening «geplaatst kapitaal» - In de vzw Spirit wordt 487.500 euro geboekt onder de rekening «andere financiële activa». In de consolidatie wordt dit bedrag geëlimineerd.

(...)

Alain André
Nationaal secretaris sp.a

4. Mouvement Réformateur (MR)*6 juli 2005*

Ik heb uw schrijven van 14 juli 2005 in goede orde ontvangen en er met aandacht kennis van genomen.

De «Mouvement Réformateur» heeft geen bijzondere opmerking te formuleren bij het advies van het Rekenhof over de boekhouding van de politieke partijen met betrekking tot het boekjaar 2004.

(...)

Didier Reynders
Voorzitter

5. Christen-Democratisch & Vlaams (CD&V)

30 juin 2005

Vous trouverez en annexe les réactions que vous avez sollicitées de notre part par votre courrier du 14 juin.

(...)

Jo Van Deurzen
Président

Réaction à l'avis de la Cour des comptes concernant l'exactitude et l'exhaustivité des rapports financiers des partis politiques et de leurs composantes en ce qui concerne le CD&V.

Aspects financiers

13.5 Correspondance entre le résultat de l'exercice et le mouvement patrimonial pour l'ASBL CD&V-Fractie Vlaams-Brabant.

Une coquille s'est glissée dans le rapport de l'exercice précédent: le résultat de cet exercice n'a pas été repris dans le patrimoine.

14. Diminution des fonds propres de 70 583 EUR vs résultat consolidé de -25 967 EUR.

L'éviction de l'ASBL CEPESS du périmètre de consolidation explique la non-reprise de cette partie du patrimoine dans le patrimoine consolidé, ce qui explique la différence avec le résultat consolidé.

16. Patrimoine consolidé vs cumul des patrimoines des différentes composantes

Lors de la consolidation, la part de tiers dans «*Tehuis van CD&V Antwerpen*» est éliminée, ce qui entraîne bien entendu une différence entre les deux types de patrimoine.

6. Vlaams Belang

29 juin 2005

Nous avons pris connaissance de l'avis rendu par la Cour des comptes relatif aux «rapports financiers sur la comptabilité des partis politiques et de leurs composan-

5. Christen-Democratisch & Vlaams (CD&V)

30 juni 2005

Gelieve hierbij de in uw brief van 14 juni gevraagde reactie te vinden.

(...)

Jo Van Deurzen
Voorzitter

Reactie ten aanzien van het advies van het Rekenhof over de juistheid en volledigheid van de financiële verslagen van de partijen en hun componenten met betrekking tot CD&V

Financiële aspecten

13.5 Aansluiting tussen het resultaat van het boekjaar met de beweging van het patrimonium voor CD&V Fractie Vlaams Brabant

In de verslaggeving van het vorige boekjaar stond een typfout: Het resultaat van dat boekjaar werd niet opgenomen in het patrimonium.

14. Daling van het eigen vermogen van 70.583 euro versus geconsolideerd resultaat van -25.967 euro.

Door het niet meer opnemen in de consolidatiekring van CEPESS vzw werd ook dat deel van het te consolideren vermogen niet meer opgenomen in de geconsolideerd vermogen, wat de afwijking met het geconsolideerde resultaat verklaart.

16. Geconsolideerd patrimonium versus cumul van de patrimoniums van de componenten

Bij de consolidatie wordt het aandeel van derde in «*Tehuis van CD&V Antwerpen*» geëlimineerd. Dit geeft uiteraard een verschil tussen de twee types patrimonium.

6. Vlaams Belang

29 juni 2005

Wij hebben kennis genomen van het advies uitgebracht door het Rekenhof betreffende de «financiële verslagen over de boekhouding van de politieke par-

tes» À l'avenir, nous tiendrons compte des observations qu'elle a formulées.

À titre complémentaire, nous pouvons vous communiquer les informations suivantes:

1. *Observation 3*: le périmètre de consolidation est resté inchangé par rapport l'exercice précédent, étant entendu qu'un changement de nom est intervenu dans l'intervalle comme signalé dans l'énumération des entités faisant partie du périmètre de consolidation. À l'avenir, nous préciserons explicitement dans quelle mesure des modifications se produisent au niveau du périmètre de consolidation.

2. *Observation 4.1*: la profession de tous les membres de l'organe de gestion et de l'organe de contrôle a été mentionnée, à l'exception de celle de M. Geert Wymeersch, gestionnaire de l'arrondissement de Termonde – Saint-Nicolas (1.16), qui est employé.

3. *Observation 9*: nous allons transmettre cette observation au réviseur chargé du contrôle, en le priant de bien vouloir en tenir compte à l'avenir.

Nous attirons toutefois votre attention sur le fait que les fonds propres négatifs ont bel et bien été analysés, comme le constate la Cour des comptes au point 9.3.

Nous renvoyons en outre volontiers aux points 7 et 8 des déclarations et informations complémentaires figurant dans le rapport du réviseur d'entreprises qui, outre une explication concernant les fonds négatifs, fournit des informations sur les provisions constituées et expose les raisons de la différence de résultats par rapport à l'exercice précédent.

4. *Observation 11*: à l'avenir, les informations relatives à la méthode de consolidation feront partie des règles d'évaluation, alors que, dans le rapport à l'examen, celles-ci sont reprises dans la déclaration du réviseur d'entreprises,

Nous nous tenons à votre entière disposition pour vous fournir tout complément d'information (...).

Frank Vanhecke
Président National du *Vlaams Belang*

tijen en haar componenten». Met de door zijn geformuleerde aanmerkingen zullen wij in de toekomst rekening houden.

Ter aanvullende informatie kunnen wij u het volgende meedelen:

1. *Opmerking 3*: de consolidatiekring bleef t.o.v. vorig boekjaar ongewijzigd, met dien verstande dat een naamswijziging heeft plaatsgevonden zoals gemeld in de opsomming van de tot de consolidatiekring behorende entiteiten. In de toekomst zullen wij uitdrukkelijk melden in hoeverre er wijzigingen in de consolidatiekring voorkomen.

2. *Opmerking 4.1*: het beroep van alle leden van het beheersorgaan en het controleorgaan werd opgegeven, met uitzondering van dit van de heer Geert Wymeersch, beheerder bij het arrondissement Dendermonde – Sint-Niklaas (1.16), die bediende is.

3. *Opmerking 9*: wij zullen deze opmerking overmaken aan de controlerende revisor, met het verzoek in de toekomst hiermee rekening te willen houden.

Wij vestigen er wel uw aandacht op dat, zoals in het Rekenhof vastgesteld onder 9.3, wel toelichting werd verstrekt m.b.t. het negatief eigen vermogen.

Wij verwijzen verder graag naar punt 7 en 8 van de bijkomende verklaringen en inlichtingen in het verslag van de bedrijfsrevisor die naast het negatief vermogen informatie verschaft aangaande de gevormde voorzieningen en de redenen uiteenzet van het resultaatverschil tegenover voorgaand boekjaar.

4. *Opmerking 11*: in de toekomst zal de informatie m.b.t. de consolidatiemethode onderdeel vormen van de waarderingsregels, terwijl deze in het voorliggende verslag opgenomen zijn in de verklaring van de bedrijfsrevisor.

Steeds bereid tot het verstrekken van alle aanvullende inlichtingen, (...).

Frank Vanhecke
Nationale voorzitter *Vlaams Belang*

7. centre démocrate Humaniste (cdH)

30 juin 2005

A la suite de votre lettre du 14 juin dernier par laquelle vous nous transmettiez l'avis de la Cour des Comptes concernant l'exactitude et l'exhaustivité des rapports financiers sur la comptabilité des partis politiques et de leurs composantes relatifs à l'exercice 2004, nous avons le plaisir de vous communiquer les informations suivantes:

1. Respect des exigences minimales: Bien que la liste des composantes ne soit pas prévue par l'annexe à la loi du 4 juillet 1989 et qu'elle se trouve dans l'annexe au rapport du Réviseur d'entreprises, vous trouverez ci-dessous la liste des composantes:

- 1 Action Solidaire
- 2 CEPESS
- 3 Centre d'Etudes Politiques, Economiques et Sociales Francophone
- 4 CPCP
- 5 Unio
- 6 cdH Arrondissement d'Arlon
- 7 PSC de l'arrondissement de Tournai
- 8 Action Solidaire Bastogne
- 9 Bruxelles Action
- 10 Les Chantiers sont ouverts
- 11 cdH de l'arrondissement de Dinant
- 12 CSP d'Eupen
- 13 Arrondissement P.S.C de Huy
- 14 Action sociale chrétienne de l'arrondissement de Liège
- 15 Action Solidaire Marche
- 16 P.S.C. du Pays de Mons
- 17 cdH – Arrondissement Mouscron-Comines
- 18 cdH Arrondissement de Namur
- 19 PSC de l'arrondissement de Neufchâteau
- 20 Centre Démocrate Humaniste du Brabant wallon
- 21 La Maison du cdH
- 22 PSC Arrondissement de Soignies
- 23 Profil d'Avenir
- 24 Financière de l'Arrondissement cdH de Tournai
- 25 Centre démocrate humaniste – Arrondissement de Verviers
- 26 Financière de l'Arrondissement de Virton
- 27 Action Sociale Chrétienne Waremmes
- 28 Fédération Ath-Tournai-Mouscron
- 29 cdH – Province de Luxembourg
- 30 Groupe cdH du Sénat
- 31 Groupe cdH de la Chambre des Représentants
- 32 Groupe cdH du Parlement de la Communauté française

7. centre démocrate Humaniste (cdH)

30 juni 2005

Naar aanleiding van uw brief van afgelopen 14 juni waarbij u ons het advies van het Rekenhof betreffende de juistheid en de volledigheid van de financiële verslagen over de boekhouding van de politieke partijen en hun componenten met betrekking tot het boekjaar 2004 heeft overgezonden, hebben wij het genoegen u de volgende inlichtingen ter kennis te brengen:

1. Inachtneming van de minimumvereisten: Hieronder treft u de lijst aan van de componenten, hoewel de bijlage bij de wet van 4 juli 1989 daar niet in voorziet en ze is opgenomen in de bijlage bij het rapport van de bedrijfsrevisor:

- 1 Action Solidaire
- 2 CEPESS
- 3 Centre d'Etudes Politiques, Economiques et Sociales Francophone
- 4 CPCP
- 5 Unio
- 6 cdH Arrondissement d'Arlon
- 7 PSC de l'arrondissement de Tournai
- 8 Action Solidaire Bastogne
- 9 Bruxelles Action
- 10 Les Chantiers sont ouverts
- 11 cdH de l'arrondissement de Dinant
- 12 CSP d'Eupen
- 13 Arrondissement P.S.C de Huy
- 14 Action sociale chrétienne de l'arrondissement de Liège
- 15 Action Solidaire Marche
- 16 P.S.C. du Pays de Mons
- 17 cdH – Arrondissement Mouscron-Comines
- 18 cdH Arrondissement de Namur
- 19 PSC de l'arrondissement de Neufchâteau
- 20 Centre Démocrate Humaniste du Brabant wallon
- 21 La Maison du cdH
- 22 PSC Arrondissement de Soignies
- 23 Profil d'Avenir
- 24 Financière de l'Arrondissement cdH de Tournai
- 25 Centre démocrate humaniste – Arrondissement de Verviers
- 26 Financière de l'Arrondissement de Virton
- 27 Action Sociale Chrétienne Waremmes
- 28 Fédération Ath-Tournai-Mouscron
- 29 cdH – Province de Luxembourg
- 30 Groupe cdH du Sénat
- 31 Groupe cdH de la Chambre des Représentants
- 32 Groupe cdH du Parlement de la Communauté française

- 33 Groupe cdH du Parlement bruxellois
- 34 Groupe cdH du Parlement wallon
- 35 Groupe cdH de la Communauté germanophone
- 36 Groupe cdH de la Province du Brabant wallon
- 37 Groupe cdH de la Province de Liège
- 38 Groupe cdH de la Province de Namur
- 39 Groupe cdH de la Province du Luxembourg
- 40 Groupe cdH de la Province du Hainaut

2. Règles d'évaluation: Les règles d'évaluation pour l'exercice 2004 sont quasi identiques aux exercices antérieurs, à savoir⁽¹⁾:

a) Principes généraux

L'association se conforme aux règles d'évaluation prescrites par la législation comptable applicable aux entreprises ainsi qu'aux dispositions légales et réglementaires applicables pour la comptabilité des partis politiques.

b) Immobilisations incorporelles

Le conseil d'administration se réserve le droit de porter sous la rubrique de l'actif «Immobilisations incorporelles» les dépenses électorales supportées qui ne seraient pas entièrement couvertes par des provisions constituées antérieurement. Dans ce cas, il en fera expressément mention dans son rapport à l'assemblée générale justifiant ce mode de comptabilisation et la durée d'amortissement. Celui-ci ne pourra pas excéder la durée normale d'une législature.

c) Immobilisations corporelles

Les immeubles sont portés à l'actif pour leur valeur d'acquisition. Ils peuvent faire l'objet d'une réévaluation sur base d'une expertise ou d'informations correctement fondées quant à leur valeur du bien. Leurs amortissements s'effectuent sur une période de 20 ans, portant sur la valeur d'acquisition, le cas échéant majoré de plus-values actées. Les autres immobilisations sont comptabilisées à l'actif à leur valeur d'acquisition et amorties de la manière suivante:

– Mobilier	20%
– Matériel de bureau	20%
– Centrale téléphonique	20%
– Matériel informatique	33%
– Petit matériel	100%
– Véhicule	25 et 33%

d) Immobilisations financières

Elles sont évaluées à leur valeur d'acquisition et font l'objet de réduction de valeur en cas de moins value durable.

¹ Le résumé des règles d'évaluation forme le point XVI de l'annexe du compte de résultats (à insérer dans le Doc. Chambre, n°1752/002, et Sénat, n°3-1172/002, p.661). Etant donné que les rapports financiers sont publiés dans une seule langue, ce sera aussi le cas en ce qui concerne cet ajout au rapport financier du cdH.

- 33 *Groupe cdH du Parlement bruxellois*
- 34 *Groupe cdH du Parlement wallon*
- 35 *Groupe cdH de la Communauté germanophone*
- 36 *Groupe cdH de la Province du Brabant wallon*
- 37 *Groupe cdH de la Province de Liège*
- 38 *Groupe cdH de la Province de Namur*
- 39 *Groupe cdH de la Province du Luxembourg*
- 40 *Groupe cdH de la Province du Hainaut*

2. Waarderingsregels: De waarderingsregels voor het boekjaar 2004 zijn nagenoeg dezelfde als die voor de vorige boekjaren, met name⁽¹⁾:

a) *Principes généraux*

L'association se conforme aux règles d'évaluation prescrites par la législation comptable applicable aux entreprises ainsi qu'aux dispositions légales et réglementaires applicables pour la comptabilité des partis politiques.

b) *Immobilisations incorporelles*

Le conseil d'administration se réserve le droit de porter sous la rubrique de l'actif «Immobilisations incorporelles» les dépenses électorales supportées qui ne seraient pas entièrement couvertes par des provisions constituées antérieurement. Dans ce cas, il en fera expressément mention dans son rapport à l'assemblée générale justifiant ce mode de comptabilisation et la durée d'amortissement. Celui-ci ne pourra pas excéder la durée normale d'une législature.

c) *Immobilisations corporelles*

Les immeubles sont portés à l'actif pour leur valeur d'acquisition. Ils peuvent faire l'objet d'une réévaluation sur base d'une expertise ou d'informations correctement fondées quant à leur valeur du bien. Leurs amortissements s'effectuent sur une période de 20 ans, portant sur la valeur d'acquisition, le cas échéant majoré de plus-values actées. Les autres immobilisations sont comptabilisées à l'actif à leur valeur d'acquisition et amorties de la manière suivante:

<i>– Mobilier</i>	<i>20%</i>
<i>– Matériel de bureau</i>	<i>20%</i>
<i>– Centrale téléphonique</i>	<i>20%</i>
<i>– Matériel informatique</i>	<i>33%</i>
<i>– Petit matériel</i>	<i>100%</i>
<i>– Véhicule</i>	<i>25 et 33%</i>

d) *Immobilisations financières*

Elles sont évaluées à leur valeur d'acquisition et font l'objet de réduction de valeur en cas de moins value durable.

¹ De samenvatting van de waarderingsregels vormt punt XVI van de toelichting bij de resultatenrekening (in te lassen in Doc. Kamer, nr. 1752/002, en Senaat, nr. 3-1172/002, bl. 661). Aangezien de financiële verslagen eentalig worden gepubliceerd, wordt dezelfde werkwijze aangehouden m.b.t. deze aanvulling van het financieel verslag van cdH.

e) Réserves affectées

Le conseil d'administration a la possibilité de proposer à l'assemblée générale la constitution de réserves affectées au financement d'investissements, par prélèvement sur le résultat de l'exercice.

f) Plus-values de réévaluation

Ainsi qu'il est déjà fait mention, des réévaluations pourront être actées sur les immeubles.

g) Provisions pour propagandes électorales

Il est doté au terme de chaque exercice des provisions pour dépenses électorales spécifiques aux scrutins pour lesquels l'association doit intervenir financièrement. Le montant et le rythme de la constitution de ces provisions sont arrêtés en concertation avec les groupes parlementaires des diverses assemblées fédérales, régionales et communautaires.

h) Autres provisions

Lors de l'établissement des comptes annuels, le conseil d'administration apprécie la nécessité de constituer des provisions pour faire face aux risques et charges probables liés aux activités de l'exercice écoulé, et en particulier en ce qui concerne les frais de gros entretiens d'immeubles.

3. Examen des comptes synthétiques:

Au niveau du CEPESS francophone, le parallélisme parfait entre le résultat négatif de l'exercice 2004 et les fonds propres 2003 provient de la mise en liquidation de cette ASBL. Cette liquidation attribue l'entièreté des fonds propres à l'ASBL Action Solidaire sous forme d'une dotation prise en charge par le compte de résultat. Cette opération n'a aucun impact sur les fonds propres consolidés.

Je reste à votre entière disposition pour des renseignements complémentaires.

(...)

Clément CROHAIN.
Administrateur Général.

8. ECOLO

5 juillet 2005

Nous avons bien reçu vos observations sur le rapport financier 2004 de notre parti et vous prions de trouver en annexe les réponses apportées par notre réviseur d'Entreprises, Monsieur Fernand Maillard.

e) Réserves affectées

Le conseil d'administration a la possibilité de proposer à l'assemblée générale la constitution de réserves affectées au financement d'investissements, par prélèvement sur le résultat de l'exercice.

f) Plus-values de réévaluation

Ainsi qu'il est déjà fait mention, des réévaluations pourront être actées sur les immeubles.

g) Provisions pour propagandes électorales

Il est doté au terme de chaque exercice des provisions pour dépenses électorales spécifiques aux scrutins pour lesquels l'association doit intervenir financièrement. Le montant et le rythme de la constitution de ces provisions sont arrêtés en concertation avec les groupes parlementaires des diverses assemblées fédérales, régionales et communautaires.

h) Autres provisions

Lors de l'établissement des comptes annuels, le conseil d'administration apprécie la nécessité de constituer des provisions pour faire face aux risques et charges probables liés aux activités de l'exercice écoulé, et en particulier en ce qui concerne les frais de gros entretiens d'immeubles.

3. Onderzoek van de samenvattende rekeningen:

Wat de Franstalige CEPESS betreft, is het perfecte parallelisme tussen het negatief resultaat van het boekjaar 2004 en de eigen middelen 2003 toe te schrijven aan de vereffening van die vzw. Die vereffening kent alle eigen middelen toe aan de vzw *Action Solidaire*, in de vorm van een dotatie voor rekening van de resultatenrekening. Die verrichting heeft geen weerslag op de geconsolideerde eigen middelen.

Ik blijf te uwer beschikking voor bijkomende inlichtingen.

(...)

(get.) Clément CROHAIN
Administrateur-generaal

8. ECOLO

5 juli 2005

Wij melden de goede ontvangst van uw opmerkingen over het financieel verslag 2004 van onze partij. Hierbij gaan de antwoorden van onze bedrijfsrevisor, de heer Fernand Maillard.

Nous restons à votre entière disposition pour vous fournir toute explication que vous jugeriez utile.
(...)

Claude Brouir
Administrateur délégué,

1er juillet 2005.

À l'attention de Madame et Messieurs les membres du Conseil d'Administration.

CONCERNE: avis de la Cour des comptes sur les rapports financiers 2004.

Faisant suite à votre courrier, je vous communique ci-après mes commentaires sur les divers points abordés par la Cour des comptes et relatifs au rapport financier 2004:

– Point 6.3 (exhaustivité et présentation générale des données financières): il me semble que la remarque de la Cour des comptes est suffisamment explicite et ne nécessite pas de commentaires complémentaires. La réponse fournie sur les comptes 2003 reste effectivement la même.

– Point 7.1 (concordance des données): la remarque de la Cour des comptes est tout à fait justifiée et il y a effectivement eu une erreur de retranscription dans le résumé du rapport de synthèse; il faut bien lire «- 1.318.346,22 EUR» comme résultat courant et non «- 579.402,10 EUR» comme résultat courant.

– Point 10.1 (règles d'évaluation):

• Provision pour dépenses électorales: il me semble que la remarque de la Cour des comptes est suffisamment explicite et ne nécessite pas de commentaires complémentaires, les comptes 2004 ayant été adaptés à l'avis de la Cour des comptes sur les comptes 2003.

• Amortissement pour terrain: je vous rappelle que compte tenu du fait que le bâtiment repris dans l'entité centrale du parti (ASBL Ecodota) a fait l'objet d'une cession au premier janvier 2005. Vu cet état de fait il a été décidé par l'ASBL Ecodota de ne pas modifier les règles d'évaluation en 2004 contrairement à ce qui avait été initialement prévu pour répondre à l'avis de la Cour des comptes sur les comptes 2003. Comme de plus la cession a donné lieu à plus value, il a paru justifié de garder en vigueur les règles anciennes sur l'année 2004 sur ce point qui deviendra sans objet dans les comptes 2005.

Wij blijven te uwer beschikking om u alle dienstig geachte inlichtingen te verstrekken.
(...)

Claude Brouir
gedelegeerd bestuurder

1 juli 2005

Ter attentie van Mevrouw en Heren leden van de Raad van Bestuur

Betreft: advies van het Rekenhof over de financiële verslagen 2004

Gevolggevend aan uw schrijven deel ik u hierna mijn commentaren mee over de verschillende punten die het Rekenhof ter sprake heeft gebracht in verband met het financieel verslag 2004:

– Punt 6.3 (volledigheid en algemene presentatie van de financiële gegevens): de opmerking van het Rekenhof lijkt mij voldoende duidelijk en vereist geen bijkomende commentaar. Het antwoord dat over de rekeningen 2003 werd verstrekt, blijft immers ongewijzigd.

– Punt 7.1 (overeenstemming tussen de gegevens): de opmerking van het Rekenhof is volkomen terecht; bij het overschrijven is inderdaad een fout geslopen in de samenvatting van het syntheseverslag; men leze wel degelijk «- 1.318.346,22 EUR» als opgegeven resultaat en niet «- 579.402,10 EUR».

– Punt 10.1 (waarderingsregels):

• Voorziening voor verkiezingskosten: de opmerking van het Rekenhof lijkt mij voldoende duidelijk en vereist geen bijkomende commentaar, aangezien de rekeningen 2004 werden aangepast aan het advies van het Rekenhof over de rekeningen 2003.

• Afschrijving van terrein: ik herinner eraan dat de vzw Ecodota, rekening houdend met het feit dat het gebouw dat opgenomen is in de centrale eenheid van de partij (vzw Ecodota) op 1 januari 2005 werd overgedragen, heeft beslist de waarderingsregels in 2004 niet te wijzigen, in tegenstelling met wat oorspronkelijk was aangegeven om te antwoorden op het advies van het Rekenhof over de rekeningen 2003. Aangezien de overdracht bovendien een meerwaarde heeft opgeleverd, is het gerechtvaardigd geleken voor het jaar 2004 de oude regels te handhaven voor dat punt, dat voor de rekeningen 2005 zal vervallen.

• Cotisations: il me semble que la remarque de la Cour des comptes est suffisamment explicite et ne nécessite pas de commentaires complémentaires.

– Point 12.8 (examen des variations entre exercices): l'analyse faite par la Cour des comptes est suffisamment explicite et ne nécessite pas de commentaires complémentaires.

– Point 13.8 (examen des comptes synthétiques des composantes): la remarque de la Cour des comptes est tout à fait pertinente. Une erreur s'est effectivement passée dans la retranscription des données de la comptabilité sur la fiche extra-comptable de la composante «Régionale Dinant Philippeville» (qui pour mémoire n'est pas constituée sous forme d'ASBL mais est bien en association de fait): par erreur le compte «provision» a été inclus dans les fonds propres: il faut lire le tableau de cette composante corrigé comme suit:

PASSIF	2004	
Capitaux propres	<u>29.344,67</u>	Au lieu de 29.599,57 euro
Provisions et impôts différés	<u>254,90</u>	Au lieu de 00,00 euro
Dettes	475,43	
TOTAL PASSIF	30.075,00	

Le montant de la provision concerne la «provision électorale» (anciennement reprise en «réserve électorale»). Cela n'influence pas les comptes consolidés et leur présentation qui sont issus directement du programme comptable de consolidation.

– Point 16 (vérification arithmétique): la discordance constatée disparaît une fois que l'on reprend la correction explicitée au point 13.8 repris ci-dessus.

Je reste à votre disposition pour toute information complémentaire (...).

Fernand MAILLARD,
Reviseur d'Entreprises,

• Bijdragen: de opmerking van het Rekenhof lijkt mij voldoende duidelijk en vereist geen bijkomende commentaar.

– Punt 12.8 (onderzoek van de variaties tussen boekjaren): de analyse van het Rekenhof is voldoende duidelijk en vereist geen bijkomende commentaar.

– Punt 13.8 (onderzoek van de samenvattende rekeningen van de componenten): de opmerking van het Rekenhof is volkomen terecht. Er is immers een fout gemaakt bij het overschrijven van de boekhoudkundige gegevens op de extra-boekhoudkundige fiche van de component «*Régionale Dinant Philippeville*» (die, dat zij aangestipt, geen vzw maar wel een feitelijke vereniging is): de rekening «voorziening» werd per vergissing opgenomen in de eigen middelen; de verbeterde tabel dient te worden gelezen als volgt:

PASSIEF	2004	
Eigen kapitalen	<u>29.344,67</u>	in plaats van 29.599,57 euro
Voorzieningen en uitgestelde Belastingen	<u>254,90</u>	in plaats van 00,00 euro
Schulden	475,43	
TOTAAL PASSIEF	30.075,00	

Het bedrag van de voorziening betreft de «voorziening voor verkiezingen» (vroeger opgenomen als «reserve voor verkiezingen»). Dat heeft geen invloed op de geconsolideerde rekeningen en hun voorstelling, die rechtstreeks van het boekhoudkundig consolidatieprogramma afkomstig zijn (verbeterde fiche als bijlage).

– Punt 16 (cijfermatig nazicht): de vastgestelde discrepantie verdwijnt als men de in het bovenstaande punt 13.8 aangebrachte correctie overneemt.

Ik blijf te uwer beschikking voor iedere bijkomende inlichting.

(...)

(get.) Fernand MAILLARD
Bedrijfsrevisor

ECOLO

Annexe au rapport financier

Comptes annuels 2004 par composante

Composante : Régionale de Dinant-PhilippevilleBILAN AU 31/12/2004**ACTIF**

Actifs immobilisés
Actifs circulants
TOTAL ACTIF

€	€
Exercice 2004	Exercice 2003
1.385,46	2.096,09
28.689,54	16.916,37
30.075,00	19.012,46

PASSIF

Capitaux propres
Provisions et impôts différés
Dettes
TOTAL PASSIF

29.344,67	18.733,75
254,90	0,00
475,43	278,71
30.075,00	19.012,46

COMPTE D'EXPLOITATION 2004

Produits courants
Charges courantes
Résultat courant

49.450,55	47.232,12
-38.930,73	-49.055,10
10.519,82	-1.822,98

Produits financiers
Charges financières
Résultat après résultat financier

0,00	0,00
-20,00	-8,00
10.499,82	-1.830,98

Produits exceptionnels
Charges exceptionnelles

111,10	1,00
0,00	-812,66

Résultat après résultat exceptionnel
et avant prélèvements et affectations

10.610,92	-2.642,64
------------------	------------------

TABLEAU D'AFFECTATION DU RESULTAT

Résultat à affecter

résultat de l'exercice
résultat reporté de l'ex.préc.

Prélèvements sur les fonds propres
Affectation aux fonds propres
Résultat reporté

10.610,92	-2.642,64
0,00	0,00
254,90	20.000,00
-10.865,82	-17.357,36
0,00	0,00
0,00	0,00

Autre information :

Nombre d'équivalents temps plein occupés directement

--	--

9. Front National (FN)

27 juin 2005

Vous voudrez bien trouver ci-dessous mes observations en réponse aux divers points soulevés par le rapport de la Cour des Comptes :

Point 2.2

Je puis vous confirmer que l'asbl AFFN constitue la composante exclusive du périmètre de consolidation telle qu'évoquée par la Cour des Comptes. La totalité de la gestion financière du parti Front National y a été regroupé pour l'exercice 2004. Pour les exercices à venir, le Conseil d'Administration veillera à le préciser *expressis verbis* pour répondre à la préoccupation de la Cour.

Point 4.3

La même remarque s'applique à la considération de la Cour.

Point 4.4

Je prends bonne note de la remarque de la Cour. Elle me paraît surabondante en l'espèce puisque les statuts de l'asbl AFFN, seule composante à prendre en considération, sont connus de votre commission depuis l'origine. Je veillerais cependant à ce que son objet social soit expressément rappelé au cours des prochains exercices pour répondre au souci de la Cour.

Point 6.4

Je ne peux mieux faire que de vous renvoyer au premier point abordé ci-dessus. S'il faut bien entendre par comptes synthétiques, ceux qui viendraient de la synthèse des actifs et passifs de composantes diverses, il n'y a pas lieu de retenir la remarque de la Cour dès le moment où il y va en l'espèce d'une composante exclusive.

Point 11.1

Il nous a paru inutile de préciser la méthode de consolidation des comptes puisque aussi bien elle se rapporte strictement aux normes légales en la matière. Il sera toutefois tenu compte de la remarque de la Cour lors des prochains exercices et les normes légales concernées seront reproduites.

9. Front National (FN)

27 juni 2007

Gelieve hierna mijn opmerkingen te vinden als antwoord op de verschillende in het rapport van het Rekenhof ter sprake gebrachte punten.

Punt 2.2

Ik kan u bevestigen dat de vzw AFFN de enige component is in de door het Rekenhof ter sprake gebrachte consolidatiekring. Het hele financiële beheer van de partij *Front National* is daar voor het jaar 2004 in samengebracht. Om aan de betrachting van het Rekenhof te voldoen, zal de raad van bestuur er de komende boekjaren op toezien dit *expressis verbis* te preciseren.

Punt 4.3

Dezelfde opmerking geldt voor deze overweging van het Rekenhof.

Punt 4.4

Ik neem nota van de opmerking van het Rekenhof. Ze lijkt me *in casu* overbodig, aangezien het statuut van de vzw AFFN, de enige in aanmerking te nemen component, sinds het ontstaan ervan bij uw commissie bekend is. Om aan de betrachting van het Rekenhof te voldoen, zal ik er evenwel op toezien dat het maatschappelijk doel de komende boekjaren uitdrukkelijk wordt vermeld.

Punt 6.4

Ik kan u alleen maar naar het eerste, hiervoor vermelde punt verwijzen. Als onder samenvattende rekeningen moet worden verstaan die van de samenvoeging van activa en de passiva van de verschillende componenten, dan moet geen rekening worden gehouden met de opmerking van de Rekenhof, als er *in casu* maar één component is.

Punt 11.1

Het leek ons niet dienstig de consolidatiemethode van de rekeningen te preciseren, aangezien ze evenzeer strikt betrekking heeft op de wettelijke normen terzake. De komende boekjaren zal echter met de opmerking van het Rekenhof rekening worden gehouden en zullen de desbetreffende wettelijke normen worden weergegeven.

Point 12.9

Le Conseil d'Administration de l'AFFN a pris bonne note de la remarque de la Cour pertinente sur un plan purement formel. L'adaptation des écritures comptables sera réalisée par une mention rectificative au terme de l'exercice actuellement en cours.

Je me tiens bien entendu à votre entière disposition pour toute information complémentaire que vous pourriez encore souhaiter et vous prie d'agréer Madame, Monsieur, l'expression de ma plus haute considération.

Daniel Féret
Président

10. Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA)

24 juin 2005

Nous avons lu avec attention l'avis de la Cour des comptes du 14 juin 2005 sur les rapports financiers relatifs à la comptabilité des partis politiques et de leurs composantes concernant l'exercice 2004.

En réponse à votre invitation à communiquer notre point de vue concernant les observations de la Cour des comptes, vous trouverez ci-dessous une synthèse des ajouts ou des motivations.

Point 2.1.

En annexe, vous trouverez un état détaillé de notre arrondissement de Flandre occidentale pour identification.

Point 5.1.

En annexe, vous trouverez une version adaptée de la rubrique VI, avec ajout des parties manquantes, qui apparaissent bel et bien sur le formulaire modèle. À l'avenir, le N-VA joindra aussi les parties non complétées des comptes consolidés. Si elles n'ont pas été reprises, c'est par analogie avec, par exemple, les comptes annuels des sociétés. Aucune partie n'a été omise. Si certaines parties n'ont pas été mentionnées, c'est soit parce qu'il n'y a pas eu de contributions publiques pour ces entités, soit parce que ces composantes n'existent pas au sein du groupe N-VA.

Punt 12.9

De raad van bestuur van het AFFN heeft op zuiver formeel vlak nota genomen van de opmerking van het Rekenhof. De boekhouding zal worden aangepast door op het einde van het huidige boekjaar een rechtzetting te vermelden.

Uiteraard sta ik voor eventuele bijkomende inlichtingen volledig te uwer beschikking.

Zeer hoogachtend,

(get.) Daniel Féret
Voorzitter

10. Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA)

24 juni 2005

Met gepaste aandacht hebben we het advies van het Rekenhof dd. 14 juni 2005 over de financiële verslagen over de boekhouding van de politieke partijen en hun componenten betreffende het boekjaar 2004 gelezen.

Antwoordend op uw uitnodiging ons standpunt betreffende de opmerkingen van het Rekenhof te bezorgen, brengen wij u hieronder een overzicht van de toevoegingen of motivaties.

Punt 2.1.

Als bijlage vindt u een detailstaat van ons arrondissement West-Vlaanderen ter identificatie.

Punt 5.1.

Als bijlage vindt u een aangepaste versie van rubriek VI met toevoeging van de ontbrekende delen die op het modelformulier wel voorkomen. De N-VA zal ook in de toekomst de niet ingevulde delen van de geconsolideerde rekeningen toevoegen. Het weglaten ervan gebeurde naar analogie met bijvoorbeeld de jaarrekening van vennootschappen. Er werden geen delen over het hoofd gezien. Wat de niet vermelde onderdelen betreft zijn er ofwel geen overheidsbijdragen voor deze entiteiten ofwel bestaan deze componenten niet binnen de N-VA-groep.

Point 6.1.

En annexe, vous trouverez une version adaptée de la rubrique VI, avec ajout de la sous-rubrique «*Institution art. 22*». Cette composante (asbl N-VA) est cependant identique à la composante qui est décrite dans la rubrique sous *Nationale Werkingsentiteit* (vzw N-VA). C'est la raison pour laquelle le montant total demeure inchangé.

Point 8.1.

Dans son avis, la Cour des comptes prend acte de la réserve formulée par le réviseur d'entreprises. Il faut dire que la situation n'est pas claire. Au lendemain des élections provinciales d'octobre 2000, des groupes VU&ID ont en effet été formés dans les conseils provinciaux. On ne sait pas exactement dans quelle mesure ceux-ci doivent être consolidés au sein du groupe N-VA.

- Les subsides pour le groupe VU&ID au conseil provincial de Flandre orientale sont versés à l'asbl *Spirit Oost-Vlaanderen*. Cette asbl a été consolidée au sein du groupe SP.A-Spirit.
- Le groupe VU&ID au conseil provincial d'Anvers formé après octobre 2000 est composé d'un conseiller provincial indépendant et d'un membre du N-VA. Le président du groupe VU-ID au conseil provincial d'Anvers est indépendant.
- Les groupes VU&ID aux conseils provinciaux de Flandre occidentale et du Limbourg formés après octobre 2000 ne se composent plus aujourd'hui que de conseillers provinciaux N-VA.
- Le groupe VU&ID au conseil provincial du Brabant flamand formé après octobre 2000 est composé de membres du N-VA et d'un membre de Spirit.

Nous tenons à faire remarquer que ni la Cour des comptes, ni la Commission de contrôle n'ont formulé la moindre observation concernant le rapport financier annuel de 2003 en ce qui concerne les groupes des conseils provinciaux. À l'époque, ces groupes des conseils provinciaux n'étaient pas encore consolidés en raison du manque de clarté de la situation évoqué ci-dessus.

Punt 6.1.

Als bijlage vindt u een aangepaste versie van rubriek VI met toevoeging van *Instelling art. 22*. Deze component (vzw N-VA) is evenwel identiek aan de component die in de rubriek omschreven wordt als de Nationale Werkingsentiteit (vzw N-VA). Daarom blijft het totaalbedrag ongewijzigd.

Punt 8.1.

In zijn advies neemt het Rekenhof acte van het voorbehoud van de bedrijfsrevisor. De situatie is dan ook onduidelijk. Na de provincieraadsverkiezingen van oktober 2000 werden immers VU&ID-provincieraadsfracties gevormd. Het is onduidelijk in welke mate deze moeten geconsolideerd worden binnen de N-VA-groep.

- De subsidies voor de Oost-Vlaamse VU&ID-provincieraadsfractie worden gestort aan de vzw Spirit Oost-Vlaanderen. Deze vzw werd geconsolideerd binnen de groep SP.A-Spirit.
- De na oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfractie in Antwerpen bestaat uit een partijpolitiek onafhankelijk provincieraadslid en uit een N-VA-lid. De voorzitter van de VU&ID-provincieraadsfractie in Antwerpen is partijpolitiek onafhankelijk.
- De na oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfracties in West-Vlaanderen en Limburg bestaan vandaag enkel uit N-VA-provincieraadsleden.
- De na oktober 2000 gevormde VU&ID-provincieraadsfractie in Vlaams-Brabant bestaat uit N-VA-leden en één lid van Spirit.

Wij willen opmerken dat noch het Rekenhof noch de Controlemissie over het financieel jaarverslag 2003 enige opmerking maakte wat betreft de provincieraadsfracties. Deze provincieraadsfracties werden ook toen niet geconsolideerd omwille van de hierboven beschreven onduidelijke situatie.

Si la Commission de contrôle juge que les groupes des conseils provinciaux doivent encore être consolidés dans le rapport annuel de 2004, nous nous conformerons naturellement à votre demande. Toutes les dispositions ont été prises afin de pouvoir déposer, le cas échéant, un rapport complété avant la fin des vacances parlementaires.

(...)

Mark Demesmaeker Bart De Wever

Secrétaire général Président

Annexes

- *État détaillé de l'arrondissement de Flandre occidentale*
- *Version adaptée de la rubrique VI conformément au formulaire type*

Mocht de Controlecommissie oordelen dat provincieraadsfracties alsnog geconsolideerd moeten worden in het jaarverslag 2004 dan zullen wij uiteraard aan uw vraag voldoen. Alle voorbereidingen worden getroffen om desgewenst voor het einde van het parlementair reces een aangevuld verslag in te dienen.

(...)

Mark Demesmaeker Bart De Wever

Algemeen secretaris Algemeen voorzitter

Bijlagen

- *Detailstaat arrondissement West-Vlaanderen*
- *Aangepaste versie van rubriek VI conform model-formulier*

20. Arrondissement West-Vlaanderen		
<u>Benaming:</u> arrondissement West-Vlaanderen		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p/a Declercq Marc - Populierstraat 185 - 8800 Roeselare		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Vanholme Dirk - Deken Darasstraat 32 - 8930 Lauwe		
Boussemaere Joël - Kapelaanstraat 5 - 8310 Sint-Kruis-Brugge		
Hoflack Luk - Dadizelestraat 128 - 8980 Beselare		
De Vos Laurens - Waterplasweg 9 - 8670 Oostduinkerke		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijf revisoren, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement West-Vlaanderen		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0.00	0.00
Vlottende activa	6.859.55	0.00
TOTAAL VAN DE ACTIVA	6.859.55	0.00
Patrimonium	6.859.55	0.00
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0.00	0.00
Schulden	0.00	0.00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	6.859.55	0.00
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	30.659.88	0.00
Kosten uit de gewone werking	23.791.03	0.00
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	6.868.85	0.00
Financiële opbrengsten	0.00	0.00
Financiële kosten	9.30	0.00
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	6.859.55	0.00
Uitzonderlijke opbrengsten	0.00	0.00
Uitzonderlijke kosten	0.00	0.00
RESULTATEN	6.859.55	0.00

VI. Belgische Overheidsbijdragen: detail (rubriek IA resultatenrekening)			
DEEL 1			
	Nationale	Studiedienst	Wetenschap-
	werkingsentiteit		pelijke
	N-VA		instellingen
<i>A. Bijdragen van:</i>			
Kamer van Volksvertegenwoordigers	0.00	0.00	0.00
Senaat	0.00	0.00	0.00
Gemeenschapsraden (Vlaamse Raad)**	462.696.05	0.00	0.00
Gewestraden (Brussels Hoofdstedelijk Gewest	5.000.00	0.00	0.00
Sub-totaal	467.696.05	0.00	0.00
<i>B. Subsidies</i>			
Federale Overheid	0.00	0.00	0.00
Gemeenschappen	0.00	0.00	0.00
Gewesten	0.00	0.00	0.00
Provincies	49.494.50	0.00	0.00
Gemeenten	0.00	0.00	0.00
Sub-totaal	49.494.50	0.00	0.00
<i>C. Overige Subsidies</i>	0.00	0.00	0.00
TOTAAL	517.190.55	0.00	0.00
* de N-VA vzw beschreven onder instelling art. 22 is dezelfde component als de nationale werkings-			
entiteit N-VA vzw			
** inbegrepen Vlaamse Overheidsdotatie gestort via Agora vzw (175.437,06 euro)			
DEEL 2			
	Politieke	politieke	instelling
	vormings-	omroep-	art. 22
	instelling	vereniging	N-VA
<i>A. Bijdragen van:</i>			
Kamer van Volksvertegenwoordigers	0.00	0.00	0.00
Senaat	0.00	0.00	0.00
Gemeenschapsraden (Vlaamse Raad)	0.00	0.00	462.696.05
Gewestraden (Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0.00		5.000.00
Sub-totaal	0.00	0.00	467.696.05
<i>B. Subsidies</i>			
Federale Overheid	0.00	0.00	0.00
Gemeenschappen	0.00	0.00	0.00
Gewesten	0.00	0.00	0.00
Provincies	0.00	0.00	0.00
Gemeenten	0.00	0.00	0.00
Sub-totaal	0.00	0.00	0.00
<i>C. Overige Subsidies</i>	0.00	0.00	0.00
TOTAAL	0.00	0.00	0.00

DEEL 3			
	Arrondissements (kieskringen)	politieke fracties	Totaal
<i>A. Bijdragen van:</i>			
Kamer van Volksvertegenwoordigers	0.00	0.00	0.00
Senaat	0.00	0.00	0.00
Gemeenschapsraden (Vlaamse Raad)	0.00	226.503.50	689.199.55
Gewestraden (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)	0.00	0.00	5.000.00
Sub-totaal	0.00	226.503.50	694.199.55
<i>B. Subsidies</i>			
Federale Overheid	0.00	0.00	0.00
Gemeenschappen	0.00	0.00	0.00
Gewesten	0.00	0.00	0.00
Provincies	0.00	0.00	49.494.50
Gemeenten	0.00	0.00	0.00
Sub-totaal	0.00	0.00	49.494.50
<i>C. Overige Subsidies</i>	0.00	0.00	0.00
TOTAAL	0.00	0.00	743.694.05

11. Groen!

Note: Point de vue sur les observations de la Cour des comptes concernant le rapport sur la comptabilité 2004 du parti *Groen !*

À l'attention de: la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques

22 juin 2005

Madame, Monsieur,

Veillez trouver ci-dessous notre point de vue sur les observations de la Cour des comptes concernant le parti *Groen !*, telles qu'elles figurent dans l'avis de la Cour des comptes du 8 juin.

4.3. Liste récapitulative des composantes du parti

- **Groen ! national**

Association de fait

Rue Sergent De Bruyne 78-82 à 1070 Anderlecht

- **Groen Fonds asbl** (organisme visé à l'article 22)

Rue Sergent De Bruyne 78-82 à 1070 Anderlecht

- **Groenhuis asbl**

Rue Sergent De Bruyne 78-82 à 1070 Anderlecht

- **Groen ! province Antwerpen**

Association de fait

Leopoldplein 50, boîte 17, à 3500 Hasselt

- **Groen ! Limburg**

Association de fait

Leopoldplein 50, boîte 17, à 3500 Hasselt

- **Groen ! Limburg asbl**

Leopoldplein 50, boîte 17, à 3500 Hasselt

- **Groen ! Vlaams-Brabant asbl**

Marie Theresiastraat 73 à 3000 Louvain

- **Groen ! Oost-Vlaanderen asbl**

Hoogstraat 156 à 9000 Gand

- * **Groen ! West-Vlaanderen asbl**

Jan Mahieustraat 15 à 8800 Roulers

- **Groen ! gewest Brussel**

Association de fait

Rue Sergent De Bruyne 78-82 à 1070 Anderlecht

- **Groen ! fractie Vlaams Parlement**

1011 Bruxelles

- **Groen ! fractie Vlaams Parlement**

Rue du Chêne 14-16 à 1005 Bruxelles

4.4.1. Mention de l'objet social

Pour chaque structure d'asbl, l'objet social est mentionné tel qu'il est défini dans les statuts respectifs, ce qui englobe 6 des 12 composantes.

11. Groen!

Nota: Standpunt nopens de opmerkingen van het Rekenhof aangaande het verslag over de boekhouding 2004 van de partij Groen!

Aan: Controlemcommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen

22 juni 2005

Geachte,

Gelieve hieronder ons standpunt te vinden betreffende de opmerkingen met betrekking tot de partij Groen! zoals die omschreven staan in het advies van het Rekenhof van 8 juni 2005.

4.3. De samenvattende lijst van de partij-componenten.

- **Groen! nationaal**

feitelijke vereniging

Sergeant De Bruynestraat 78-82 te 1070 Anderlecht

- **Groen Fonds v.z.w.** (instelling bedoeld in artikel 22)

Sergeant De Bruynestraat 78-82 te 1070 Anderlecht

- **Groenhuis v.z.w.**

Sergeant De Bruynestraat 78-82 te 1070 Anderlecht

- **Groen! provincie Antwerpen**

feitelijke vereniging

Statiestraat 146 te 2600 Berchem

- **Groen! Limburg**

feitelijke vereniging

Leopoldplein 50 bus 17 te 3500 Hasselt

- **Groen! Limburg v.z.w.**

Leopoldplein 50 bus 17 te 3500 Hasselt

- **Groen! Vlaams-Brabant v.z.w.**

Marie Theresiastraat 73 te 3000 Leuven

- **Groen! Oost-Vlaanderen v.z.w.**

Hoogstraat 156 te 9000 Gent

- **Groen! West-Vlaanderen v.z.w.**

Jan Mahieustraat 15 te 8800 Roeselare

- **Groen! gewest Brussel**

feitelijke vereniging

Sergeant De Bruynestraat 78-82 te 1070 Anderlecht

- **Groen! fractie Vlaams Parlement**

1011 Brussel

- **Groen! fractie Brussels Parlement**

Eikstraat 14 – 16 te 1005 Brussel

4.4.1. Vermelding maatschappelijk doel

Voor elke v.z.w. structuur is het maatschappelijk doel vermeld zoals dit in de respectievelijke statuten omschreven is. Dit behelst 6 van de 12 componenten.

Dans le rapport annuel de 2005, nous mentionnons également l'objet social pour les associations de fait.

6.5. On trouvera ci-après les comptes de résultats des différentes composantes du parti Groen! adaptés à la non-utilisation systématique du signe moins en ce qui concerne les coûts.⁽¹⁾

· **Groen! nationaal f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	5.443,60 €	31.049,43 €
Vlottende activa	685.662,78 €	622.662,12 €
Totaal van de activa	691.106,38 €	653.711,55 €
Patrimonium	-533.571,08 €	-527.571,59 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	1.079.803,49 €	1.116.987,60 €
Schulden	144.873,97 €	64.295,54 €
Totaal van de passiva	691.106,38 €	653.711,55 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	768.312,97 €	2.246.708,35 €
Kosten uit de gewone werking	773.212,65 €	2.124.295,41 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-4.899,68 €	122.412,94 €
Financiële opbrengsten	679,39 €	500,16 €
Financiële kosten	922,24 €	9.919,65 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-5.142,53 €	112.993,45 €
Uitzonderlijke opbrengsten	30.389,23 €	17.921,53 €
Uitzonderlijke kosten	31.246,19 €	75.087,68 €
Resultaat vóór belastingen	-5.999,49 €	55.827,30 €
Belastingen	0,00 €	0 €
Resultaat van het boekjaar	-5.999,49 €	55.827,30 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0
---	---	---

· **Groen Fonds v.z.w.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	0,00 €	0,00 €
Vlottende activa	419.121,08 €	350.324,55 €

¹ En remplacement des tableaux (unilingues) publiés dans le Doc. Chambre, n°1752/002, et Sénat, n°3-1172/002, pp. 881-892.

In het jaarverslag van 2005 zullen we ook voor de feitelijke verenigingen het maatschappelijk doel vermelden.

6.5. Hierbij de resultatenrekeningen van de individuele componenten van de partij Groen! aangepast aan een consistent niet-gebruik van het minteken voor wat betreft de kosten.⁽¹⁾

· **Groen! nationaal f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	5.443,60 €	31.049,43 €
Vlottende activa	685.662,78 €	622.662,12 €
Totaal van de activa	691.106,38 €	653.711,55 €
Patrimonium	-533.571,08 €	-527.571,59 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	1.079.803,49 €	1.116.987,60 €
Schulden	144.873,97 €	64.295,54 €
Totaal van de passiva	691.106,38 €	653.711,55 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	768.312,97 €	2.246.708,35 €
Kosten uit de gewone werking	773.212,65 €	2.124.295,41 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-4.899,68 €	122.412,94 €
Financiële opbrengsten	679,39 €	500,16 €
Financiële kosten	922,24 €	9.919,65 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-5.142,53 €	112.993,45 €
Uitzonderlijke opbrengsten	30.389,23 €	17.921,53 €
Uitzonderlijke kosten	31.246,19 €	75.087,68 €
Resultaat vóór belastingen	-5.999,49 €	55.827,30 €
Belastingen	0,00 €	0 €
Resultaat van het boekjaar	-5.999,49 €	55.827,30 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0
---	---	---

· **Groen Fonds v.z.w.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	0,00 €	0,00 €
Vlottende activa	419.121,08 €	350.324,55 €

¹ Ter vervanging van de (eentalige) tabellen, gepubliceerd in Doc. Kamer nr. 1752/002 en Senaat, nr. 3-1172/002, blz 881-892.

Totaal van de activa	419.121,08 €	350.324,55 €
Patrimonium	392.004,89 €	303.736,19 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	27.116,19 €	46.588,36 €
Totaal van de passiva	419.121,08 €	350.324,55 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	1.063.964,39 €	1.603.551,02 €
Kosten uit de gewone werking	960.966,06 €	2.232.643,19 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	102.998,33 €	- 629.092,17 €
Financiële opbrengsten	61,00 €	11.934,54 €
Financiële kosten	5,00 €	10,15 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	103.054,33 €	- 617.167,78 €
Uitzonderlijke opbrengsten	7.022,44 €	5.176,70 €
Uitzonderlijke kosten	21.808,07 €	100,25 €
Resultaat vóór belastingen	88.268,70 €	- 612.091,33 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	88.268,70 €	- 612.091,33 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0
---	---	---

Groenhuis v.z.w.

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.424.830,26 €	1.744.116,81 €
Vlottende activa	66.651,23 €	39.705,01 €
Totaal van de activa	1.491.481,49 €	1.783.821,82 €
Patrimonium	395.714,02 €	389.483,35 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0 €
Schulden	1.095.767,47 €	1.394.338,47 €
Totaal van de passiva	1.491.481,49 €	1.783.821,82 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	634.266,99 €	3.400.933,70 €
Kosten uit de gewone werking	580.692,18 €	2.983.287,87 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	53.574,81 €	417.645,83 €
Financiële opbrengsten	59,00 €	242,79 €
Financiële kosten	30.418,36 €	30.238,27 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	23.215,45 €	387.650,35 €
Uitzonderlijke opbrengsten	34.875,45 €	11.156,13 €
Uitzonderlijke kosten	51.860,23 €	21.570,19 €

Totaal van de activa	419.121,08 €	350.324,55 €
Patrimonium	392.004,89 €	303.736,19 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	27.116,19 €	46.588,36 €
Totaal van de passiva	419.121,08 €	350.324,55 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	1.063.964,39 €	1.603.551,02 €
Kosten uit de gewone werking	960.966,06 €	2.232.643,19 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	102.998,33 €	- 629.092,17 €
Financiële opbrengsten	61,00 €	11.934,54 €
Financiële kosten	5,00 €	10,15 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	103.054,33 €	- 617.167,78 €
Uitzonderlijke opbrengsten	7.022,44 €	5.176,70 €
Uitzonderlijke kosten	21.808,07 €	100,25 €
Resultaat vóór belastingen	88.268,70 €	- 612.091,33 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	88.268,70 €	- 612.091,33 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0
---	---	---

Groenhuis v.z.w.

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.424.830,26 €	1.744.116,81 €
Vlottende activa	66.651,23 €	39.705,01 €
Totaal van de activa	1.491.481,49 €	1.783.821,82 €
Patrimonium	395.714,02 €	389.483,35 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0 €
Schulden	1.095.767,47 €	1.394.338,47 €
Totaal van de passiva	1.491.481,49 €	1.783.821,82 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	634.266,99 €	3.400.933,70 €
Kosten uit de gewone werking	580.692,18 €	2.983.287,87 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	53.574,81 €	417.645,83 €
Financiële opbrengsten	59,00 €	242,79 €
Financiële kosten	30.418,36 €	30.238,27 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	23.215,45 €	387.650,35 €
Uitzonderlijke opbrengsten	34.875,45 €	11.156,13 €
Uitzonderlijke kosten	51.860,23 €	21.570,19 €

Resultaat vóór belastingen	6.230,67 €	377.236,29 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	6.230,67 €	377.236,29 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	14	17,7
---	----	------

· **Groen! provincie Antwerpen f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	2.272,29 €	3.220,97 €
Vlottende activa	236.325,87 €	231.629,63 €
Totaal van de activa	238.598,16 €	234.850,60 €
Patrimonium	76.881,96 €	92.767,65 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	16.819,67 €	16.819,67 €
Schulden	144.896,53 €	125.263,28 €
Totaal van de passiva	238.598,16 €	234.850,60 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	328.927,64 €	314.197,95 €
Kosten uit de gewone werking	345.290,31 €	364.055,76 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-16.362,67 €	-49.857,81 €
Financiële opbrengsten	2.217,94 €	2.827,50 €
Financiële kosten	590,27 €	288,22 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-14.735,00 €	-47.318,53 €
Uitzonderlijke opbrengsten	495,01 €	16.947,94 €
Uitzonderlijke kosten	1.708,62 €	18.925,59 €
Resultaat vóór belastingen	-15.948,61 €	-49.296,18 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	-15.948,61 €	-49.296,18 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0
---	---	---

· **Groen! Limburg f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	2.474,85 €	3.749,70 €
Vlottende activa	27.438,47 €	28.491,76 €
Totaal van de activa	29.913,32 €	32.241,46 €
Patrimonium	25.993,37 €	28.493,69 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	3.718,40 €	3.718,40 €
Schulden	201,55 €	29,37 €
Totaal van de passiva	29.913,32 €	32.241,46 €

Resultaat vóór belastingen	6.230,67 €	377.236,29 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	6.230,67 €	377.236,29 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	14	17,7
---	----	------

· **Groen! provincie Antwerpen f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	2.272,29 €	3.220,97 €
Vlottende activa	236.325,87 €	231.629,63 €
Totaal van de activa	238.598,16 €	234.850,60 €
Patrimonium	76.881,96 €	92.767,65 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	16.819,67 €	16.819,67 €
Schulden	144.896,53 €	125.263,28 €
Totaal van de passiva	238.598,16 €	234.850,60 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	328.927,64 €	314.197,95 €
Kosten uit de gewone werking	345.290,31 €	364.055,76 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-16.362,67 €	-49.857,81 €
Financiële opbrengsten	2.217,94 €	2.827,50 €
Financiële kosten	590,27 €	288,22 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-14.735,00 €	-47.318,53 €
Uitzonderlijke opbrengsten	495,01 €	16.947,94 €
Uitzonderlijke kosten	1.708,62 €	18.925,59 €
Resultaat vóór belastingen	-15.948,61 €	-49.296,18 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	-15.948,61 €	-49.296,18 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0
---	---	---

· **Groen! Limburg f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	2.474,85 €	3.749,70 €
Vlottende activa	27.438,47 €	28.491,76 €
Totaal van de activa	29.913,32 €	32.241,46 €
Patrimonium	25.993,37 €	28.493,69 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	3.718,40 €	3.718,40 €
Schulden	201,55 €	29,37 €
Totaal van de passiva	29.913,32 €	32.241,46 €

Resultatenrekening 2004

Jaar 2004	Jaar 2003	
Opbrengsten uit de gewone werking	32.475,75 €	75.581,25 €
Kosten uit de gewone werking	42.510,46 €	71.900,46 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-10.034,71 €	3.680,79 €
Financiële opbrengsten	25,03 €	282,24 €
Financiële kosten	30,20 €	5,00 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-10.039,88 €	3.958,03 €
Uitzonderlijke opbrengsten	7.539,56 €	1.140,43 €
Uitzonderlijke kosten	0,00 €	1.530,82 €
Resultaat vóór belastingen	-2.500,32 €	3.567,64 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	-2.500,32 €	3.567,64 €

Aantal tewerkgestelde personen
uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

• Groen! Limburg v.z.w. (voormalig WEB v.z.w.)

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.343,27 €	1.409,36 €
Vlottende activa	1.860,30 €	1.814,57 €
Totaal van de activa	3.203,57 €	3.223,93 €
Patrimonium	-226,63 €	-4.695,45 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	3.430,20 €	7.919,38 €
Totaal van de passiva	3.203,57 €	3.223,93 €

Resultatenrekening 2004

Jaar 2004	Jaar 2003	
Opbrengsten uit de gewone werking	10.000,00 €	-6.878,27 €
Kosten uit de gewone werking	8.074,43 €	9.873,94 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	1.925,57 €	-16.752,21 €
Financiële opbrengsten	37,75 €	25,03 €
Financiële kosten	287,94 €	30,20 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	1.675,38 €	-16.757,38 €
Uitzonderlijke opbrengsten	3.732,74 €	7.539,56 €
Uitzonderlijke kosten	939,30 €	0,00 €
Resultaat vóór belastingen	4.468,82 €	-9.217,82 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	4.468,82 €	-9.217,82 €

Aantal tewerkgestelde personen
uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

Resultatenrekening 2004

Jaar 2004	Jaar 2003	
Opbrengsten uit de gewone werking	32.475,75 €	75.581,25 €
Kosten uit de gewone werking	42.510,46 €	71.900,46 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-10.034,71 €	3.680,79 €
Financiële opbrengsten	25,03 €	282,24 €
Financiële kosten	30,20 €	5,00 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-10.039,88 €	3.958,03 €
Uitzonderlijke opbrengsten	7.539,56 €	1.140,43 €
Uitzonderlijke kosten	0,00 €	1.530,82 €
Resultaat vóór belastingen	-2.500,32 €	3.567,64 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	-2.500,32 €	3.567,64 €

Aantal tewerkgestelde personen
uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

• Groen! Limburg v.z.w. (voormalig WEB v.z.w.)

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.343,27 €	1.409,36 €
Vlottende activa	1.860,30 €	1.814,57 €
Totaal van de activa	3.203,57 €	3.223,93 €
Patrimonium	-226,63 €	-4.695,45 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	3.430,20 €	7.919,38 €
Totaal van de passiva	3.203,57 €	3.223,93 €

Resultatenrekening 2004

Jaar 2004	Jaar 2003	
Opbrengsten uit de gewone werking	10.000,00 €	-6.878,27 €
Kosten uit de gewone werking	8.074,43 €	9.873,94 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	1.925,57 €	-16.752,21 €
Financiële opbrengsten	37,75 €	25,03 €
Financiële kosten	287,94 €	30,20 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	1.675,38 €	-16.757,38 €
Uitzonderlijke opbrengsten	3.732,74 €	7.539,56 €
Uitzonderlijke kosten	939,30 €	0,00 €
Resultaat vóór belastingen	4.468,82 €	-9.217,82 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	4.468,82 €	-9.217,82 €

Aantal tewerkgestelde personen
uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

L'année dernière, l'asbl WEB (rebaptisée Groen! Limburg asbl au cours de l'année 2004) n'était pas reprise dans la consolidation. Entre-temps, l'asbl a pu remplir toutes ses obligations administratives pour l'année 2003 et l'asbl Groen! Limburg figure de nouveaux dans la consolidation.

Groen! Vlaams-Brabant v.z.w.

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.072,42 €	1.252,42 €
Vlottende activa	193.360,63 €	130.595,69 €
Totaal van de activa	194.433,05 €	131.848,11 €
Patrimonium	96.379,19 €	121.159,90 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	41.000,00 €	0,00 €
Schulden	57.053,86 €	10.688,21 €
Totaal van de passiva	194.433,05 €	131.848,11 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	146.249,33 €	143.574,27 €
Kosten uit de gewone werking	170.256,08 €	110.228,47 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-24.006,75 €	33.345,80 €
Financiële opbrengsten	2.162,46 €	1.452,21 €
Financiële kosten	325,92 €	331,62 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-22.170,21 €	34.466,39 €
Uitzonderlijke opbrengsten	13,52 €	2.601,19 €
Uitzonderlijke kosten	2.624,02 €	120,67 €
Resultaat vóór belastingen	-24.780,71 €	36.946,91 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	-24.780,71 €	36.946,91 €

Aantal tewerkgestelde personen
 uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

Groen! Oost-Vlaanderen v.z.w.

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.777,32 €	979,75 €
Vlottende activa	73.732,57 €	49.124,59 €
Totaal van de activa	75.509,89 €	50.104,34 €
Patrimonium	64.558,66 €	- 25.281,59 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	10.951,23 €	75.385,88 €
Totaal van de passiva	75.509,89 €	50.104,34 €

Vorig jaar was de vzw WEB (Naamswijziging tot Groen! Limburg vzw tijdens het jaar 2004) niet opgenomen in de consolidatie. Ondertussen heeft de vzw alle administratieve verplichtingen betreffende het jaar 2003 kunnen afsluiten en is de vzw Groen! Limburg terug opgenomen in de consolidatie.

Groen! Vlaams-Brabant v.z.w.

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.072,42 €	1.252,42 €
Vlottende activa	193.360,63 €	130.595,69 €
Totaal van de activa	194.433,05 €	131.848,11 €
Patrimonium	96.379,19 €	121.159,90 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	41.000,00 €	0,00 €
Schulden	57.053,86 €	10.688,21 €
Totaal van de passiva	194.433,05 €	131.848,11 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	146.249,33 €	143.574,27 €
Kosten uit de gewone werking	170.256,08 €	110.228,47 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-24.006,75 €	33.345,80 €
Financiële opbrengsten	2.162,46 €	1.452,21 €
Financiële kosten	325,92 €	331,62 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-22.170,21 €	34.466,39 €
Uitzonderlijke opbrengsten	13,52 €	2.601,19 €
Uitzonderlijke kosten	2.624,02 €	120,67 €
Resultaat vóór belastingen	-24.780,71 €	36.946,91 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	-24.780,71 €	36.946,91 €

Aantal tewerkgestelde personen
 uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

Groen! Oost-Vlaanderen v.z.w.

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.777,32 €	979,75 €
Vlottende activa	73.732,57 €	49.124,59 €
Totaal van de activa	75.509,89 €	50.104,34 €
Patrimonium	64.558,66 €	- 25.281,59 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	10.951,23 €	75.385,88 €
Totaal van de passiva	75.509,89 €	50.104,34 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	185.938,67 €	202.743,44 €
Kosten uit de gewone werking	135.476,30 €	224.793,92 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	50.462,37 €	- 22.050,48 €
Financiële opbrengsten	186,23 €	8,57 €
Financiële kosten	247,69 €	64,07 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	50.400,91 €	- 22.105,98 €
Uitzonderlijke opbrengsten	3.758,14 €	0,00 €
Uitzonderlijke kosten	7.627,38 €	0,00 €
Resultaat vóór belastingen	46.531,67 €	- 22.105,98 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	46.531,67 €	- 22.105,98 €

Aantal tewerkgestelde personen
uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

Au cours de l'année 2004, l'association de fait Groen! Oost-Vlaanderen a été entièrement intégrée – actif et passif – à l'asbl Groen! Oost-Vlaanderen

Groen! West-Vlaanderen v.z.w.

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.204,14 €	0,00 €
Vlottende activa	86.280,35 €	113.593,20 €
Totaal van de activa	87.484,49 €	113.593,20 €
Patrimonium	32.672,20 €	112.605,88 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	9.172,06 €	0,00 €
Schulden	45.640,23 €	987,32 €
Totaal van de passiva	87.484,49 €	113.593,20 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	126.019,67 €	167.140,97 €
Kosten uit de gewone werking	163.048,00 €	54.460,00 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-37.028,33 €	112.680,97 €
Financiële opbrengsten	826,39 €	465,87 €
Financiële kosten	10,00 €	6,41 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-36.211,94 €	113.140,43 €
Uitzonderlijke opbrengsten	6150,38 €	0,00 €
Uitzonderlijke kosten	363,74 €	157,03 €
Resultaat vóór belastingen	-30.425,30 €	112.983,40 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	185.938,67 €	202.743,44 €
Kosten uit de gewone werking	135.476,30 €	224.793,92 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	50.462,37 €	- 22.050,48 €
Financiële opbrengsten	186,23 €	8,57 €
Financiële kosten	247,69 €	64,07 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	50.400,91 €	- 22.105,98 €
Uitzonderlijke opbrengsten	3.758,14 €	0,00 €
Uitzonderlijke kosten	7.627,38 €	0,00 €
Resultaat vóór belastingen	46.531,67 €	- 22.105,98 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	46.531,67 €	- 22.105,98 €

Aantal tewerkgestelde personen
uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

Tijdens het jaar 2004 is de feitelijke vereniging Groen! Oost-Vlaanderen volledig opgenomen in de vzw Groen! Oost-Vlaanderen voor het totaal van de activa en passiva.

Groen! West-Vlaanderen v.z.w.

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	1.204,14 €	0,00 €
Vlottende activa	86.280,35 €	113.593,20 €
Totaal van de activa	87.484,49 €	113.593,20 €
Patrimonium	32.672,20 €	112.605,88 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	9.172,06 €	0,00 €
Schulden	45.640,23 €	987,32 €
Totaal van de passiva	87.484,49 €	113.593,20 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	126.019,67 €	167.140,97 €
Kosten uit de gewone werking	163.048,00 €	54.460,00 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-37.028,33 €	112.680,97 €
Financiële opbrengsten	826,39 €	465,87 €
Financiële kosten	10,00 €	6,41 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-36.211,94 €	113.140,43 €
Uitzonderlijke opbrengsten	6150,38 €	0,00 €
Uitzonderlijke kosten	363,74 €	157,03 €
Resultaat vóór belastingen	-30.425,30 €	112.983,40 €

Belastingen 0,00 € 0,00 €
 Resultaat van het boekjaar-30.425,30 € 112.983,40 €

Aantal tewerkgestelde personen
 uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

Au cours de l'année 2004, l'association de fait Groen! West-Vlaanderen a été entièrement intégrée – actif et passif – à l'asbl Groen! West-Vlaanderen

• **Groen! gewest Brussel f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	0,00 €	0,00 €
Vlottende activa	44.899,41 €	40.007,16 €
Totaal van de activa	44.899,41 €	40.007,16 €
Patrimonium	42.135,59 €	39.906,04 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	2.763,82 €	101,12 €
Totaal van de passiva	44.899,41 €	40.007,16 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	51.847,34 €	53.984,84 €
Kosten uit de gewone werking	50.718,20 €	28.249,68 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	1.129,14 €	25.735,16 €
Financiële opbrengsten	489,43 €	416,03 €
Financiële kosten	5,00 €	162,15 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	1.613,57 €	25.989,04 €
Uitzonderlijke opbrengsten	1.160,40 €	190,00 €
Uitzonderlijke kosten	544,42 €	615,28 €
Resultaat vóór belastingen	2.229,55 €	25.563,76 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	2.229,55 €	25.563,76 €

Aantal tewerkgestelde personen
 uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

• **Groen! fractie Vlaams Parlement f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	0,00 €	3.086,14 €
Vlottende activa	1.529,13 €	8.901,51 €
Totaal van de activa	1.529,13 €	11.987,65 €
Patrimonium	995,48 €	11.711,74 €

Belastingen 0,00 € 0,00 €
 Resultaat van het boekjaar-30.425,30 € 112.983,40 €

Aantal tewerkgestelde personen
 uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

Tijdens het jaar 2004 is de feitelijke vereniging Groen! West-Vlaanderen volledig opgenomen in de vzw Groen! West-Vlaanderen voor het totaal van de activa en passiva.

• **Groen! gewest Brussel f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	0,00 €	0,00 €
Vlottende activa	44.899,41 €	40.007,16 €
Totaal van de activa	44.899,41 €	40.007,16 €
Patrimonium	42.135,59 €	39.906,04 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	2.763,82 €	101,12 €
Totaal van de passiva	44.899,41 €	40.007,16 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	51.847,34 €	53.984,84 €
Kosten uit de gewone werking	50.718,20 €	28.249,68 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	1.129,14 €	25.735,16 €
Financiële opbrengsten	489,43 €	416,03 €
Financiële kosten	5,00 €	162,15 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	1.613,57 €	25.989,04 €
Uitzonderlijke opbrengsten	1.160,40 €	190,00 €
Uitzonderlijke kosten	544,42 €	615,28 €
Resultaat vóór belastingen	2.229,55 €	25.563,76 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	2.229,55 €	25.563,76 €

Aantal tewerkgestelde personen
 uitgedrukt in voltijdse equivalenten 0 0

• **Groen! fractie Vlaams Parlement f.v.**

Balans per 31 december 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	0,00 €	3.086,14 €
Vlottende activa	1.529,13 €	8.901,51 €
Totaal van de activa	1.529,13 €	11.987,65 €
Patrimonium	995,48 €	11.711,74 €

Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	533,65 €	275,91 €
Totaal van de passiva	1.529,13 €	11.987,65 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	1.453,42 €	10.700,00 €
Kosten uit de gewone werking	12.038,11 €	21.748,22 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-10.584,69 €	- 11.048,22 €
Financiële opbrengsten	107,89 €	299,08 €
Financiële kosten	177,07 €	71,72 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-10.653,87 €	- 10.820,86 €
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00 €	149,10 €
Uitzonderlijke kosten	62,39 €	1.952,73 €
Resultaat vóór belastingen	-10.716,26 €	- 12.624,49 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	-10.716,26 €	- 12.624,49 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0
---	---	---

Groen! fractie Brussels Parlement f.v.**Balans per 31 december 2004**

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	0,00 €	0 €
Vlottende activa	8.426,97 €	0 €
Totaal van de activa	8.426,97 €	0 €
Patrimonium	4.993,34 €	0 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	€	0 €
Schulden	3.433,63 €	0 €
Totaal van de passiva	8.426,97 €	0 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	8.679,54 €	0 €
Kosten uit de gewone werking	3.652,70 €	0 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	5.026,84 €	0 €
Financiële opbrengsten	0,00 €	0 €
Financiële kosten	33,50 €	0 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	4.993,34 €	0 €
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00 €	0 €
Uitzonderlijke kosten	0,00 €	0 €
Resultaat vóór belastingen	4.993,34 €	0 €
Belastingen	0,00 €	0 €
Resultaat van het boekjaar	4.993,34 €	0 €
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0

Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00 €	0,00 €
Schulden	533,65 €	275,91 €
Totaal van de passiva	1.529,13 €	11.987,65 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	1.453,42 €	10.700,00 €
Kosten uit de gewone werking	12.038,11 €	21.748,22 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-10.584,69 €	- 11.048,22 €
Financiële opbrengsten	107,89 €	299,08 €
Financiële kosten	177,07 €	71,72 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	-10.653,87 €	- 10.820,86 €
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00 €	149,10 €
Uitzonderlijke kosten	62,39 €	1.952,73 €
Resultaat vóór belastingen	-10.716,26 €	- 12.624,49 €
Belastingen	0,00 €	0,00 €
Resultaat van het boekjaar	-10.716,26 €	- 12.624,49 €

Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0
---	---	---

Groen! fractie Brussels Parlement f.v.**Balans per 31 december 2004**

	Jaar 2004	Jaar 2003
Vaste activa	0,00 €	0 €
Vlottende activa	8.426,97 €	0 €
Totaal van de activa	8.426,97 €	0 €
Patrimonium	4.993,34 €	0 €
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	€	0 €
Schulden	3.433,63 €	0 €
Totaal van de passiva	8.426,97 €	0 €

Resultatenrekening 2004

	Jaar 2004	Jaar 2003
Opbrengsten uit de gewone werking	8.679,54 €	0 €
Kosten uit de gewone werking	3.652,70 €	0 €
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	5.026,84 €	0 €
Financiële opbrengsten	0,00 €	0 €
Financiële kosten	33,50 €	0 €
Resultaat uit de gewone werking vóór belastingen	4.993,34 €	0 €
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00 €	0 €
Uitzonderlijke kosten	0,00 €	0 €
Resultaat vóór belastingen	4.993,34 €	0 €
Belastingen	0,00 €	0 €
Resultaat van het boekjaar	4.993,34 €	0 €
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten	0	0

9.2. Rapport du réviseur d'entreprises - Analyse susceptible de favoriser la compréhension de la situation financière et des résultats ainsi que la comparabilité.

On lit à, cet égard, dans l'annexe de la loi du 24 juillet 1989:

«4. un rapport du réviseur d'entreprises dans lequel celui-ci:

a)

b)

c) analyse les données des comptes consolidés en mettant en évidence les aspects qui sont susceptibles de favoriser la compréhension de la situation financière et des résultats ainsi que la comparabilité.».

Comme six autres partis, nous ne fournissons pas cette analyse de données, et ce, conformément à l'opinion émise par les membres de la commission «partis politiques» de l'Institut des réviseurs d'entreprises lors des différentes discussions consacrées, en 1999 et en 2000, à l'application de la nouvelle législation, discussions au cours desquelles les intéressés ont choisi de se limiter, à cet égard, aux informations que le parti n'aurait pas jointes à titre d'informations supplémentaires mais que le réviseur d'entreprises jugerait néanmoins nécessaires et utiles pour une bonne compréhension des états financiers. Il a alors été choisi de limiter les informations à fournir aux informations générales qui figurent, dans le rapport standard des entreprises, sous la rubrique «Déclarations et informations supplémentaires». Aucune mention formelle n'a été prévue en cas de non-nécessité desdites informations.

Cette observation figurait pour la première fois dans les commentaires de la Cour des comptes relatifs à l'exercice 2003. Six partis n'ont alors pas fourni d'analyse de données. Le rapport précédent, relatif à l'exercice 2002, indiquait que les analyses de données par parti étaient très divergentes et qu'il appartenait à la commission d'indiquer si les informations fournies répondaient à ses attentes.

10.2. Taux d'amortissement par rubrique

On trouvera ci-dessous les taux d'amortissement des différentes rubriques des immobilisations corporelles.

9.2. Verslag van de bedrijfsrevisor – Analyse om het begrip van de financiële toestand en resultaten en de vergelijkbaarheid te bevorderen

De Bijlage van de Wet van 24 juli 1989 vermeldt in dit verband:

«4. Een verslag van de bedrijfsrevisor waarin deze:

a)

b)

c) de gegevens van de geconsolideerde rekening ontleedt, waarbij hij de aandacht vestigt op de aspecten die het begrip van de financiële toestand en resultaten, alsook de vergelijkbaarheid kunnen bevorderen.»

Samen met 6 andere partijen vermelden wij deze gegevensanalyse niet. Dit in overeenstemming met de mening van de leden van de Commissie Politieke Partijen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren bij de verschillende besprekingen in 1999 en 2000 omtrent de toepassing van de nieuwe wetgeving, waarbij werd geopteerd zich te beperken tot de informatie die de partij niet als bijkomende informatie zou hebben opgenomen en die de bedrijfsrevisor toch nodig en nuttig acht voor een goed begrip van de financiële staten. Er werd toen geopteerd om de te verstrekken inlichtingen te beperken tot de algemene inlichtingen die in het standaardverslag voor ondernemingen worden gegeven onder de rubriek 'Bijkomende verklaringen en inlichtingen'. Indien dergelijke inlichtingen niet nodig zijn, is er geen formele vermelding.

Deze bemerking werd door het Rekenhof voor het eerst opgenomen in haar commentaren over het boekjaar 2003. Er waren toen 6 partijen die geen gegevensanalyse vermelden. In het vorige verslag over 2002 werd vermeld dat de gegevensanalyse per partij zeer uiteenlopend was en dat het de Commissie toekomt aan te geven of de opgenomen inlichtingen beantwoorden aan haar verwachtingen.

10.2. Afschrijvingpercentage per rubriek

Hieronder vindt u de afschrijvingspercentages van de verschillende rubrieken materiële vaste activa.

Nature	Min.	Max.
Bâtiments	3,33%	3,33%
Installations, machines et outillages	20,00%	33,33%
Mobilier	20,00%	25,00%
Petit matériel	100,00%	100,00%

11.1. La méthode de consolidation utilisée

Le périmètre de consolidation est déterminé en vertu des règles applicables à un consortium. La méthode d'intégration verticale est dès lors appliquée. Les fonds propres des filiales consolidées par rapport à la valeur comptable de leur participation dans l'entreprise mère ne sont pas éliminés.

Les postes du patrimoine propre des entreprises à inclure dans la consolidation sont fusionnés et conservent leur caractère propre.

12.11. Pas d'observation car ces chiffres reflètent l'évolution à la baisse des recettes et de dépenses du parti Groen! entre 2003 et 2004.

13.11. Explication des différences observées au niveau des fonds propres des composantes

Les différences observées au niveau de l'évolution des fonds propres et qualifiées d'«inexpliquées» par la Cour des comptes, sont, à notre avis, parfaitement expliquées (voir 'détail Rubrique C2'):

- Chambre Groupe Ecolo – Agalev (250 EUR): cette composante n'est plus comprise dans la consolidation;
- Spa!Aga (19 453 EUR): cette composante n'est plus non plus comprise dans la consolidation.

Ces deux composantes ont, en effet, perdu leur pertinence au cours de l'exercice écoulé.

La différence restante, d'un montant de 63 EUR, est une différence d'arrondissement et de consolidation non expliquée.

14. Pas d'observation, comme la Cour des comptes le mentionne, la différence peut être dérivée du tableau «Évolution des fonds propres» joint par le parti

Aard	Min.	Max.
Gebouw	3,33%	3,33%
Installaties, Machines en Uitrusting	20,00%	33,33%
Meubilair	20,00%	25,00%
Klein materiaal	100,00%	100,00%

11.1. De gebruikte consolidatiemethode

De consolidatiekring wordt bepaald volgens de regels van toepassing op een consortium. De verticale integratiemethode wordt dan ook toegepast.

De eliminatie van het eigen vermogen van geconsolideerde dochters ten opzichte van de boekwaarde van de deelneming in de moederonderneming wordt niet uitgevoerd.

De eigen vermogensposten van de in de consolidatie op te nemen ondernemingen worden samengevoegd en behouden hun eigen karakter.

12.11. Geen opmerkingen want deze cijfers geven de feitelijke evolutie weer van de verminderde inkomsten en uitgaven voor de partij Groen! tussen 2003 en 2004.

13.11. Verklaring verschil eigen vermogen componenten

Het verschil in eigen vermogen dat als 'niet verklaard' wordt aangeduid, is o.i. wel degelijk verklaard (zie 'detail Rubriek C2'):

- Kamer Agalev – Ecolo Fractie (250 EUR): deze component wordt niet langer in de consolidatie opgenomen;
- Spa!Aga (19.453 EUR): deze component wordt eveneens niet langer in de consolidatie opgenomen.

Deze beide componenten hebben immers in het afgelopen boekjaar hun relevantie verloren.

Het resterende verschil ad 63 EUR is een niet verklaard afrondings – en consolidatieverschil.

14. Geen opmerking aangezien, zoals het Rekenhof vermeld kan het verschil afgeleid worden uit de bijgevoegde tabel 'evolutie van het Eigen Vermogen'

15. Comparaison des résultats des composantes individuelles et du résultat consolidé.

L'addition des 12 composantes individuelles donne bien, selon nous, le même résultat que le résultat consolidé.

Composante	Résultat
Groen! nationaal f.v.	-5.999,49
Groen Fonds v.z.w.	88.268,70
Groenhuis v.z.w.	6.230,67
Groen! provincie Antwerpen f.v.	-15.948,61
Groen! Limburg f.v.	-2.500,32
Groen! Limburg v.z.w.	4.468,82
Groen! Vlaams-Brabant v.z.w.	-24.780,71
Groen! Oost-Vlaanderen v.z.w.	46.531,67
Groen! West-Vlaanderen v.z.w.	-30.425,30
Groen! gewest Brussel f.v.	2.229,55
Groen! fractie Vlaams Parlement f.v.	-10.716,26
Groen! fractie Brussels Parlement f.v.	4.993,34
Somme des résultats des composantes	62.352,06
Résultat consolidé	62.352,05

16. Pas d'observation

Anderlecht, le 22 juin 2005

Lieve HEENE	Vera DUA
<i>Secrétaire du conseil d'administration Groen Fonds v.z.w.</i>	<i>Présidente du conseil d'administration Groen Fonds v.z.w.</i>

15. Vergelijking van de resultaten van de individuele componenten en het geconsolideerd resultaat.

Het samenvoegen van de 12 individuele componenten resultaten geeft volgens ons wel degelijk hetzelfde resultaat als het geconsolideerde resultaat.

Component	Resultaat
Groen! nationaal f.v.	-5.999,49
Groen Fonds v.z.w.	88.268,70
Groenhuis v.z.w.	6.230,67
Groen! provincie Antwerpen f.v.	-15.948,61
Groen! Limburg f.v.	-2.500,32
Groen! Limburg v.z.w.	4.468,82
Groen! Vlaams-Brabant v.z.w.	-24.780,71
Groen! Oost-Vlaanderen v.z.w.	46.531,67
Groen! West-Vlaanderen v.z.w.	-30.425,30
Groen! gewest Brussel f.v.	2.229,55
Groen! fractie Vlaams Parlement f.v.	-10.716,26
Groen! fractie Brussels Parlement f.v.	4.993,34
Som van de resultaten van de componenten	62.352,06
Het geconsolideerd resultaat	62.352,05

16. Geen opmerking

Anderlecht, 22 juni 2005

Lieve HEENE	Vera DUA
<i>Secretaris Raad van Bestuur Groen Fonds v.z.w.</i>	<i>Voorzitter Raad van Bestuur Groen Fonds v.z.w.</i>

ANNEXE 3

**LE RAPPORT FINANCIER COMPLÉTÉ DU N-VA
SUR L'EXERCICE 2004, DÉPOSÉ
LE 6 JUILLET 2005***6 juillet 2005***À l'attention de la Commission de contrôle des
dépenses électorales et de la comptabilité des par-
tis politiques**

Concerne : ajouts aux comptes annuels consolidés
de 2004 – arrêtés au 31 décembre 2004 - du parti poli-
tique asbl N-VA et de ses composantes

(…)

À la suite des observations formulées au cours de la
dernière réunion de la Commission de contrôle à pro-
pos des dépenses engagées pour les élections et de la
comptabilité des partis politiques, l'asbl N-VA a ajouté,
comme il lui avait été demandé, à son rapport financier
annuel 2004 les groupes politiques des conseils provin-
ciaux de Flandre occidentale, de Flandre orientale, du
Brabant flamand et d'Anvers. Ce compte consolidé du
parti et de ses composantes a également fait l'objet d'un
rapport du réviseur d'entreprises, ainsi que d'une dé-
claration sans réserve.

Veuillez trouver en annexe à la présente lettre ce
complément au rapport financier annuel sur l'exercice
2004.

(…)

Mark Demesmaeker

Bart De Wever

*Secrétaire général**Président*

BIJLAGE 3

**HET VERVOLLEDIGDE FINANCIËEL VERSLAG
VAN DE N-VA OVER HET BOEKJAAR 2004,
INGEDIEND OP 6 JULI 2005***6 juli 2005***Aan de Controlecommissie betreffende de
verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de po-
litieke partijen**

Betreft: aanvullingen bij de geconsolideerde jaar-
rekening 2004 van de politieke partij vzw N-VA en haar
componenten per 31/12/2004

(…)

Na de opmerkingen geformuleerd tijdens de jongste
vergadering van de Controlecommissie betreffende de
verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke
partijen heeft de vzw N-VA, zoals gevraagd, haar finan-
cieel jaarverslag 2004 aangevuld met de provincieraads-
fracties van West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen,
Vlaams-Brabant en Antwerpen. Over deze geconsoli-
deerde rekening van de partij en haar componenten is
ook een verslag gemaakt door de bedrijfsrevisor, inclu-
sief een verklaring zonder voorbehoud.

Gelieve dit aangevulde financieel jaarverslag over het
boekjaar 2004 als bijlage bij deze brief te vinden.

(…)

Mark Demesmaeker

Bart De Wever

*Algemeen secretaris**Algemeen voorzitter*

FINANCIIEEL VERSLAG MET BETREKKING TOT DE POLITIEKE PARTIJ

NIEUW-VLAAMSE ALLIANTIE (N-VA) VZW
En haar componenten

WERKINGSJAAR 2004

April 2005
Aangevulde versie juli 2005

Liefdadigheidsstraat 39
1210 Brussel
tel. 02/219.49.30
fax 02/217.35.10
info@n-va.be - www.n-va.be
kbc 435-0271521-01

Financieel verslag met betrekking tot de politieke partij
Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA) vzw
en haar componenten

Overeenkomstig artikel 24 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, is huidig verslag gericht aan de Minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie. De lijst van de componenten, evenals de geconsolideerde jaarrekening werden vastgesteld door de Raad van Bestuur van de vzw Nieuw-Vlaamse Alliantie.

Inhoudstafel

	Blz.
1. Inhoudstafel	2
2. Oproepingsbrief tot de jaarlijkse vergadering	3
3. Proces-verbaal van de jaarlijkse statutaire vergadering	4 - 6
4. Consolidatiekring	7
5. Financieel verslag N-VA en componenten	8 - 12
6. Financieel verslag N-VA en arrondissementen	13 - 15
7. Financieel verslag N-VA en provincieraadsfracties	16 - 18
8. Consolidatie boekjaar 2004	19 - 21
9. Identificatie partij en samenvattende rekening	22 - 49
10. Jaarrekening 2004	50 - 54
11. Bijlagen jaarrekening 2004	55 - 65
12. Samenvatting van het financieel verslag	66
13. Verslag van de bedrijfsrevisor	67 - 69

Nieuw-Vlaamse Alliantie vzw
Liefdadigheidsstraat 39
1210 Brussel

Nationaal Nummer: 407.762.759

Brussel, donderdag 23 juni 2005

OPROEPINGSBRIEF

Aan alle leden van de vereniging

Geachte heer/mevrouw,

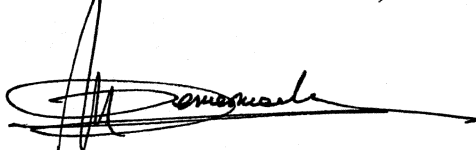
Namens de Raad van Bestuur nodigen wij u uit op de bijzondere algemene vergadering, voorzien in art. 17 van de statuten, die zal plaatsvinden in de maatschappelijke zetel van de vereniging op **maandag 4 juli** e.k. om 11u30.

AGENDA:

1. **Goedkeuring vorig verslag**
2. **Toevoeging aan financieel jaarverslag 2004: consolidatie provincieraadsfracties**
3. **Voorstel benoeming bedrijfsrevisor**

Hopende u op deze vergadering te mogen begroeten, verblijven wij met bijzondere hoogachting,

Namens de Raad van Bestuur,

Mark Demesmaeker
Algemeen Secretaris

Bart De Wever
Algemeen Voorzitter

Nieuw-Vlaamse Alliantie vzw
Liefdadigheidsstraat 39
1210 Brussel

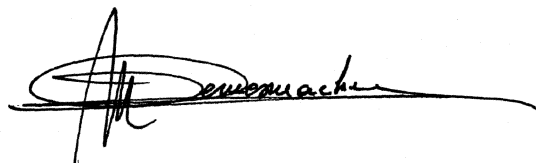
Nationaal Nummer: 407.762.759

Proces-Verbaal van de bijzondere algemene vergadering van 4 juli 2005.

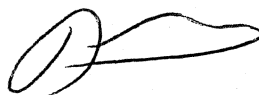
De leden van de vergadering bijeen in de maatschappelijke zetel van de vereniging op maandag 4 juli om 11u30, onder het voorzitterschap van algemeen voorzitter Bart De Wever, hebben eenparig beslist:

1. Het verslag van de jongste vergadering goed te keuren;
2. De consolidatie van de provincieraadsfracties van Antwerpen, West-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Limburg toe te voegen aan het financieel jaarverslag 2004 en dit aangevuld financieel jaarverslag 2004 goed te keuren;
3. De algemene vergadering beslist met éénparigheid van stemmen burg. CVBA Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren, met maatschappelijke zetel te 2050 Antwerpen, Thonetlaan 110, vertegenwoordigd door de heer Frans Verschelden, te benoemen:
 - a. Als commissaris in de zin van de V.Z.W.-wet voor een periode van drie jaar, tot de algemene vergadering te houden in 2008.
 - b. Als bedrijfsrevisor in de zin van artikel 23§2 van de Wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, voor een periode van drie jaar, tot de algemene vergadering te houden in 2008.

Zijn totale vergoeding wordt vastgelegd op 5.000 Euro, jaarlijks aanpasbaar aan de index van de consumptieprijsen.

Mark Demesmaeker
Algemeen Secretaris

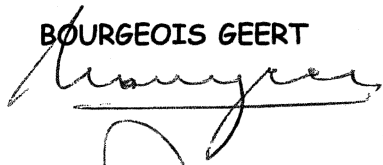
Bart De Wever
Algemeen Voorzitter

Nieuw-Vlaamse Alliantie vzw
Liefdadigheidsstraat 39
1210 Brussel
tel. 02/219.49.30

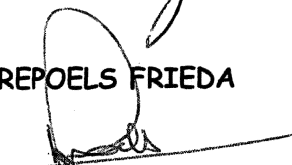
Nationaal Nummer: 407.762.759

BIJZONDER ALGEMENE VERGADERING VAN 4 JULI 2005

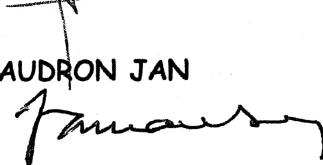
BOURGEOIS GEERT

BREPOELS FRIEDA

CAUDRON JAN

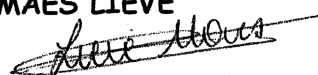

DE GROOTE PATRICK

LANTMEETERS JOS

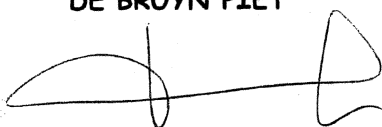
LOONES JAN

MAES LIEVE

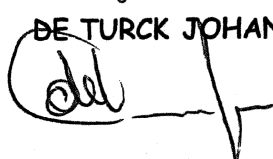

PEUMANS JAN

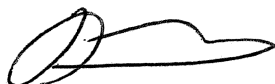
DE BRUYN PIET

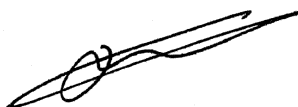
DE TURCK JOHAN

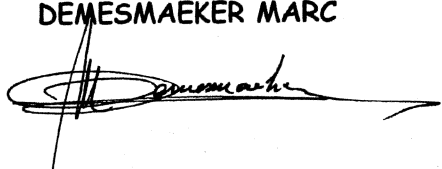
DE WEVER BART

DE ZAEGER PIET

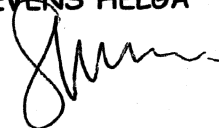
DEMESMAEKER MARC

SAMYN MARIJKE

SMEYERS SARAH

STEVENS HELGA

VAN DE PERRE STIJN

VAN DEN EEDE LINDA

DEMOL ELS

HENDRICKX MARC

HIMPE KURT

HOFKENS JAN

IDE LOUIS

KENNIS KOEN

LUYTEN SEBASTIAN

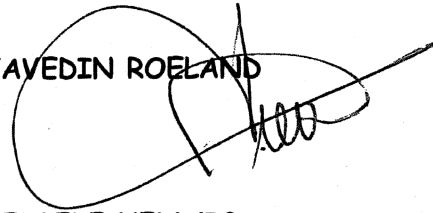
VAN DIJCK KRIS

VAN MOER REINHILDE

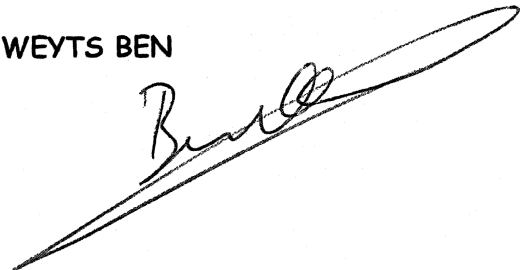
VANLOUWE KARL

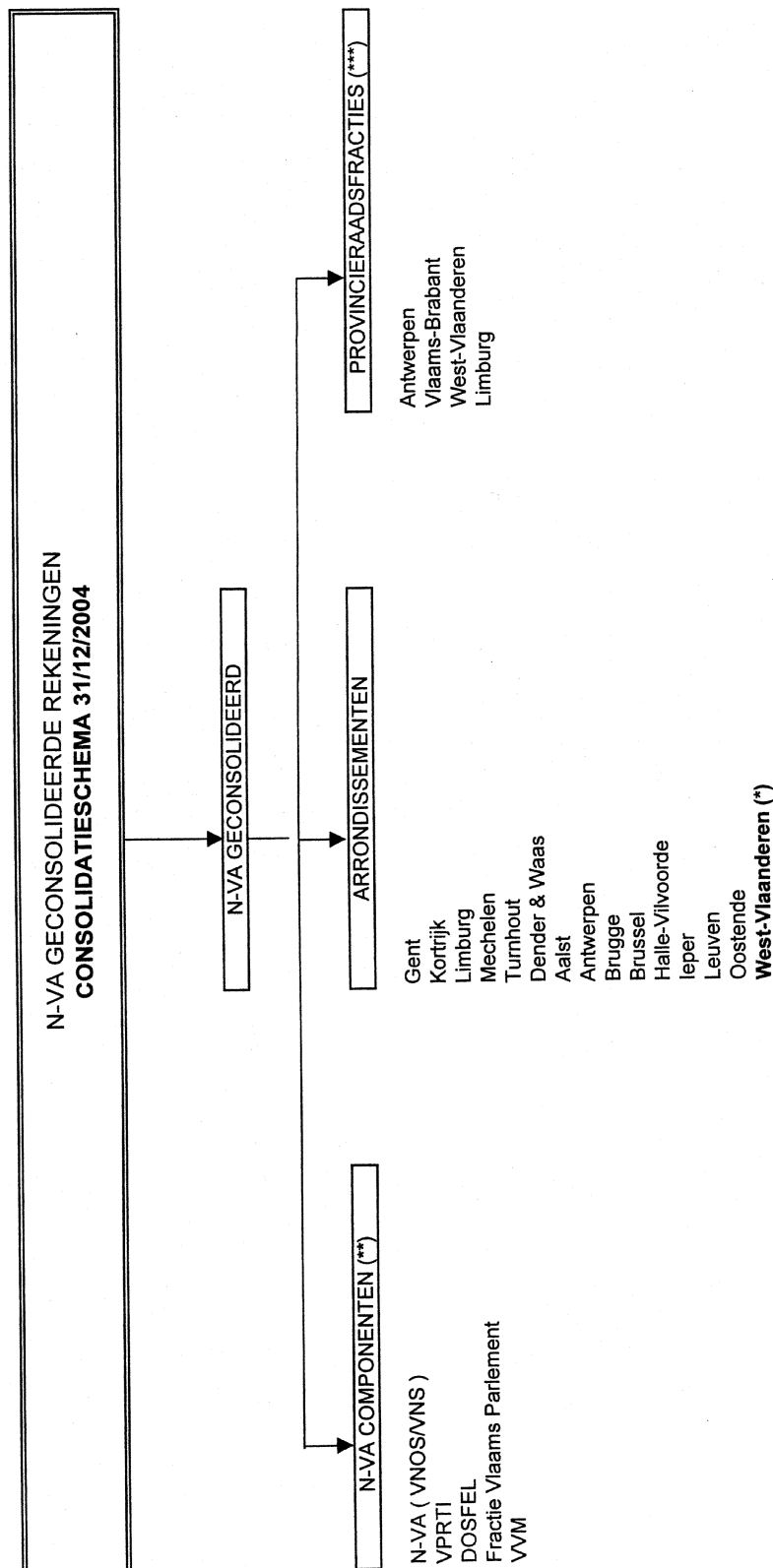
VAVEDIN ROELAND

VERBEKE HEDWIG

WEYTS BEN

(*) Nieuw in 2004 opgericht arrondissement

(**) Nationaal Nummer van de N-VA componenten

Nieuw-Vlaamse Alliantie vzw	407.762.759	Liefdadigheidsstraat 39 - 1210 Brussel
Vereniging Vlaamse Mandatarissen vzw	424.452.895	Liefdadigheidsstraat 39 - 1210 Brussel
Vlaams Pers, Radio- en TV-Instituut vzw	410.939.213	Liefdadigheidsstraat 39 - 1210 Brussel
Vormingscentrum Lodewijk Dosfel vzw	410.126.985	Liefdadigheidsstraat 39 - 1210 Brussel

(***) Provincieraadsfracties : opgenomen in de consolidatie vanaf 01/01/2004

N-VA - BOEKJAAR 2004
N-VA EN HAAR COMPONENTEN

BALANS 2004

ACTIVA

	TOTAAL	N-VA	VPRT 1	DOSFEL	VWM	VL. PARLEMENT	ELIMINATIE
Materieel Vast actief							
> gebouw	622.015,37	622.015,37					
> andere							
Financieel Vast Aktief							
> Aandelen	28.035,15	19.854,66			8.180,49		
> Borgen	203,27	203,27					
Klanten	58.619,81	58.619,81					
Overlopende rekeningen	6.658,71	4.957,72	1.700,99				
Geldbeleggingen	960.000,00	900.000,00		60.000,00			
Liquide middelen	158.467,84	145.447,91	6.053,96	2.982,83	2.168,79	1.814,35	
BTW							
TOTAAL	1.834.000,15	1.751.098,74	7.754,95	62.982,83	10.349,28	1.814,35	

N-VA - BOEKJAAR 2004
N-VA EN HAAR COMPONENTEN

BALANS 2004

PASSIVA

	TOTAAL	N-VA	VPRT 1	DOSFEL	VVM	VL. PARLEMENT	ELIMINATIE
Maatschappelijk fonds	69.940,24	-26.177,94	10.224,62	54.901,53	10.274,25	20.717,78	
Resultaat 2004	948.349,84	1.010.240,05	-50.905,81	7.982,96	-63,93	-18.903,43	
Totaal fonds 2004	1.018.290,08	984.062,11	-40.681,19	62.884,49	10.210,32	1.814,35	
Provisie onderhoud	37.184,03	37.184,03					
Provisie verkiezingen	664.968,29	664.968,29					
Leveranciers	14.738,28	11.890,34	2.610,64	98,34	138,96		
Bedrijfsvoorheffing	5.046,82	2.233,29	2.813,53				
RSZ	-1.528,77	-7.461,36	5.932,59				
Sociale Provisie	24.086,50	17.007,12	7.079,38				
Overlopende rekeningen	41.214,92	41.214,92					
Middengroep							
BTW	30.000,00		30.000,00				
TOTAAL	1.834.000,15	1.751.098,74	7.754,95	62.982,83	10.349,28	1.814,35	

N-VA - BOEKJAAR 2004

N-VA EN HAAR COMPONENTEN

RESULTATENREKENING 2004

A. KOSTEN

	TOTAAL	N-VA	VPRT 1	DOSFEL	VVM	VL. PARLEMENT	ELIMINATIE
60 Aankopen goederen	8.943,54	7.024,95	1.918,59				
6101 Onderhoud en herstellingen					161,50		
6102 Diverse leveringen	74.062,95	55.433,54	18.467,91		295,02		
6103 Vergoedingen aan derden	82.223,69	71.578,09	1.043,77	295,02	81,24	9.011,79	
6105 Verzekeringen	3.390,77	2.920,78	388,75				
6106 Vervoer en verplaatsingen	3.660,94	3.560,94	100,00				
6107 Communicatie	79.491,26	64.414,24	15.077,02				
6108 Advertenties & publicaties	46.682,10	1.068,40	45.613,70				
6109 Diversen	15.703,24	15.703,24					
612 Meetings, congressen	105.091,67	105.091,67					
613 Verkiezingen	356.680,78	356.680,78					
614 Volle Manen	30.416,02		30.416,02				
62 Bezoldigingen	213.908,44	152.969,84	60.938,60				
63 Afschrijvingen	18.316,77	18.316,77					
637 Provisie verkiezingen							
64 Andere bedrijfskosten	66.133,09	23.316,51	42.685,31	118,39	0,47	12,41	
65 Financiële kosten	219,68	95,51	55,85	9,83	28,85	29,64	
66 Werking							
667.004 Arrondissements	55.651,29	55.651,29					
667.006 Interne schenkingen		139.000,00					
667.007 ID 21	90.022,98	90.022,98					
667.034 Middengroep	69.001,26	69.001,26				222.636,62	-361.636,62

N-VA - BOEKJAAR 2004
N-VA EN HAAR COMPONENTEN
RESULTATENREKENING 2004

A. KOSTEN (vervolg)

	TOTAAL	N-VA	VPRT 1	DOSFEL	VVM	VL. PARLEMENT	ELIMINATIE
667035 Toekomstgroep	146.697,12	146.697,12					
667.036 Rondluit							
668 Andere						15.160,32	
667.061 Spirit	15.160,32						
TOTAAL KOSTEN	1.481.457,91	1.378.547,91	216.705,52	423,24	567,08	246.850,78	-361.636,62

N-VA - BOEKJAAR 2004

N-VA EN HAAR COMPONENTEN

RESULTATENREKENING 2004

B. OPBRENGSTEN

	TOTAAL	N-VA	VPRT 1	DOSFEL	VVM	VL. PARLEMENT	ELIMINATIE
703 Recuperatie kosten	11.360,08	9.998,98				1.361,10	
704 Verkoop materiaal	3.195,60	551,31	2.644,29				
707 Recuperatie verkiezingen							
709 Volle Manen	22.986,60		22.986,60				
740 Toelagen Provincie	49.494,50	49.494,50					
> Senaat							
> Kamer							
Dotaties : Kamer							
Senaat							
Brusselse Raad	5.000,00	5.000,00					
Vlaams Parlement	689.199,55	462.696,05				226.503,50	
Lidgelden	70.746,34	70.746,34					
Afdrachten	19.901,41	19.901,41					
749 Giften	2.629,76	29,76	1.100,00	1.000,00	500,00		-361.636,62
Interne schenkingen		222.636,62	139.000,00				
Steunfonds	53.456,27	53.456,27					
Financieel	23.408,52	22.464,53	68,82	789,27	3,15	82,75	
Uitzonderlijk	10.297,95	3.681,02		6.616,93			
763 Meerwaarde gebouw	1.379.225,73	1.379.225,73					
764 Middengroep	88.540,08	88.540,08					
765 Resultaat 2003	365,36	365,36					
TOTAAL OPBRENGSTEN	2.429.807,75	2.388.787,96	165.799,71	8.406,20	503,15	227.947,35	-361.636,62
TOTAAL KOSTEN	1.481.457,91	1.378.547,91	216.705,52	423,24	567,08	246.850,78	-361.636,62
SALDO	948.349,84	1.010.240,05	-50.905,81	7.982,96	-63,93	-18.903,43	

ARRONDISSEMENTEN - N-VA - BOEKJAAR 2004

RESULTATENREKENING 2004

	WERKING	FINANCIEEL	TOTAAL	TOELAGE N-VA	ANDERE	FINANCIEEL	TOTAAL
Antwerpen	12.696,07	2.489,59	15.185,66	8.136,93	1.342,80	150,47	9.630,20
Gent	10.601,17	18,69	10.619,86	5.069,49	8.911,87	89,29	14.070,65
Mechelen	2.471,93	8,68	2.480,61	2.645,25	1.293,49	8,43	3.947,17
Limburg	2.162,94	22,14	2.185,08	6.303,00	1.098,15	56,53	7.457,68
Brussel	8.151,64	46,29	8.197,93	4.735,53	2.387,94	9,43	7.132,90
Aalst	6.592,75	8,82	6.601,57	3.303,81	4.826,80	213,08	8.343,69
Kortrijk	3.988,61		3.988,61		4.687,79		4.687,79
Leper	491,49	13,69	505,18				
Brugge	3.663,00	17,07	3.680,07		1.425,00	178,99	1.603,99
Oostende	1.510,10	11,63	1.521,73		600,00		600,00
West-Vlaanderen	23.791,03	9,30	23.800,33	10.132,53	20.527,35		30.659,88
Halle	10.474,27	8,83	10.483,10	4.638,93	2.929,50	196,05	7.764,48
Leuven	20.094,62	8,68	20.103,30	3.957,69	11.071,38	78,35	15.107,42
Waas en Dender	3.662,75	13,38	3.676,13	3.364,08	11,50	144,36	3.519,94
Turnhout	2.432,58	11,29	2.443,87	3.364,05	73,29	15,54	3.452,88
	112.784,95	2.688,08	115.473,03	55.651,29	61.186,86	1.140,52	117.978,67

ARRONDISSEMENTEN - N-VA - BOEKJAAR 2004**ACTIVA**

	TOTAAL	MATERIEEL V.A.	AANDELEN	'E ONTVANGEN N-VA	KLANTEN	ANDERE	LIQUIDE MIDDELEN
Antwerpen	8.589,02						8.589,02
Gent	8.995,99						8.654,95
Mechelen	4.939,30				341,04		4.939,30
Limburg	7.050,33						7.050,33
Brussel	4.840,27						4.840,27
Aalst	12.739,75					200,65	12.539,10
Kortrijk	10.017,81						10.017,81
Ieper	880,26						880,26
Brugge	6.996,26						6.996,26
Oostende	5,51						5,51
West-Vlaanderen	6.859,55						6.859,55
Halle	12.681,70						12.681,70
Leuven	10.701,58						10.701,58
Waas en Dender	5.792,90						5.792,90
Turnhout	9.118,62						9.118,62
	110.208,85				341,04	200,65	109.667,16

ARRONDISSEMENTEN - N-VA - BOEKJAAR 2004

PASSIVA

	TOTAAL	FONDS OP 31/12/2003	RESULTAAT 2004	EVERANCIËN	LENINGEN	OVER- LOPENDE REKENINGEN
Antwerpen	8.589,02	14.007,32	-5.555,46	137,16		
Gent	8.995,99	5.579,76	3.450,79	-34,56		
Mechelen	4.939,30	3.472,74	1.466,56			
Limburg	7.050,33	1.777,73	5.272,60			
Brussel	4.840,27	5.515,42	-1.065,03	158,60		231,28
Aalst	12.739,75	10.611,41	1.742,12	386,22		
Kortrijk	10.017,81	9.268,63	699,18	50,00		
leper	880,26	1.385,44	-505,18			
Brugge	6.996,26	9.072,34	-2.076,08		1.248,34	
Oostende	5,51	-321,10	-921,73			
West-Vlaanderen	6.859,55		6.859,55			
Halle	12.681,70	15.400,32	-2.718,62			
Leuven	10.701,58	15.662,85	-4.995,88	34,61		
Waas en Dender	5.792,90	5.949,09	-156,19			
Turnhout	9.118,62	8.429,08	1.009,01	-319,47		
	110.208,85	105.811,03	2.505,64	412,56	1.248,34	231,28

PROVINCIERAADFRACTIES - N-VA - BOEKJAAR 2004RESULTATENREKENING 2004

	WERKING	FINANCIEEL	TOELAGE N-VA	TOTAAL	SUBSIDIES PROVINCIE	ANDERE	FINANCIEEL	TOTAAL
Antwerpen	17.812,44	17,37	21.279,50	39.109,31	42.558,98		322,13	42.881,11
Vlaams-Brabant	24.707,70		28.215,00	52.922,70	56.430,00	1.702,48	126,83	58.259,31
West-Vlaanderen	5.993,06	9,17		6.002,23	51.939,47		40,81	51.980,28
Limburg	32.354,26	96,81		32.451,07	34.139,18		4,32	34.143,50
	80.867,46	123,35	49.494,50	130.485,31	185.067,63	1.702,48	494,09	187.264,20

PROVINCIERAADFRACHTIES - N.V.A. - BOEKJAAR 2004

ACTIVA	TOTAAL	MATERIEEL V.A.	AANDELEN	TE ONTVANGEN SUBSIDIES	KLANTEN	ANDERE	LIQUIDE MIDDELEN
Antwerpen	22.248,07			21.279,50			968,57
Vlaams-Brabant	36.730,94						36.730,94
West-Vlaanderen	95.416,06			51.939,47			43.476,59
Limburg	33.080,78						33.080,78
	187.475,85			73.218,97			114.256,88

PROVINCIERAADFRACTIES - N.V.A - BOEKJAAR 2004PASSIVA

	TOTAAL	FONDS OP 31/12/2003	RESULTAAT 2004	LEVERANCIERS	LENINGEN	OVER- LOPENDE REKENINGEN
Antwerpen	22.248,07	3.982,45	3.771,80	14.493,82		
Vlaams-Brabant	36.730,94	625,39	5.336,61	30.768,94		
West-Vlaanderen	95.416,06	31.210,51	45.978,05	18.227,50		
Limburg	33.080,78	31.388,35	1.692,43			
	187.475,85	67.206,70	56.778,89	63.490,26		

Consolidatiestaat 2004 :

1. N-VA en haar componenten
2. Arrondissementen N-VA
3. Provincieraadsfracties

BALANS

ACTIEF

Omschrijving	TOTAAL	N-VA	ARRONDISSEMENTEN	PROVINCIERAADS-FRACTIES	ELIMINATIE
Gebouwen	622.015,37	622.015,37			
Andere investeringen					
Aandelen	28.035,15	28.035,15			
Borgen	203,27	203,27			
Klanten	1.878,60	58.619,81	341,04		-57.082,25
BTW					
Overlopende rekeningen	80.078,33	6.658,71	200,65	73.218,97	
Geldbeleggingen	1.010.540,89	960.000,00		50.540,89	
Liquide middelen	331.850,99	158.467,84	109.667,16	63.715,99	
TOTAAL ACTIEF	2.074.602,60	1.834.000,15	110.208,85	187.475,85	-57.082,25

Consolidatiestaat 2004 :

1. N-VA en haar componenten
2. Arrondissementen N-VA
3. Provincieraadsfracties

BALANSPASSIEF

Omschrijving	TOTAAL	N-VA	ARRONDISSEMENTEN	PROVINCIERAADS-FRACTIES	ELIMINATIE
Fonds 2003	242.957,97	69.940,24	105.811,03	67.206,70	
Resultaat 2004	1.007.634,37	948.349,84	2.505,64	56.778,89	
Fonds 2004	1.250.592,34	1.018.290,08	108.316,67	123.985,59	
Provisie onderhoud	37.184,03	37.184,03			
Provisie verkiezingen	664.968,29	664.968,29			
Leningen van mandatarissen	1.248,34		1.248,34		
Leveranciers	21.558,85	14.738,28	412,56	63.490,26	-57.082,25
Bedrijfsvoorzeeffing	5.046,82	5.046,82			
Sociaal	22.557,73	22.557,73			
Overlopende rekeningen	41.446,20	41.214,92	231,28		
BTW	30.000,00	30.000,00			
TOTAAL PASSIEF	2.074.602,60	1.834.000,15	110.208,85	187.475,85	-57.082,25

Consolidatiestaat 2004 :

1. N-VA en haar componenten
2. Arrondissementen N-VA
3. Provincieraadsfracties

RESULTATENREKENING

	TOTAAL	N-VA	ARRONDISSEMENTEN	PROVINCIERAADS-FRACTIES	ELIMINATIE
OPBRENGSTEN					
>werking	247.165,40	184.276,06	61.186,86	1.702,48	
>financieel	25.043,13	23.408,52	1.140,52	494,09	
>toelagen en dotaties	879.267,18	743.694,05		185.067,63	-49.494,50
>interne toelagen		361.636,62	55.651,29		-417.287,91
>meerwaarden	1.478.429,12	1.478.429,12			
TOTAAL OPBRENGSTEN	2.629.904,83	2.791.444,37	117.978,67	187.264,20	-466.782,41
KOSTEN					
>werking	1.262.558,57	1.068.906,16	112.784,95	80.867,46	
>verkiezingen	356.680,78	356.680,78			
>financieel	3.031,11	219,68	2.688,08	123,35	-55.651,29
>arrondissementen		55.651,29			-411.131,12
>intern		361.636,62		49.494,50	
TOTAAL KOSTEN	1.622.270,46	1.843.094,53	115.473,03	130.485,31	-466.782,41
RESULTAAT 2004	1.007.634,37	948.349,84	2.505,64	56.778,89	

De politieke partij en haar componenten			
1. Nieuw-Vlaamse Alliantie vzw			
<u>Benaming:</u> Nieuw-Vlaamse Alliantie			
<u>Juridische vorm:</u> vzw			
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u> Liefdadigheidsstraat 39 - 1210 Brussel			
<u>Maatschappelijk doel:</u> artikel 3 van de statuten			
verdediging en bevordering van de politieke, culturele, sociale en economische belangen der Vlamingen.			
<u>Samenstelling van het bestuursorgaan (31/12/2004):</u>			
Raad van bestuur:			
Bourgeois Geert, volksvertegenwoordiger - Baronielaan 12 - 8870 Izegem			
Brepoels Frieda, oud-volksvertegenwoordiger - Maastrichtersteenweg 144 - 3500 Hasselt			
Caudron Jan, ere-volksvertegenwoordiger - Priester Daensstraat 14 - 9420 Erpe-Mere			
De Bruyn Piet, bediende - Olmendreef 28 - 3110 Rotselaar			
De Groote Patrick, volksvertegenwoordiger - Tuinkersstraat 4 - 8020 Ruddervoorde			
De Turck Johan, zaakvoerder - Reuvoortweg 27 A - 3520 Zonhoven			
De Wever Bart, vlaams volksvertegenwoordiger - Neptunusstraat 78 - 2600 Berchem			
De Zaeger Piet, bediende - Frankenweg 16 bus 7 - 2500 Lier			
Demesmaeker Marc, vlaams volksvertegenwoordiger - Barakkenbergstraat 10 - 1540 Herne			
Demol Els, zonder beroep - Hoogveldstraat 15 - 3020 Veltem-Beisem			
Hendrickx Marc, advocaat - Landweg 3 - 2800 Mechelen			
Himpe Kurt, Leraar - Baronstraat 4 - 8870 Izegem			
Hofkens Jan, advocaat - Korenveld 3 - 2520 Ranst			
Ide Louis, arts - Doornikstraat 21 bus 5 - 8500 Kortrijk			
Kennis Koen, bediende - Walvisstraat 53 - 2018 Antwerpen			
Lantmeeters Jos, advocaat - Wiekstraat 18 - 3600 Genk			
Loones Jan, vlaams volksvertegenwoordiger - Engelandstraat 2 - 8670 Oostduinkerke			
Maes Lieve, bediende - Groenveld 16 bus 4 - 1930 Zaventem			
Peumans Jan, vlaams volksvertegenwoordiger - Maastrichterstraat 32 - 3770 Riemst			
Samyn Marijke, leerkracht - Hulstbaan 234 - 9112 Sinaai			
Smeyers Sarah, notarieël jurist (stagiaire) - Vlaanderenstraat 12 - 9300 Aalst			
Stevens Helga, vlaams volksvertegenwoordiger - Victor Braeckmanlaan 62 - 9040 St-Amandsberg			
Van de Perre Stijn, lector - Jan De Trochstraat 130 - 1703 Schepdaal			
Van den Eede Linda, lerares - Molenveldstraat 22 - 1760 Roosdaal			
Van Dijck Kris, vlaams volksvertegenwoordiger - Biezenstraat 28 - 2480 Dessel			
Van Moer Reinhilde, bediende - Capt. Trippstraat 110 - 2830 Willebroek			
Vanlouwe Karl, advocaat - Gentsesteenweg 1158 bus 22 - 1082 Sint-Agatha-Berchem			
Vavedin Roeland, zelfstandig ondernemer - Hasseltsesteenweg 372 - 3800 Sint-Truiden			
Verbeke Hedwig, zonder beroep - Grote Themis 77 - 8490 Jabbeke			
Weyts Ben, bediende - 's Hertogenbos 15 - 1653 Dworp			

Samenstelling van het controleorgaan:		
gewone commissarissen door de partij aangesteld:		
Lemiengre Johan, vertegenwoordiger, Karel de Stoutelaan 12, 8020 Oostkamp		
Verlinde Frans, gepensioneerde - Ten Hove 21, 8200 Sint-Michiels-Brugge		
commissaris		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening Nieuw-Vlaamse Alliantie vzw		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	642.073,30	235.895,78
Vlottende activa	1.109.025,44	651.916,06
TOTAAL VAN DE ACTIVA	1.751.098,74	887.811,84
Patrimonium	984.062,11	-26.177,94
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	702.152,32	702.152,32
Schulden	64.884,31	211.472,10
Correctie 2003		365,36
TOTAAL VAN DE PASSIVA	1.751.098,74	887.811,84
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	894.511,24	1.801.373,50
Kosten uit de gewone werking	1.378.452,40	2.385.695,24
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-483.941,16	-584.321,74
Financiële opbrengsten	22.464,53	15.238,95
Financiële kosten	95,51	125,17
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-461.572,14	-569.207,96
Uitzonderlijke opbrengsten	1.471.812,19	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	665,36
Correctie 2003	0,00	365,36
RESULTATEN	1.010.240,05	-570.238,68
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten: 2 (december 2004)		
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten: 4 (december 2003)		
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten: 4,1 (december 2002)		

2. V.P.R.T.I. vzw			
<u>Benaming:</u> Vlaams Pers, Radio- en TV-Instituut vzw			
<u>Juridische vorm:</u> vzw			
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u> Liefdadigheidsstraat 39 - 1210 Brussel			
<u>Maatschappelijk doel:</u> artikel 3 van de statuten: De vereniging heeft tot doel het verspreiden van de Vlaams-Nationale gedachte, en vooral de voorlichting van het publiek over alle problemen van de Vlaamse beweging, zowel politieke en culturele, als sociale en economische via pers, radio, en televisie, en op alle andere nuttige wijzen.			
<u>Samenstelling van het bestuursorgaan (31/12/2004):</u>			
Raad van bestuur:			
Bourgeois Geert, volksvertegenwoordiger - Baronielaan 12 - 8870 Izegem			
Brepeels Frieda, oud-volksvertegenwoordiger - Maastrichtersteenweg 144 - 3500 Hasselt			
Caudron Jan, ere-volksvertegenwoordiger - Priester Daensstraat 14 - 9420 Erpe-Mere			
De Bruyn Piet, bediende - Olmendreef 28 - 3110 Rotselaar			
De Groote Patrick, volksvertegenwoordiger - Tuinkersstraat 4 - 8020 Ruddervoorde			
De Turck Johan, zaakvoerder - Reuvoortweg 27 A - 3520 Zonhoven			
De Wever Bart, vlaams volksvertegenwoordiger - Neptunusstraat 78 - 2600 Berchem			
De Zaeger Piet, bediende - Frankenweg 16 bus 7 - 2500 Lier			
Demesmaeker Marc, vlaams volksvertegenwoordiger - Barakkenbergstraat 10 - 1540 Herne			
Demol Els, zonder beroep - Hoogveldstraat 15 - 3020 Veltem-Beisem			
Hendrickx Marc, advocaat - Landweg 3 - 2800 Mechelen			
Himpe Kurt, leraar - Baronstraat 4 - 8870 Izegem			
Hofkens Jan, advocaat - Korenveld 3 - 2520 Ranst			
Ide Louis, arts - Doornikstraat 21 bus 5 - 8500 Kortrijk			
Kennis Koen, bediende - Walvisstraat 53 - 2018 Antwerpen			
Lantmeeters Jos, advocaat - Wiekstraat 18 - 3600 Genk			
Loones Jan, vlaams volksvertegenwoordiger - Engelandstraat 2 - 8670 Oostduinkerke			
Maes Lieve, bediende - Groenveld 16 bus 4 - 1930 Zaventem			
Peumans Jan, vlaams volksvertegenwoordiger - Maastrichterstraat 32 - 3770 Riemst			
Samyn Marijke, leerkracht - Hulstbaan 234 - 9112 Sinaai			
Smeyers Sarah, notarieel jurist (stagiaire) - Vlaanderenstraat 12 - 9300 Aalst			
Stevens Helga, vlaams volksvertegenwoordiger - Victor Braeckmanlaan 62 - 9040 St-Amandsberg			
Van de Perre Stijn, lector - Jan De Trochstraat 130 - 1703 Schepdaal			
Van den Eede Linda, lerares - Molenveldstraat 22 - 1760 Roosdaal			
Van Dijck Kris, vlaams volksvertegenwoordiger - Biezenstraat 28 - 2480 Dessel			
Van Moer Reinhilde, bediende - Capt. Trippstraat 110 - 2830 Willebroek			
Vanlouw Karl, advocaat - Gentsesteenweg 1158 bus 22 - 1082 Sint-Agatha-Berchem			
Vavedin Roeland, zelfstandig ondernemer - Hasseltsesteenweg 372 - 3800 Sint-Truiden			
Verbeke Hedwig, zonder beroep - Grote Thems 77 - 8490 Jabbeke			
Weyts Ben, bediende - 's Hertogenbos 15 - 1653 Dworp			

Samenstelling van het controleorgaan:		
gewone commissarissen door de partij aangesteld:		
Lemiengre Johan, vertegenwoordiger, Karel de Stoutelaan 12, 8020 Oostkamp		
Verlinde Frans, gepensioneerde - Ten Hove 21 - 8200 Sint-Michiels-Brugge		
commissaris		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening VPRTI vzw		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	7.754,95	25.638,56
TOTAAL VAN DE ACTIVA	7.754,95	25.638,56
Patrimonium	-40.681,19	10.224,62
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	48.436,14	15.413,94
TOTAAL VAN DE PASSIVA	7.754,95	25.638,56
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	165.730,89	288.793,36
Kosten uit de gewone werking	216.649,67	307.106,80
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-50.918,78	-18.313,44
Financiële opbrengsten	68,82	26,84
Financiële kosten	55,85	18,23
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-50.905,81	-18.304,83
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-50.905,81	-18.304,83
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten: 1 (december 2004)		
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten: 1 (december 2003)		
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten: 1 (december 2002)		

3. VVM vzw			
<u>Benaming:</u> Vereniging Vlaamse Mandatarissen vzw			
<u>Juridische vorm:</u> vzw			
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u> Liefdadigheidsstraat 39 - 1210 Brussel			
<u>Maatschappelijk doel:</u> artikel 3 van de statuten			
De vereniging is regionaal gestructureerd namelijk provinciaal en/of arrondissementeel en heeft tot doel de culturele staatsburgerlijke en wetenschappelijke vorming van volwassenen in een Vlaams-Nationale geest.			
<u>Samenstelling van het bestuursorgaan (31/12/2004):</u>			
Raad van bestuur:			
Bourgeois Geert, volksvertegenwoordiger - Baronielaan 12 - 8870 Izegem			
Brepoels Frieda, oud-volksvertegenwoordiger - Maastrichtersteenweg 144 - 3500 Hasselt			
Caudron Jan, ere-volksvertegenwoordiger - Priester Daensstraat 14 - 9420 Erpe-Mere			
De Bruyn Piet, bediende - Olmendreef 28 - 3110 Rotselaar			
De Groote Patrick, volksvertegenwoordiger - Tuinkersstraat 4 - 8020 Ruddervoorde			
De Turck Johan, zaakvoerder - Reuvoortweg 27 A - 3520 Zonhoven			
De Wever Bart, vlaams volksvertegenwoordiger - Neptunusstraat 78 - 2600 Berchem			
De Zaeger Piet, bediende - Frankenweg 16 bus 7 - 2500 Lier			
Demesmaeker Marc, vlaams volksvertegenwoordiger - Barakkenbergstraat 10 - 1540 Herne			
Demol Els, zonder beroep - Hoogveldstraat 15 - 3020 Veltem-Beisem			
Hendrickx Marc, advocaat - Landweg 3 - 2800 Mechelen			
Himpe Kurt, Leraar - Baronstraat 4 - 8870 Izegem			
Hofkens Jan, advocaat - Korenveld 3 - 2520 Ranst			
Ide Louis, arts - Doornikstraat 21 bus 5 - 8500 Kortrijk			
Kennis Koen, bediende - Walvisstraat 53 - 2018 Antwerpen			
Lantmeeters Jos, advocaat - Wiekstraat 18 - 3600 Genk			
Loones Jan, vlaams volksvertegenwoordiger - Engelandstraat 2 - 8670 Oostduinkerke			
Maes Lieve, bediende - Groenveld 16 bus 4 - 1930 Zaventem			
Peumans Jan, vlaams volksvertegenwoordiger - Maastrichterstraat 32 - 3770 Riemst			
Samyn Marijke, leerkracht - Hulstbaan 234 - 9112 Sinaai			
Smeyers Sarah, notarieël jurist (stagiaire) - Vlaanderenstraat 12 - 9300 Aalst			
Stevens Helga, vlaams volksvertegenwoordiger - Victor Braeckmanlaan 62 - 9040 St-Amandsberg			
Van de Perre Stijn, lector - Jan De Trochstraat 130 - 1703 Schepdaal			
Van den Eede Linda, lerares - Molenveldstraat 22 - 1760 Roosdaal			
Van Dijck Kris, vlaams volksvertegenwoordiger - Biezenstraat 28 - 2480 Dessel			
Van Moer Reinhilde, bediende - Capt. Trippstraat 110 - 2830 Willebroek			
Vanlouwe Karl, advocaat - Gentsesteenweg 1158 bus 22 - 1082 Sint-Agatha-Berchem			
Vavedin Roeland, zelfstandig ondernemer - Hasseltsesteenweg 372 - 3800 Sint-Truiden			
Verbeke Hedwig, zonder beroep - Grote Thems 77 - 8490 Jabbeke			
Weyts Ben, bediende - 's Hertogenbos 15 - 1653 Dworp			

<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
gewone commissarissen door de partij aangesteld:		
Lemiengre Johan, vertegenwoordiger, Karel de Stoutelaan 12, 8020 Oostkamp		
Verlinde Frans, gepensioneerde - Ten Hove 21 - 8200 Sint-Michiels-Brugge		
<u>commissaris</u>		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening VVM vzw		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	8.180,49	8.180,49
Vlottende activa	2.168,79	2.093,76
TOTAAL VAN DE ACTIVA	10.349,28	10.274,25
Patrimonium	10.210,32	10.274,25
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	138,96	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	10.349,28	10.274,25
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	500,00	2.000,00
Kosten uit de gewone werking	538,23	306,59
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-38,23	1.693,41
Financiële opbrengsten	3,15	0,00
Financiële kosten	28,85	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-63,93	1.693,41
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-63,93	1.693,41

4. N-VA fractie Vlaams Parlement		
<u>Benaming:</u> N-VA fractie Vlaams Parlement		
<u>juridische vorm:</u>		
geen aparte vzw: zij ontvangen de secretariaatstoelagen vanuit het Vlaams Parlement voor de politieke partij N-VA op een eigen bankrekening, zij storten de toelage door aan de N-VA vzw .		
Handtekeninggerechtigde op hun bankrekening:		
Kris Van Dijck, fractievoorzitter		
Eric Maes, fractiesecretaris		
Samenvattende jaarrekening N-VA fractie Vlaams Parlement		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	1.814,35	21.079,44
TOTAAL VAN DE ACTIVA	1.814,35	21.079,44
Patrimonium	1.814,35	20.717,78
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	0,00	361,66
TOTAAL VAN DE PASSIVA	1.814,35	21.079,44
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	227.864,60	299.278,29
Kosten uit de gewone werking	246.821,14	292.821,65
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-18.956,54	6.456,64
Financiële opbrengsten	82,75	0,00
Financiële kosten	29,64	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-18.903,43	6.456,64
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-18.903,43	6.456,64

5. Politiek Vormingscentrum Lodewijk Dosfel vzw			
<u>Benaming:</u> Politiek Vormingscentrum Lodewijk Dosfel vzw			
<u>Juridische vorm:</u> vzw			
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u> Liefdadigheidsstraat 39 - 1210 Brussel			
<u>Maatschappelijk doel:</u> artikel 3 van de statuten:			
De vereniging heeft tot doel de maatschappelijke, culturele en staatsburgerlijke vorming voor volwassenen, vanuit een volksnationale, pluralistische en federalistische geest,			
<u>Samenstelling van het bestuursorgaan (31/12/2004):</u>			
Raad van bestuur:			
Bourgeois Geert, volksvertegenwoordiger - Baronielaan 12 - 8870 Izegem			
Brepoels Frieda, oud-volksvertegenwoordiger - Maastrichtersteenweg 144 - 3500 Hasselt			
Caudron Jan, ere-volksvertegenwoordiger - Priester Daensstraat 14 - 9420 Erpe-Mere			
De Bruyn Piet, bediende - Olmendreef 28 - 3110 Rotselaar			
De Groote Patrick, volksvertegenwoordiger - Tuinkersstraat 4 - 8020 Ruddervoorde			
De Turck Johan, zaakvoerder - Reuvoortweg 27 A - 3520 Zonhoven			
De Wever Bart, vlaams volksvertegenwoordiger - Neptunusstraat 78 - 2600 Berchem			
De Zaeger Piet, bediende - Frankenweg 16 bus 7 - 2500 Lier			
Demesmaeker Marc, vlaams volksvertegenwoordiger - Barakkenbergstraat 10 - 1540 Herne			
Demol Els, zonder beroep - Hoogveldstraat 15 - 3020 Veltem-Beisem			
Hendrickx Marc, advocaat - Landweg 3 - 2800 Mechelen			
Himpe Kurt, Leraar - Baronstraat 4 - 8870 Izegem			
Hofkens Jan, advocaat - Korenveld 3 - 2520 Ranst			
Ide Louis, arts - Doornikstraat 21 bus 5 - 8500 Kortrijk			
Kennis Koen, bediende - Walvisstraat 53 - 2018 Antwerpen			
Lantmeeters Jos, advocaat - Wiekstraat 18 - 3600 Genk			
Loones Jan, vlaams volksvertegenwoordiger - Engelandstraat 2 - 8670 Oostduinkerke			
Maes Lieve, bediende - Groenveld 16 bus 4 - 1930 Zaventem			
Peumans Jan, vlaams volksvertegenwoordiger - Maastrichterstraat 32 - 3770 Riemst			
Samyn Marijke, leerkracht - Hulstbaan 234 - 9112 Sinaai			
Smeyers Sarah, notarieel jurist (stagiaire) - Vlaanderenstraat 12 - 9300 Aalst			
Stevens Helga, vlaams volksvertegenwoordiger - Victor Braeckmanlaan 62 - 9040 St-Amandsberg			
Van de Perre Stijn, lector - Jan De Trochstraat 130 - 1703 Schepdaal			
Van den Eede Linda, lerares - Molenveldstraat 22 - 1760 Roosdaal			
Van Dijck Kris, vlaams volksvertegenwoordiger - Biezenstraat 28 - 2480 Dessel			
Van Moer Reinhilde, bediende - Capt. Trippstraat 110 - 2830 Willebroek			
Vanlouwe Karl, advocaat - Gentsesteenweg 1158 bus 22 - 1082 Sint-Agatha-Berchem			
Vavedin Roeland, zelfstandig ondernemer - Hasseltsesteenweg 372 - 3800 Sint-Truiden			
Verbeke Hedwig, zonder beroep - Grote Thems 77 - 8490 Jabbeke			
Weyts Ben, bediende - 's Hertogenbos 15 - 1653 Dworp			

Samenstelling van het controleorgaan:			
Commissaris:			
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door:			
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen			
Samenvattende jaarrekening Vormingscentrum Lodewijk Dosfel vzw			
BALANS	2004	2003	
Vaste activa	0,00	0,00	
Vlottende activa	62.982,83	54.901,53	
TOTAAL VAN DE ACTIVA	62.982,83	54.901,53	
Patrimonium	62.884,49	54.901,53	
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00	
Schulden	98,34	0,00	
TOTAAL VAN DE PASSIVA	62.982,83	54.901,53	
RESULTATENREKENING			
Opbrengsten uit de gewone werking	1.000,00	4.207,67	
Kosten uit de gewone werking	413,41	520,27	
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	586,59	3.687,40	
Financiële opbrengsten	789,27	0,00	
Financiële kosten	9,83	0,00	
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	1.366,03	3.687,40	
Uitzonderlijke opbrengsten	6.616,93	0,00	
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00	
RESULTATEN	7.982,96	3.687,40	
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten: 0 (december 2003)			
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten: 0 (december 2002)			

6. arrondissement Aalst-Oudenaarde		
<u>Benaming:</u> arrondissement Aalst-Oudenaarde		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p.a Van Hedent Joris, Sinte-Apoloniastraat 29, 9300 Aalst		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Tim Moens, voorzitter - Hoging 108 - 9340 Oordegem		
Steven De Boe, secretaris - Tempelstraat 30 - 9500 Geraardsbergen		
Joris Van Hedent, penningmeester - Sinte-Apoloniastraat 29 - 9300 Aalst		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
<u>Commissaris:</u>		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijf revisoren, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Aalst-Oudenaarde		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	12.739,75	10.611,41
TOTAAL VAN DE ACTIVA	12.739,75	10.611,41
Patrimonium	12.353,53	10.611,41
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	386,22	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	12.739,75	10.611,41
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	8.130,61	6.006,95
Kosten uit de gewone werking	6.592,75	9.551,48
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	1.537,86	-3.544,53
Financiële opbrengsten	213,08	168,72
Financiële kosten	8,82	9,40
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	1.742,12	-3.385,21
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	1.742,12	-3.385,21

7. Arrondissement Antwerpen		
<u>Benaming:</u> arrondissement Antwerpen		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p.a. Fons Duchateau, Neptunusstraat 52, 2600 Berchem		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Van Camp Bart, voorzitter - Vinkenveldenplein 28, 2660 Hoboken		
Boljau Wim, secretaris - Lage Weg 101/5 - 2660 Hoboken		
Duchateau Fons, penningmeester - Neptunusstraat 52, 2600 Berchem		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomen, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Antwerpen		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	2.478,94
Vlottende activa	8.589,02	11.528,38
TOTAAL VAN DE ACTIVA	8.589,02	14.007,32
Patrimonium	8.451,86	14.007,32
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	137,16	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	8.589,02	14.007,32
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	9.479,73	16.139,39
Kosten uit de gewone werking	15.175,01	30.582,79
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-5.695,28	-14.443,40
Financiële opbrengsten	150,47	246,08
Financiële kosten	10,65	9,32
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-5.555,46	-14.206,64
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-5.555,46	-14.206,64

8. Arrondissement Brugge		
<u>Benaming:</u> arrondissement Brugge		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p.a. Jaques Hilde, Veeuweide 11, 8200 Sint-Michiels		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Boussemaere Joël, voorzitter, Kapelaanstraat 5 - 8310 St.-Kruis-Brugge		
Gino De Craemer, secretaris - Prins Alexanderstraat 10 - 8310 Brugge		
Bogaert Jean-Marie, penningmeester - Eikenberg 12 - 8310 St.-Kruis-Brugge		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
<u>Commissaris:</u>		
Burg. CVBA VERSCHELDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Brugge		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	6.996,26	9.072,34
TOTAAL VAN DE ACTIVA	6.996,26	9.072,34
Patrimonium	6.996,26	9.072,34
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	0,00	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	6.996,26	9.072,34
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	1.425,00	5.369,79
Kosten uit de gewone werking	3.663,00	10.702,90
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-2.238,00	-5.333,11
Financiële opbrengsten	178,99	211,76
Financiële kosten	17,07	16,50
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-2.076,08	-5.137,85
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-2.076,08	-5.137,85

9. Arrondissement Brussel		
<u>Benaming:</u> arrondissement Brussel		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p/a Luyten Sebastiaan, p.a Milsenstraat 8/1, 2800 Mechelen		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Karl Van Louwe, voorzitter - Gentsesteenweg 1158/22 - 1082 St.Agatha-Berchem		
Rob Geeraerts, secretaris - Zijdeteeltstraat 14 - 1180 Ukkel		
Luyten Sebastiaan, p/a Milsenstraat 8/1 - 2800 Mechelen		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
<u>Commissaris:</u>		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Brussel		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	4.840,27	5.819,30
TOTAAL VAN DE ACTIVA	4.840,27	5.819,30
Patrimonium	4.450,39	5.515,42
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	389,88	303,88
TOTAAL VAN DE PASSIVA	4.840,27	5.819,30
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	7.123,47	6.589,47
Kosten uit de gewone werking	8.151,64	8.589,67
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-1.028,17	-2.000,20
Financiële opbrengsten	9,43	24,66
Financiële kosten	46,29	44,87
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-1.065,03	-2.020,41
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	602,33
RESULTATEN	-1.065,03	-2.622,74

10. Arrondissement Waas-Dender		
<u>Benaming:</u> arrondissement Waas-Dender (Sint-Niklaas/Dendermonde)		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
pa. Vergeylen André - Biezenstraat 20 - 9290 Berlare		
pa. Guido Stevens - Schoonhoudtstraat 56 - 9111 Belsele		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Luc Eeckhaut, voorzitter - Hekkestraat 64 - 9230 Wetteren		
Marijke Samyn, voorzitter - Hulstbaan 234, 9112 Sinaai		
Van Nuffel Albert, secretaris - Brandstraat 109 - 9255 Buggenhout		
De Wael Jens, secretaris - Schoolstraat 102 - 9120 Melsele		
Vergeylen André, penningmeester - Biezenstraat 20 - 9290 Berlare		
Guido Stevens, penningmeester - Schoonhoudtstraat 56 - 9111 Belsele		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Waas-Dender		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	5.792,90	5.949,09
TOTAAL VAN DE ACTIVA	5.792,90	5.949,09
Patrimonium	5.792,90	5.949,09
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	0,00	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	5.792,90	5.949,09
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	3.375,58	5.359,19
Kosten uit de gewone werking	3.662,75	12.326,54
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-287,17	-6.967,35
Financiële opbrengsten	144,36	324,14
Financiële kosten	13,38	13,27
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-156,19	-6.656,48
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-156,19	-6.656,48

11. Arrondissement Gent-Eeklo		
<u>Benaming:</u> arrondissement Gent-Eeklo		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p.a. Mouton Nick, Victor Hortastraat 9, 9000 Gent		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Martens Jan, voorzitter - Spiegel 1 - 9860 Scheldewindeke		
De Neve Eric, secretaris - Breeschoot 60 - 9800 Deinze		
Mouton Nick, penningmeester - Victor Hortastraat 9 - 9000 Gent		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Gent-Eeklo		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	412,42
Vlottende activa	8.995,99	5.132,78
TOTAAL VAN DE ACTIVA	8.995,99	5.545,20
Patrimonium	9.030,55	5.579,76
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	-34,56	-34,56
TOTAAL VAN DE PASSIVA	8.995,99	5.545,20
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	13.981,36	23.294,44
Kosten uit de gewone werking	10.601,17	30.817,06
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	3.380,19	-7.522,62
Financiële opbrengsten	89,29	110,63
Financiële kosten	18,69	7,80
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	3.450,79	-7.419,79
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	3.450,79	-7.419,79

12. Arrondissement Halle Vilvoorde		
<u>Benaming:</u> arrondissement Halle-Vilvoorde		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
pa. Maes Lieve - Groenveld 16/4 - 1930 Zaventem		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Van Den Bosch Paul, voorzitter - Schepdaalstraat 1 - 1700 St.-Martens-Bodegem		
Uyttersprot Guy, secretaris - Molenberg 3 - 1790 Affligem		
Maes Lieve, penningmeester - Groenveld 16/4 - 1930 Zaventem		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Halle Vilvoorde		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	12.681,70	15.887,54
TOTAAL VAN DE ACTIVA	12.681,70	15.887,54
Patrimonium	12.681,70	15.400,32
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	0,00	487,22
TOTAAL VAN DE PASSIVA	12.681,70	15.887,54
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	7.568,43	6.978,93
Kosten uit de gewone werking	10.474,27	6.047,45
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-2.905,84	931,48
Financiële opbrengsten	196,05	8,05
Financiële kosten	8,83	21,66
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-2.718,62	917,87
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-2.718,62	917,87

13. Arrondissement Ieper		
<u>Benaming:</u> arrondissement Ieper		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
pa. Hoflack Luk, Dadizelestraat 128 - 8980 Beselare		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Hoflack Luk, voorzitter - Dadizelestraat 128 - 8980 Beselare		
Alleman Marleen, secretaris - Poperingseweg 412 - 8908 Vlamertinge		
Hoflack Luk, penningmeester - Dadizelestraat 128 - 8980 Beselare		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Ieper		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	880,26	1.385,44
TOTAAL VAN DE ACTIVA	880,26	1.385,44
Patrimonium	880,26	1.385,44
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	0,00	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	880,26	1.385,44
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	0,00	874,47
Kosten uit de gewone werking	491,49	2.347,79
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-491,49	-1.473,32
Financiële opbrengsten	0,00	12,44
Financiële kosten	13,69	13,47
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-505,18	-1.474,35
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-505,18	-1.474,35

14. Arrondissement Kortrijk-Roeselare-Tielt		
<u>Benaming:</u> arrondissement Kortrijk-Roeselare-Tielt		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
pa. Declercq Marc - Populierstraat 185 - 8800 Roeselare		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Vanholme Dirk - Deken Darrasstraat 32 - 8930 Lauwe		
Verreth Guido, secretaris - Olympiadeplein 14 - 8510 Marke		
Declercq Marc, penningmeester - Populierstraat 185 - 8800 Roeselare		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
<u>Commissaris:</u>		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Kortrijk-Roeselare-Tielt		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	10.017,81	9.268,63
TOTAAL VAN DE ACTIVA	10.017,81	9.268,63
Patrimonium	9.967,81	9.268,63
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	50,00	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	10.017,81	9.268,63
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	4.687,79	14.880,42
Kosten uit de gewone werking	3.988,61	19.317,55
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	699,18	-4.437,13
Financiële opbrengsten	0,00	193,04
Financiële kosten	0,00	23,49
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	699,18	-4.267,58
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	699,18	-4.267,58

15. arrondissement Leuven		
<u>Benaming:</u> arrondissement Leuven		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
pa. Wissels Roel, Rigessel 81, 3111 Wezemaal		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Coel Wim, voorzitter - Sint-Pietersstraat 9 - 3110 Rotselaar		
Bellens Luk, secretaris - Kapucijnenvoer 175 - 3000 Leuven		
Wissels Roel, penningmeester - Rigessel 81 - 3111 Wezemaal		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Leuven		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	10.701,58	15.697,46
TOTAAL VAN DE ACTIVA	10.701,58	15.697,46
Patrimonium	10.666,97	15.662,85
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	34,61	34,61
TOTAAL VAN DE PASSIVA	10.701,58	15.697,46
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	15.029,07	11.815,85
Kosten uit de gewone werking	20.094,62	27.201,07
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-5.065,55	-15.385,22
Financiële opbrengsten	78,35	754,05
Financiële kosten	8,68	26,14
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-4.995,88	-14.657,31
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-4.995,88	-14.657,31

16. Arrondissement Hasselt-Tongeren Maaseik		
<u>Benaming:</u> arrondissement Hasselt-Tongeren-Maaseik		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
P.a. Luykx Peter, Pieter Breugheldreef 25, 3920 Lommel		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Jos Landmeeters, voorzitter - Wiekstraat 18 - 3600 Genk		
Bollen Walter, secretaris - Asbornestraat 7 - 3740 Bilzen		
Luykx Peter, penningmeester - Pieter Breugheldreef 25 - 3920 Lommel		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Hasselt-Tongeren-Maaseik		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	7.050,33	1.817,73
TOTAAL VAN DE ACTIVA	7.050,33	1.817,73
Patrimonium	7.050,33	1.777,73
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	0,00	40,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	7.050,33	1.817,73
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	7.401,15	23.587,97
Kosten uit de gewone werking	2.162,94	38.570,22
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	5.238,21	-14.982,25
Financiële opbrengsten	56,53	118,04
Financiële kosten	22,14	47,19
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	5.272,60	-14.911,40
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	5.272,60	-14.911,40

17. Arrondissement Mechelen		
<u>Benaming:</u> arrondissement Mechelen		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
pa. Thys André, Molenvaartstraat 55, 2560 Nijlen		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
De Nijn Bart, voorzitter - Tervuursesteenweg 299 - 2800 Mechelen		
Verwaest Rik, secretaris - Lisperstraat 65 - 2500 Lier		
Andries Eddy, penningmeester - Clemenceaustraat 157 - 2860 St.-Katelijne-Waver		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Mechelen		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	4.939,30	3.472,74
TOTAAL VAN DE ACTIVA	4.939,30	3.472,74
Patrimonium	4.939,30	3.472,74
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	0,00	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	4.939,30	3.472,74
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	3.938,74	3.050,25
Kosten uit de gewone werking	2.471,93	4.906,11
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	1.466,81	-1.855,86
Financiële opbrengsten	8,43	25,80
Financiële kosten	8,68	17,66
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	1.466,56	-1.847,72
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	1.466,56	-1.847,72

18. Arrondissement Oostende Veurne Diksmuide		
<u>Benaming:</u> arrondissement Oostende-Veurne-Diksmuide		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
pa. Verbiest Werner - Stokkellaan 36 - 8400 Oostende		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
De Vos Laurens, voorzitter - Waterplasweg 9 - 8670 Oostduinkerke		
Boullet Yves, secretaris - Resedaslaan 19 - 8670 Koksijde		
Verbiest Werner, penningmeester - Stokkellaan 36 - 8400 Oostende		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijf revisoren, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement OVD		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	0,00	927,24
TOTAAL VAN DE ACTIVA	5,51	927,24
Patrimonium	-1.242,83	-321,10
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	1.248,34	1.248,34
TOTAAL VAN DE PASSIVA	5,51	927,24
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	600,00	2.511,30
Kosten uit de gewone werking	1.510,10	4.040,02
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-910,10	-1.528,72
Financiële opbrengsten	0,00	2,61
Financiële kosten	11,63	15,20
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	-921,73	-1.541,31
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	-921,73	-1.541,31

19. Arrondissement Turnhout		
<u>Benaming:</u> arrondissement Turnhout		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p.a. Bert Laureys - Berkenlaan 1 - 2200 Herentals		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Jaak Peeters, voorzitter - Doffen 4 - 2250 Olen		
Tips Marie-José, secretaris - Windmolenstraat 12 - 2400 Mol		
Bert Laureys, penningmeester - Berkenlaan 1 - 2200 Herentals		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
Commissaris:		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement Turnhout		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	9.118,62	8.109,61
TOTAAL VAN DE ACTIVA	9.118,62	8.109,61
Patrimonium	9.438,09	8.429,08
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	-319,47	-319,47
TOTAAL VAN DE PASSIVA	9.118,62	8.109,61
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	3.437,34	6.845,56
Kosten uit de gewone werking	2.432,58	8.510,25
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	1.004,76	-1.664,69
Financiële opbrengsten	15,54	169,46
Financiële kosten	11,29	0,30
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	1.009,01	-1.495,53
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	1.009,01	-1.495,53

20. Arrondissement West-Vlaanderen		
<u>Benaming:</u> arrondissement West-Vlaanderen		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p/a Declercq Marc - Populierstraat 185 - 8800 Roeselare		
<u>Samenstelling arrondissementsbestuur:</u>		
Vanholme Dirk - Deken Darasstraat 32 - 8930 Lauwe		
Boussemaere Joël - Kapelaanstraat 5 - 8310 Sint-Kruis-Brugge		
Hoflack Luk - Dadizelestraat 128 - 8980 Beselare		
De Vos Laurens - Waterplasweg 9 - 8670 Oostduinkerke		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
<u>Commissaris:</u>		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening arrondissement West-Vlaanderen		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	6.859,55	0,00
TOTAAL VAN DE ACTIVA	6.859,55	0,00
Patrimonium	6.859,55	0,00
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	0,00	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	6.859,55	0,00
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	30.659,88	0,00
Kosten uit de gewone werking	23.791,03	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	6.868,85	0,00
Financiële opbrengsten	0,00	0,00
Financiële kosten	9,30	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	6.859,55	0,00
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	6.859,55	0,00

21. Vlaams Nationaal Studiecentrum Limburg vzw		
<u>Benaming:</u> Vlaams Nationaal Studiecentrum Limburg vzw		
<u>Juridische vorm:</u> vzw		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p/a Jan Peumans - Maastrichterstraat 32 - 3770 Riemst		
<u>Samenstelling Raad van Bestuur:</u>		
Luk Robijns, voorzitter - Oude Berg 11 - 3840 Borgloon		
Jan Peumans, secretaris-penningmeester - Maastrichterstraat 32 - 3770 Riemst		
Vic Putzeys, ondervoorzitter - Schoolstraat 46 - 3740 Beverst		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
<u>Commissaris:</u>		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening Vlaams Nationaal Studiecentrum Limburg vzw		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	33.080,78	31.388,35
TOTAAL VAN DE ACTIVA	33.080,78	31.388,35
Patrimonium	33.080,78	31.388,35
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	0,00	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	33.080,78	31.388,35
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	34.139,18	0,00
Kosten uit de gewone werking	32.451,07	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	1.688,11	0,00
Financiële opbrengsten	4,32	0,00
Financiële kosten	0,00	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	1.692,43	0,00
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	1.692,43	0,00
Aantal tewerkgestelde personen uitgedrukt in voltijdse equivalenten: 0,50 (december 2004)		

22. Provincieraadsfractie VU&ID Antwerpen		
<u>Benaming:</u> Provincieraadsfractie VU&ID		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
P/a Koen Pauli, fractievoorzitter - Augustijnenstraat 13 - 2000 Antwerpen		
<u>Samenstelling Raad van Bestuur:</u>		
Koen Pauli, fractievoorzitter - Augustijnenstraat 13 - 2000 Antwerpen		
Gerda Van Langendonck, provincieraadslid - Oude Weg 30 - 2950 Kapellen		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
<u>Commissaris:</u>		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening Provincieraadsfractie VU&ID		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	22.248,07	3.982,45
TOTAAL VAN DE ACTIVA	22.248,07	3.982,45
Patrimonium	7.754,25	3.982,45
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	14.493,82	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	22.248,07	3.982,45
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	42.558,98	0,00
Kosten uit de gewone werking	39.109,31	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	3.449,67	0,00
Financiële opbrengsten	322,13	0,00
Financiële kosten	0,00	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	3.771,80	0,00
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	3.771,80	0,00

23. Provincieraadsfractie N-VA en Spirit Vlaams-Brabant		
<u>Benaming:</u> Provincieraadsfractie N-VA en Spirit		
<u>Juridische vorm:</u> feitelijke vereniging		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p/a Juul Denayer - Kornijkveld 7 - 1501 Halle		
<u>Samenstelling Raad van Bestuur:</u>		
Herman Van Autgaerden, fractievoorzitter - Waterstraat 38 - 3360 Bierbeek		
Juul Denayer, provincieraadslid-penningmeester - Kornijkveld 7 - 1501 Halle		
Linda De Dobbeleer-Van Den Eede, provincieraadslid - Molenveld 22 - 1760 Roosdaal		
Marcel Smekens, provincieraadslid - Reststraat 98 - 3390 Tielt-Winge		
Jan Anciaux, (Spirit) - Romeinsesteenweg 145 - 1800 Vilvoorde		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
<u>Commissaris:</u>		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomen, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening Provincieraadsfractie N-VA en Spirit		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	36.760,94	625,39
TOTAAL VAN DE ACTIVA	36.760,94	625,39
Patrimonium	5.962,00	625,39
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	30.768,94	0,00
TOTAAL VAN DE PASSIVA	36.730,94	625,39
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	56.430,00	0,00
Kosten uit de gewone werking	52.922,70	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	3.507,30	0,00
Financiële opbrengsten	1.829,31	0,00
Financiële kosten	0,00	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	5.336,61	0,00
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	5.336,61	0,00

24. Nieuw-Vlaamse Alliantie West-Vlaanderen vzw		
<u>Benaming:</u> Nieuw-Vlaamse Alliantie West-Vlaanderen vzw		
<u>Juridische vorm:</u> vzw		
<u>Plaats van de maatschappelijke zetel:</u>		
p/a Wilfried Vandaele - Warvinge 17 - 8421 De Haan		
<u>Samenstelling Raad van Bestuur:</u>		
Jean-Marie Bogaert, bediende - Eikenberg 12 - 8310 Sint-Kruis		
Jaak Dornez, gepensioneerd - Preshoekstraat 98 - 8510 Marke		
Wilfried Vandaele, bediende - Warvinge 17 - 8421 De Haan		
Kristof Pillaert, bediende - Oude Rozebekestraat 43 C - 8830 Hooglede		
<u>Samenstelling van het controleorgaan:</u>		
<u>Commissaris:</u>		
Burg. CVBA VERSCHULDEN & PARTNERS, bedrijfseconomisch, vertegenwoordigd door:		
Frans Verschelden, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen		
Samenvattende jaarrekening van de Nieuw-Vlaamse Alliantie West-Vlaanderen vzw		
BALANS	2004	2003
Vaste activa	0,00	0,00
Vlottende activa	95.416,06	49.438,01
TOTAAL VAN DE ACTIVA	95.416,06	49.438,01
Patrimonium	77.188,56	31.210,51
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	0,00	0,00
Schulden	18.227,50	18.227,50
TOTAAL VAN DE PASSIVA	95.416,06	49.438,01
RESULTATENREKENING		
Opbrengsten uit de gewone werking	51.939,47	0,00
Kosten uit de gewone werking	5.993,06	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	45.946,41	0,00
Financiële opbrengsten	40,81	0,00
Financiële kosten	9,17	0,00
Resultaat uit de gewone werking voor belastingen	45.978,05	0,00
Uitzonderlijke opbrengsten	0,00	0,00
Uitzonderlijke kosten	0,00	0,00
RESULTATEN	45.978,05	0,00

GECONSOLIDEERDE STAAT N-VA vzw en haar componenten		
1. Balans boekjaar 2004		
ACTIVA	2004	2003
VASTE ACTIVA	650.253,79	266.525
I. Oprichtingskosten (toel.I)		
II. Immateriële vaste activa (toelichting II)		
III. Materiële vaste activa (toelichting III)	622.015,37	236.308
A. Terreinen en gebouwen	622.015,37	220.774
B. Installaties, machines en uitrusting		15.534
C. Meubilair en rollend materieel		
D. Leasing en soortelijke rechten		
E. Overige materiële vaste activa		
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		
IV. Financiële vaste activa (toelichting IV)	28.238,42	30.217
VLOTTENDE ACTIVA	1.424.348,81	840.751
V. Vorderingen op meer dan een jaar		
A. vorderingen uit gewone werking		
B. overige vorderingen		
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering		
VII. Vorderingen ten hoogste 1 jaar	1.878,60	44.388
A. Vorderingen uit gewone werking	1.878,60	43.090
B. Overige vorderingen		1.298
VIII. Geldbeleggingen	1.010.540,89	490.000
IX. Liquide middelen	331.850,99	292.912
X. Overlopende rekeningen	80.078,33	13.451
TOTAAL DER ACTIVA	2.074.602,60	1.107.276

GECONSOLIDEERDE STAAT N-VA vzw en haar componenten		
1. Balans boekjaar 2004 (vervolg)		
PASSIVA	2004	2003
EIGEN VERMOGEN	1.250.592,34	169.947
I. Maatschappelijk fonds en reserves	1.250.592,34	169.947
II. Herwaarderingsmeerwaarden		
III. Overgedragen resultaat		
overgedragen overschot (+)		
overgedragen tekort (-)		
IV. Kapitaalsubsidies		
V. VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	702.152,32	702.152
A. Voorzieningen voor risico's en kosten (Toelichting V)	702.152,32	702.152
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	664.968,29	664.968
B. Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen		
C. Voorzieningen voor grote herstellings- en onderhoudswerken	37.184,03	37.184
D. Voorzieningen voor overige risico's en kosten		
B. Uitgestelde belastingen		
SCHULDEN	121.857,94	235.177
VI. Schulden op meer dan één jaar		
A. Financiële schulden		
1. Kredietinstellingen		
2. Leasingschulden en soortgelijke		
3. Overige leningen		
B. Schulden uit gewone werking		
C. Overige schulden		
VII. Schulden ten hoogste 1 jaar	80.411,74	64.018
A. Schulden meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen		
B. Financiële schulden		
1. Kredietinstellingen		
2. Overige schulden		
C. Schulden uit gewone werking	21.558,85	21.265
D. Schulden m.b.t. belastingen	57.604,55	42.753
1. Belastingen	35.046,82	7.026
2. Bezoldigingen en sociale lasten	22.557,73	35.727
E. Overige schulden	1.248,34	
VIII. Overlopende rekeningen	41.446,20	171.159
TOTAAL DER PASSIVA	2.074.602,60	1.107.276

GECONSOLIDEERDE STAAT N-VA vzw en haar componenten		
2. Resultatenrekening boekjaar 2004	2004	2003 (excl. Spiritcomponenten) 1e semester 2003)
I. Opbrengsten uit gewone werking	1.126.432,58	1.957.008
A. Belgische overheidsbijdragen (toelichting VI)	879.267,18	1.647.895
B. Andere bijdragen	19.901,41	12.293
1. Niet geconsolideerde verbonden entiteiten		
2. Mandatarissen	19.901,41	12.293
3. Andere (toelichting VII)		
C. Lidgelden (toelichting VIII)	70.746,34	85.898
D. Opbrengsten uit onroerend vermogen		10.270
E. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	22.986,60	14.513
F. Giften, schenkingen of legaten van natuurlijke personen	53.456,27	45.637
G. Diverse opbrengsten (toelichting IX)	80.074,78	140.502
II. Kosten voor de gewone werking	1.619.239,35	2.629.237
A.I. Voorraden en werking in uitvoering		
1. Inkopen		
2. Wijziging in de voorraad en bestellingen in uitvoering		
A.II. Dotaties		
1. Niet geconsolideerde verbonden entiteiten		
2. Mandatarissen		
3. Andere (toelichting X)		
B. Diensten en goederen	1.367.449,37	2.326.017
1. Huisvestingskosten	8.943,54	11.959
2. Administratie en beheer	797.542,93	1.095.389
3. Publicaties	30.416,02	53.369
4. Reclame, propaganda, en vergaderingen inbegrepen de verkiezingskosten (toelichting XI)	530.546,88	1.165.300
5. Diverse kosten		
C. Personeelskosten (toelichting XII)	232.529,56	264.073
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten	18.729,19	39.147
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen uit de gewone werking		
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -, terugnemingen -)		
G. Andere kosten voor de gewone werking	531,23	
H. Geactiveerde kosten (toelichtingen I, II en XI)		
III. Resultaat uit de gewone werking voor financieel resultaat	-492.806,77	-672.229

GECONSOLIDEERDE STAAT N-VA vzw en haar componenten		
2. Resultatenrekening boekjaar 2004 (vervolg)	2004	2003
IV. Financiële opbrengsten	25.043,13	18.351
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		
B. Opbrengsten uit vlottende activa	25.043,13	18.351
C. Overige financiële opbrengsten		
V. Financiële kosten	3.031,11	546
A. Kosten van schulden	3.031,11	546
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II.E		
C. Overige financiële kosten		
VI. Resultaat uit de gewone werking na financieel resultaat	-470.794,75	-654.424
VII. Uitzonderlijke opbrengsten (toelichting XIII)	1.478.429,12	
VIII. Uitzonderlijke kosten (toelichting XIV)		
IX. Belastingen op het resultaat (+) (-)		
X. Resultaat van het boekjaar	1.007.634,37	
A. Overschot van het boekjaar (+)	1.007.634,37	
B. Tekort van het boekjaar (-)		-654.424

3. Evolutive van het geconsolideerd patrimonium				
	<u>einde 2003</u>	<u>Toevoeging</u>	<u>Terugnemingen</u>	<u>einde 2004</u>
A. Maatschappelijk fonds en reserves	169.947	1.007.634,37		1.177.581,37
B. Herwaarderingsmeerwaarden				
C. Overgedragen resultaat				
C.1. Overgedragen overschot				
C.2. Overgedragen tekort				
correctie op het eigen vermogen in 2003 (*)	67.206,70			67.206,70
correctie op het eigen vermogen in 2003 (**)		5.804,27		5.804,27
geconsolideerd patrimonium	237.153,70	1.013.438,64		1.250.592,34

(*) uitbreiding consolidatiekring met provincieraadsfracties in 2004

(**) andere correcties

III. Staat van de materiële vaste activa

	terreinen & gebouwen	installaties machines & uitrusting
a. Aanschaffingswaarde:		
Per einde van het vorige boekjaar	782.648,27	484.910,00
<u>Mutaties tijdens het boekjaar</u>		
Aanschaffingen van investeringen	622.015,37	3.195,19
Overdracht en buitengebruikstellingen (-)	-782.648,27	-488.105,19
Per einde van het boekjaar	<u>622.015,37</u>	<u>0,00</u>
c. Afschrijvingen en waardeverminderingen		
Per einde van het vorige boekjaar	561.874,00	469.376,00
<u>Mutaties tijdens het boekjaar</u>		
Geboekte afschrijvingen		18.729,19
verworven van derden		
Afgeboekt na overdracht en buitengebruikstellingen (-)	-561.874,00	-488.105,19
Per einde van het boekjaar	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
d. Netto boekwaarde per einde van het boekjaar (a-c)	622.015,37	0,00

IV. Staat van de financiële vaste activa

	financiële vaste activa
1. Deelnemingen en aandelen	
a. Aanschaffingswaarde	
Per einde van het vorig boekjaar	30.217,36
<u>Mutaties tijdens het boekjaar</u>	
Aanschaffingen	500,00
Overdrachten	-2.682,21
Per einde van het boekjaar	<u>28.035,15</u>
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	28.035,15
2. Vorderingen	
Nettoboekwaarde per einde van het vorige boekjaar	0,00
<u>Mutaties tijdens het boekjaar</u>	
Toevoegingen	203,27
Terugbetalingen (-)	
Per einde van het boekjaar	<u>203,27</u>
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	203,27

V. Evolutie van de voorzieningen voor risico's en kosten

(rubriek V.A. van het passief)

	voorzieningen verkiezingspropaganda	voorzieningen voor grote herstellingswerken
Per einde van het vorige boekjaar	664.968,29	37.184,03
<u>Mutaties van het boekjaar</u>		
Toevoegingen (+)		
Terugnemingen (-)		
Per einde van het boekjaar	664.968,29	37.184,03

VI. Belgische Overheidsbijdragen: detail (rubriek IA resultatenrekening)

DEEL 1

A. Bijdragen van:
Kamer van Volksvertegenwoordigers
Senaat
Gemeenschapsraden (Vlaamse Raad)**
Gewestraden (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
Sub-totaal

B. Subsidies
Federale Overheid
Gemeenschappen
Gewesten
Provincies
Gemeenten
Sub-totaal

C. Overige Subsidies
TOTAAL

Nationale werksentiteit N-VA	Studiedienst	Wetenschap- pelijke instellingen
462.696,05		
5.000,00		
467.696,05		
467.696,05		

* de N-VA vzw beschreven onder instelling art. 22 is dezelfde component als de nationale werksentiteit N-VA vzw

** inbegrepen Vlaamse Overheidsdotatie gestort via Agora vzw (175.437,06 euro)

DEEL 2

A. Bijdragen van:
Kamer van Volksvertegenwoordigers
Senaat
Gemeenschapsraden (Vlaamse Raad)
Gewestraden (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
Sub-totaal

B. Subsidies
Federale Overheid
Gemeenschappen
Gewesten
Provincies
Gemeenten
Sub-totaal

C. Overige Subsidies
TOTAAL

Politieke vormingsinstelling	politieke omroepvereniging	instelling art. 22 N-VA
		462.696,05
		5.000,00
		467.696,05
		467.696,05

DEEL 3

A. Bijdragen van:
Kamer van Volksvertegenwoordigers
Senaat
Gemeenschapsraden (Vlaamse Raad)
Gewestraden (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
Sub-totaal

B. Subsidies
Federale Overheid
Gemeenschappen
Gewesten
Provincies
Gemeenten
Sub-totaal

C. Overige Subsidies
TOTAAL

Arrondissementen (kieskringen)	politieke fracties	Totaal
	226.503,50	689.199,55
		5.000,00
	226.503,50	694.199,55
	185.067,63	185.067,63
	185.067,63	185.067,63
	411.571,13	879.267,18

VIII. Lidgelden

Rubriek I.C. van de resultatenrekening

	2004	2003
1.Partijkaarten		
lidgelden (a)	70.746,34	85.898
lidgelden afgestaan aan niet-geconsolideerde partijgeledingen (b)		
saldo lidgelden van de in de consolidatiekring opgenomen partijgeledingen (a-b)		
2. Andere lidgelden		
partner gelden ID 21 vzw		
Netto-totaal van de lidgelden (1+2)	70.746,34	85.898

IX. Diverse opbrengsten

(rubriek I.G. van de resultatenrekening)

Uitsplitsing van deze rubriek indien het belangrijke bedragen betreft	2004	2003
Recuperatie en opbrengsten manifestaties	46.637,64	26.213
Verkoop materieel	3.195,60	9.173
Giften en afdrachten	28.539,06	77.976
Diversen	1.702,48	27.140
TOTAAL	80.074,78	140.502

**XI. Door de partij verstrekte uitsplitsing m.b.t. reclame, propaganda,
en vergaderingen inbegrepen verkiezingskosten.**

	2004	2003
XI.A. Uitsplitsingen van de rubriek II.B.4 van de resultatenrekening.		
1.Publiciteitskost, propaganda	53.071,82	232.627
2.Vergaderingen	120.794,28	25.655
3.Verkiezingskosten (detail hierna)	356.680,78	907.018
totaal van de rubriek	530.546,88	1.165.300
XI.B. Detail van de verkiezingskosten volgens bestemming.		
1.Verkiezingskosten van de partij en haar geconsolideerde entiteiten	356.680,78	907.018
2.Verkiezingssteun overgemaakt aan niet-geconsolideerde verbonden entiteiten		
3.Verkiezingssteun overgemaakt aan mandatarissen (zie ook bijlage X)		
totaal van de verkiezingskosten:	356.680,78	907.018
XI.C. Synthese van de verkiezingskosten over het boekjaar		
(+) verkiezingskosten	356.680,78	907.018
(-) geactiveerde verkiezingskosten		
(+) geboekte afschrijvingen op geactiveerde verkiezingskosten		
(+) toevoegingen aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda		
(-) bestedingen en terugnemingen voor verkiezingspropaganda		
(=) invloed van de verkiezingskosten op het resultaat van het boekjaar	356.680,78	907.018

XII. Personeelskosten

	2004	2003
A. Personeelskosten (rubriek II.C. van de resultatenrekening)		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	179.306,11	197.131
2. Patronale bijdragen voor sociale verzekeringen	43.798,20	56.008
3. Patronale premies voor bovenwettelijke verzekeringen		
4. Andere personeelskosten	9.425,25	10.934
5. Pensioenen		
TOTAAL	232.529,56	264.073
B. Kost van het aan de geconsolideerde entiteiten permanent ter beschikking gesteld personeel (begrepen in rubriek II.B.2. Van de resultatenrekening)	0,00	0
C. Doorgerekende personeelskosten aan de niet in de consolidatiekring opgenomen entiteiten (begrepen in rubriek I.G. Van de resultaatrekening)	0,00	0
D. Gedragen personeelskost: (A+B-C)	232.529,56	264.073

XIII. Uitzonderlijke opbrengsten

(Rubriek XII van de resultatenrekening)

	2004	2003
A. Terugneming van afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	1.379.225,73	
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten	99.203,39	
TOTAAL	1.478.429,12	0

De rubriek XIII.E. "Andere uitzonderlijke opbrengsten" wordt verder opgedeeld indien het om een belangrijk bedrag gaat

XV. Cash-flow van het boekjaar

	2004	2003
(+) Resultaat van het boekjaar	1.007.634,37	-654.424
(+) Afschrijvingen en waardeverminderingen	18.729,18	39.147
(-) Terugneming van afschrijvingen en waardeverminderingen		
(+) Toevoegingen aan de voorzieningen		
(-) Bestedingen en terugnemingen van voorzieningen		
(-) Geactiveerde kosten		
(=) Cash-flow van het boekjaar	1.026.363,55	-615.277

XVI. Samenvatting van de waarderingsregels

Volgende afschrijvingspercentages gelden:

Gebouwen	5% lineair
Installaties machines en uitrusting	10-20% lineair

In 2004 werd het gebouw verkocht en werd een nieuw gebouw aangekocht.
Aangezien het nieuwe gebouw slechts werd aangekocht op 21 december 2004
werden op het nieuwe gebouw nog geen afschrijvingen geboekt in 2004
Het bestaande gebouw werd verkocht met een meerwaarde.

De andere materiële vaste activa werden met het oog op de verhuis naar de
nieuwe locatie integraal afgeschreven in 2004.

SAMENVATTING VAN HET FINANCIËEL VERSLAG

Het financieel verslag over het boekjaar 2004 voor de politieke partij Nieuw-Vlaamse Alliantie (= N-VA en haar componenten - arrondissementen) is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van de VZW Nieuw-Vlaamse Alliantie overeenkomstig de vereisten van het artikel 23 van de wet van 4 juli 1989, en omvat de gegevens die vermeld zijn in de bijlage bij deze wet, zoals ingevoegd door artikel 14 van de wet van 19 november 1998, met name:

- een document met de identificatie van de partij en haar componenten;
- de samenvattende rekening van elk van deze componenten;
- de geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten;
- het verslag van de bedrijfsrevisor.

De geconsolideerde resultaten van het boekjaar, die uit de geconsolideerde rekening van de partij en van haar componenten voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

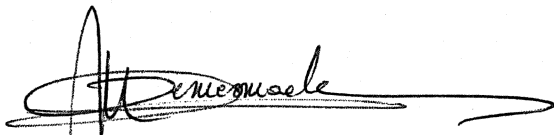
Opbrengsten uit gewone werking:	+ 1.126.432,58
Kosten uit de gewone werking:	- 1.619.239,35
Courant resultaat:	- 492.806,77

Financieel resultaat:	+ 22.012,02
Uitzonderlijk resultaat:	+ 1.478.429,12

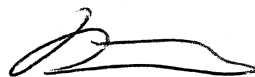
Resultaat van het boekjaar:	+ 1.007.634,37
------------------------------------	-----------------------

De bedrijfsrevisor heeft over de geconsolideerde rekening van het boekjaar een verklaring zonder voorbehoud afgegeven.

Voor de raad van bestuur van de vzw,

Mark Demesmaeker
Algemeen Secretaris

Bart De Wever
Algemeen Voorzitter

N-VA VZW

Liefdadigheidsstraat 39
BRUSSEL

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VAN DE
POLITIEKE PARTIJ DE NIEUW-VLAAMSE ALLIANTIE VZW EN HAAR COMPONENTEN PER 31/12/2004

**VERSLAG VAN DE BEDRIJFSREVISOR OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING OVER HET
BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31/12/2004**

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, brengen wij u verslag uit over de uitvoering van de controleopdracht die ons werd toevertrouwd door de Nieuw-Vlaamse Alliantie VZW.

Wij hebben de controle uitgevoerd van het financieel verslag over de geconsolideerde jaarrekening van de politieke partij en haar componenten, dat werd opgesteld en aangepast onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van de Nieuw-Vlaamse Alliantie VZW, over het boekjaar 2004 afgesloten op 31/12/2004 met een balanstotaal van 2.074.602,60 EURO en waarvan de resultatenrekening afsluit met een batig saldo van het werkingsjaar van 1.007.634,37 EURO.

De raad van bestuur van de Nieuw-Vlaamse Alliantie VZW heeft in dit aangepast financieel verslag over het boekjaar afgesloten op 31/12/2004 de consolidatiekring vanaf 01/01/2004 uitgebreid met de politieke fracties van de provincieraden om tegemoet te komen aan de voorschriften van artikel 1, 1° en artikel 22 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen.

Het financieel verslag omvat de geconsolideerde jaarrekening opgesteld overeenkomstig artikel 23, § 1 van dezelfde wet en overeenkomstig het schema vastgelegd door de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen. Volgens artikel 24 van de wet, is het verslag gericht aan de Minister van Financiën, aan de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie.

Wij verstrekken eveneens de bijkomende inlichtingen die betrekking hebben op de punten die specifiek aan bod komen in de bijlage tot de wet van 4 juli 1989, zoals ingevoegd bij de wet van 19 november 1998.

.../... *Verslag over de geconsolideerde rekeningen van de N-VA VZW per 31/12/04 pagina 2*

Verklaring over de geconsolideerde jaarrekening zonder voorbehoud

Onze controles werden verricht overeenkomstig de normen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze beroepsnormen, eisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat, rekening houdend met de Belgische wettelijke en de bestuursrechtelijke voorschriften.

Overeenkomstig deze normen hebben wij rekening gehouden met de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de partij en haar componenten, alsook met de procedures van interne controle. De verantwoordelijken van de VZW hebben onze vragen naar opheldering of inlichtingen duidelijk beantwoord. Wij hebben op basis van steekproeven de verantwoording onderzocht van de bedragen opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. Wij hebben de waarderingsregels, de consolidatiegrondslagen, de betekenisvolle boekhoudkundige ramingen die de VZW maakte en de voorstelling van de geconsolideerde jaarrekening in haar geheel beoordeeld. Wij zijn van mening dat deze werkzaamheden een redelijke basis vormen voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31/12/2004, rekening houdend met de toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften, een getrouw beeld van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van het geconsolideerd geheel en wordt een passende verantwoording gegeven in de toelichting.

Bijkomende verklaringen en inlichtingen

Wij vullen ons verslag aan met de volgende bijkomende verklaring (en inlichtingen), overeenkomstig de bijlage tot de wet van 4 juli 1989, zoals ingevoegd bij de wet van 19 november 1998, die niet van aard zijn om de draagwijdte van onze verklaring over de rekeningen te wijzigen:

.../...

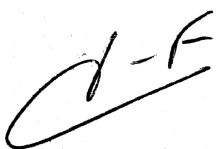
✓

.../... Verslag over de geconsolideerde rekeningen van de N-VA VZW per 31/12/04 pagina 3

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang werd de geconsolideerde jaarrekening opgesteld overeenkomstig de reglementaire bepalingen;
- De administratieve en boekhoudkundige organisatie van de partij en haar componenten is, mits externe bijstand van een boekhoudkundige deskundige, voldoende om de geconsolideerde jaarrekening op te maken;
- In het vorige boekjaar, omvatte de consolidatiekring tot 30/6/2003, de VZW's Middengroep, Toekomstgroep, Spirit en ID21;
- De raad van bestuur van de Nieuw-Vlaamse Alliantie VZW heeft beslist om vanaf 01/01/2004 de componenten van de partij die deel uitmaken van de consolidatiekring uit te breiden met de politieke fracties van de provincieraden;
- De VZW N-VA verkocht tijdens het boekjaar het partijgebouw aan het Barricadenplein te Brussel, waarop zij een meerwaarde realiseerde ten bedrage van 1.379.225,73 EUR;
- Aangezien wij pas zeer recent in het bezit zijn gesteld van alle nodige informatie om onze controle af te ronden, was het voor ons niet mogelijk de gebruikelijke rapporteringstermijnen te respecteren.
- Dit verslag vervangt ons oorspronkelijk controleverslag van 25 april 2005 betreffende het boekjaar afgesloten op 31/12/04.

Antwerpen, 4 juli 2005

De bedrijfsrevisor

Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren Burg. CVBA
vertegenwoordigd door
Frans Verschelden
Bedrijfsrevisor

ANNEXE 4

**CORRESPONDANCE ENTRE LES PRÉSIDENTS
DE LA COMMISSION DE CONTRÔLE ET
L'INSTITUT DES RÉVISEURS D'ENTREPRISES**

**A. Lettre du 14 juillet 2005 des présidents de la
Commission de contrôle à l'Institut des Réviseurs
d'entreprises.**

*Concerne: Comptabilité des partis politiques et de
leurs composantes*

Depuis sa création en 1990, la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques a toujours pu faire appel à l'Institut des Réviseurs d'Entreprises pour l'élaboration et l'adaptation du modèle du rapport financier que les partis politiques doivent transmettre à la Commission de contrôle, au sujet de leur comptabilité et de celle de leurs composantes, conformément aux articles 23 et 24 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques.

Nous souhaiterions, par la présente, soumettre à votre Institut quelques questions supplémentaires sur la relation entre la loi du 4 juillet 1989 et la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations, modifiée par la loi du 2 mai 2002 (*Moniteur belge* du 18 octobre 2002, deuxième édition).

En effet, l'article 23, § 1er, de la loi du 4 juillet 1989 dispose notamment que le conseil d'administration de l'association sans but lucratif visée à l'article 22 établit un rapport financier sur les comptes annuels du parti politique et de ses composantes et que ce rapport financier est établi chaque année dans le respect des dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises et de ses arrêtés d'exécution.

En exécution de cette disposition, la Commission de contrôle a établi un modèle de rapport financier qu'elle a publié dans le *Moniteur belge* du 24 mai 2000 - Éd. 2, en annexe à son règlement d'ordre intérieur (voir annexe 1).

L'une des caractéristiques spécifiques du rapport financier concernant les partis politiques est que les partis et leurs composantes sont réunis dans un périmètre

BIJLAGE 4

**BRIEFWISSELING TUSSEN DE VOORZITTERS
VAN DE CONTROLECOMMISSIE EN HET INSTI-
TUUT DER BEDRIJFSREVISOREN**

**A. Brief van 14 juli 2005 van de voorzitters van de
Controlecommissie aan het Instituut der Bedrijfs-
revisoren.**

*Betreft: Boekhouding van de politieke partijen en hun
componenten*

Sinds haar installatie in 1990 heeft de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen steeds beroep kunnen doen op het Instituut der Bedrijfsrevisoren voor de uitwerking en de aanpassing van het model van financieel verslag dat de politieke partijen over hun boekhouding en die van hun componenten aan de Controlecommissie dienen te bezorgen overeenkomstig de artikelen 23 en 24 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen.

Graag zouden wij het Instituut opnieuw een aantal vragen willen voorleggen. Zij betreffen de verhouding tussen de wet van 4 juli 1989 en de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, zoals gewijzigd bij de wet van 2 mei 2002 (*Belgisch Staatsblad*, 18 oktober 2002 - Ed. 2).

Zo bepaalt artikel 23, § 1, van de wet van 4 juli 1989 onder meer dat de beheerraad van de in artikel 22 bedoelde vereniging zonder winstoogmerk een financieel verslag opstelt over de jaarrekeningen van de politieke partij en haar componenten. Dat verslag wordt jaarlijks opgemaakt met inachtneming van de bepalingen vervat in de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Ter uitvoering van deze bepaling heeft de Controlecommissie een model van financieel verslag vastgesteld dat als bijlage bij haar huishoudelijk reglement is gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 24 mei 2000 - Ed. 2 (zie bijlage 1).

Een van de specifieke kenmerken van de financiële verslaggeving met betrekking tot de politieke partijen is dat de partijen en hun componenten verenigd zijn in een

de consolidation. Ils ne sont néanmoins pas tenus, à l'exception de l'association sans but lucratif visée par l'article 22 de la loi du 4 juillet 1989, de prendre la personnalité juridique. Les partis qui sont tenus de déposer un rapport financier présentent dès lors une grande diversité en la matière (voir annexe 2: les rapports financiers pour l'exercice 2004: *Doc. Parl.*, Chambre, n°s 51-1752/1-2, et Sénat, n°s 3-1172/1-2).

Dans ce contexte, on s'est demandé si le modèle de rapport financier susvisé, dans la mesure où il concerne des ASBL, était encore conforme aux conditions prévues par la loi du 27 juin 1921 précitée.

Le 2 février 2005, la Commission de contrôle a répondu par l'affirmative à cette question, considérant que l'article 17, § 4, de la loi du 27 juin 1921 était applicable aux partis politiques qui reçoivent des dotations publiques en vertu de la loi du 4 juillet 1989, et aux ASBL associées à ces partis, plus particulièrement en ce qui concerne le schéma comptable qu'ils doivent appliquer (voir annexe 3: le rapport de MM. Cortois et Istasse concernant l'exercice 2003, *Doc. Parl.*, Chambre, n° 51-1117/4, et Sénat, n° 3-676/4, p. 82).

Afin de lever tout doute en la matière, nous saurions gré à l'Institut des Réviseurs d'Entreprises de s'assurer de la justesse de la réponse de la Commission de contrôle en la matière, et d'examiner si le schéma comptable prévu par la loi du 4 juillet 1989 était toujours conforme aux dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises.

En ce qui concerne l'exigence prévue à l'article 17, § 5, de la loi du 27 juin 1921, selon laquelle les «grands» ASBL doivent confier à un ou plusieurs commissaires le contrôle des comptes annuels, notamment, nous voudrions savoir si l'article 23, § 2, de la loi du 4 juillet 1989 peut demeurer d'application. Cet article dispose que l'assemblée générale de l'institution visée à l'article 22 désigne un réviseur d'entreprises qui établit annuellement un rapport financier sur les comptes annuels du parti politique et de ses composantes.

Troisièmement, la question se pose de savoir si les partis politiques et leurs composantes qui ont adopté la forme juridique d'une ASBL sont soumis à l'obligation de publication prévue à l'article 26^{novies} de la loi du 27 juin 1921. Les comptes annuels des partis politiques et de leurs composantes sont, en effet, déjà publiés intégralement dans un document parlementaire (voir pour l'exercice 2004: *Doc. Parl.*, Chambre, n°s 51-1752/1-2,

consolidatiekring. Nochtans zijn zij, met uitzondering van de in artikel 22 van de wet van 4 juli 1989 bedoelde vereniging zonder winstoogmerk, niet verplicht de rechtspersoonlijkheid aan te nemen. De partijen die verplicht zijn een financieel verslag in te dienen, vertonen op dat vlak dan ook een grote verscheidenheid (zie bijlage 2: de financiële verslagen voor het boekjaar 2004: *Parl. Stuk*, Kamer, nrs. 51-1752/1-2, en Senaat, nrs. 3-1172/1-2).

Dat alles heeft de vraag doen rijzen of het bovenvermelde model van financieel verslag, voor zover het vzw's betreft, nog in overeenstemming is met de vereisten van de voormelde wet van 27 juni 1921.

Op 2 februari 2005 heeft de Controlecommissie deze vraag bevestigend beantwoord en geoordeeld dat artikel 17, § 4, van de wet van 27 juni 1921 toepasselijk is op de politieke partijen die overheidsdotaties ontvangen krachtens de wet van 4 juli 1989, en op de ermee verbonden vzw's, meer bepaald wat het door hen te hanteren boekhoudschema betreft (zie bijlage 3: het verslag van de heren Cortois en Istasse betreffende het boekjaar 2003, *Parl. Stuk*, Kamer, nr. 51-1117/4, en Senaat, nr. 3-676/4, blz. 82).

Teneinde elke twijfel hieromtrent uit te sluiten, zouden wij het op prijs stellen indien het Instituut der Bedrijfsrevisoren kan nagaan of de zienswijze van de Controlecommissie in deze aangelegenheid correct is en het door de wet van 4 juli 1989 bepaalde boekhoudschema nog steeds in overeenstemming is met de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen.

Met betrekking tot de in artikel 17, § 5, van de wet van 27 juni 1921 vervatte vereiste dat de zogenaamd grote vzw's één of meer commissarissen moeten belasten met de controle van onder meer de jaarrekening, zouden wij graag willen vernemen of artikel 23, § 2, van de wet van 4 juli 1989 zijn gelding kan blijven behouden. Dat artikel bepaalt dat de algemene vergadering van de in artikel 22 bepaalde instelling een bedrijfsrevisor aanstelt die jaarlijks een verslag opstelt over het financieel verslag over de jaarrekeningen van de politieke partij en haar componenten.

Ten derde is de vraag opgeworpen of de politieke partijen en hun componenten die de rechtsvorm van een vzw hebben aangenomen, onderworpen zijn aan de openbaarmakingsverplichting vervat in artikel 26^{novies} van de wet van 27 juni 1921. De jaarrekeningen van de politieke partijen en hun componenten worden immers reeds integraal in een parlementair stuk gepubliceerd (zie voor het boekjaar 2004: *Parl. Stuk*, Kamer, nrs. 51-

et Sénat, n°s 3-1172/1-2). Si l'obligation de publication visée dans la loi du 27 juin 1921 s'appliquait malgré tout aux partis et à leurs composantes structurés en ASBL, pourraient-ils, sur la base de la loi du 4 juillet 1989, utiliser le rapport financier en vigueur ou devraient-ils le remanier en fonction du schéma prévu par la loi du 17 juillet 1975?

Si, enfin, vous êtes d'avis que le modèle de rapport financier doit être modifié sur d'autres points, notamment sur la base des recommandations formulées par la Commission de contrôle dans les rapports qu'elle vous a communiqués au sujet de son examen de la comptabilité des partis politiques, nous vous serions reconnaissants de nous en informer.

Vous remerciant par avance de votre réponse, (...)

Les Présidents de la Commission de contrôle,

Anne-Marie LIZIN
Herman DE CROO

1752/1-2, en Senaat, nrs. 3-1172/1-2). Indien de in de wet van 27 juni 1921 bedoelde publicatieverplichting toch voor de als vzw gestructureerde partijen en hun componenten zou gelden, mogen zij dan het op grond van de wet van 4 juli 1989 geldende financieel verslag gebruiken of dienen zij dat te herwerken volgens het door de wet van 17 juli 1975 bepaalde schema?

Indien u tot slot van oordeel bent dat het model van financieel verslag op andere punten dient te worden gewijzigd op grond van onder meer de aanbevelingen die de Controlecommissie in de u meegedeelde verslagen betreffende haar jaarlijks onderzoek naar de boekhouding van de politieke partijen heeft geformuleerd, zullen wij u daarvoor dank weten.

U bij voorbaat dankend voor uw antwoord, (...)

De Voorzitters van de Controlecommissie,

Anne-Marie LIZIN
Herman DE CROO

B. Réponse du 4 octobre 2005 de l'Institut des Réviseurs d'entreprises.

Concerne: Comptabilité des partis politiques et de leurs composantes – votre courrier du 14 juillet 2005

Suite à votre courrier du 14 juillet dernier, nous avons l'honneur de soumettre à votre appréciation l'examen des questions soulevées. Par facilité, nous vous proposons de les aborder comme suit:

1° Le modèle de rapport financier établi par la Commission de contrôle et publié au moniteur belge du 24 mai 2000 est-il encore conforme aux conditions prévues par la loi du 27 juin 1921? Dans l'affirmative, le schéma comptable prévu par la loi du 4 juillet 1989 est-il toujours conforme aux dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises?;

2° L'article 23, § 2 de la loi du 4 juillet 1989 n'est-il pas incompatible avec les dispositions de l'article 17, §5 de la loi du 27 juin 1921 prévoyant que les grandes ASBL doivent confier à un ou plusieurs commissaires le contrôle des comptes annuels?;

3° Les partis politiques et leurs composantes qui ont adopté la forme juridique d'une ASBL sont soumis à l'obligation de publication prévue à l'article 26^{novies} de la loi du 27 juin 1921. Cette disposition est-elle toujours d'application puisque, les comptes annuels de ces entités sont déjà publiés intégralement dans un document parlementaire? Si l'obligation de publication visée dans la loi du 27 juin 1921 s'applique malgré tout aux partis et à leurs composantes structurés en ASBL, pourraient-ils, sur base de la loi du 4 juillet 1989, utiliser le rapport financier en vigueur ou devraient-ils le remanier en fonction du schéma prévu par la loi du 17 juillet 1975?;

4° Proposer toute suggestion de modification du rapport financier sur la base notamment des recommandations formulées par la Commission de contrôle.

*
* *

1° Le modèle de rapport financier établi par la Commission de contrôle et publié au moniteur belge du 24 mai 2000 est-il encore conforme aux conditions prévues par la loi du 27 juin 1921? Dans l'affirmative, le schéma

B. Antwoord van 4 oktober 2005 van het Instituut der bedrijfsrevisoren.

Betreft: Boekhouding van de politieke partijen en van hun componenten – uw schrijven van 14 juli 2005

Ingevolge uw schrijven van 14 juli j.l. hebben wij de eer de analyse van de gestelde vragen ter beoordeling aan u voor te leggen. Om praktische redenen stellen wij voor om ze in deze volgorde te behandelen:

1° Is het model van financieel verslag opgesteld door de Controlecommissie en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 24 mei 2000 nog steeds in overeenstemming met de voorwaarden die voorzien zijn door de wet van 27 juni 1921? Indien zo, is het boekhoudschema voorzien door de wet van 4 juli 1989 nog steeds in overeenstemming met de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 inzake de boekhouding van ondernemingen?;

2° Is het artikel 23, §2 van de wet van 4 juli 1989 niet incompatibel met de bepalingen van artikel 17, §5 van de wet van 27 juni 1921 door te voorzien dat de grote vzw's de controle van de jaarrekening dient toe te vertrouwen aan één of meerdere commissarissen?;

3° De politieke partijen en hun componenten die de juridische vorm hebben aangenomen van een vzw zijn onderworpen aan de publicatieplicht voorzien in artikel 26^{novies} van de wet van 27 juni 1921. Is deze bepaling nog altijd van toepassing vermits de jaarrekening van deze entiteiten reeds integraal wordt gepubliceerd in een parlementair document. Indien de publicatieplicht geïmplementeerd is in de wet van 27 juni 1921 desondanks van toepassing is op partijen en hun componenten die als vzw zijn gestructureerd, kunnen zij, op grond van de wet van 4 juli 1989, gebruik maken van het van kracht zijnde financieel verslag of zouden zij dit dienen aan te passen in functie van het schema voorzien door de wet van 17 juli 1975?;

4° Het voorstellen van alle suggesties tot wijziging van het financieel verslag, meerbepaald op basis van de aanbevelingen die door de Controlecommissie zijn geformuleerd.

*
* *

1° Is het model van financieel verslag opgesteld door de Controlecommissie en gepubliceerd in het staatsblad van 24 mei 2000 nog steeds in overeenstemming met de voorwaarden die voorzien zijn door de wet van

comptable prévu par la loi du 4 juillet 1989 est-il toujours conforme aux dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises?

Exposé du problème

Depuis les modifications introduites par la loi du 2 mai 2002, et précisée plus particulièrement dans l'arrêté royal du 19 décembre 2003 relatif aux obligations comptables et à la publicité des comptes annuels, les ASBL disposent d'un schéma de comptes annuels. Ce schéma remplace-t-il purement et simplement le modèle adopté par la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques?

Notre avis

Pour répondre à cette question, il convient de rappeler que la volonté du législateur était principalement de réglementer les secteurs d'activités non visés par des dispositions particulières quelles soient d'ordre comptable ou de publicité. Ceci afin d'assurer, à l'instar de ce qui existe pour les sociétés commerciales, la diffusion d'une information financière standardisée et de qualité.

Pour éviter les éventuelles «redondances» juridiques, le rapport au Roi de l'A.R. du 19 décembre 2003¹ prévoyait explicitement que:

«ni le modèle de comptabilité simplifiée, ni les obligations résultant de la loi du 17 juillet 1975 ne s'appliquent aux associations et fondations, soumises, en raison de la nature des activités qu'elles exercent à titre principal, à des règles particulières, résultant d'une législation ou d'une réglementation publique, relatives à la tenue de leur comptabilité et à leurs comptes annuels, pour autant qu'elles soient au moins équivalentes à celles prévues en vertu de la loi»

Ce principe fait d'ailleurs l'objet des dispositions de l'article 17, § 4, de la loi du 27 juin 1921².

L'application de ce texte législatif pose plusieurs difficultés techniques:

1. sur quels points la législation ou la réglementation doit-elle être équivalente?

27 juni 1921? Indien zo, is het boekhoudschema voorzien door de wet van 4 juli 1989 nog steeds in overeenstemming met de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 inzake de boekhouding van ondernemingen?

Uiteenzetting van het probleem

Sedert de wijzigingen die door de wet van 2 mei 2002 zijn ingevoerd, en zijn verduidelijkt in meerbepaald het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening, beschikken de vzw's over een schema voor de jaarrekening. Vervangt enkel en alleen dit schema het model aangenomen door de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen?

Ons advies

Bij het beantwoorden van deze vraag dient eraan te worden herinnerd dat het de wil van de wetgever was om hoofdzakelijk die activiteitensectoren te reglementeren die niet door de bijzondere bepalingen werden geviséerd of zij nu betrekking hebben op aspecten van boekhouding of publicatie. Op deze wijze werd verzekerd dat, naar het voorbeeld van wat voor de commerciële vennootschappen bestaat, een gestandaardiseerde en kwaliteitsvolle financiële informatie wordt verdeeld.

Om de eventuele juridische «redundanties» te vermijden, voorziet het verslag aan de Koning van het K.B. van 19 december 2003¹ expliciet dat:

«noch het model voor de vereenvoudigde boekhouding, noch de verplichtingen die voortvloeien uit de voornoemde wet van 17 juli 1975 van toepassing zijn op de verenigingen en stichtingen die, wegens de aard van de activiteiten die zij in hoofdzaak uitoefenen, onderworpen worden aan bijzondere regels die volgen uit een wetgeving of uit een openbare regelgeving met betrekking tot hun boekhouding en jaarrekening, voor zover zij ten minste gelijkwaardig zijn aan de regels waarin de wet voorziet.»

Dit principe is trouwens het voorwerp van de bepaling van artikel 17, § 4, van de wet van 27 juni 1921².

De toepassing van deze wetgevende tekst creëert meerdere technische problemen:

1. op welke punten dienen de wetgeving of de regelgeving equivalent te zijn?

2. qui va juger de cette équivalence?

Nous allons d'abord répondre à la deuxième question, la plus simple s'il en est³.

C'est l'organe d'administration de l'association qui décide de l'équivalence de la législation ou de la réglementation qu'il doit suivre au vu de ses activités ou des directives de ses pouvoirs de tutelle, pouvoirs publics compétents ou pouvoirs subsidiaires le cas échéant. Le rapport au Roi précédant l'arrêté royal du 19 décembre 2003 le confirme à l'alinéa 6, en ces termes:

«Il appartiendra en conséquences aux organes d'administration de ces associations et fondations d'apprécier, à l'aide des indications qui seraient formulées par la Commission des Normes comptables, sous leur responsabilité et sous le contrôle du commissaire qui serait en fonction, si les obligations comptables spécifiques auxquelles elles sont soumises sont au moins équivalentes à celles qui s'appliqueraient à elles en vertu de la loi. D'une manière générale, cette équivalence ne résultera pas du seul fait que l'association est, pour l'obtention de subsides, soumise à l'obligation de fournir des informations comptables aux autorités subsidiaires».

Il revient par conséquent à l'organe d'administration, sous le contrôle du commissaire, s'il y en a un, de déterminer l'existence d'une équivalence entre les dispositions particulières auxquelles l'association est soumise et les nouvelles dispositions de la loi du 27 juin 1921. C'est ici cependant que réside la difficulté puisque à l'heure actuelle aucune indication n'existe sur les critères d'équivalence à satisfaire. Ceux-ci peuvent raisonnablement porter sur les cinq critères suivants:

- le mode de tenue de la comptabilité;
- le plan comptable à respecter;
- les principes des règles d'évaluation;
- le schéma des comptes annuels;
- le mode de publicité des comptes annuels.

L'analyse comparée de ces 5 critères au regard des deux législations s'établit comme suit:

2. wie zal een oordeel vellen over deze equivalentie?

Vooreerst zullen we de tweede vraag beantwoorden, die desgevallend de meest eenvoudige is³.

Het is het bestuursorgaan van de vereniging die beslist over de equivalentie van de wet- of regelgeving die dienen te worden gevolgd in het licht van haar activiteiten of, desgevallend, van de voorgedijbevoegdheden, de openbare bevoegdheden of de bevoegdheden inzake subsidiëring. Het verslag aan de Koning die het koninklijk besluit van 19 december 2003 voorafgaat bevestigt dit in alinea 6, met de volgende bewoordingen:

«Het is bijgevolg de taak van de bestuursorganen van deze verenigingen en stichtingen om, aan de hand van de aanwijzingen geformuleerd door de Commissie voor Boekhoudkundige Normen, op hun verantwoordelijkheid en onder het toezicht van de optredende commissaris, na te gaan of de bijzondere boekhoudkundige verplichtingen waaraan zij onderworpen zijn, ten minste gelijkwaardig zijn aan die welke krachtens de wet van toepassing zouden zijn. Over het algemeen vloeit deze gelijkwaardigheid niet voort uit het loutere gegeven dat de vereniging of de stichting voor het verkrijgen van subsidies verplicht wordt boekhoudkundige inlichtingen te verschaffen aan de subsidiërende overheid.»

Het komt bijgevolg toe aan het bestuursorgaan, onder de controle van de commissaris, indien er een bestaat, om te bepalen of er equivalentie bestaat tussen de bijzondere bepalingen waaraan de vereniging is onderworpen en de nieuwe bepalingen van de wet van 27 juni 1921. Hier schuilt evenwel de moeilijkheid omdat op vandaag geen enkele aanwijzing bestaat over de equivalentiecriteria waaraan dient te worden voldaan. Laatstgenoemde kunnen redelijkerwijze betrekking hebben op de vijf volgende criteria:

- de wijze waarop de boekhouding werd gevoerd;
- het te volgen boekhoudplan;
- de principes inzake de waarderingsregels;
- het schema van de jaarrekening;
- de publicatiewijze van de jaarrekening.

De vergelijkende analyse inzake deze vijf criteria in het licht van deze twee wetgevingen wordt als volgt gemaakt:

	<u>Loi du 27 juin 1921/ A.R. du 19 décembre 2003</u>	<u>Loi du 4 juillet 1989</u>		<u>Wet van 27 juni 1921/K.B. van 19 december 2003</u>	<u>Wet van 4 juli 1989</u>	
<u>Mode de tenue de la comptabilité</u>	Les principes d'une comptabilité en partie double ⁴ sont prônés pour les grandes ASBL.	Le rapport financier doit être établi chaque année dans le respect des dispositions de la loi du 17 juillet 1975 ⁵ .		<u>Wijze waarop de boekhouding wordt gevoerd</u>	De principes van het dubbel boekhouden ⁴ worden ten stelligste aanbevolen voor de grote vzw's	Het financieel verslag dient jaarlijks te worden opgesteld in navolging van de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 ⁵ .
<u>Plan comptable</u>	Doit être conforme dans sa teneur, sa présentation et sa numérotation, au plan comptable minimum normalisé annexé à l'A.R. du 19 décembre 2003.	Chaque entité du périmètre de consolidation respecte un plan comptable con- forme aux disposi- tions de l'A.R. du 12 septembre 1983. Les libellés ont cependant été adaptés aux caractéristiques propres de l'acti- vité ⁶ .		<u>Boekhoudplan</u>	Dient in overeen- stemming te zijn <i>qua</i> exacte inhoud, présentatie en nummering, met het genormaliseerd mimumum boekhoudplan in bijlage tot het K.B. van 19 december 2003.	Iedere entiteit van de consolidatiekring neemt een boekhoudplan in acht in overeen- stemming met de bepalingen van het K.B. van 12 september 1983. De bewoordingen zijn evenwel aangepast aan specifieke eigenhe- den van de activiteit ⁶ .
<u>Principes des règles d'évaluation</u>	Moyennant quelques adapta- tions, le chapitre II du Titre Ier du Livre II de l'A.R. du 30 janvier 2001 est applicable aux ASBL.	Les règles d'évalua- tion arrêtées par chaque entité sont conformes aux dispositions de l'A.R. du 30 janvier 2001.		<u>Principes inzake waarderingsregels</u>	Middels enkele aanpassingen, is hoofdstuk II van de 1 ^e Titel van Boek II van het K.B. van 30 januari 2001 van toepassing op de vzw.	De door elke entiteit vastgestelde waarderingsregels zijn in overeenstem- ming met de bepalingen van het K.B. van 30 januari 2001.
<u>Schéma des comp- tes annuels</u>	L'article 12 de l'A.R. ⁷ du 19 décembre 2003 reprend le schéma de comptes annuels à respecter.	Les partis politiques et leurs composan- tes ont adopté le schéma de comptes approuvé par la Commission de contrôle.		<u>Schema van de jaarrekening</u>	Het artikel 12 van het K.B. ⁷ van 19 december 2003 herneemt het te volgen schema van de jaarrekening.	De politieke partijen en hun componen- ten hebben het schema aangenomen dat door de Controlecommissie werd goedgekeurd.
<u>Mode de publicité des comptes annuels</u>	L'article 17, § 6 prévoit le dépôt à la Banque nationale de Belgique dans les 30 jours de l'approbation des comptes.	Les dispositions de l'article 24 prévoient une publication synthétique dans les documents parlementaires.		<u>Publicatiewijze van de jaarrekening</u>	Het artikel 17, § 6, voorziet in de neerlegging bij de Nationale Bank van België binnen de 30 dagen na goedkeu- ring van de jaarrekening.	De bepalingen van artikel 24 voorzien in een synthetische publicatie in de parlementaire documenten.

⁴ Les dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises sont applicables aux associations pour la tenue de leur comptabilité.

⁵ Article 23, §1er, alinéa 2, de la loi du 4 juillet 1989.

⁶ Ce qui est autorisé par application des dispositions de l'article 4 de l'A.R. du 19 décembre 2003.

⁷ Le schéma prévu remplace celui repris à l'article 88 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001.

⁴ De bepalingen van de wet van 17 juli 1975 inzake de boekhouding van ondernemingen zijn van toepassing op de verenigingen voor wat betreft het voeren van de boekhouding.

⁵ Artikel 23, §1, tweede lid, van de wet van 4 juli 1989.

⁶ Wat toegelaten is via de toepassing van de bepalingen van artikel 4 van het K.B. van 19 december 2003.

⁷ Het voorziene schema vervangt het schema dat in artikel 88 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 is opgenomen.

⁴ Les dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises sont applicables aux associations pour la tenue de leur comptabilité.

⁵ Article 23, §1er, alinéa 2, de la loi du 4 juillet 1989.

⁶ Ce qui est autorisé par application des dispositions de l'article 4 de l'A.R. du 19 décembre 2003.

⁷ Le schéma prévu remplace celui repris à l'article 88 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001.

⁴ De bepalingen van de wet van 17 juli 1975 inzake de boekhouding van ondernemingen zijn van toepassing op de verenigingen voor wat betreft het voeren van de boekhouding.

⁵ Artikel 23, §1, tweede lid, van de wet van 4 juli 1989.

⁶ Wat toegelaten is via de toepassing van de bepalingen van artikel 4 van het K.B. van 19 december 2003.

⁷ Het voorziene schema vervangt het schema dat in artikel 88 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 is opgenomen.

Comme nous l'avons mentionné ci-avant, le législateur ne précise cependant aucun critère d'équivalence. Dans l'hypothèse où cette dernière réside dans la seule existence d'un schéma de comptes annuels comportant un bilan, un compte de résultats et des annexes, nous partageons dès lors l'opinion formulée, le 2 février dernier, par la Commission de contrôle.

A noter qu'une association est autorisée, moyennant le respect des dispositions de l'article 85^a de l'A.R. du 30 janvier 2001, à apporter des modifications aux libellés des rubriques et des sous-rubriques prévus dans le schéma prévu à l'article 12 de l'A.R. du 19 décembre 2003. Par application de cette disposition, on peut dès lors conclure qu'en matière de schéma de comptes (ou de rapport financier) les dispositions légales du 4 juillet 1989 et de l'A.R. du 19 décembre 2003 sont en tout cas équivalentes.

La Commission a la faculté, si elle l'estime utile, d'interpeller la Commission des Normes comptables sur les questions suivantes:

- l'adoption des 5 critères mentionnés ci-avant permet-elle d'atteindre l'équivalence prônée par le législateur au sens de l'article 17, §4 de la loi du 27 juin 1921?
- dans l'affirmative, doivent-ils tous être rencontrés?
- dans la négative, quels sont les critères qui doivent être rencontrés?

2° L'article 23, §2 de la loi du 4 juillet 1989 n'est-il pas incompatible avec les dispositions de l'article 17, §5 de la loi du 27 juin 1921 prévoyant que les grandes ASBL doivent confier à un ou plusieurs commissaires le contrôle des comptes annuels

Exposé du problème

Pour la première fois depuis la création des ASBL, il est désormais explicitement prévu dans la loi qu'une ASBL peut nommer un commissaire. Cette faculté devient même une obligation pour les très grandes ASBL. Ces dispositions rendent-elles obsolètes l'article 23, §2 de la loi du 4 juillet 1989 prévoyant que:

⁸ Cette disposition prévoit explicitement que le libellé des rubriques précédées d'une lettre majuscule et des sous-rubriques prévues aux schémas est, si le respect du prescrit de l'article 24 (image fidèle), alinéa 1er, le requiert, adapté aux caractéristiques propres de l'activité, du patrimoine et des produits et charges de l'association.

Zoals wij het hiervoor hebben vermeld, verduidelijkt de wetgever evenwel geen enkel criterium inzake de equivalentie. In de veronderstelling dat laatstgenoemde enkel zou bestaan in het bestaan van een schema van de jaarrekening dat een balans, een resultatenrekening en bijlagen omvat delen wij het oordeel dat door de Controlegeschiedenis op 2 februari j.l. werd geformuleerd.

Er dient te worden genoteerd dat een vereniging, middels de bepalingen van artikel 85^a van het K.B. van 30 januari 2001, gerechtigd is om wijzigingen aan te brengen aan de bewoordingen van de rubrieken en van de deelrubrieken die zijn voorzien in het schema zoals voorzien door artikel 12 van het K.B. van 19 december 2003. In toepassing van deze bepaling, kan men derhalve besluiten dat inzake het schema van de jaarrekening (of van het financiële verslag) er in elk geval een equivalentie is tussen de wettelijke bepalingen van 4 juli 1989 en het K.B. van 19 december 2003.

De Commissie heeft de mogelijkheid, indien zij dit nuttig acht, de Commissie voor Boekhoudkundige Normen te interpellieren over de volgende punten:

- staat de invoering van de 5 hierboven vermelde criteria toe om de equivalentie te realiseren die door de wetgever ten stelligste wordt aanbevolen in de zin van artikel 17, §4 van de wet van 27 juni 1921?
- indien dit het geval is, dienen zij alle te worden vervuld?
- indien niet, welke zijn de criteria waaraan dient te worden voldaan?

2° Is het artikel 23, §2 van de wet van 4 juli 1989 niet incompatibel met de bepalingen van artikel 17, §5 van de wet van 27 juni 1921 door te voorzien dat de grote vzw's de controle van de jaarrekening dienen toe te vertrouwen aan één of meerdere commissarissen

Uiteenzetting van het probleem

Voor het eerst sedert de oprichting van vzw's, is het voortaan expliciet bij wet voorzien dat een vzw een commissaris kan benoemen. Deze mogelijkheid wordt zelfs een verplichting voor de zeer grote vzw's. Zorgen deze bepalingen ervoor dat het artikel 23, §2 van de wet van 4 juli 1989 in onbruik raakt door te voorzien dat:

⁸ Deze bepaling voorziet expliciet dat de omschrijving van de in de schema's door een hoofdletter aangegeven rubrieken en van de onderrubrieken moet aangepast worden, wanneer de naleving van het voorschrift van artikel 24 (getrouw beeld), eerste lid, dit vereist, aan de bijzondere aard van de werkzaamheden, van het vermogen en van de opbrengsten en kosten van de vereniging.

«L'assemblée générale de l'institution visée à l'article 22° désigne un réviseur d'entreprises. Le réviseur d'entreprises établit chaque année un rapport sur le rapport financier visé au §1er».

Notre avis

Nous estimons que l'article 23, § 2 ne nécessite pas de modification. En effet,

1° l'article 23, § 2 de la loi du 4 juillet 1989 est plus contraignant puisqu'il impose à l'institution constituée sous forme d'une association sans but lucratif qui reçoit la dotation publique allouée en vertu du chapitre III de nommer un réviseur d'entreprises et ceci quelque soit sa taille (art. 28 de la loi du 4 juillet 1989).

2° l'abrogation des dispositions de l'article 23, § 2 de la loi du 4 juillet 1989 au profit des dispositions de l'article 17, §5 nouveau de la loi du 27 juin 1921 n'est pas indiquée puisqu'elle aurait pour conséquence théorique de ne soumettre au contrôle révisoral que¹⁰ les «très grands» partis politiques au sens comptable du terme, soit ceux qui dépassent les critères prévus à l'article 17, §5.

3° Les partis politiques et leurs composantes qui ont adopté la forme juridique d'une ASBL sont soumis à l'obligation de publication prévue à l'article 26^{novies} de la loi du 27 juin 1921. Cette disposition est-elle toujours d'application puisque, les comptes annuels de ces entités sont déjà publiés intégralement dans un document parlementaire. Si l'obligation de publication visée dans la loi du 27 juin 1921 s'applique malgré tout aux partis et à leurs composantes structurés en ASBL, pourraient-ils, sur base de la loi du 4 juillet 1989, utiliser le rapport financier en vigueur ou devraient-ils le remanier en fonction du schéma prévu par la loi du 17 juillet 1975?

⁹ Chaque parti politique qui satisfait aux conditions fixées aux articles 15 et 15bis, désigne l'institution constituée sous la forme d'une association sans but lucratif qui reçoit la dotation allouée en vertu du chapitre III.

¹⁰ Et dès lors de ne pas soumettre au contrôle révisoral les «petits» et «les grands partis» politiques au sens comptable du terme

«De algemene vergadering van de in artikel 22° bepaalde instelling stelt een bedrijfsrevisor aan. De bedrijfsrevisor stelt jaarlijks een verslag op over het in § 1 bedoelde financieel verslag.»

Ons advies

Wij menen dat artikel 23, § 2 geen wijziging behoeft. Immers,

1° artikel 23, § 2 van de wet van 4 juli 1989 is restrictiever omdat het aan de instellingen opgericht onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk en die een publieke dotatie verkrijgen toegekend op grond van hoofdstuk III, oplegt om een bedrijfsrevisor te benoemen en dit ongeacht de grootte (art. 28 van de wet van 4 juli 1989);

2° de intrekking van de bepalingen van artikel 23, § 2 van de wet van 4 juli 1989 ten bate van de bepalingen van het nieuwe artikel 17, §5 van de wet van 27 juni 1921 werd niet aangegeven, omdat zij theoretisch gesproken tot gevolg zou hebben dat enkel¹⁰ de «zeer grote» politieke partijen in de boekhoudkundige zin van het woord, zijnde die partijen die de criteria overschrijden die in het artikel 17, §5 zijn voorzien, aan de revisorale controle worden onderworpen;

3° De politieke partijen en hun componenten die de juridische vorm hebben aangenomen van een vzw zijn onderworpen aan de publicatieplicht voorzien in artikel article 26^{novies} van de wet van 27 juni 1921. Is deze bepaling nog altijd van toepassing vermits de jaarrekening van deze entiteiten reeds integraal wordt gepubliceerd in een parlementair document? Indien de publicatieplicht gevisieerd in de wet van 27 juni 1921 desondanks van toepassing is op partijen en hun componenten die als vzw zijn gestructureerd, kunnen zij, op grond van de wet van 4 juli 1989, gebruik maken van het van kracht zijnde financieel verslag of zouden zij dit dienen aan te passen in functie van het schema voorzien door de wet van 17 juli 1975?

⁹ Iedere politieke partij die de voorwaarden vervult die zijn vastgelegd in de artikelen 15 en 15bis, wijst de instelling aan, opgericht onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk, die een dotatie verkrijgt op grond van hoofdstuk III.

¹⁰ En derhalve de «kleine» en de «grote» politieke partijen in de boekhoudkundige zin van het woord niet aan een revisorale controle te onderwerpen.

Exposé du problème

Alors que l'article 17, § 6 de la loi du 27 juin 1921 prévoit que:

«Dans les trente jours de leur approbation par l'assemblée générale, les comptes annuels des associations sont déposés par les administrateurs à la Banque nationale de Belgique.».

L'article 24 de la loi du 4 juillet 1989 prévoit quant à lui que:

«Le rapport visé à l'article 23 est envoyé dans les cent vingt jours de la clôture des comptes au Ministère des Finances et aux Présidents de la Chambre des représentants et du Sénat, qui veillent à ce que ce rapport soit publié sans délai dans les documents parlementaires.».

Ces deux dispositions sont-elles incompatibles?

Notre avis

Alors que les dispositions de l'article 17, §4 prévoient (voy. *supra*) un système de dérogation au travers du principe de «législation équivalente» relative à la tenue de la comptabilité et des comptes annuels, il n'existe selon nous aucune disposition permettant d'éviter l'application des dispositions de l'article 17, §6 relativement à l'obligation existante pour les grandes et très grandes associations de déposer leurs comptes annuels à la Banque nationale.

La lecture conjointe de ces deux dispositions légales oblige dès lors les «grandes» et «très grandes» associations à déposer leurs comptes annuels à la centrale des bilans.

Il y a lieu de relever que les comptes annuels des composantes ne sont pas intégralement publiés au travers du rapport financier relatif au parti politique et à ses composantes dans la mesure où ce rapport ne reprend que des comptes synthétiques.

Nous sommes d'avis que l'on pourrait considérer que l'objectif de publicité visé par le législateur est satisfait en ce qui concerne le rapport financier du parti politique au travers du respect des seules dispositions de l'article 24 de la loi du 4 juillet 1989. La «double» diffusion théorique actuelle nous semble dès lors inutile.

Uiteenzetting van het probleem

Terwijl artikel 17, §6 van de wet van 27 juni 1921 voorziet dat:

«Binnen dertig dagen na de goedkeuring ervan door de algemene vergadering wordt de jaarrekening van de verenigingen bedoeld in § 3 door de bestuurders neergelegd bij de Nationale Bank van België.»

voorziet artikel 24 van de wet van 4 juli 1989 in deze dat:

«Binnen honderdertwintig dagen na het afsluiten van de rekeningen wordt het in artikel 23 bepaalde verslag toegezonden aan de Minister van Financiën en aan de Voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat die zorg dragen voor de onverwijfde publicatie van dit verslag in de parlementaire stukken.»

Zijn deze twee bepalingen niet compatibel?

Ons advies

Terwijl de bepalingen van artikel 17, §4 voorzien (cf. *supra*) in een afwijkingssysteem ten aanzien van het principe van «equivalente wetgeving» inzake het voeren van de boekhouding en de opstelling van de jaarrekening, bestaat er volgens ons geen enkele bepaling die toelaat dat de toepassing wordt vermeden van de bepalingen van artikel 17, §6 inzake de bestaande verplichting voor de grote en de zeer grote verenigingen om hun jaarrekening neer te leggen bij de Nationale Bank.

De gezamenlijke lectuur van deze wettelijke bepalingen verplicht dientengevolge de «grote» en «zeer grote» verenigingen om hun jaarrekening neer te leggen bij de balanscentrale.

De aandacht dient erop te worden gevestigd dat de jaarrekening van de componenten niet integraal wordt gepubliceerd in het financieel verslag inzake de politieke partij en haar componenten in de mate dat dit verslag enkel de synthetische rekeningen bevat.

Wij zijn van oordeel dat men zou kunnen overwegen dat het doel van de publicatie geviséerd door de wetgever bereikt is voor wat betreft het financiële verslag van de politieke partij doorheen het naleven van enkel de bepalingen van artikel 24 van de wet van 4 juli 1989. De huidige «dubbele» theoretische verspreiding lijkt ons derhalve onnuttig.

Cependant, les ASBL composantes doivent respecter l'obligation de publicité de leurs comptes annuels prônée par la loi du 27 juin 1921.

Relativement à l'équivalence du schéma approuvé par la Commission de Contrôle du 24 mai 2000, il convient de se référer au point 1° de la présente. Dans ce cas, l'instruction devrait être donnée à la Banque Nationale d'accepter le dépôt des comptes annuels des composantes sous le schéma légal applicable aux partis politiques.

4° Proposer toutes suggestions de modification du rapport financier sur la base notamment des recommandations formulées par la Commission de contrôle

1° Le rapport financier établi par le parti politique devrait être complété par une liste récapitulative des composantes de chaque parti à la date d'arrêt des comptes. Cette liste faciliterait l'appréciation de l'évolution financière de l'entité consolidée. En outre, il nous semble souhaitable qu'une annexe du rapport financier relève les modifications (ou l'absence de modifications) intervenues dans le périmètre de consolidation;

2° Il conviendrait d'uniformiser dans les comptes synthétiques l'utilisation ou l'absence d'utilisation du signe «moins» pour l'ensemble des composantes. Ceci paraît souhaitable en vue d'éviter les confusions;

3° Il nous paraît souhaitable de prévoir une annexe complémentaire aux comptes consolidés explicitant les méthodes de consolidation adoptées;

4° Il conviendrait de généraliser l'utilisation pour toutes les composantes de chiffres arrondis à l'euro;

5° En cas de divergence significative entre le résultat consolidé et le cumul des résultats des composantes, il conviendrait de fournir systématiquement un tableau ou, à tout le moins, un commentaire explicatif;

6° Le tableau intitulé «Evolution du patrimoine» figurant à la page 4 du rapport financier devrait être complété par une ligne: «subsides en capital». Ceux-ci font en effet partie intégrante du patrimoine de l'association ou de la composante.

De componenten van vzw's dienen evenwel de publicatieplicht na te volgen inzake hun jaarrekening zoals ten stelligste aanbevolen door de wet van 27 juni 1921.

Inzake de equivalentie van het door de Controlecommissie van 24 mei 2000 goedgekeurde schema, dient te worden verwezen naar punt 1° van de huidige brief. In dit geval dient de instructie te worden gegeven aan de Nationale Bank om de neerlegging van de jaarrekening van de componenten te aanvaarden onder het op de politieke partijen van toepassing zijnde wettelijke schema.

4° Het voorstellen van alle suggesties tot wijziging van het financieel verslag, meerbepaald op basis van de aanbevelingen die door de Controlecommissie zijn geformuleerd

1° Het financiële verslag opgesteld door de politieke partij zou dienen te worden vervolledigd bij middel van een samenvattende lijst van componenten van iedere partij op datum van het opstellen van de rekeningen. Deze lijst zou de evaluatie van de financiële evolutie van de geconsolideerde entiteit bevorderen. Bovendien lijkt het ons wenselijk dat een bijlage van het financiële verslag melding maakt van de (afwezigheid van) wijzigingen die zijn opgetreden in de consolidatiekring;

2° Het zou passend zijn om in de samenvattende rekeningen het gebruik of het gebrek aan gebruik van het teken «minder» te uniformiseren voor alle componenten. Dit zou wenselijk worden geacht om alle verwarring te vermijden;

3° Het lijkt ons wenselijk om te voorzien in een bijkomende bijlage tot de geconsolideerde jaarrekening die de toegepaste consolidatiemethodes toelicht;

4° Het zou passend zijn om het gebruik voor alle componenten te veralgemenen van cijfers afgerond tot op de euro;

5° In het geval er een significante divergentie zou bestaan tussen het geconsolideerde resultaat en de cumul van de resultaten van de componenten, zou het passend zijn om op systematische wijze een overzicht of op zijn minst een verduidelijkend commentaar te verschaffen;

6° Het overzicht dat de titel draagt «Evolutie van het vermogen» en dat op pagina 4 van het financiële verslag voorkomt zou moeten worden vervolledigd met een lijn «kapitaalsubsidies». Laatstgenoemde maken inderdaad integraal deel uit van het vermogen van de vereniging of van de component.

Nous nous tenons à votre entière disposition pour commenter le contenu de la présente et pour vous présenter un modèle modifié de schéma de comptes annuels.

(...)

Jean-François CATS

André KILESSE

*Président de la
Commission Partis Politiques*

Président

Wij blijven volledig ter uwer beschikking om toelichting te verschaffen bij de inhoud van onderhavige brief en om u een gewijzigd model voor te stellen inzake het schema van de jaarrekening.

(...)

Jean-François CATS

André KILESSE

*Voorzitter van de Commissie
Politieke Partijen*

Voorzitter

ANNEXE 5 – BIJLAGE 5

**RESUMES DES RAPPORTS FINANCIERS
RELATIFS A L'EXERCICE 2004**

**SAMENVATTINGEN VAN DE FINANCIËLE
VERSLAGEN OVER HET BOEKJAAR 2004**

1. VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOCRATEN (VLD)

Het financieel verslag voor de VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOCRATEN is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de beheerraad van de VZW Libera, overeenkomstig de vereisten van artikel 23 van de wet van 4 juli 1989, en omvat de gegevens die vermeld zijn in de bijlage bij deze wet, zoals ingevoegd door artikel 14 van de wet van 19 november 1998, met name:

- Een document met de identificatie van de partij en haar componenten;
- De samenvattende rekening van elke component;
- De geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten;
- Samenvattende opgave 2004 – Evolutie vermogen;
- Het verslag van de bedrijfsrevisor.

De geconsolideerde resultaten van het boekjaar, die uit de geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

– Opbrengsten uit de gewone werking	8.946.455,01
– Kosten uit de gewone werking	-8.887.739,41
– Courant resultaat	+ 58.715,60
– Financieel resultaat	+ 34.796,37
– Uitzonderlijk resultaat	+ 3.546,63
– Belastingen	0,00
– Resultaat van het boekjaar	97.058,60

De bedrijfsrevisor heeft over de geconsolideerde rekening van het boekjaar een verklaring zonder voorbehoud afgegeven.

2. PARTI SOCIALISTE (PS)

Le rapport financier relatif au PARTI SOCIALISTE a été établi sous la responsabilité du conseil d'administration de l'ASBL FONSOC, conformément aux exigences de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989, et contient les éléments mentionnés par l'annexe à la même loi telle qu'introduite par l'article 14 de la loi du 19 novembre 1998, c'est-à-dire:

- Un document identifiant le parti et ses composantes;
- Les comptes synthétiques de chacune de ces composantes;
- Les comptes consolidés du parti et de ses composantes;
- Le rapport du réviseur.

Les résultats consolidés de l'exercice découlant des comptes consolidés du parti et de ses composantes fournissent en synthèse les informations suivantes:

– Produits sur activités courantes	11.328.552,83
– Charges sur activités courantes	-12.087.725,59
– Résultat courant	-759.172,76
– Résultats financiers	+156.420,84
– Résultats exceptionnels	+41.925,19
– Impôts	- 8.579,03
– Résultat de l'exercice	- 569.405,76

Le réviseur d'entreprises a délivré une attestation sans réserve sur les comptes consolidés de l'exercice.

3. sp.a-spirit

Het financieel verslag voor de sp.a-spirit is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van de VZW Beheer en Financiën Kartel sp.a-spirit, afgekort BEFINKA VZW, overeenkomstig de vereisten van artikel 23 van de wet van 4 juli 1989, en omvat de gegevens die vermeld zijn in de bijlage bij deze wet, zoals ingevoegd door artikel 14 van de wet van 19 november 1998, met name:

- Een document met de identificatie van de VZW Beheer en Financiën Kartel sp.a-spirit, afgekort BEFINKA VZW en haar componenten;
- De samenvattende rekeningen van elk van deze componenten;
- De gecombineerde rekeningen van de VZW Beheer en Financiën Kartel sp.a-spirit, afgekort BEFINKA VZW en haar componenten;

– Het verslag van de Commissarissen.

De gecombineerde resultaten van het boekjaar, die uit de gecombineerde rekeningen van de VZW Beheer en Financiën Kartel sp.a-Spirit, afgekort BEFINKA VZW en van haar componenten voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

– Opbrengsten uit de gewone werking	10.336.269,99
– Kosten uit de gewone werking	-9.831.449,01
– Courant resultaat	+ 504.820,98
– Financieel resultaat	+ 69.420,06
– Uitzonderlijk resultaat	+ 22.733,91
– Resultaat van het boekjaar voor belastingen	596.974,95
– Belastingen	- 4.267,10
– Resultaat van het boekjaar na belastingen	592.707,85

De Commissarissen hebben over de gecombineerde rekeningen van het boekjaar een verklaring zonder voorbehoud gegeven.

4. MOUVEMENT REFORMATEUR (MR)

Le rapport financier relatif au MOUVEMENT REFORMATEUR (MR) a été établi sous la responsabilité du conseil d'administration de l'ASBL GAL, conformément aux exigences de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989, et contient les éléments mentionnés par l'annexe à la même loi telle qu'introduite par l'article 14 de la loi du 19 novembre 1998, c'est-à-dire:

- Un document identifiant le parti et ses composantes;
- Les comptes synthétiques de chacune de ces composantes;
- Les comptes consolidés du parti et de ses composantes;
- Le rapport du réviseur.

Les résultats consolidés de l'exercice découlant des comptes consolidés du parti et de ses composantes fournissent en synthèse les informations suivantes:

– Produits sur activités courantes	8.511.426
– Charges des activités courantes	- 9.646.902
– Résultat courant	- 1.135.476
– Résultats financiers	-203.267
– Résultats exceptionnels	+ 67.549
– Impôts	- 1.957
– Résultat de l'exercice	- 1.273.151

Le réviseur d'entreprises a délivré une attestation sans réserve sur les comptes consolidés de l'exercice.

5. CHRISTEN-DEMOCRATISCH & VLAAMS (CD&V)

Het financieel verslag voor CD&V is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de beheerraad van de VZW AGORA, overeenkomstig de vereisten van artikel 23 van de wet van 4 juli 1989, en omvat de gegevens die vermeld zijn in de bijlage bij deze wet, zoals ingevoegd door artikel 14 van de wet van 19 november 1998, met name:

- Een document met de identificatie van de partij en haar componenten;
- De samenvattende rekening van elk van deze componenten;
- De geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten;
- Het verslag van de bedrijfsrevisor.

De geconsolideerde resultaten van het boekjaar 2004, die uit de geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

– Opbrengsten uit de gewone werking	9.282.363,11
– Kosten uit de gewone werking	-9.183.047,06
– Courant resultaat	+ 99.316,05
– Financieel resultaat	- 46.702,54
– Uitzonderlijk resultaat	- 67.557,78
– Belastingen	- 11.021,38
– Resultaat van het boekjaar	- 25.965,65

De bedrijfsrevisor heeft over de geconsolideerde rekening van het boekjaar een verklaring zonder voorbehoud afgegeven.

6. VLAAMS BELANG

Het financieel verslag voor het VLAAMS BELANG is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de beheerraad van de VZW VLAAMSE CONCENTRATIE, overeenkomstig de vereisten van artikel 23 van de wet van 4 juli 1989, en omvat de gegevens die vermeld zijn in de bijlage bij deze wet, zoals ingevoegd door artikel 14 van de wet van 19 november 1998, met name:

- Een document met de identificatie van de partij en haar componenten;
- De samenvattende rekening van elk van deze componenten;

- De geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten;
- Het verslag van de bedrijfsrevisor.

De geconsolideerde resultaten van het boekjaar, die uit de geconsolideerde rekening van de partij en van haar componenten voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

– Opbrengsten uit de gewone werking	6.534.021,62
– Kosten uit de gewone werking	-7.523.654,57
– Courant resultaat	- 989.632,95
– Financieel resultaat	+ 34.880,80
– Uitzonderlijk resultaat	- 36.118,02
– Belastingen	0,00
– Resultaat van het boekjaar	- 990.870,17

De bedrijfsrevisor heeft over de geconsolideerde rekening van het boekjaar een verklaring zonder voorbehoud afgegeven.

7. CENTRE DEMOCRATE HUMANISTE (cdH)

Le rapport financier relatif au CENTRE DEMOCRATE HUMANISTE a été établi sous la responsabilité du conseil d'administration de l'ASBL Action Solidaire, conformément aux exigences de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989, et contient les éléments mentionnés par l'annexe à la même loi telle qu'introduite par l'article 14 de la loi du 19 novembre 1998, c'est-à-dire:

- Un document identifiant le parti et ses composantes;
- Les comptes synthétiques de chacune des composantes;
- Les comptes consolidés du parti et de ses composantes;
- Le rapport du réviseur.

Les résultats consolidés de l'exercice découlant des comptes consolidés du parti et de ses composantes fournissent en synthèse les informations suivantes:

– Produits sur activités courantes	5.108.104,92
– Charges des activités courantes	-5.259.433,31
– Résultat courant	-151.328,39
– Résultats financiers	+23.895,42
– Résultats exceptionnels	- 5.105,23
– Impôts	0
– Résultat de l'exercice	-132.538,20

Le réviseur d'entreprises a délivré une attestation sans réserve sur les comptes consolidés de l'exercice.

8. ÉCOLO

Le rapport financier relatif au parti politique ÉCOLO a été établi sous la responsabilité du conseil d'administration de l'ASBL ECODOTA-ÉCOLO FEDERAL, conformément aux exigences de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989, et contient les éléments mentionnés par l'annexe à la même loi telle qu'introduite par l'article 14 de la loi du 19 novembre 1998, c'est-à-dire:

- Un document identifiant le parti et ses composantes;
- Les comptes synthétiques de chacune de ces composantes;
- Les comptes consolidés du parti et de ses composantes;
- Le rapport du réviseur.

Les résultats consolidés de l'exercice découlant des comptes consolidés du parti et de ses composantes fournissent en synthèse les informations suivantes:

– Produits sur activités courantes	3.912.240,15
– Charges des activités courantes	- 5.230.586,37
– Résultat courant	- 1.318.346,22
– Résultats financiers	- 109.062,87
– Résultats exceptionnels	- 83.165,46
– Impôts	0
– Résultat de l'exercice	-1.510.574,55

Le réviseur d'entreprises a délivré une attestation sans réserve sur les comptes consolidés de l'exercice.

9. FRONT NATIONAL (FN)

Le rapport financier relatif à l'Association de financement du Front National a été établi sous la responsabilité du conseil d'administration de l'ASBL A.F.F.N., conformément aux exigences de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989, et contient les éléments mentionnés par l'annexe à la même loi telle qu'introduite par l'article 14 de la loi du 19 novembre 1998, c'est-à-dire:

- Un document identifiant le parti;
- Les comptes consolidés du parti;
- Le rapport du réviseur;

– Un plan comptable a été établi en conformité avec la loi.

Les résultats consolidés de l'exercice découlant des comptes consolidés du parti et de ses composantes fournissent en synthèse les informations suivantes:

– Produits des activités courantes	745.610,81
– Charges des activités courantes	- 383.281,35
– Résultat courant	- 362.329,46
– Résultats financiers	- 473,72
– Résultats exceptionnels	-
– Impôts	-
– Résultat de l'exercice	362.803,18

Le réviseur d'entreprises a délivré une attestation sans réserve sur les comptes consolidés de l'exercice.

10. NIEUW-VLAAMSE ALLIANTIE (N-VA)

Het financieel verslag over het boekjaar 2004 voor de politieke partij NIEUW-VLAAMSE ALLIANTIE (= N-VA en haar componenten – arrondissementen) is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van de VZW Nieuw-Vlaamse Alliantie, overeenkomstig de vereisten van het artikel 23 van de wet van 4 juli 1989, en omvat de gegevens die vermeld zijn in de bijlage bij deze wet, zoals ingevoegd door artikel 14 van de wet van 19 november 1998, met name:

- Een document met de identificatie van de partij en haar componenten;
- De samenvattende rekening van elk van deze componenten;
- De geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten;
- Het verslag van de bedrijfsrevisor.

De geconsolideerde resultaten van het boekjaar, die uit de geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

– Opbrengsten uit de gewone werking	1.126.432,58
– Kosten uit de gewone werking	- 1.619.239,35
– Courant resultaat	- 492.806,77
– Financieel resultaat	+ 22.012,02
– Uitzonderlijk resultaat	+ 1.478.429,12
– Resultaat van het boekjaar	1.007.634,37

De bedrijfsrevisor heeft over de geconsolideerde rekening van het boekjaar een verklaring zonder voorbehoud afgegeven.

11. GROEN !

Het financieel verslag 2004 voor GROEN ! is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de raad van Beheer van de VZW Groen Fonds, overeenkomstig de vereisten van artikel 23 van de wet van 4 juli 1989, en omvat de gegevens die vermeld zijn in de bijlage bij deze wet, zoals ingevoegd door artikel 14 van de wet van 19 november 1998, met name:

- Een document met de identificatie van de partij en haar componenten;
- De samenvattende rekening van elk van deze componenten;
- De geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten;
- Het verslag van de bedrijfsrevisor.

De geconsolideerde resultaten van het boekjaar, die uit de geconsolideerde rekening van de partij en haar componenten voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

– Opbrengsten uit de gewone werking	1.746.514,55
– Kosten uit de gewone werking	-1.634.375,93
– Courant resultaat	+112.138,62
– Financieel resultaat	- 26.200,68
– Uitzonderlijk resultaat	- 23.585,89
– Belastingen	0
– Resultaat van het boekjaar	62.352,05

De bedrijfsrevisor heeft over de geconsolideerde rekening van het boekjaar 2004 een verklaring zonder voorbehoud afgegeven.